

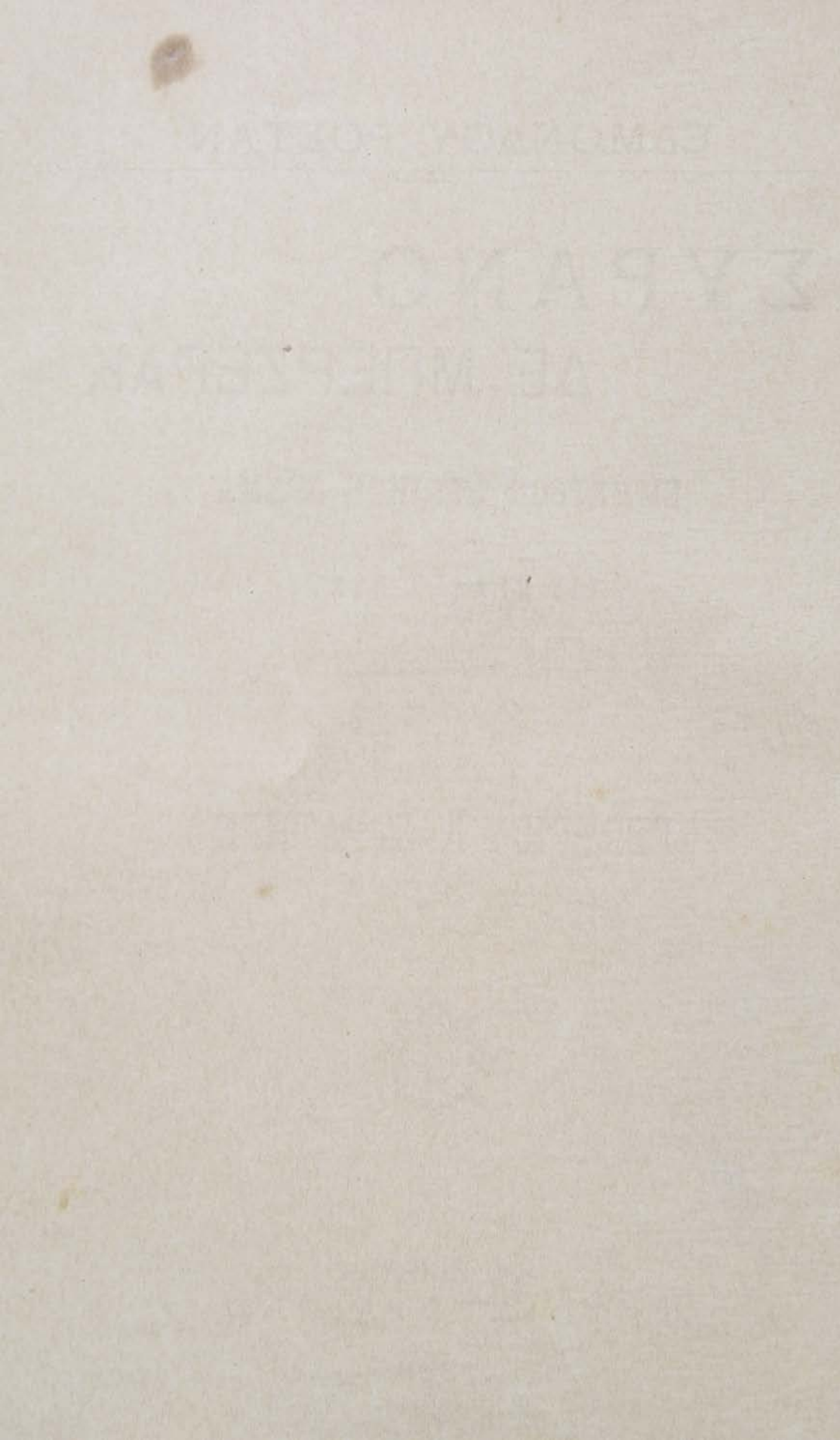
Πόνος καὶ ἐπιμέλεια
ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ
ΤΗΣ ἘΠΟΡΦΥΡΙΑΔΙ ΣΧΟΛΗΣ
1898 - 1899

1173

UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

ΣΥΡΑΝΟ ΔΕ ΜΠΕΡΖΕΡΑΚ

ΕΔΜΟΝΔΟΥ ΡΟΣΤΑΝ

ΣΥΡΑΝΟ
ΔΕ ΜΠΕΡΖΕΡΑΚ

ΕΜΜΕΤΡΟΝ ΗΡΩΙΚΟΝ ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΣ ΠΕΝΤΕ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ

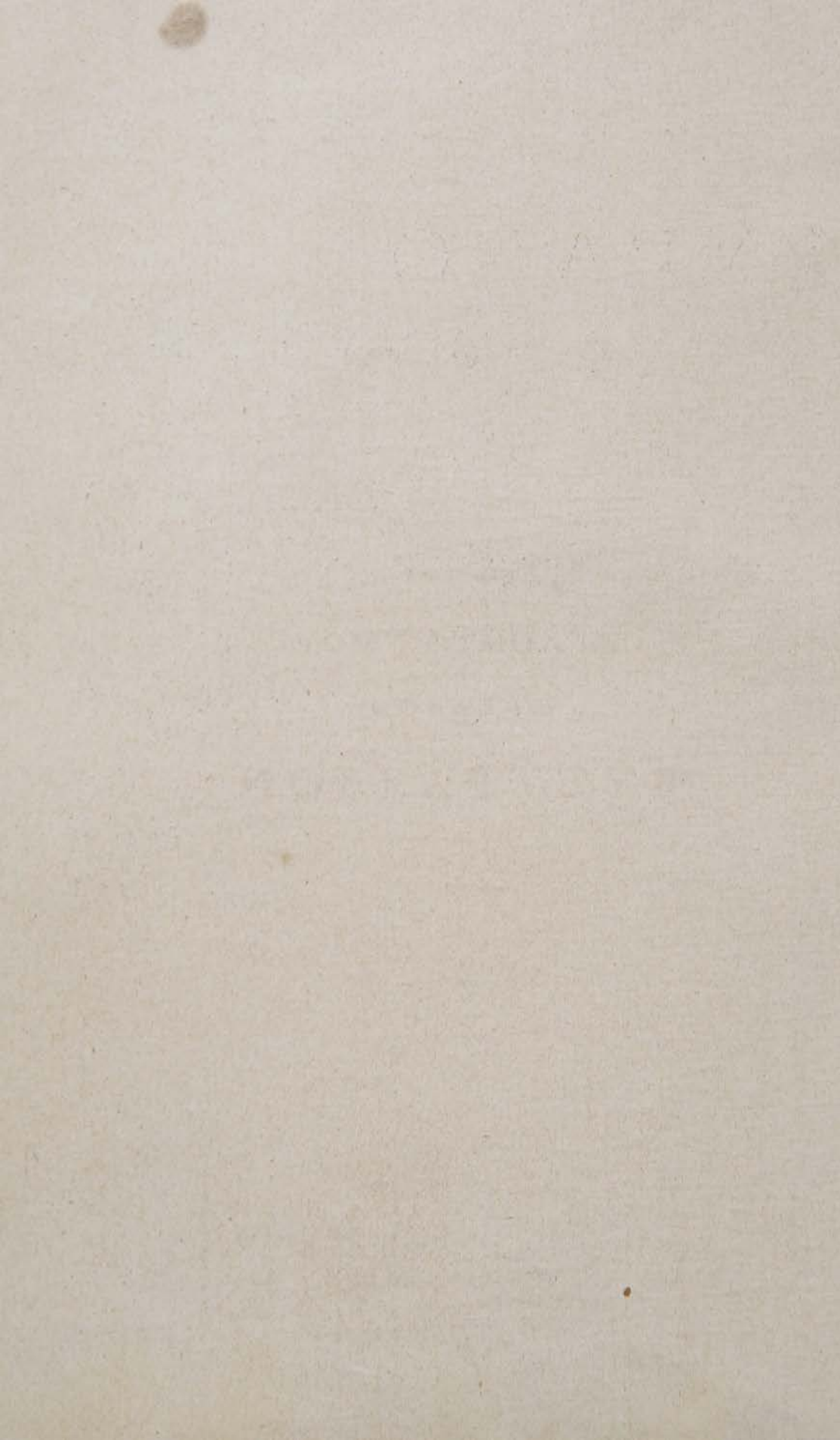
ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΣΤΡΑΤΗΓΗ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ
ΤΥΠΟΙΣ "ΣΦΑΙΡΑΣ"

—
1898

ΕΙΣ ΤΟΝ

ΑΓΑΠΗΤΟΝ ΜΟΥ

ΑΔΕΛΦΟΝ

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΝ

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

- Ἡ Κόλασις τοῦ Δάντου**, μελέτη.
Ροδοδάφναι, συλλογὴ λυρικῶν ποιήσεων.
Ὁ Φαῦστος τοῦ Γκαϊτε, ἡ πρώτη ἔμμετρος μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.
Αἱ δύο Ἐπέτειοι, ποίημα.
Νέα ποιήματα.
Ραδιουργία καὶ Ἔρως, τραγωδία τοῦ Σχίλλερ μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.
Τὸ βιβλίον τῆς Ψυχῆς, διηγήματα.
Συρανὸ δὲ Μπερζεράκ, ἠρωτικὸν δράμα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

- Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος**, δράμα.
Θεοφανώ, τραγωδία.
Ὁ Ἀρχέλοχος, τραγωδία.
Εἰς δεῦτερον γάμον, κοινωνικὸν δράμα.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Διηγήματα.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΣΥΡΑΝΟ ΔΕ ΜΠΕΡΖΕΡΑΚ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΔΕ ΝΕΒΙΓΕΤ

ΚΟΜΗΣ ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

ΡΑΓΚΕΝΩ

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ο ΛΟΧΑΓΟΣ ΚΑΡΜΠΙΟΝ ΔΕ ΚΑΣΤΕΛ ΖΑΛΟΥ

Οί επίλεκτοι

ΛΙΝΙΕΡ

ΔΕ ΒΑΛΒΕΡΤ

Πρῶτος μαρκήσιος

Δεύτερος μαρκήσιος

Τρίτος μαρκήσιος

ΜΟΝΦΛΕΡΥ

ΜΠΕΛΡΟΖ

ΖΟΝΔΕΛΕ

ΚΥΖΗ

ΜΠΡΙΣΑΓΙ

Εἷς ὀχληρὸς

Εἷς σωματοφύλαξ

Ἄλλος »

Ἄξιωματικὸς Ἴσπανὸς

Ψιλὸς ἵππευς

Ὁ θυρωρὸς

Ὁ ἀστὸς

Ὁ υἱὸς του

Εἷς νυκτοκλέπτης

Εἷς θεατῆς

Εἷς φύλαξ

Εἷς Καπουτσῆνος
Ὁ παίκτης τοῦ ὄξυαύλου
Δύο μουσικοὶ
Οἱ ποιηταὶ
Οἱ ζαχαροπλάσται
ΡΟΞΑΝΗ

Ἡ ἀδελφὴ ΜΑΡΘΑ
ΛΙΖΑ

Ἡ πρᾶτρια
Ἡ μήτηρ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Ἡ ἀκόλουθος
Ἡ ἀδελφὴ ΚΛΑΡΑ

Μία ἡθοποιὸς

Οἱ ἀκόλουθοι

Ἡ ἀνθοπῶλις

Τὸ πλῆθος, ἄστοι, μαρκήσιοι, σωματοφύλακες, νυκτοκλέπται, ζαχαροπλάσται, ποιηταὶ, ἐπίλεκτοι. Γασκόνιοι, ἡθοποιοὶ, τὰ βιολία, ἀκόλουθοι, παιδία, στρατιῶται Ἴσπανοὶ, θεαταὶ, κομψευόμεναι, ἄσται, καλογραφαὶ κτλ.

(Λί πρῶται τέσσαρες πράξεις τῷ 1640, ἡ πέμπτη 1655).

Ἀπγορεύεται ἡ ἀπὸ σκηνῆς διδασκλίαι ἄνευ τῆς ρητῆς συγκαταθέσεως τοῦ μεταφραστοῦ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΕΝ ΤΩ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩ ΤΗΣ ΒΟΥΡΓΟΥΝΔΙΑΣ

Ἡ αἴθουσα τοῦ Ξενοδοχείου τῆς Βουργουνδίας τῷ 1640. Εἶδος παρὰ πῆγματος τοῦ παιγνιδίου τῆς σφίρας διασκευασθέντος καὶ ἐξωραϊσθέντος διὰ παραστάσεις.

Ἡ αἴθουσα εἶνε μακρὸν τετράγωνον. Φαίνεται λοξῶς, εἰς τρόπον ὥστε μία ἐκ τῶν πλευρῶν ἀποτελεῖ τὸ βάθος, τὸ ὁποῖον ἀναχωρεῖ ἐκ τοῦ πρώτου ἐπιπέδου, δεξιόθεν, καὶ βαίνει πρὸς τὸ τελευταῖον ἐπίπεδον, ἀριστερόθεν, διὰ τὴν σχηματίσθαι γωνίαν μετὰ τῆς σκηνῆς, παρουσιαζούσης τετμημένον ρόμβον.

Ἡ σκηνὴ αὕτη ἐμφράττεται, ἐκατέρωθεν, κατὰ μῆκος τῶν παρασκηνίων ὑπὸ ἐδωλίων. Ἡ αὐλαία σχηματίζεται ὑπὸ δύο ἐμπετασμάτων, δυναμένων νὰ διανοιχθῶσι. Ἄνωθεν τοῦ μανδύου τοῦ Ἀρλεκίνου, τὰ βασιλικά ὄπλα. Κατέρχεται τις ἀπὸ τῆς ἐξέδρας πρὸς τὴν αἴθουσαν διὰ εὐρειῶν βαθμίδων. Ἐκατέρωθεν τῶν βαθμίδων τούτων, ἡ θέσις τῶν βιολίων. Σειρὰ λαμπάδων.

Δύο σειραὶ ὑπερκειμένων πλαγίων περιστυλίων. Ἡ ἀνωτέρα σειρὰ διαιρεῖται εἰς θεωρεῖα. Οὐδεμία ἔδρα εἰς τὴν πλατεῖαν, ἣτις εἶνε αὕτη ἡ σκηνὴ τοῦ θεάτρου. Εἰς τὸ βάθος τῆς πλατείας ταύτης, δηλαδή δεξιόθεν, ὑπάρχουσιν θρανία τινα σχηματίζοντα βαθμίδας καὶ ὑπὸ κλίμακα φέρουσιν πρὸς τὰς ἀνωτέρας θέσεις, καὶ φαινομένην ὀλίγον μόνον, ὑπάρχει εἶδος κυλικείου κεκοσμημένου ὑπὸ μικρῶν πολυελαίων, ἀνθοδοχείων, κρυσταλλίνων ποτηρίων, πινακίων μὲ πλακοῦντας, φιαλίδων κτλ. Εἰς τὸ βάθος, ἐν τῷ μέσῳ, ὑπὸ τὴν στοᾶν τῶν θεωρείων, ἡ εἴσοδος τοῦ θεάτρου. Μεγάλῃ θύρᾳ ἡμίανοικτος διὰ νάφινη δίοδος εἰς τοὺς θεατάς. Ἐπὶ τῶν φύλλων τῆς θύρας ταύτης, ὡς καὶ εἰς διαφόρους γωνίας, καὶ ἄνωθεν τοῦ κυλικείου, ἐρυθρὰ προγράμματα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀναγινώσκει τις: Η ΚΛΟΡΙΣΗ.

Κατὰ τὴν ὕψωσιν τῆς αὐλαίας, ἡ αἴθουσα εὐρίσχεται ἡμίφωτος, κενὴ εἰσέτι. Οἱ πολυελαιοὶ εἶνε καταβιθασμένοι εἰς τὸ μέσον τῆς πλατείας, ἔτοιμοι ὅπως ἀναφθῶσι.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Τὸ ΚΟΙΝΟΝ, φθάνει ὀλίγον κατ' ὀλίγον. ΙΠΠΕΙΣ, ΑΣΤΟΙ, ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ, ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ, ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ, ὁ ΘΥΡΩΡΟΣ κτλ. Ἐπειτα οἱ ΜΑΡΚΗΣΙΟΙ, ΚΥΖΗ, ΜΠΡΙΣΑΓΙ, ἡ ΠΡΑΤΡΙΑ, τὰ ΒΙΟΛΙΑ κτλ.

(Ἀκούεται ὀπισθεν τῆς θύρας θόρυβος φωνῶν, ἔπειτα εἰς ΙΠΠΕΥΣ εἰσέρχεται ἀποτόμως).

Ο ΘΥΡΩΡΟΣ ἀκολουθῶν αὐτόν.

Στάσου! τὰ δέκα πέντε σου σολδία!

ΙΠΠΕΥΣ

Μπαίνω τσάμπα!

Ο ΘΥΡΩΡΟΣ

Καὶ διατί;

ΙΠΠΕΥΣ

Εἶμ' ἔλαφρὸς ἵππευς τοῦ Βασιλέως!

Ο ΘΥΡΩΡΟΣ, πρὸς ἄλλον ἵππέα, ὅστις μόλις εἰσῆλθε.

Σεῖς;

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΙΠΠΕΥΣ

Δὲν πληρόνω.

Ο ΘΥΡΩΡΟΣ

Ἄλλα πῶς....

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΙΠΠΕΥΣ

Εἶμαι σωματοφύλαξ!

ΠΡΩΤΟΣ ΙΠΠΕΥΣ πρὸς τὸν δεύτερον.

Στάς δυὸ ἀρχίζου μοναχά. Εἶν' ἄδεια ἡ πλατεῖα.

*Ἐλα νὰ παίζουμε σπαθί.

(Ἐμφασκοῦσι μὲ ξίφη τὰ ὁποῖα εἶχον φέρει).

ΘΕΡΑΠΩΝ εἰσερχόμενος.

Φλαγγῖνε!.... Ψίτ!....

ΕΤΕΡΟΣ μόλις εἰσελθών.

Καμπάνη!....

Ο ΠΡΩΤΟΣ, δεικνύων εἰς αὐτὸν παιγνίδια,
τὰ ὅποια ἐξάγει ἐκ τοῦ ἔσωκαρδίου του.
Χαρτιὰ καὶ κύβους.

(Κάθεται κατὰ γῆς).

Παίζουμε ;

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ κάθεται ἐπίσης.

Βεβαίως, κατεργάρη !

Ο ΠΡΩΤΟΣ σύρων ἐκ τοῦ θυλακίου του
τεμάχιον κηρίου, τὸ ὅποιον ἀνάπτει καὶ κολλᾷ ἐπὶ τῆς γῆς.

"Ἐκλεψα ἀπ' τὸν ἀφέντη μου κερὶ ἓνα κομμάτι.

ΦΡΟΥΡΟΣ πρὸς μίαν ἀνθοπώλιδα πλησιάζουσιν.

Καλὰ ἔκανες ποῦ ἤλθες πρὶν νανάψουε τὰ φῶτα.

(περιπτύσσεται τὴν ὄσφύν της)

Εἰς τῶν εἰφομαχῶν, κτυπηθεῖς.

Μ' εὔρες !

Εἰς τῶν χαρτοπαικτῶν

Σπαθί !

Ο ΦΡΟΥΡΟΣ, καταδιώκων τὴν ἀνθοπώλιδα.

"Ἐνα φιλί !

Ἡ ἀνθοπωλις

Μᾶς βλέπουν !..

Ο ΦΡΟΥΡΟΣ, σύρων αὐτὴν εἰς σκοτεινὴν γωνίαν.

Μὴ φοβᾶσαι !..

Ἀνθρώπος τις, καθήμενος κατὰ γῆς μετ' ἄλλων φερόντων τροφάς.

'Σὰν ἔρχεται προτῆτερα κανεῖς μπουρεῖ νὰ τρώγῃ.

Εἰς ἄστος, ὀδηγῶν τὸν υἱὸν του.

Παιδί μου, ἄς καθήσωμεν ἐδῶ.

Εἰς χαρτοπαικτῆς

Τρία τοῦ ἄσσου !

Ἀνθρώπος τις, ἐξάγων φιάλην ὑπὸ τὸν μανδύαν καὶ καθήμενος.

'Ὁ μέθυσος πρέπει νὰ πιῇ βουργουνδικὸ κρασάκι...

(πίνει)

Μέσα εἰς τὸ βουργουνδικὸ ξενοδοχεῖο...

Ὁ ἄστος, πρὸς τὸν υἱὸν του.

Πῶς εἶσαι

Σ' ἄσχημο μέρος, δὲν θαρρεῖς ;

(Δεικνύει διὰ τῆς ράβδου του τὸν μέθυσον)

Μέθυσοι !..

(ὀπισθοχωρῶν, εἰς ἓκ τῶν ξιφομάχων τὸν ὠθεῖ)

Ξιφομάχοι !

(πίπτει ἐν μέσῳ τῶν χαρτοπαικτῶν).

Καὶ χαρτοπαίχεται !

Ο ΦΡΟΥΡΟΣ, ὀπισθὲν του, ἀκχιζόμενος μετὰ τῆς γυναικός.

"Ενα φίλι !

Ο ΑΣΤΟΣ ἀπομακρύνων ζωηρῶς τὸν υἱόν του.

Ντροπαῖς ! Κ' ὅταν θυμοῦμαι

Πῶς τὸν Ροτρῦ ἐπαίξανε 'στὴ σάλα αὐτῆ, παιδί μου !

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ

Καὶ τὸν Κορνήλιον !

ΟΜΙΛΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ, κρατουμένων διὰ τῶν χειρῶν εἰσέρχεται χορεύων φραχνόλαν καὶ ᾄδων.

Τρὰ λά λά λά λά λά λά λέρα....

Ο ΘΥΡΩΡΟΣ αὐστηρῶς πρὸς τοὺς ἀκολουθοὺς.

'Ακόλουθοι, ὄχι σκάνδαλα !

ΠΡΩΤΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ μετὰ δῆθεν τρωθείσης ἀξιοπρεπείας.

Κύριε ! τί ὑποψία !

(Ζωηρῶς πρὸς τὸν δεύτερον μόλις ὁ θυρωρὸς ἔστρεψε τὰ νῶτα).

Μήπως σοῦ 'βρίσκεται κλωστή ;

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Μαζὺ μὲ τὸ ἀγκίστρι.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Μπορεῖ κανεὶς ἀπὸ ψηλὰ περοῦκες νὰ ψαρέψη.

ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ, ἔχων περίξ του πολλοὺς ἀνθρώπους ὑπόπτου φυσιογνωμίας.

Λοιπὸν ἐλάτε τὴν κλεψιά, μικροί μου, νὰ σᾶς μάθω,

'Αφοῦ γιὰ πρώτη κλέβετε φορὰ....

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, κραυγάζων πρὸς ἄλλους ἀκολουθοὺς ληθόντα; θέσιν εἰς τὰς ἀνωτέρας σειράς.

Αἶ ! καλαμάκια

Μὴν ἔχη ἀπὸ σᾶς κανεὶς ;

ΤΡΙΤΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ἄνωθεν.

Μαζὺ μὲ τὰ μπιζέλια.

(Φυσᾷ καὶ τοὺς κτυπᾷ μὲ τὰ μπιζέλια).

Ο ΥΙΟΣ, πρὸς τὸν πατέρα.

Καὶ τί θὰ παίξουν σήμερα;

Ο ΑΣΤΟΣ

Κ λ ο ρ ῖ σ η ν.

Ο ΥΙΟΣ

Τίνος εἶνε;

Ο ΑΣΤΟΣ

Εἶνε τοῦ Βαλτασάρ Μπαρό! Εἶνε ὠραῖον δρᾶμα!...

(Ἄνέρχεται λαμβάνων τὸν βραχίονα τοῦ υἱοῦ του).

Ο ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ, εἰς τοὺς ἀκολούθους του.

Τῶν μανικιῶν νὰ κόβετε πρὸ πάντων τῆς νταντέλες!

Εἰς ΘΕΑΤΗΣ, πρὸς ἕτερον δεικνύων εἰς αὐτὸν μίαν ὑψηλὴν γωνίαν.

Ἐκεῖ πάνω εἴμουν εἰς τοῦ Σ! ὁ τὴν πρώτη!

Ο ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ, κάμων διὰ τῶν δακτύλων του τὸ σημεῖον τῆς κλοπῆς.

Τὰ ρολόγια...

Ο ΑΣΤΟΣ, κατερχόμενος πάλιν πρὸς τὸν υἱόν του.

Θὰ ὄῃς ἠθοποιούς πολὺ ἐνδοξούς...

Ο ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ, κάμων χειρονομίαν ὅτι ἐξάγει τι διὰ λαθραίων κινήσεων.

Τὰ μανδύλια...

Ο ΑΣΤΟΣ

Τὸν Μονφλερῦ...

ΚΑΠΟΙΟΣ, κραυγάζων ἐκ τῆς ἀνωτέρας σειρᾶς.

Ἄνάψατε λοιπὸν τοὺς πολυελαίους!...

Ο ΑΣΤΟΣ

Τὸν Μπελερόζ, Ἐπῦ, Μπωπρὲ καὶ Ζονδελέ.

Εἰς ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, εἰς τὴν πλατείαν.

Ἄ! νά την!

Ἐφάνηκεν ἡ πράτρια!

Η ΠΡΑΤΡΙΑ, ἐμφανιζομένη ὀπισθεν τοῦ κυλικείου.

Πάρτετε πορτοκάλια,
Γάλα, βατόμουρα, ζυνὸ ἀπὸ τὸ κίτρο...

(Θόρυβος εἰς τὴν θύραν).

ΦΩΝΗ ΟΞΕΙΑ

Τόπον,

Ζῶα !

Ο ΘΕΡΑΠΩΝ, ἔκπληκτος.

Πῶς ; οἱ μαρκήσιοι εἰς τὴν πλατεῖαν !

ΑΛΛΟΣ ΘΕΡΑΠΩΝ

Ἴσως

Γιὰ μιὰ στιγμή.

(Εἰσέρχεται ὄμιλος μικρῶν μαρκησίων),

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ, βλέπων τὴν αἴθουσαν ἡμίκενον.

Πῶς ; φθάνομεν ὡς ἔμποροι ὑφασμάτων,

Χωρὶς νάνησυχῆσωμεν κανένα, καὶ τὰ πόδια

Τοῦ κόσμου νὰ πατήσωμεν ; Πφ ! εἶνε ἀηδία !.

(Εὐρίσχεται ἐνώπιον ἄλλων εὐγενῶν πρὸ ὀλίγου εἰσελθόντων).

Κυζῆ ! Μπρισάγι !

ΚΥΖΗ

Πιστοὶ ἐμεῖς !.. προτοῦ τὰ φῶτα ἀνάψουν

Ἐφθάσαμεν.

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ἄ ! μὴ ρωτᾶς ! μοῦ ἔρχεται νὰ σκάσω...

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Παρηγορήσου, φίλε μου, ὁ φανοκόρος φθάνει.

ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ, χαιρετίζον τὴν εἴσοδον τοῦ φανοκόρου.

Ἄ !

(Συναθροίζονται περίξ τῶν πολυελαίων, οὗς ἀνάπτει. Πρόσωπά τινα λαμβάνουσι θέσιν εἰς τὰ θεωρεῖα. Ὁ Λινιέρ εἰσέρχεται εἰς τὴν πλατεῖαν δίδων τὸν βραχίονα εἰς τὸν Χριστιανὸν δὲ Νεβιγέτ. Ὁ Λινιέρ, μὲ τὰ ἐνδύματά του ἐν ἀταξίᾳ, ἔχει φυσιογνωμίαν οἰνόφλυγος διακεκριμένου. Ὁ Χριστιανὸς, ἐνδεδυμένος κομψῶς, ἀλλ' ὄχι κατὰ τὸν συρμόν, φαίνεται ἀφηρημένος καὶ παρατηρεῖ τὰ θεωρεῖα).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Οἱ αὐτοί, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ΔΙΝΙΕΡ, ἔπειτα ΡΑΓΚΕΝΩ καὶ ΛΕΜΠΡΕΤ

ΚΥΖΗ

Ὁ Δινιέρ !

ΜΠΡΙΣΑΓΙ

Ἄμείυστος ἀκόμη ; ...

ΔΙΝΙΕΡ, χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Ἐπιθυμεῖτε

Νὰ σὰς συστήσω πρὸς αὐτούς ;

(Σημεῖον συγκιταθέσεως τοῦ Χριστιανοῦ).

Δὲ Νεβιγέτ, βαρῶνος.

(Χαιρετισμοί).

Ἡ ΠΛΑΤΕΙΑ, ἐπευφημεῖ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἀναφθέντος πολυελαίου.

Ἄ !

ΚΥΖΗ, πρὸς τὸν Μπρισάγι παρατήρῶν τὸν Χριστιανόν.

Κεφαλή ώραία.

Ὁ ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ, ὅστις ἤκουσε.

Χμ !

ΔΙΝΙΕΡ, παρουσιάζων πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Οἱ κύριοι δὲ Μπρισάγι

καὶ δὲ Κυζῆ....

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ὑποκλινόμενος.

Χαίρω πολὺ !

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ εἰς τὸν δεύτερον.

Εἶν' ἄρκετὰ ώραῖος,

Μὰ δὲν φορεῖ ἐνδύματα τῆς τελευταίας μόδας.

ΔΙΝΙΕΡ, πρὸς τὸν Κυζῆ.

Ἐκ τῆς Τουραίνης ἔφθασεν ὁ κύριος.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ναί, μόλις

Εἶμαι πρὸ εἴκοσι ἡμερῶν εἰς Παρίσιους μόνον.

Καὶ αὐριον εἰς τὴν φρουρὰν τῶν ἐπιλέκτων Ἰμπαίνω.

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ, παρατηρῶν τὰ πρόσωπα
τὰ εἰσερχόμενα εἰς τὰ θεωρεῖα.

Ἰδοὺ ἡ πρόεδρος Ὅμπρῦ!

Η ΠΡΑΤΡΙΑ

Πάρτετε πορτοκάλια,

Γάλα...

ΤΑ ΒΙΟΛΙΑ, χορδιζόμενα.

Λά... λά...

ΚΥΖΗ, πρὸς τὸν Χριστιανὸν δεξιῶν
εἰς αὐτὸν τὴν πληρουμένην αἴθουσαν.

Κόσμος!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

ὦ ναί, πολὺς!

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ὅλα τὰ κάλλη!

(Ὅνομάζουσι τὰς γυναῖκας, ἐφ' ὅσον εἰσέρχονται πολυτελῶς ἐνδεδυμέναι
εἰς τὰ θεωρεῖα. Χαριετισμοί, ἀντιχαριετισμοί μετὰ μειδιαμάτων)

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Νά! αἱ Κυρίαι Γκεμενέ...

ΚΥΖΗ

Μποὰ Δωφέν...

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Παληγά μας

Ἀγάπη...

ΜΠΡΙΣΑΓΙ

Ἡ Σαβινῦ...

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ὅποῦ μὲ τῆς καρδιές μας παίζει!

ΛΙΝΙΕΡ

Μπα! ἔφθασεν ὁ κύριος Κορνήλιος ἐκ Ρουένης.

Ο ΝΕΟΣ, πρὸς τὸν πατέρα του.

Ὅλ' ἡ Ἀκαδημία μας ἐδῶ 'νε;

Ο ΑΣΤΟΣ

Ἀλλὰ... βλέπω

Μέλη πολλὰ. Νὰ ὁ Μποδῦ, Μπουσά, καὶ δὲ Λασάμπρε

Παρσέρ, Μπουρζέ και Κολομβῦ, Μπουρδόν, Ἄμπῶ. Εἶν' ὅλα
Τὰ ὀνόματα ὅπου κανέν ποτέ δὲν θ' ἀποθάνη.

ᾠ! τί ὠραῖον!

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Προσοχή! Αἱ κομφεζόμεναι μας
Κάθηνται. Ἡ Βαρθεναῖς καὶ ἡ Οὐριμεδόντη,
Ἡ Κασσανδάς, Φελιξερή...

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

ᾠ! τὰ ἐπώνυμά των,

Θεέ μου, εἶν' ἐξάριστα! Μὰ τὰ γνωρίζεις ὅλα,
Μαρκήσιε;

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Μαρκήσιε, ναί, ὅλα τὰ γνωρίζω.

ΛΙΝΙΕΡ, λαμβάνων κατὰ μέρος τὸν Χριστιανόν.

Ἐμπήκα, φίλε μου, ἐδῶ γιὰ νὰ σᾶς κάμω χάριν.
Δὲν ἔρχετ' ἡ κυρία σας. Εἰς τὸ ἐλάττωμά μου
Θὰ ἐπιστρέψω.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ἰκετεύων.

Ὅχι! Σεῖς ποῦ ψάλλετε τὴν πόλιν
Καὶ τὴν αὐλὴν θὰ μένετε, γιὰ νὰ μοῦ πῆτε, ποῖα
Εἶν' ἡ γυναῖκα π' ἀγαπῶ μὲ πάθος.

(Ὁ ἀρχηγὸς τῶν βιολίων κτυπῶν τὸ ἀναλόγιον μὲ τὸ τόξον του).

Τὰ βιολιά σας,

Κύριοι!

(Ἐγείρει τὸ τόξον).

Ἡ ΠΑΤΡΙΑ

Μακαρόνια, πάρετε λεμονάδα...

(Τὰ βιολία ἀρχίζουν νὰ παίζουν).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Πανοῦργος καὶ φιλάρεσκος φοβοῦμαι μήπως εἶνε.

Νὰ τῆς ἠμιλήσω δὲν τολμῶ, γιατί δὲν ἔχω πνεῦμα...

Ἡ γλῶσσα ποῦ τὴν σήμερον καὶ ὀμιλοῦν καὶ γράφουν,
Μὲ θορυβεῖ. Εἶμαι καλὸς, μὰ ἴντροπαλὸς στρατιώτης.

— Τὴν βλέπω πάντα δεξιὰ ἔστο ἄδειο θεωρεῖον.

ΛΙΝΙΕΡ, έτοιμος νά εξέλθῃ.

Φεύγω.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, κρατῶν αὐτόν.

Ἄλλ' ὄχι, μείνετε !

ΛΙΝΙΕΡ

Δὲν εἶμπορῶ. Προσμένει

Εἰς τὴν ταβέρνα ὁ Δασουσί. Ψωφοῦν ἀπὸ τὴν εἴψαν
Ἐδῶ.

Ἡ ΠΡΑΤΡΙΑ, διερχομένη πρὸ αὐτοῦ μεθ' ἑνὸς δίσκου.
Πορτοκαλάδα ;

ΛΙΝΙΕΡ

Οὐφ !

Ἡ ΠΡΑΤΡΙΑ

Γάλα ;

ΛΙΝΙΕΡ

Πούφ !

Ἡ ΠΡΑΤΡΙΑ

Ριβεσάλτο ;

ΛΙΝΙΕΡ

Ἄλτ !

(Πρὸς τὸν Χριστιανόν).

Μένω ἀκόμα μιὰ στιγμή. Δός μου ἀπ' τὸ ριβεσάλτο.
(Κάθεται πλησίον τοῦ κυλικίου. Ἡ πρᾶτρια τὸν κερνᾷ ριβεσάλτον).

ΦΩΝΑΙ, ἐκ τοῦ κοινοῦ κατὰ τὴν εἴσοδον
ἐνὸς ἀνθρώπου φαιδροῦ κ' εὐσάρχου.

Ἄ ! Ραγκενῶ !..

ΛΙΝΙΕΡ, πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Ὁ Ραγκενῶ, ζαχαροπλάστης μέγας.

Ο ΡΑΓΚΕΝΩ, ἐνδεδυμένος ὡς ζαχαροπλά-
στης, προχωρεῖ ζωηρῶς πρὸς τὸν Λινιέρ.

Τὸν κύριον δὲ Συρανὸ μὴν ἔτυχες νά δῆτε ;

ΛΙΝΙΕΡ, παρουσιάζων τὸν Ραγκενῶ πρὸς τὸν Χριστιανόν.
Τῶν ποιητῶν κ' ἠθοποιῶν εἶν' ὁ ζαχαροπλάστης.

ΡΑΓΚΕΝΩ, θορυβούμενος.

Τιμὴ μεγάλη !..

ΛΙΝΙΕΡ

Σιωπή ! Μαικήνας των δὲν εἶσαι ;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ναί, τρῶν οἱ κύριοι αὐτοὶ σ' ἐμένα.

ΛΙΝΙΕΡ

Ἐπὶ πιστώσει.

Εἶνε κι' ὁ ἴδιος ποιητὴς μὲ τάλαντον...

ΡΑΓΚΕΝΩ

Μοῦ τῶπαν.

ΛΙΝΙΕΡ

Τρελλὸς γιὰ στίχους.

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἄληθές πῶς γιὰ ἄνα τραγουδάκι...

ΛΙΝΙΕΡ

Δίνεις μιὰ τουῦρτα...

ΡΑΓΚΕΝΩ

ἌΟχι ὄα! ἓνα μικρὸ τουρτάκι!

ΛΙΝΙΕΡ

Τί ἀγαθός! ὡσάν γιαυτὸ νὰ δικαιολογηταί!..

Γιὰ μιὰ στροφή δὲν ἔδωσες;..

ΡΑΓΚΕΝΩ

Τσουρέκια.

ΛΙΝΙΕΡ, αὐστηρῶς.

Μὲ τὸ γάλα.

— Καὶ τ' ἀγαπᾶς τὸ θέατρον;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Μέχρι εἰδωλολατρείας.

ΛΙΝΙΕΡ

Πληρώνεις μὲ γλυκίσματα τὰ εἰσιτήριά σου!

Καὶ τώρα πὲς, ἡ θέσις σου ἀπόψε, μεταξύ μας,

Τί σοῦ κοστίζει;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Τέσσερα μπουρέκια. Δεκαπέντε

Πάστες.

(Παρατηρῶν πανταχοῦ).

ἌΟ κύριος Συρανὸ δὲν ἤλθεν; ἌΑπορία

Μοῦ ἔρχεται.

ΔΙΝΙΕΡ

Καὶ διατί;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ὁ Μονφλερῦ θὰ παίξει!

ΔΙΝΙΕΡ

Πράγματι, αὐτὸς ὁ κοιλαρᾶς τοῦ Φαίδωνος τὸν ρόλον
 Θὰ παραστήσῃ σήμερον. Ἄλλὰ καὶ τί τὸν μέλλει
 Αὐτὸ τὸν Συρανό;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἄλλὰ λοιπὸν τὸ ἀγνοεῖτε;

Διέταξε τὸν Μονφλερῦ, ποῦ ἔχει ἴσὸ στομάχι,
 Νὰ μὴ πατήσῃ ἴσπὴν σκηνὴν τριάντα ἡμέρας.

ΔΙΝΙΕΡ, ὅστις εὐρίσκεται εἰς τὸ τέταρτον ποτήρι του
 Τώρα

Λοιπόν;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Θὰ παίξει ὁ Μονφλερῦ!

ΚΥΖΗ, πλησιάζων μὲ τὸν ὀμιλόν του

Καὶ τί μπορεῖ νὰ κάμῃ;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Χό! Χό! ἐγὼ ἦλθα νὰ δῶ!

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ὁ Συρανό, ποιὸς εἶνε;

ΚΥΖΗ

Εἶνε ἕνας νέος ποῦ ὅμοιον εἰς τῆς σπαθιᾶς δὲν ἔχει.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Εἶν' εὐγενής;

ΚΥΖΗ

Ναί, ἀρκετά. Εἶν' ἐκ τῶν ἐπιλέκτων.

(Δεικνύων ἕνα εὐγενῆ ὅστις πηγαινοέρχεται εἰς τὴν αἴθουσα,
 ὡσὰν νὰ ἐζήτει κανένα).

Ἄλλὰ ὁ φίλος του Λεμπρέτ θὰ σᾶς πληροφορήσῃ.

(Καλεῖ αὐτόν).

Λεμπρέτ!

(ὁ Λεμπρέτ τοὺς πλησιάζει).

Ζητεῖς τὸν Μπερζεράκ ;

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ναί, κ' εἰς ἀνησυχίαν

Εὐρίσκομαι.

ΚΥΖΗ

Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, δὲν εἶν' ἀλήθεια,

Πῶς διόλου δὲν εἶνε κοινός ;

ΛΕΜΠΡΕΤ, μετὰ τρυφερότητος.

ᾠ ! ὑπὸ τὴν σελήνην

Πλάσμ' ἀπ' αὐτὸν γλυκύτερον δὲν εἶδα !

ΡΑΓΚΕΝΩ

Στιχοπλόκος !

ΚΥΖΗ

Καὶ ξιφομάχος !

ΜΠΡΙΣΑΓΙ

Φυσικός !

ΛΕΜΠΡΕΤ

Καὶ μουσικός !

ΛΙΝΙΕΡ

Καὶ ποίαν

Ἔχει μορφήν ἀλλόκοτον !

ΡΑΓΚΕΝΩ

Βεβαίως, δὲν πιστεύω,

Πῶς τὴν εἰκόνα του ποτὲ θὰ μᾶς τὴν ζωγραφίσῃ

Ὁ σοβαρὸς ζωγράφος μας, ὁ δὲ Σαμπαίν. Ἄλλ' ὅμως

Παράδοξος, ἀλλόκοτος, περίεργος, ἀστεῖος,

Θὰ ἐχρησίμευε, φρονῶ, ὡς ὁ μαχαιροβγάλτης

Ὁ πειρὸ τρελλὸς ἄστὸν Ἰάκωβον Καλότ, τὸν μακαρίτην,

Διὰ τὰς προσωπίδας του. Καπέλλο μὲ λοφίον

Τριπλοῦν, ἄσκαρδι μ' ἔξ φτερά, καπότο, ποῦ ἀπὸ πίσω

Μ' ἐπισημότητα πολλήν ἢ σπάθη του σηκώνει,

Καθὼς αὐθάδους κόκορα οὐρὰ ποῦ καμαρώνει,

Ἄπ' ὅλους δὲ τοὺς Ἀρταμπὰν πειρὸ γαῦρος, ποῦ ἢ Γασκόνη

Ἦτο καὶ θᾶνε πάντοτε ἢ ξακουσμένη μάνα,

Σὰν φράουλ' ἀρλεκινική, τὸν βλέπεις νὰ προβάλλῃ
Μιὰ τέτοια μύτη! Ἄ! κύριοι, τί μύτη ἐκείνη ἢ μύτη!
Στὸν δρόμο δὲν μπορεῖς νὰ ὄῃς μιὰ τέτοια προσωπίδα,
Χωρὶς νὰ κρᾶξῃς! « Ἄ! μ' αὐτὴ μοιάζει 'σὰν προβοσκίδα! »
Ἐπειτα λὲς χαμογελῶν: « Θὰ τὴν πετάξῃ... » Ἄλλ' ὅμως
Ὁ κύριος δὲ Μπερζερὰκ δὲν τὴν πετᾷ ποτὲ του.

ΔΕΜΠΡΕΤ, σείων τὴν κεφαλὴν.

Τὴν φέρει — κι' ὅποιος τὴν θωρεῖ τόνε καταξεσχίζει.

ΡΑΓΚΕΝΩ, ὑπερηφάνως.

Τὸ ξίφος του εἶνε τὸ μισὸ τοῦ ψαλλιδιοῦ τῆς Μοίρας.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ, ὑψῶν τοὺς ὤμους.

Δὲν θᾶλλθῃ!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Θᾶλλθῃ! Στοιχίμα σᾶς βάζω ἓνα ὄρνιθι

Κατὰ τὸν Ραγκενῶ!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Δεκτόν!

(Ψίθυροι θαυμασμοῦ εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἡ Ροζάνη ἐνεφανίσθη ἐν τῷ
θεωρεῖῳ τῆς. Κάθηται εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος, ἢ ἀκόλουθός τῆς
εἰς τὸ βάθος. Ὁ Χριστιανὸς, ἀπασχολούμενος νὰ
πληρώσῃ τὴν πράτριαν δὲν παρατηρεῖ).

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ἄ! κύριοι! ἀλλ' εἶνε

Ἐπερβαλλόντως θελκτική!

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ροδάκινο ποῦ ρίχνει

Χαμόγελο 'στὴ φράουλα!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Κ' εἶνε ὀροσάτη τόσον,

Ποῦ πειρὸ κοντὰ τῆς θ' ἄρπαζες συνάχι 'στὴν καρδιά σου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ἐγείρων τὴν κεφαλὴν, παρατηρεῖ

τὴν Ροζάνην, καὶ ἀρπάζων ζωηρῶς τὸν βραχίονα τοῦ Λινιέρ.

Αὐτὴ εἶνε!

ΛΙΝΙΕΡ, παρατηρῶν.

Ἄ ! εἶνε αὐτή ;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Πές γρήγορα ! Φοβοῦμαι.

ΛΙΝΙΕΡ, πίνων βραδέως τὸ ριβεσάλτον του.

Εἶν' ἡ Μαγδαληνή Ρομπέν, μέπώνυμον Ροζάνη —
Κομφευσομένη φίνα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Φεῦ !

ΛΙΝΙΕΡ

Εἶν' ὄρφανή· ἐλευθέρα.

Ἐαδέλφη τοῦ δὲ Συρανό — ποῦ ὁμιλοῦσαν τώρα...

(Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν, εἰς κύριος κομφότατος, μετὰ τὴν κυανὴν
ταινίαν χιαστὶ, εἰσέρχεται εἰς τὸ θεωρεῖον, καὶ ὄρθιος,
συνομιλεῖ μετὰ τῆς Ροζάνης).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ἀνασκιρτῶν.

Ποιὸς εἶν' ὁ ἄνθρωπος αὐτός ;..

ΛΙΝΙΕΡ, ὅστις ἀρχίζει νὰ μεθύῃ, κλείων τὸν ὀφθαλμόν.

Χέ ! Χέ ! κόμης δὲ Γκύστης.

Ἐρωτευμένος μετὰ αὐτήν. Ἄλλὰ ὑπανδρευμένος

Μετὰ τοῦ Ἀρμόνδου Ρισελιέ τὴν ἀνεψιά. Σκοπεύει

Μετὰ κάποιον ὑποκόμητα Βαλθέρτ νὰ τὴν νυμφεύσῃ,

Ἐλσεινόν καὶ... πρόθυμον. Αὐτὴ δὲν ὑπογράφει,

Ἄλλ' εἶν' ὁ κόμης ἰσχυρὸς, καὶ νὰ καταδιώξῃ

Μπορεῖ εὐκόλως μιὰν ἀστήν. Τὸν ὑπουργὸν σκοπὸν του

Τὸν ἀπεκάλυψ' ἄλλως τε σένα μικρὸ τραγοῦδι,

Ποῦ... χά ! θὰ πνέει μένεα ! — Τὸ τέλος του πρὸ πάντων,

Ἦτο τσουχτό... Ἀκούσατε...

(Ἐγείρεται παραπαίων, μετὰ τὸ ποτήριον ὑψηλὰ, ἔτοιμος νὰ ψάλλῃ).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄ ! ὄχι ! Καληνύχτα.

ΛΙΝΙΕΡ

Γιὰ ποῦ ;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τὸν Κύριον Βαλθέρτ νὰ 'βρῶ.

ΛΙΝΙΕΡ

Προφυλαχθήτε !

Θὰ σᾶς φονεύσῃ !

(Δεικνύει εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ νεύματος τὴν Ροζάνην).

Μείνατε. Σᾶς βλέπουν.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Εἶν' ἀλήθεια.

(Μένει ἐν ἐκστάσει. Ὁ ὄμιλος τῶν νυκτοκλεπτῶν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης βλέπων αὐτὸν χαίνοντα, τὸν πλησιάζει).

ΛΙΝΙΕΡ

'Εγὼ ἀναχωρῶ. Διψῶ. Καὶ θὰ μὲ περιμένουν
Εἰς τῆς ταβέρνες.

('Εξέρχεται παραπαίων).

ΛΕΜΠΡΕΤ, ὅστις ἔκαμε τὸν γῦρον τῆς αἰ-
θούσης, ἐπανέρχεται πρὸς τὸν Ραγκενὼ μὲ φωνὴν ἡσυχον.

Πουθενὰ ὁ Συρανό.

ΡΑΓΚΕΝΩ, δυσπίστως.

'Εν τούτοις...

ΛΕΜΠΡΕΤ

'Ελπίζω τὰ προγράμματα δὲν ἔχει. 'δεῖ.

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

'Αρχίστε !

'Αρχίστε !

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗΟἱ ΑΥΤΟΙ ἐκτὸς τοῦ ΛΙΝΙΕΡ. ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ΒΑΛΒΕΡΤ. "Επειτα
ΜΟΝΦΛΕΡΥ.Εἰς ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ, βλέπων τὸν δὲ Γκύσην,
ὅστις κατέρχεται τοῦ θεωρείου τῆς Ροζάνης καὶ διασχίζει τὴν
πλατεῖαν, περιστοιχιζόμενος εὐλαβῶς ὑπὸ κυρίων, με-
ταξὺ τῶν ὁποίων ὁ ὑποκόμης δὲ Βαλθέρτ.

Κύτταξε αὐλὴν ποῦ ὁ δὲ Γκύσης ἔχει !

ΕΤΕΡΟΣ

Πούφ! Τί Γασκῶνος!

Ο ΠΡΩΤΟΣ

Εὐστροφος καὶ ψυχραίμος Γασκῶνος

Ποῦ ἐπιτυγχάνει τὸν σκοπὸν εὐκόλως. Πίστευσέ με.

Ἄς χαιρετίσωμεν αὐτόν!

(Πηγαίνουσι πρὸς τὸν δὲ Γκύσην).

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Τί εὐμορφες ταινίες!

Τὸ χρῶμα πῶς τὸ λέγετε αὐτὸ, κόμη δὲ Γκύση;

Δὸς μου μικροῦ λαμουφιλιῆ ἢ ἐλαφιοῦ κοιλίας;

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Εἶνε τὸ χρῶμα Ἴσπανοῦ ἀρρώστου.

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Καὶ τὸ χρῶμα

Ποτὲ δὲν λέγει ψέμματα, διότι μετ' ὀλίγον

Χάρις εἰς τὴν ἀνδρείαν σας ὁ ἴσπανὸς σ' τὰς Φλάνδρας

Θὲ νὰ τὴν ἔχει ἄσχημα.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Εἰς τὴν σκητὴν θάνέβω.

Θὰ ἔλθετε καὶ σεῖς;

(Διευθύνεται πρὸς τὴν σκητὴν ἀκολουθούμενος παρ' ὄλων τῶν εὐγενῶν. Στρέφεται καὶ καλεῖ τὸν Βαλβέρτ).

Ἐλθε, Βαλβέρτ!

(Ὁ Χριστιανὸς, ὅστις τοὺς ἀκούει καὶ τοὺς παρατηρεῖ, σκιρτᾷ ἀκούων τὸ ὄνομα τοῦτο).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ὁ ὑποκόμης!

Ἄ! θὰ τοῦ ρίψω παρευθὺς τὸ...

(Θέτει παρευθὺς τὴν χεῖρα του εἰς τὸ θυλάκιον κ' εὕρισκει ἐκεῖνην τοῦ νυκτοκλέπτου, ἐτοίμου νὰ τὸν κλέψῃ. Στρέφεται).

Μπᾶ!

Ο ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ

Ἄι!..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἐζητοῦσα

Τὸ γάντι μου !..

Ο ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ

Κεύρίσκετε 'να χέρι.

(Ἀλλάσων τόνον, χαμηλοφώνως καὶ ταχέως).

Ἀφήσατέ με,

Καὶ θὰ σᾶς 'πῶ ἓνα μυστικό.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, κρατῶν αὐτὸν πάντοτε.

Ποῖον;

Ο ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ

Αὐτὸς ποῦ τώρα

Σᾶς ἄφησε, ὁ Λινιέρ...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Λοιπὸν ;

ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ

Θὰ χάσῃ τὴν ζωὴν του.

Μ' ἓνα τραγοῦδι ἐπρόσβαλε κάποιον ἀπ' τοὺς μεγάλους,

Κ' ἑκατὸν ἄνθρωποι—μαζὺ κ' ἐγὼ—εἶνε βαλμένοι

Ἀπόψε...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἐκατὸν ! Καὶ ποῖος τοὺς ἔχει...

ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ

Μυστικότης...

*Ω! ὦ!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ὑψῶν τοὺς ὤμους.

ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ μετὰ πολλῆς ἀξιοπρεπειᾶς.

Ἐπαγγελματικὴ !

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ποῦ θᾶνε ;

ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ

Εἰς τὴν Πύλην

Τοῦ Νέλ. Πάνω στὸν ὁρόμον του. Εἰδοποιήσατέ τον !

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ἀφίνων τέλος τὴν χεῖρά του.

Ποῦ θὰ τὸν εὔρω ;

ΝΥΚΤΟΚΛΕΠΤΗΣ

Τρέξετε εἰς ὅλες τῆς ταβέρνας :

Στὸ «Πατητῆρι τὸ χρυσὸ», 'στὸ «Μῆλο τοῦ ἐλάτου»,
Στὴ «Ζώνη ποῦ ξεσπᾶ», 'στὰ «δουὸ Δαδιά», 'στὰ «τρία Χωνία»,
Καὶ 'στὸ καθένα ἀφίνετε γι' αὐτὸν ἓνα μπιλιέτο.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ναί, τρέχω ᾶ ! τοὺς ποταπούς. Εἶν' ἕκατὸ κεῖν' ἓνας !

(Παρατηρῶν μετ' ἀγάπης τὴν Ροζάνην).

Αὐτὴν ν' ἀφήσω!..

(Μετὰ μανίας τὸν Βαλθέρτ).

Καὶ αὐτόν!.. Μὰ πρέπει νὰ τὸν σώσω...

(Ἐξέρχεται τρέχων. Ὁ δὲ Γκύσης, ὁ ὑποκόμης, οἱ μαρκήσιοι, καὶ ὅλοι οἱ εὐγενεῖς ἐξηφανίσθησαν ὀπισθεν τῆς αὐλαίας διὰ νὰ λάβωσι θέσιν εἰς τὰ ἐδώλια τῆς σκηνῆς. Ἡ πλατεῖα εἶνε πλήρης. Οὐδεμία πλέον θέσις κενὴ εἰς τὰς ἐξέδρας καὶ εἰς τὰ θεωρεῖα).

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

Ἀρχίσατε !

Εἰς ἈΣΤΟΣ, τοῦ ὁποίου ἡ φενάκη πετᾷ εἰς τὸ ἄκρον μιᾶς κλωστῆς, ἀλιευθεῖσα ὑπὸ ἐνὸς ἀκολούθου τῆς ἀνωτέρας ἐξέδρας.

Ἡ περοῦκα μου !

ΚΡΑΥΓΑΙ ΧΑΡΑΣ

Νὰ μιὰ φαλάκρα ! Μπράβο,

Ἀκόλουθοι ! Χά ! χά ! χά ! χά ! χά ! χά !

Ο ἈΣΤΟΣ, μανιώδης δεικνύων τὴν πυγμὴν.

Μικρὲ ἀγρεῖε !

ΓΕΛΩΤΕΣ καὶ ΚΡΑΥΓΑΙ, ἀρχίζουσι ἰσχυρῶς καὶ βαίνουν ἐξαλειφόμενοι.

ΧΑ ! ΧΑ ! ΧΑ ! χά ! χά ! χά !

(Σιωπὴ πλήρης).

ΛΕΜΠΡΕΤ

Αὐτὴ ἡ σιωπὴ ἐξαίφνης ;

(Εἰς θεατῆς τῷ λέγει κάτι χαμηλοφώνως).

Ἄ!

ΘΕΑΤΗΣ

Μοῦ ἐπεβεβαίωσαν τὸ πρᾶγμα μόλις τώρα.

ΨΙΘΥΡΟΙ

Σούτ! — φαίνεται; — Ὁχι! — Ναί! — Εἰς τὸ δικτυωτὸν θεωρεῖο.

Εἶνε ὁ Καρδινάλιος! — Τί λές; ὁ Καρδινάλιος; —

Ὁ καρδινάλιος! —

ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Διάβολε! Δέν θά μπορεῖ καθένας

Νά μὴ καθήσῃ φρόνιμα!..

(Κτυπήματα ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ὅλοι μένουσιν ἀκίνητοι. Προσδοκία).

Ἡ ΦΩΝΗ ἑνὸς μαρκησίου, ἐν μέσῳ τῆς σιωπῆς, ὀπισθεν τῆς αὐλαίας.

Ἐκείνη τῆ λαμπάδα

Νά ξεφτυλίστε!

ΕΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ, ἐξάγων τὴν κεφαλὴν
διὰ τῆς σχισμῆς τῆς αὐλαίας.

Ἐν κάθισμα!

(Τὸ κάθισμα τῷ δίδεται ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν.

Ὁ μαρκήσιος τὴν λαμβάνει καὶ ἐξαφανίζεται, ἀφοῦ
ἔστειλε μερικὰ φιλήματα πρὸς τὰ θεωρεῖα).

ΕΙΣ ΘΕΑΤΗΣ

Σωπάτε!

(Ἀκούονται καὶ πάλιν τὰ τρία κτυπήματα. Ἡ αὐλαία ἀνοίγεται.

Εἰκῶν. Οἱ μαρκήσιοι καθήμενοι ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆς σκηνῆς

εἰς στάσεις αὐθάδεις. Ἡ σκηνὴ τοῦ βήθους παριστᾷ κυ-

νόχρου διάκοσμον βουκολικοῦ δράματος. Τέσσαρες

μικροὶ κρυστάλλиноι πολυέλαιοι φωτίζουν τὴν

σκηνήν, τὰ βιολία παίζουν ἡρέμα).

ΛΕΜΠΡΕΤ, πρὸς τὸν Ραγκενῶ χαμηλοφώνως.

Βγαίνει πρῶτος

Εἰς τὴν σκηνὴν ὁ Μονφλερῦ;

ΡΑΓΚΕΝΩ, ἐπίσης.

Ναί, ἀπ' αὐτὸν ἀρχίζει.

ΔΕΜΠΡΕΤ

Ὁ Συρανὸ δὲν εἶν' ἐδῶ.

ΡΑΓΚΕΝΩ

Τὸ στοίχημά μου χάνω.

ΔΕΜΠΡΕΤ

Καλλίτερα!

(Ἀκούεται ἦχος ἀσκήλου, καὶ ὁ Μονφλερῦ ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὑπερμεγέθης, ἐνδεδυμένος ὡς βοσκὸς βουκολικοῦ δράματος, φέρων πῖλον ροδοστεφῆ κλίνοντα πρὸς τὸ οὖς του, καὶ φυσῶν ἓνα ταισιοφόρον ἀσκόν).

Ἡ ΠΛΑΤΕΙΑ, χειροκροτοῦσα.

Ὁ Μονφλερῦ!! ὁ Μονφλερῦ μας μπράβο!

ΜΟΝΦΛΕΡΥ, χειρετίζων, παίζει τὸν ρόλον τοῦ Φαίδωνος.

«Χαρά 'στον ποῦ ἀπ' τῆς αὐλῆς μακρὰ, σ' ἔρημους τόπους

«Ζητάει τὴν ἐξορία του καὶ φεύγει τοὺς ἀνθρώπους,

«Κι' ὅταν ὁ Ζέφυρος φυσᾷ 'στὰ μυρωμένα δάση...

ΜΙΑ ΦΩΝΗ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας.

Αἰσχρὲ, δὲν σ' ἀπηγόρευσα νὰ παίξεις ἓνα μῆνα;

(Κατάπληξις. Ἄπαντες στρέφονται. Ψιθυρισμοί).

ΦΩΝΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Μπᾶ! — Τί; — Ποιός; —

(Ἐγείρονται εἰς τὰ θεωρεῖα διὰ νὰ ἴδουν).

ΚΥΖΗ

Ἦλθε!

ΔΕΜΠΡΕΤ, ἔντρομος.

Ὁ Συρανὸ!

Ἡ ΦΩΝΗ

Εὐθὺς, ἀρχιπαληγάτσε,

Νὰ φύγῃς ἀπὸ τὴ σκηνή.

Ἡ ΠΛΑΤΕΙΑ, ἐν ἀγανάκτησει.

ᾠ!

ΜΟΝΦΛΕΡΥ

Ἄλλὰ...

Η ΦΩΝΗ

Παρακούεις;

ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΦΩΝΑΙ, ἐκ τῆς πλατείας καὶ τῶν θεωρείων.

Σούτ! — Πάψε! — Παῖξε Μονφλερύ! — Τίποτε μὴ φοβᾶσαι!..

ΜΟΝΦΛΕΡΥ, διὰ φωνῆς ἐπισφαλοῦς.

«Χαρά 'στον ποῦ ἀπὸ τῆς αὐλῆς μακριὰ καὶ...

Η ΦΩΝΗ, ἀπειλητικώτερα.

Εἶν' ἀνάγκη

᾽Ω τῶν γελοίων βασιληᾶ, εὐθὺς λοιπὸν νὰ κάνω

Νὰ πέση ξύλινη βροχὴ 'στοὺς ὤμους σου ἐπάνω;

(Μία ράβδος εἰς τὸ ἄκρον ἐνὸς βραχίονος ἀναπηδᾷ ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν.

Ὁ Μονφλερύ διὰ φωνῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐξασθενούσης).

«Χαρά 'στον..

(Ἡ ράβδος ταράσσεται).

Η ΦΩΝΗ

*Εξω!

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

᾽Α!

ΜΟΝΦΛΕΡΥ, πνιγόμενος.

«Χαρά 'σ...

ΣΥΡΑΝΟ, ἀναπηδῶν ἐκ τῆς πλατείας,
ἄρθος ἐπὶ ἐνὸς καθίσματος, μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους,
μὲ τὸν πῖλον πρὸς μάχην, τὸν μύστακα ἀνορ-
θωμένον, τὴν ρίνα τρομεράν.

᾽Α! θὰ θυμώσω τώρα!..

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ αὐτοί, ΣΥΡΑΝΟ, ἔπειτα ΜΠΕΛΡΟΖ, ΖΟΝΤΕΛΕ.

ΜΟΝΦΛΕΡΥ, πρὸς τοὺς μαρκησίους.

᾽Α! κύριοι, βοήθειαν!

ΕΙΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Παῖξε λοιπόν!

ΣΥΡΑΝΟ

*Ἄν παῖξῃς,

Χονδρούλιακα, τὰ μάγουλα θὰ σοῦ καταχερίσω!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Σώπαινε!

ΣΥΡΑΝΟ

Οἱ Μαρκήσιοι νὰ κλείσουνε τὸ στόμα,
Διότι τὰς ταινίας των ἡ ράβδος μου θὰ ἴγγιξῃ!

ΟΛΟΙ ΟΙ ΜΑΡΚΗΣΙΟΙ, ἐγείρονται.

Πάρα πολὺ!.. αἶ! Μονφλερῦ!..

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁ Μονφλερῦ νὰ φύγῃ.

Ἢ θὰ τοῦ κόψω τὸ αὐτὶ καὶ θὰ τὸν ξεκοιλιάσω.

ΜΙΑ ΦΩΝΗ

Ἄλλὰ...

ΣΥΡΑΝΟ

Νὰ φύγῃ!

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ

Ἄλλὰ πῶς...

ΣΥΡΑΝΟ

Δὲν ἔφυγες ἀκόμη;

(Κάμει χειρονομίαν, ὅτι ἀνασηκῶνει τὰς χειρίδας του).

Καλά! ἐπάνω ἴσθι σκιηή, ὅσον σὲ τραπεζαρία,

Θὰ κόψω τὴν ἰταλικὴ ἐτούτη μορταδέλλα!

ΜΟΝΦΛΕΡΥ, προσπαθῶν νὰ συγκεντρώσῃ τὴν ἀξιοπρέπειάν του.

Μὰ, κύριε, προσβάλλων με, τὴν Θάλειαν προσβάλλεις!

ΣΥΡΑΝΟ, λίαν εὐγενῶς.

Ἄν, κύριε ἡ Μοῦσ' αὐτὴ, πρὸς τὴν ὁποίαν ξένος

Σεῖς εἴσθε, εἶχε τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίζῃ, τότε

Πιστεύσατέ με, βλέπουσα ὑμᾶς χονδρὸν τοσοῦτον

Κ' ἠλίθιον, τὸν κόθορνον θὰ σᾶς ἐπέτα κάπου.

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

Αἶ! Μονφλερῦ! αἶ! Μονφλερῦ!—Παῖξε λοιπὸν τὸ δρᾶμα!

ΣΥΡΑΝΟ, πρὸς τοὺς φωνάζοντας περὶ τοῦ.

Τὴν θήκη μου, παρακαλῶ, πολὺ νὰ λυπηθῆτε.

"Ἡ τὴν λεπίδα νὰ ξερνᾶ εὐθύς θὰ τὴν ἰδῆτε!

(Ὁ κύκλος εὐρύνεται).

ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ, ὀπισθοχωροῦν.

Καλὰ λοιπόν!..

ΣΥΡΑΝΟ, πρὸς τὸν Μονφλερῦ.

Θὰ βγῆς;

ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ, προσεγγίζον καὶ ἀπειλῶν.

"Ω! "Ω!

ΣΥΡΑΝΟ, στρεφόμενος ζωηρῶς.

Κανείς παραπονεῖται;

(Νέα ὀπισθοχώρησις).

ΜΙΑ ΦΩΝΗ, ψάλλουσα εἰς τὸ βάθος.

Αὐτὸς ὁ κύριος Συρανὸ

Μᾶς ἔχει τυραννήσει,

Καὶ μῶλο αὐτὸ τὸν τύραννο

Θὰ παίξουν τὴν Κ λ ο ρ ί σ η.

ΟΛΗ Η ΑΙΘΟΥΣΑ, ψάλλουσα.

Τὴν Κ λ ο ρ ί σ η, τὴν Κ λ ο ρ ί σ η!

ΣΥΡΑΝΟ

"Ἄν ᾤπητε τὸ τραγοῦδι αὐτὸ μίαν φορὰν ἀκόμα,

"Ὅλους θὰ σπάσω ᾽στῆς ξυλιές.

ΕΙΣ ΑΣΤΟΣ

Σαμφῶν ὄν εἶσαι!

ΣΥΡΑΝΟ

Θέλεις,

Κύριε, τὸ σαγόνι σου νὰ μοῦ δανείσῃς;

ΜΙΑ ΚΥΡΙΑ, ἐκ τῶν θεωρείων.

Εἶνε

Ἄνήκουστον!

ΕΙΣ ΚΥΡΙΟΣ

Τί σκάνδαλον!

ΕΙΣ ΑΣΤΟΣ

Εἶν ὀχληρόν!

ΕΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Τὸ βρίσκω

Πολὺ τερπνόν!

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

Κσσ! Μονφλερῦ!—Κσσ! Συρανό!

ΣΥΡΑΝΟ

Σωπάτε!

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

Χι Χάν! Μπέ! Κρρ! Ούά! Ούά! Κοκορικό!

ΣΥΡΑΝΟ

Σᾶς...

ΕΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Νιάου!

ΣΥΡΑΝΟ

Σᾶς ἐπιβάλλω σιωπὴν! Καὶ ἀπευθύνω μίαν
 εἰς τὴν πλατεῖαν πρόκλησιν καθ' ὅλα παρομοίαν!
 Τὰ ὀνόματά σας!—ἔλθετε πλησίον, ἥρωές μου!
 Μὲ τὴν σειρὰν τοῦ ἑκάστος! Τὸν ἀριθμὸν σας διῶω.—
 Ἐμπρός! ποῖος τὸν κατάλογον νανοίξῃ θέλει πρῶτος;
 Σὺ, παλληκάρη; ὄχι! Σὺ;! Ὁχι! Τὸν ξιφομάχον
 τὸν πρῶτον μῶλας τὰς τιμὰς, ποῦ ἀξίζει, θὰ τὸν στείλω!
 —Ὅσοι ζητοῦν τὸν θάνατον, τὸ δάκτυλο ἄς ὑψώσουν!

(Σιωπή).

Μὴ τὴ λεπίδα μου γυμνὴ ἐντρέπεσθε νὰ ὀῆτε;
 Οὔτ' ὄνομα;—Οὔτε δάκτυλο; Ἐχει καλῶς. Προβαίνω.
 (Στρεφόμενος πρὸς τὴν σκηνήν, ὅπου ὁ Μονφλερῦ περιμένει μετ' ἀγωνίας).
 Θέλω λοιπὸν τὸ θέατρον νὰ ὀῶ θεραπευμένο
 Ἄπο αὐτὸ τὸ πρίξιμον. Ἀλλέως...

(Θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ξίφους).

τὸ νυστέρι!

ΜΟΝΦΛΕΡΥ

Σᾶς...

ΣΥΡΑΝΟ, κατερχόμενος ἐκ τοῦ καθίσματος,
 κάθηται ἀνέτως ἐν μέσῳ τοῦ κύκλου, ὅστις
 ἐσχηματίσθη περίξ του.

Θὰ κτυπήσω τρεῖς φορές, πανσέληνε, τὰ χέρια!

Στὴν τρίτη ἔκλειψι ὀλίγη θὰ ὑποστῆς.

Ἡ ΠΛΑΤΕΙΑ, διασκεδάζουσα.

᾽Α!

ΣΥΡΑΝΟ, κτυπῶν τὰς παλάμας.

Μία!

ΜΟΝΦΛΕΡΥ

Σᾶς...

ΜΙΑ ΦΩΝΗ, ἐκ τῶν θεωρειῶν.

Μεῖνε! Στάσου!

Ἡ ΠΛΑΤΕΙΑ

Θὰ σταθῆ... δὲν θὰ σταθῆ...

ΜΟΝΦΛΕΡΥ

Νομίζω,

Κύριοι...

ΣΥΡΑΝΟ

Δύο!

ΜΟΝΦΛΕΡΥ

Κάλλιον θὰ ἦτο...

ΣΥΡΑΝΟ

Τρεῖς!

(Ὁ Μονφλερῦ ἐξαφανίζεται ὡς ἐντὸς καταπακτῆς. Θύελλα γελῶτων, συριγμῶν, ἀποδοκιμασιῶν).

Ἡ ΑΙΘΟΥΣΑ

Χοῦ!.. Γιουῦχα!..

Ἄνανδρε! γύρισε!..

ΣΥΡΑΝΟ, εὐφραινόμενος ἐξαπλώνεται ἐπὶ τῆς ἔδρας του κέξαπλώνει τὰς κνήμας του.

Ἄν τολμᾷ, ἄς ἔλθῃ!

Εἰς Ἀστος

Τοῦ θιάσου

Ὁ ρήτωρ!

(Ὁ Μπελρόζ προχωρεῖ καὶ χαιρετίζει).

ΤΑ ΘΕΩΡΕΙΑ

᾽Α! να ὁ Μπελρόζ!

ΜΠΕΛΡΟΖ, μετὰ κομψότητος.

Κύριοι καὶ κυρίαι...

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

Ὅχι ὁ Μπελρόζ! ὁ Ζοντελέ!

ZONTEΛΕ, προχωρεῖ καὶ ἔρρινως.

Βώδια!

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

Ἄ! μπράβο! Μπράβο!

Πολὺ καλά!

ZONTEΛΕ

Τὰ μπράβο σας νὰ λείψουν! Ὁ χονδρός σας

Ὁ τραγικός, ποῦ τὴν κοιλιά νὰ βλέπετε ἀγαπᾶτε...

Τοῦ ἦλθε νά...

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

Εἶν' ἄνανδρος!

ZONTEΛΕ

Νὰ ἔβγη ἀναγκάσθη!

Η ΠΛΑΤΕΙΑ

Νὰ ἐπιστρέψῃ!

ΟΙ ΜΕΝ

Ὅχι!

ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ναί!

ΕΙΣ ΝΕΟΣ, πρὸς τὸν Συρανό.

Μὰ κύριε, τί λόγους

ἔχεις κατὰ τοῦ Μονφλερῦ;

ΣΥΡΑΝΟ, χαρίεις, καθήμενος πάντοτε.

Μικρὸ χηνόπουλό μου,

ἔχω δυὸ λόγους ἕκαστος εἶν' ἀρκετὸς καὶ μόνος.

Πρῶτον: Τὸν βρῖσκω ἠθοποιὸν ἀχρεῖτον, ποῦ ἔγκαρίζει,

Καὶ τοῦ νεροκουβαλητοῦ φωνῆς σου ξεφωνίζει.

Στίχους, ποῦ πρέπει ἐλαφρὰ νὰ φένη νὰ πετοῦνε!

Δεύτερον: Εἶνε μυστικὸ δικό μου...

Ο ΓΕΡΩΝ ΛΣΤΟΣ, ὄπισθεν.

Τὴν Κλορίσην,

Ἐν τούτοις ἐμποδίζετε νὰ κούσωμεν ἀδίκως...
Καὶ θὰ ἴπιμένω νὰ τὴν ἴδω...

ΣΥΡΑΝΟ, στρέφει τὸ κάθισμά του πρὸς τὸν ἀστὸν εὐσεβάστως.

Ἄφου, παληρὸ μουλάρι,

Οἱ στίχοι τοῦ γέρω Μπαρὸ ἀξίζουσι μίαν νοῦλα,
Διέκοψ' ἄνευ τύψεων!

Αἱ ΚΟΜΨΕΥΟΜΕΝΑΙ, εἰς τὰ θεωρεῖα.

Ἄχ! — ὦχ! — ἄχ! — τὸν Μπαρὸ μας!

Ἀγαπητὴ μου! Ἄκουσε; Καλέ! Τί ἀδικία!..

ΣΥΡΑΝΟ, στρέφων τὸ κάθισμά του πρὸς
τὰ θεωρεῖα, ἱπποτικῶς.

Ἐσεῖς, ὠραῖα πρόσωπα, σπεύρατε ἀκτῖνες, ἄνθη,
Κερνάτε μας μὲ ὄνειρα, μὲνα χαμόγελό σας
Μαγεύετε ἓνα θάνατο, ἐμπνεύσατέ μας στίχους!
Ἄλλ' ὅμως μὴ τοὺς κρίνετε!

ΜΠΕΛΡΟΖ

Καὶ τώρα, ποῦ εἶν' ἀνάγκη

Τὸ χρῆμα νὰ ποδώσωμεν!

ΣΥΡΑΝΟ, στρέφων τὸ κάθισμα πρὸς τὴν σκηνήν.

Μπελρὸζ, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα

Εἶνε τὸ μόνον ἔξυπνον ποῦ εἶπες. Ἄστο μανδύα

Τοῦ Θεσπίδος ὃν ἀγαπῶ ποτὲ νὰ κάμω τρύπες.

(Ἐγείρεται καὶ πετᾷ ἓν σακκίδιον ἐπάνω εἰς τὴν σκηνήν).

Ἄρπαξε τοῦτο τὸ σακκί' ἄστα πεταχτὰ, καὶ σῶπα!

Ἡ Αἰθοῦσα, ἔκθαμβος.

Ἄ!... ὦ!..

ΖΟΝΤΕΛΕ, συλλέγων ταχέως τὸ βελάντιον καὶ ζυγίζων αὐτό.

Μ' αὐτὸ τὸ τίμημα καὶ κάθε βράδου ἀκόμη

Μπορεῖτε νὰ ἴμποδίζετε νὰ παίζεται ἡ Κ λ ο ρ ῖ σ η!..

Ἡ Αἰθοῦσα

Γιουῦχα!..

ΖΟΝΤΕΛΕ

Καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ μάς σφουρίζετε ὅλους!

ΜΠΕΛΡΟΖ

Ἡ αἴθουσα νὰ κενωθῆ...

ΖΟΝΤΕΛΕ

Κενώσετε!..

(Ἀρχίζουν νὰ ἐξέρχωνται, ἐν ᾧ ὁ Συρανὸ βλέπει μὲ ὕφος ἱκανοποιημένον.

Ἄλλὰ τὸ πλῆθος σταματᾷ μετ' ὀλίγον, ἀκοῦσθαι τὴν ἐπομένην σκηνὴν καὶ ἡ ἐξοδὸς παύει. Αἱ γυναῖκες, αἵτινες εἶχον ἤδη ἐγερθῆ καὶ φορέσει τοὺς μανδύας των, σταματοῦν διὰ νὰκούσουν καὶ τέλος ἐπανακάθηνται).

ΛΕΜΠΡΕΤ, πρὸς τὸν Συρανό.

Τί τρέλλα!

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ, πλησιάσας.

Τὸν κωμωδὸν τὸν Μονφλερῦ! Τί σκάνδαλον! Ἄλλ' εἶνε

Προστατευόμενος ἀπὸ τὸν δοῦκα τῆς Κανδάλης!

Ἔχεις προστάτην;

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι!

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Πῶς; δὲν ἔχεις;..

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι!

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Οὔτε

Ἀκόμα ἓνα κύριον μέγαλον νὰ σκεπάσῃ

Μὲ τὸνομά του;..

ΣΥΡΑΝΟ, στενοχωρούμενος.

Δυὸ φορές σοῦ εἶπα ὄχι. Πρέπει

Τρίτη φορά νὰ σοῦ τὸ πῶ; Προστάτην ναί, δὲν ἔχω,..

(Θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς σπάθης)

Ἄλλὰ μίαν προστάτριαν!

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Τὴν πόλιν μὴ θάψῃς;

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅπως ἰδῶ.

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Ἄλλὰ ὁ Δουξ ἔχει μακρὸ τὸ χεῖρι!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄπ' τὸ δικό μου δὲν μπορεῖ μακρύτερο νὰ τῶχει...

(Δεικνύων τὴν σπάθην του).

Ὅταν αὐτὸ τὸ μάκρυσμα τοῦ βάλλης!

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Καὶ πιστεύεις

Πῶς θὰ τὰ βάλλης μὲ αὐτόν;..

ΣΥΡΑΝΟ

Πιστεύω.

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Ἄλλὰ...

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ τώρα

Στρέψε τῆς φτέρνας σου!

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Ἄλλὰ...

ΣΥΡΑΝΟ

Στρέψε, ἢ 'πές μου,

Γιατί κυττᾶς τὴ μύτη μου;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ, θορυβούμενος.

Ἐγώ...

ΣΥΡΑΝΟ, βαδίζων πρὸς αὐτόν.

Σ' αὐτὴ, τί βλέπεις,

Εἶπέ μου, τὸ παράδοξον;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ, ὀπισθοχωρῶν.

Εἶνε ἀπατημένη

Ἡ χάρις σας...

ΣΥΡΑΝΟ

Χορευτικὴ καὶ μαλακὴ μὴν εἶνε

Ἐάν προβοσκίδα, κύριε;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Ἄλλὰ ἐγὼ δὲν εἶπα...

ΣΥΡΑΝΟ

Σοῦ φαίνεται ἀγκιστρωτὴ ἔσάν κουκουβάγιας ράμφοι;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Ἐγώ...

ΣΥΡΑΝΟ

Κανένα σάρκωμα ἔχει 'στὴν ἄκρη;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

"Ὄμως...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἡ καμμιά μυῖγα σιγαλὰ περιπατεῖ ἐπάνω;

Τί ἔχει τὸ ἀλλόκοτο;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

"ὦ!

ΣΥΡΑΝΟ

Φαινόμενον μὴν εἶνε;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Ἄλλ' ὅμως ἐπροσπάθησα νὰ μὴν τήνε κυττάξω!

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ διατί, παρακαλῶ, νὰ μὴν τήνε κυτάξῃς;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Μὰ...

ΣΥΡΑΝΟ

Μὴ τὴν ἀηδίασες;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Κύριε...

ΣΥΡΑΝΟ

Μὴ νοσῶδες

Τὸ χρῶμά της σοῦ φαίνεται;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Μὰ, κύριε!

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ σχῆμα

Μήπως σοῦ φαίνεται ἄσεμνον;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Ἄλλὰ διόλου...

ΣΥΡΑΝΟ

Τότε

Γιατί λοιπόν ύβριστικόν νά λάθης ὕφος; Ἴσως
Τῆ ἴβρίσκεις λίαν μακρουλήν;

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ, τραυλίζων.

Πολύ μικράν τήν ἴβρίσκω,
Τήν βρίσκω μικροσκοπικήν!..

ΣΥΡΑΝΟ

Μπα! πῶς; μέ τὸ γελοῖον
Μέ περιβάλλεις τὸ λοιπόν; Μικρὸς αὐτὸς ὁ μῦθος;
Στάσου!

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Θεέ μου!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἡ μύτη μου ὑπερμεγέθης εἶνε!
Μούρη πλατειά, μύτη σιμῆ, κ' ἠλίθιε, νά μάθης
Πῶς ὑπερηφανεύομαι γιὰ τὸ παράρτημά μου,
Γιατί εἶνε δεῖγμα πάντοτε ὁ μῦθος ὁ μεγάλος
Ἄνδρὸς φιλόφρονος, καλοῦ, γενναίου, πνευματώδους,
Ἐλευθερίου κεύγενοῦς, ὅπως ἐγὼ, καὶ ὅπως
Ποτέ δὲν θά μπορέσης σὺ νά γίνης, οἰκτρὸν πλάσμα,
Γιατ' ἀπ' αὐτὸ τὸ ἄδοξον τὸ πρόσωπον, ποῦ πάει
Τώρα νά βρῆ τὸ χέρι μου πειὸ ἄνω ἀπ' τὸ λαιμό σου,
Τοῦ λείπει...

(Τὸν ραπίζει).

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ

Ἔχ!

ΣΥΡΑΝΟ

Τ' ἀγέρωχον, ὁ λυρισμὸς, ἡ πτῆσις,
Ἡ γραφικότης, ὁ σπινθήρ, τὸ μεγαλεῖον, τέλος
Ἡ Μύτη, ὅπως κι' ἀπ' αὐτὸν...

(Τὸν στρέφει διὰ τῶν ὤμων, συνενῶν τήν χειρονομίαν μέ τὸν λόγον).

ποῦ τὸ ὑπόδημά μου

Πηγαίνει νάβρη χαμηλά ἄστῆς ράχης σου τῆ ρίζα!

Ο ΟΧΛΗΡΟΣ, τρεπόμενος εἰς φυγὴν.

Βοήθεια! Φύλακες!

ΣΥΡΑΝΟ

Λοιπὸν αὐτὸ, ἄς χρησιμεύσῃ
 Ὡς μάθημα ἴστουε χάχῃδες, ποῦ θάβρισκαν ἀστεῖον
 Τὸ κέντρον τοῦ προσώπου μου, καὶ ἂν ὁ φιλοσκώμμων
 Εἶν' εὐγενής, τὴν μέθοδον ἀλλάζω, καὶ τοῦ βαίνω
 Πρὶν ἢ τὸν τρέψω εἰς φυγὴν, ἀπὸ ἐμπρός, πειὸ πάνω,
 Ὅχι πετσά, μὰ σίδερο!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὅστις καταταβαίνει τὴν σκη-
 νὴν μὲ τοὺς μαρκησίους.

Μᾶς ἐνοχλεῖ στὸ τέλος!

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ ΒΑΛΒΕΡΤ

Καὶ κομπορρημονεῖ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Κανεῖς λοιπὸν δὲν θ' ἀπαντήσῃ;

ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Κανεῖς; ὦ! περιμένετε! Θὰ τὸν πειράξω τόσον!..

(Προχωρεῖ πρὸς τὸν Συρανὸ, ὅστις τὸν ἀτενίζει, καὶ ἰστάμενος
 πρὸ αὐτοῦ μὲ ὕφος ἡλιθίου).

Ἐχετε μύτη κύριε... μύτη... πολὺ μεγάλη.

ΣΥΡΑΝΟ, σοβαρῶς.

Πολύ!

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ, γελῶν.

Χάχ!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀτάραχος.

Ἄλλο;

ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Μά...

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι δά! μικρὲ μου, τόσον μόνον;

Μποροῦσε χίλια πράγματα νὰ πῆς ἀλλάζων τόνον:

Ἄκουσον! ἐπιθετικόν: «Ἄν εἶχα τέτοιο μῦθο,

Νὰ τόνε κόψω, πρώτη μου ἀπόφασις θὰ ἦτο!»

Φιλόφρονα: «Διὰ νὰ μὴ βουτᾶ μέσ' τὸ φιλιτζάνι,

Πρέπει κανεῖς κατάλληλη μποτίλια νὰ τοῦ κάνῃ!»

Καὶ γραφικόν: «Τί κορυφή! Τί κάθος! Ποία ράχη!

- Τί λέγω, κάθος; Τίποτε!.. Χερσόνησος μονάχη!»
- Περίεργον: «Τὸν κύλινδρον αὐτὸν τὸν ἐπιμήκη,
Τὸν ἔχεις γιὰ καλαμαριά ἢ γιὰ ψαλλιδιοθήκη;»
- Χαρίεντα: «Γιὰ τὰ πουλιά τόσο πολὺ τυρβάζεις,
Ποῦ 'σάν πατέρας 'πάνου του νὰ κοιμηθοῦν τὰ βάζεις;»
- Πλάγιον: «'Αλλὰ, κύριε, ὅταν λοιπὸν καπνίζης,
'Απὸ τῆ μύτη τὸν καπνὸν, γιὰ πές μου, ἐξατμίζεις,
Χωρὶς νὰ κράζουνε: Φωτιά 'στὴν καπνοδόχη! οἱ ἄλλοι;»
- Με τόνον προφυλακτικόν: «Πρόσεχε! τὸ κεφάλι
'Απὸ τὸ βάρος τὸ πολὺ μὴ γύρη πρὸς τὸ χῶμα!»
- 'Αθρόν: «Γιὰ νὰ μὴ μαραθῆ τὸ τρυφερό της χρῶμα
'Απὸ τὸν ἥλιο, μιὰ μικρὴ ὀμβρέλλα νὰ τῆς κάνης!»
- Σχολαστικόν: «'Τὰ ζῶα δὲ, ἅπερ 'Αριστοφάνης
'Εκάλεσεν ἵπποκαμποελεφαντοκαμήλους,
Εἶχον τὸν ὄγκον τῶν σαρκῶν αὐτῶν ἄνω τοῦ χεῖλους!»
- 'Ιπποτικόν: «'Τάγκίστρι αὐτὸ, φίλε, τῆς μῦδας θᾶνε,
Κ' εὐκόλως 'πάνω του μποροῦν καπέλλα νὰ κρεμᾶνε!»
- 'Εμφατικόν: «Οἱ ἄνεμοι, ὦ μύτη παμμεγάλη,
Δὲν σὲ κρυώνουν ὄληνε, ἐκτὸς ἀπ' τὸ μιστράλι!»
- Δραματικόν: «'Τὴν θάλασσαν τὴν 'Ερυθράν ὁμοιάζει,
'Οπότεν αἷμα κάποτε ἀπ' τὰ ρουθούνια βγάζει!»
- Θαυμαστικόν: «'Τί ἔμβλημα διὰ μυροπωλεῖον!»
- 'Απλοῦν: «Πότε ἐπισκέπτονται ἐτοῦτο τὸ μνημεῖον;»
- Καὶ λυρικόν: «'Αν εἶνε αὐτὸ μιὰ κόγχη, θᾶσαι ὁ 'Τρίτων!»
- Σεβάσμιον: «Σᾶς προσκυνῶ! μένα τοιοῦτον μῦτον
Θὰ πῆ πῶς ἔχουν, κύριε, καὶ κατοικία 'δική των!»
- Χωριάτικο: «'Ορὲ δὲ μου λιές; Μύτη εἶν' αὐτὴ π' ἀπλόνει;
Ποτές! γογγῦλι εἶνε τρανὸ, ἢ θᾶν' μικρὸ πεπόνι!»
- Καὶ στρατιωτικόν: «Κατὰ τοῦ ἵππικοῦ λογχίσετε!»
- Καὶ πρακτικόν: «'Εὰν αὐτὸ τὸ μῦτο σᾶς θελήσετε
Λαχεῖον νὰ τὸν βάλλετε, πρῶτος λαχνὸς θὰ γίνη!»
- Καὶ τελευταῖον παρωδῶν τὸν Πύραμον μῶδῶν
Νὰ πῆς: «'Ἰδοὺ ἡ μύτη αὐτῆ, ὅπου τὸν κύριό της

Τοσοῦτον παρεμόρφωσε! Ἐρυθριᾶ ἢ προδότις!»
 — Αὐτὰ ἔμποροῦσες, φίλε μου νὰ μᾶραδιάσῃς τώρα,
 Ἄν εἶχες καὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν γραμμάτων δῶρα.
 Πλὴν πνεύματος, ὦ αἰσχιστόν ἐξ ὅλων τῶν πλασμάτων,
 Ποτὲ δὲν εἶχες οὐδὲ κἄν σκιάν, κέκ τῶν γραμμάτων
 Ἐχεις μονάχα τέσσερα, τὴν λέξιν: Βλάξ! ποῦ κάνουν.
 Ἄλλὰ κι ἂν εἶχες ἄλλως τε τὴν ἔμπνευσι ποῦ πρέπει,
 Γιὰ νὰ ἔμπυρῃς ἔμπρός ἑστὰ εὐγενῆ ἑτοῦτα θεωρεῖα
 Νὰ μοῦ σερβίρῃς ἀπ' αὐτὰ τ' ἀλλόκοτα ἀστεῖα,
 Καὶ τὸ χιλιοστόν αὐτῶν δὲν θὰ μποροῦσες πάλι
 Ν' ἀρθρώσῃς, γιατί μόνος μου, μὲ αἶστρον τὰ σερβίρω,
 Ἄλλὰ χωρὶς δικαίωμα νὰ δίδω εἰς κανένα,
 Νὰ μοῦ σερβίρῃ ἀπ' αὐτά.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, θέλων νὰ σύρῃ μεθ' ἑαυτοῦ
 τὸν ἀπολιθωθέντα ὑποκόμητα.

Ἄφες τον, ὑποκόμη!

ΥΠΟΚΟΜΗΣ, πνιγμένος.

Ἄκοῦτε; ὕφος αὐθαδὲς νὰ παίρῃ καὶ καμπόσο
 Ἐνας χωριάτης εὐγενῆς, ποῦ... δὲν... φορεῖ χειρόκτια...
 Οὔτε ταινίες... δὲν φορεῖ σειρίτια... οὔτε φούντες!

ΣΥΡΑΝΟ

Τὴν ἠθικὴν κομψότητα ἐγὼ περιποιοῦμαι.
 Ἐγὼ δὲν καλλωπίζομαι, ὅπως οἱ κοῦφοι νέοι,
 Κέπιμελοῦμαι πειὸ πολὺ ἐγὼ τὸν ἑαυτόν μου,
 Ὅταν πειὸ λίγο φαίνομαι φιλάρεσκος. Δὲν βγαίνω,
 Ἐξ ἀμελείας, μᾶπλυτον τὴν προσβολὴν, κι' ἀκόμα
 Μὲ κάτωχρον συνειδήσιν, ἀπὸ τὴν ἀϋπνίαν,
 Μὲ τὴν τιμὴν ρακένδυτον, καὶ τὴν αἰδῶ μὲ πένθος.
 Βαδίζω χωρὶς τίποτα ἐπάνω μου νὰ λάμπῃ,
 Κέχω λοφίον μὲ πτερὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν
 Ὡς καὶ τὴν εἰλικρίνειαν. Βεβαίως δὲν λιγύζω
 Κομψὸν ἀνάστημα ἐγὼ, μὰ τὴν ψυχὴν μου κάμπτω
 Ἵσάν μέσα εἰς στηθόδεσμον· καὶ μ' ἄθλους φορτωμένος

Ποῦ τοὺς κολλῶ ἐπάνω μου, ὅταν νάτανε ταινίες,
Καί, ὅπως τὸ μουστάκι μου, τὸ πνεῦμα μου ἀνορθώνων,
Καὶ διαβαίνων ἐμπροστὰ εἰς κύκλους κ' εἰς ὀμίλους,
Κάνω ἢ ἀλήθειες νάντηχοῦν, καθὼς οἱ πτερνιστῆρες.

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Μὰ, κύριε!..

ΣΥΡΑΝΟ

Χειρόκτια δὲν ἔχω;.. Τί σπουδαῖον
Πράγμα!.. πλὴν ἓνα μοῦμεινεν ἀπὸ παλῆθ' ζευγάρι·
Ἄχρηστον μοῦ ἦτο· τῶρριζα ἔστο πρόσωπο ἐνὸς κάποιου.

ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Φαυλόβιος, οὐτιδανὸς, γελοῖος, τιποτένιος!

ΣΥΡΑΝΟ, ἐξάγων τὸν πῖλον καὶ χαιρε-
τίζων, ὡς ἐὰν ὁ ὑποκόμης τῷ εἶχε παρουσιασθῆ.

ᾠ! χαίρω... κ' ἐγὼ Συρανὸ Σαβῖνος Ἡρακλῆς
Δὲ Μπερζεράκ.

(Γέλωτες).

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ, ἐξηγριωμένος.

Παληγάτσει!

ΣΥΡΑΝΟ, ἐκβάλλων κραυγὴν, ὡς ἂν
αἰφνης κατελαμβάνετο ὑπὸ σπασμοῦ.

ᾠχ!

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ, στρεφόμενος.

Τί φλυαρεῖ καὶ πάλιν;

ΣΥΡΑΝΟ

Πρέπει νὰ κινηθῆ, γιὰτὶ ἔμουδιάζει. Τί θὰ εἶπη
Νὰ τὴν ἀφίνη ἀδρανῆ κανένας! ᾠχ!

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Τί ἔχεις;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἡ σπάθη μου αἰμούδιασε.

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ, σύρων τὴν ἰδικήν του.

Ἐστω!

ΣΥΡΑΝΟ

Θὰ λάβῃς ἓνα

Κτύπημα πρώτης!

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Ποιητά!

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί, ποιητής! καὶ τέτοιος,

Ποῦ διαξιφιζόμενος—ὄπι!—θαύτοσχεδιάσω

Ἐν τρίστροφον...

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Ἐν τρίστροφον;

ΣΥΡΑΝΟ

Οὔτε θὰ ἐφαντάσθης,

Τί ἐννοεῖ αὐτό.

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Ἄλλὰ...

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ τρίστροφον σημαίνει

Ἄσμα μὲ τρία ὀκτάστιχα...

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ, κτυπῶν ἐξ ἀνυπομονησίας τὸν πόδα

ᾠ!

ΣΥΡΑΝΟ

Μὲ στροφὴν ἔστο τέλος

Τετράστιχον.

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Σᾶς...

ΣΥΡΑΝΟ

Πρόκειται νὰ κάμω καὶ τὰ δύο:

Νὰ κάμω στίχους καὶ σπαθιὲς νὰ δίνω· καὶ ἔστο τέλος

Τοῦ ἄσματος καὶ τῆς στροφῆς νὰ σὲ τρυπήσω...

ΥΠΟΚΟΜΗΣ

ᾠ!

ᾠ!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀπαγγέλων.

«Ἐν ἄσμα τρίστροφον μιᾶς μονομαχίας

Ποῦ ἔκαμ' ὁ δὲ Μπερζεράκ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον
Τῆς Βουργουνδίας μεθ' ἑνὸς γελοίου».

ΥΠΟΚΟΜΗΣ

Τ' εἶνε τοῦτο,

Παρακαλῶ;

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁ τίτλος του.

Η ΑΙΘΟΥΣΑ, ἐν ὑψίστῃ περιεργείᾳ.

Τόπον!—Πολὺ ὠραῖον!—

Καθήσεται ἡσυχία!—Κανεῖς μὴ κινηθῆ!— Ἡσυχία!

(Εἰκῶν. Κύκλος περιέργων εἰς τὴν πλατεῖαν. Οἱ μαρκήσιοι καὶ ἀξιωματικοὶ ἀναμῖξ μετὰ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ. Οἱ ἀκόλουθοι ἀναρριχῶνται ἐπὶ τῶν ὤμων, ὅπως βλέπουν κάλλιον. Ὅλαι αἱ γυναῖκες ἴστανται ὀρθαί ἐντὸς τῶν θεωρείων. Δεξιόθεν ὁ δὲ Γκύσης καὶ οἱ εὐγενεῖς του. Ἀριστερόθεν ὁ Λεμπρέτ, Ραχκενώ, Κυζῆ κτλ.)

ΣΥΡΑΝΟ, κλείων ἐπὶ μίαν στιγμὴν τοὺς ὀφθαλμούς.

Προσμένετε!..Τοὺς στίχους μου ἐκλέγω...Τοὺς εὐρήξα...

(Ἐκτελεῖ ὅ,τι λέγει).

Με χάρι τὸ καπέλλο μου τὸ βγαίνω,
Καὶ τὸ μανδύα ἀφίνω τὸν μακρὸ
Σιγὰ σιγὰ, ποῦ μέχει φασκιωμένο;
Καὶ σύρω τὸ σπαθί μου τὸ βαρὺ.
Κουψὸς ἄν τὸν Κελάδωνα προβαίνω,
Κευκίνητος ἄν Σκαραμοὺς πετῶ.
Πρόσεχε, Μιρμιδόνι ἀγαπημένο,
Ἐστὸ τέλος τῆς στροφῆς τρυπῶ.

(Πρῶτοι διαξιφισμοί).

Γιατί δὲν ἐκαθόσουνα ἑσταυγά σου,
Χηρόπουλο; Για πές, παρακαλῶ,
Ποῦ θές νὰ σὲ σουβλίσω; Στὰ πλευρά σου
Ἐστὸ χέρι, ἑστὴν καρδιά, ἑστὸν ἀφαλὸ;

—Ντίγκ! ντάγκ! ἀκούω νὰ κάνουν τὰ λιλιὰ σου.

Ἡ σουβλα μου πετᾶ, ζητεῖ σκοπό...

Χωρὶς ἀμφιβολία...τὴν κοιλιά σου

Στὸ τέλος τῆς στροφῆς τρυπῶ.

Δὲν εἶμπορῶ τὸ στίχο νὰ ταιριάσω...

Ἵποχωρεῖς ὠχρὸς ὅσῳ τὸ κερί;

Ντροπή! γιατί δειλὸ θὰ σὺνομάσω!

—Τάκ! ἀποκρούω αὐτὴ τὴ σουβλερῆ,

Κατάστηθα ποῦ θέλει νὰ μεύρῃ!

Ἄνοιγω τὴ γραμμὴ,—καὶ τὴ σφαλῶ...

Κράτει καλὰ τὴ σουβλα σου, παιδί!

Στὸ τέλος τῆς στροφῆς τρυπῶ.

(Προειδοποιεῖ ἐπισήμως).

ΣΤΡΟΦΗ

Ἄφέντη, πὲς ὅτῳ Θεὸ τὴν προσευχή!

Τραβῶ τὸ πόδι, βολιδόσκοπῶ,

Κόβω... καὶ σὲ γελῶ..

(Προβάλλων).

Αἶ! προσοχή!

(Ὁ ὑποκόμης κλονίζεται. Ὁ Συρανὸ χαιρετίζει).

Στὸ τέλος τῆς στροφῆς τρυπῶ.

(Ἐπευφημίαι. Χειροκροτήματα εἰς τὰ θεωρεῖα. Ἄνθη καὶ μανδύλια πίπτουν. Οἱ ἀξιωματικοὶ περιστοιχίζουν καὶ συγχαίρουσιν τὸν Συρανόν. Ὁ Ραγκενὼ χορεύει ἐξ ἐνθουσιασμοῦ. Ὁ Λεμπρέτ εἶνε εὐτυχὴς καὶ λυπημένος. Οἱ φίλοι τοῦ ὑποκόμητος τὸν ὑποστηρίζουσιν καὶ τὸν ἀπάγουσιν).

ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ, ἐν μιᾷ μεγάλῃ κραυγῇ.

Ἄ!

Ο ΕΛΑΦΡΟΣ ΙΠΠΕΥΣ

Θεῖον!

ΜΙΑ ΓΥΝΗ

Ἵραϊόν!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Θαυμαστὸν!

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Πρωτότυπον!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Τί τρέλλα!

(Συνωστισμός περίξ τοῦ Συρανό. Ἀκούονται:)

Μπράβο!.. Συγχαρητήρια... Πολύ καλά...

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Εἶν' ἥρως!..

ΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΞ, προχωρεῖ ζωηρῶς πρὸς
τὸν Συρανό με τεταμένην τὴν χεῖρα.

Κύριε, μέπιτρέπετε;.. Ἦτο πολὺ ὠραῖον!

Νομίζω πῶς ἀπὸ αὐτὰ γνωρίζω τὴν χαράν μου

Ἄλλως τ' ἐξέφρασα, κτυπῶν τὰ πόδια μου!..

('Απομαχρύνεται).

ΣΥΡΑΝΟ, πρὸς τὸν Κυζῆ.

Γιὰ πές μου,

Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ὁ κύριος;

ΚΥΖΗ

Ὁ Ἄρτανιάν.

ΛΕΜΠΡΕΤ, πρὸς τὸν Συρανό λαμβάνων τὸν βραχίονά του

Καὶ τώρα

Ἄς ὀμιλήσωμεν!..

ΣΥΡΑΝΟ

Αὐτὸ τὸ πλῆθος ἄς ἐξέλθῃ...

(Πρὸς τὸν Μπελοζ).

Μπορῶ νὰ μείνω;

ΜΠΕΛΡΟΖ, εὐσεβάστως.

Βέβαια!

('Ακούονται συριγμοὶ καὶ κραυγαὶ ἔξωθεν).

Τὸν Μονφλερῦ σφυρίζουν.

ΜΠΕΛΡΟΖ, ἐπισήμως.

Sic transit!..

('Αλλάσων τόνον, πρὸς τὸν θυρωρὸν καὶ τὸν φανακόρον).

Νὰ σαρώσετε. Νὰ κλειῖστε. Νὰ μὴ σθῦστε.

Θὰ ἐπανέλθωμεν ἐδῶ μετὰ τὸ φαγητόν μας,
 Διὰ νὰ δοκιμάσωμεν μιὰ νέα κωμωδία
 Διὰ τὴν αὔριον.

(Ὁ Ζοντελέ καὶ ὁ Μπελρὸζ ἐξέρχονται κατόπιν ἐδαφιαίων
 χαιρετισμῶν πρὸς τὸν Συρανό).

Ο ΘΥΡΩΡΟΣ, πρὸς τὸν Συρανό.

Λοιπὸν δὲν τρῶτε;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐγώ;.. Ὁχι.

(Ὁ θυρωρὸς ἀποσύρεται).

ΛΕΜΠΡΕΤ, πρὸς τὸν Συρανό.

Γιατί;

ΣΥΡΑΝΟ, ὑπερηφάνως.

Διότι...

(Μεταβάλλει τόνον, βλέπων ἀπομακρυνόμενον τὸν θυρωρόν).

Χρήματα δὲν ἔχω!..

ΛΕΜΠΡΕΤ, κάμων τὴν χειρονομίαν, ὅτι πετᾷ σάκκον.

Πῶς;.. τὸν σάκκον;..

ΣΥΡΑΝΟ

Ὡ πατρικὸν ἐπίδομα, ἔζησες μιὰν ἡμέρα!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Καὶ πῶς θὰ ζήσης τὸ λοιπὸν ὀλόκληρον τὸν μῆνα;

ΣΥΡΑΝΟ

Δὲν μάπομένει τίποτε.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Νὰ ρίξῃ αὐτὸ τὸ σάκκο!

Τί τρέλλα!

ΣΥΡΑΝΟ

Μὰ τί κίνημα!..

Η ΠΡΑΤΡΙΑ, βήχουσα ὀπισθεν τῆς μικρᾶς τραπέζης της.

Χούμ!..

(Ὁ Συρανό καὶ ὁ Λεμπρέτ στρέφονται. Προχωρεῖ μετὰ δειλίας).

Κύριε... νὰ ξεύρω...

Πῶς εἶσθε νηστικός, αὐτὸ... μοῦ σχίζει τὴν καρδιά μου...

(Δεικνύουσα τὸ κυλικεῖον).

Ἔχω ἀπ' ὅλα εἰς αὐτὸ...

(Μετὰ ζέσεως).

Πάρετε!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀποκαλυπτόμενος.

Ἀγαπητή μου

Κόρη, ἂν κ' ἡ γασκονικὴ ὑπερηφάνειά μου

Μ' ἀπαγορεύει νὰ δεχθῶ ἀπὸ τὰ δάκτυλά σου

Ἀκόμη τὴν παραμικρὴ ἀπὸ τῆς λιχουδιῆς σου,

Φοβοῦμαι μὴ, ἂν ἀρνηθῶ, σοῦ προξενήσω λύπη,

Καὶ θὰ δεχθῶ...

(Πηγαίνει πρὸς τὸ κυλικεῖον κέκλέγει).

Ἐλάχιστα! — Ἀπ' τὸ σταφυλὶ τοῦτο

Μιά ρῶγα...

(Ἐκείνη θέλει νὰ τῷ προσφέρει ὁλόκληρον τὴν σταφυλὴν, ἐκεῖνος κόπτει μίαν ρῶγα).

Μία μοναχὴ... νερὸ ἕνα ποτήρι...

(Θέλει νὰ τῷ χύσῃ οἶνον, τὴν ἐμποδίζει).

Διαφανές! — Καὶ τὸ μισὸ ἀπ' ὧνα μακαρόνι!

(Ἐπιστρέφει τὸ ἕτερον ἥμισυ).

ΛΕΜΠΡΕΤ

Μὰ τί μωρία!..

Η ΠΡΑΤΡΙΑ

Κάτι τι ἀκόμα!

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί. Τὸ χέρι

Νὰ σοῦ φιλήσω.

(Ἀσπάζεται τὴν χεῖρά της, τὴν ὁποῖαν τῷ τείνει, ὡς νὰ ἠσπάζετο τὴν χεῖρα πριγκηπίσσης).

Η ΠΡΑΤΡΙΑ

Εὐχαριστῶ, κύριε.

(Ἵποκλίνεται).

Καληνύκτα.

(Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΛΕΜΠΡΕΤ, ἔπειτα ὁ ΘΥΡΩΡΟΣ.

ΣΥΡΑΝΟ, πρὸς τὸν Λεμπρέτ.

Σ' ἀκούω.

(Κάθεται πρὸ τοῦ κυλικείου, καὶ θέτει πρὸ αὐτοῦ τὸ μακαρόνι)

Φαγητόν!..

(... τὸ ποτήριον τοῦ νεροῦ).

Ποτόν!..

(...τὴν ρῶγα τῆς σταφυλῆς).

Φροῦτα!..

(Κάθεται).

Εἰς τὸ τραπέζι.

Κάθημαι τώρα! — 'Α! φίλε μου, τί φρικαλέα πεῖνα

Ποῦ εἶχα!..

(Τρώγων).

"Ἐλεγεσ;..

ΛΕΜΠΡΕΤ

Αὐτοὶ οἱ βλαῖκες μὲ τὸ ὕφος

Τὸ γαῦρον κι' ἀρειμάνιον τὸ νοῦ θὰ σοῦ χαλάσουν,

"Ἄν δὲν ἀκούης παρ' αὐτοὺς καὶ μόνους. Τοὺς φρονίμους

Πήγαινε νὰ συμβουλευθῆς διὰ νὰ μάθης, ποίαν

'Ἐντύπωσιν 'προξένησεν αὐτῇ ἡ παληχαριά σου.

ΣΥΡΑΝΟ, τελειῶνων τὸ μακαρόνι του.

Μεγάλη.

ΛΕΜΠΡΕΤ

'Ο καρδινάλιος...

ΣΥΡΑΝΟ, εὐφραϊνόμενος.

'Ο καρδινάλιος ἦτο;

ΛΕΜΠΡΕΤ

Θὰ βρῆκε αὐτό...

ΣΥΡΑΝΟ

'Ἀλλὰ πολὺ πρωτότυπον.

ΛΕΜΠΡΕΤ

'Ἐν τούτοις...

ΣΥΡΑΝΟ

Ὡς συγγραφεὺς δὲν εἴμπορεῖ νὰ μὴν ἡγχαριστήθῃ
 Πῶς ἔργον συναδέλφου του ἐτάραξαν.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Τωόντι,

Κάμεις ἐχθροὺς πάρα πολλοὺς.

ΣΥΡΑΝΟ, λαμβάνων τὴν ρῶγα τῆς σταφυλῆ·

Πόσους, φρονεῖς, ἀπόψε

Πῶς ἔκαμα;

ΛΕΜΠΡΕΤ

Σαράντα ὀχτῶ, μὲ δίχως τὰς γυναῖκας.

ΣΥΡΑΝΟ

Δογάρικσέ τους.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Μονφλερῦ, Δὲ Γκύσης, ὑποκόμης,

Καὶ ὁ ἀστὸς, καὶ ὁ Μπαρό, Ἀκαδημία...

ΣΥΡΑΝΟ

Φθάνει!

Μὲ γοητεύεις!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἄλλὰ ποῦ λοιπὸν θὰ σ' ὀδηγήσῃ

Ὁ τρόπος οὗτος τῆς ζωῆς; Τὸ σύστημά σου ποῖον;

ΣΥΡΑΝΟ

Μέσα σένα λαβύρινθον, ὦ φίλε μου, ἐπλανώμην,

Κ' ἐν μέσῳ ἀποφάσεων πολλῶν ἐκυμαινόμην,

Κέπηρα...

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ποῖαν;

ΣΥΡΑΝΟ

Τὴν πολὺ ἀπ' ὄλας ἀπλουστέραν.

Νά ἤμαι ἀπεφάσισα θαυμάσιος δι' ὄλα,

Κεῖς ὄλα!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἐστω· πλὴν σέμὲ τοῦ μίσους σου τὸν λόγον

Κατὰ τοῦ Μονφλερῦ γιατίι τὸν ἀληθῆ, δὲν λέγεις;

ΣΥΡΑΝΟ, ἐγειρόμενος.

Ὁ κοιλαρᾶς ὁ Σειληνός αὐτός, π' ὁ δάκτυλός του
Δὲν φθάνει ὡς τὸ ἀφαλὸ, νομίζει, πῶς ἀκόμα
Εἰς τὰς γυναῖκας κίνδυνος εἶνε γλυκὺς, καὶ παίζων,
Ἐν ᾧ τραυλίζει, τὰς κυττᾶ, καὶ μάτια τοῦ κυπρίνου
Τοὺς κάμει μὲ τὰ μάτιά του, ποῦ μοιάζουν ἄν βατράχου...
Καὶ τὸν μισῶ, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐτόλμησ' ἓνα βράδου
Νὰ ρίψῃ ἓνα βλέμμα του σ' ἐκείνην... ὦ! μοῦ ἐφάνη
Ποῦ εἶδα μακρὸν σαλίγκαρον σέν' ἄνθος νὰ γλιστράῃ.

ΛΕΜΠΡΕΤ, κατὰπληκτος.

Πῶς; Τεῖπες; Εἶνε δυνατόν;

ΣΥΡΑΝΟ, μετὰ πικροῦ γέλωτος.

Ναί, εἴμ' ἐρωτευμένος.

(Μεταβάλλον τόνον καὶ ζωηρῶς).

Ναί, ἀγαπῶ.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Καὶ δύναμαι νὰ μάθω;.. Δὲν μοῦ τῶπες

Ποτέ σου...

ΣΥΡΑΝΟ

Ποῖαν ἀγαπῶ; Σκέψου λοιπόν. Μάρνειται

Τὸ ὄνειρον νὰγαπηθῶ κ' ἀπ' τὴν ἀσχημοτέραν,

Ἡ μύτη αὐτῆ, ποῦ ἐν τέταρτον ἐμπρός μου προηγεῖται.

Κ' ἐν τούτοις, ποῖαν ἀγαπῶ;.. Ἄλλὰ, ὑπεννοεῖται!

Ἀγάπησα—ἀκουσίως μου, φεῦ!—τὴν ὠραιότεραν

Ποῦ νὰ ὑπάρξῃ δύναται!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Πῶς; τὴν ὠραιότεραν;...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἀπλούστατα, ποῦ δύναται ἴστον κόσμον νὰ ὑπάρξῃ...

Τὴν πειὸ λαμπρῆ, τὴν πειὸ λεπτῆ,

(Μετ' ἄθυμίας).

Τὴν πειὸ ξανθῆ!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Θεέ μου!

Μὰ ποία εἶνε τὸ λοιπὸν αὐτὴ ἡ γυναῖκα;

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶνε,

Χωρὶς νὰ θέλῃ κίνδυνος θανάσιμος, καὶ δίχως
 Νὰ συλλογίζεται γλυκὺς, τῆς φύσεως ἐνέδρα,
 Εὐσομον ρόδον πέστησε ὁ ἔρωσ τῆς πυγίδες!
 Τὸ γαμογέλοιο τῆς ἴσάν ὄῃς, τὸ τέλειον τὸ εἶδες.
 Γεννᾶ τὴ χάρι ἀπ' τὸ μηδὲν, καὶ σέ'να κίνημά της
 Ὅλο τὸ θεῖον μέσα κλειῖ, καὶ δὲν θὰ ἠμποροῦσες
 Πάνω ἴστην κόγχῃ νάνεθῆς, ὦ Ἀφροδίτη, οὔτε
 Σὺ νὰ βαδίζης, Ἄρτεμις, μέσ' τάνθισμένα δάση,
 Ὅπως αὐτὴ ἴσάν ἀναθῆ στάμαξι της καὶ τρέχῃ
 Μέσ' τὸ Παρίσι!..

ΛΕΜΠΡΕΤ

Διάβολε! Καταλαμβάνω. Εἶνε

Φῶς φανερόν!

ΣΥΡΑΝΟ

Διαφανές.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἡ ἐξαδέλφη σου εἶνε,

Εἶν' ἡ Μαγδαληνὴ Ρομπέν.

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί, ἡ Ροζάνη.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Αἶ, τότε!

Ἔχει καλῶς. Τὴν ἀγαπᾶς; Εἰπέ της το! Ἐσκέπασθης
 Μὲ δάφνας ὀξέης σήμερον ἀφθόνους ἐμπροστά της.

ΣΥΡΑΝΟ

Κύττα με, φίλε μου, καὶ πές, ἂν εἴμπορῶ ἐλπίδα
 Μὲ τοῦτο τὸ ἐξόγκωμα νὰ ἔχω! ὦ! δὲν πλανῶμαι!
 — Αἶ! συγκινοῦμαι κάποτε στὸ γαλανὸ τὸ βράδυ
 Μέσ' ἓνα κήπον ἂν ἐμβῶ, ποῦ εὐωδιάζ' ἡ ὄρα·
 Ροφῶ μαυτὸ τὸ διάβολο τὸ μῦτο τὸν Ἀπρίλη—
 Μὲ τὴ ματιὰ μου ἀκολουθῶ σάκτινες ἀσημένιες

Καρμιά γυναῖκα νάκουμπᾶ 'στοῦ φίλου της τὸ χέρι,
 Κι' ὅταν σκεφθῶ πῶς θᾶθ'ελα κέγῳ μέσ' τὸ φεγγάρι
 Μῆσυχο βῆμα νὰ περνῶ καὶ στὸ βραχίονά μου
 Νᾶχω κέγῳ μιὰ φίλη μου, τaráσσομαι, ξεχνιούμαι...
 Ἄλλ' ἔξαφνα παρατηρῶ ἐπάνω εἰς τοῦ κήπου
 Τὸν τοῖχο τοῦ προσώπου μου τὸν ἴσκιό!

ΛΕΜΠΡΕΤ, συγκεκινημένος.

Φίλτατέ μου!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἔχω στιγμᾶς, ὦ φίλε μου, κακὰς, ποῦ μοναχὸς μου
 Αἰσθάνομαι τόσον πολὺ τὴν ἀσχημιὰ μου...

ΛΕΜΠΡΕΤ, ζωηρῶς λαμβάνων τὴν χειρὰ του.

Κλαίεις...

Ἄ! ὄχι! τοῦτο! Ἄσχημο πάρα πολὺ θὰ ἦτο,
 Νὰ τρέχη ἔπάνω εἰς αὐτὴ τὴ μύτη ἓνα δάκρυ!
 Κι' ὅσο μπορῶ νὰ κρατηθῶ, ποτὲ μου δὲν θᾶφῆσω
 Νὰ κινδυνεύσ' ἡ ὠμορφιά ἢ θεία τοῦ δακρύου
 Μὲ τόση βάνουση ἀσχημιὰ!... Γιατί τὰ δάκρυα, βλέπεις,
 Δὲν εἶνε πειρὸ θεσπέσιον ἀπὸ αὐτὰ κανένα,
 Καὶ προκαλῶν τὸν γέλωτα, ποτὲ δὲν θὰ θελήσω
 Κεῖνα μονάχ' ἀπὸ αὐτὰ νὰ γελωτοποιήσω!..

ΛΕΜΠΡΕΤ

Μὴ θλίβεσαι! Ὁ ἔρωτας εἶνε μιὰ τύχη!

ΣΥΡΑΝΟ, σείων τὴν κεφαλὴν.

Ὅχι!

Τὴν Κλεοπάτραν ἀγαπῶ: φαίνομαι ὡς ὁ Καῖσαρ;
 Τὴν Βερνίκην λαχταρῶ: ἔχω τὴν ὄψιν Τίτου;

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἄλλ' ἡ ἀνδρεία; τὸ πνεῦμα σου; — Δὲν εἶδες ἡ μικροῦλα
 ἐκείνη ποῦ σοῦ ἔπρόσφερε τὸ μέτριο τοῦτο γεῦμα
 Τί βλέμματα ἐρωτικὰ σοῦ ἔρριχνε;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄλθθεια!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Αἰ! λοιπὸν τότε; Καὶ αὐτὴ ἀκόμα ἡ Ροζάνη
Σέβλεπε μ᾽ ὄψιν κάτωχρον ὅταν ἐμονομάχεις...

ΣΥΡΑΝΟ

Κάτωχρον;

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἡ καρδία της, τὸ πνεῦμά της γέματα
Εἶν' ἀπὸ τώρα μ' ἐκπληξίν! Τόλμησε, μίλησέ της.
Καὶ ἴσως...

ΣΥΡΑΝΟ

Εἰς τὴν μύτη μου νὰ μοῦ γελάσῃ; Ὅχι!
—Τὸ μόνο πράγμα εἶν' αὐτὸ ἅστὸν κόσμῳ ποῦ φοβοῦμαι!

Ο ΘΥΡΩΡΟΣ, εἰσάγων τινα.

Κύριε, κάποιος σᾶς ζητεῖ...

ΣΥΡΑΝΟ, βλέπων τὴν ἀκόλουθον.

Ἄ! ἡ ἀκόλουθός της!

Θεέ μου!

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΛΕΜΠΡΕΤ, ἡ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, χαιρετίζουσα ἐδαφιαίως.

Τὸν γενναῖον των ἐξάδελφον ποθοῦνε
Νὰ μάθουν ποῦ νὰ τὸν ἰδοῦν κρυφίως εἰμποροῦνε;

ΣΥΡΑΝΟ, ταρασσόμενος.

Νὰ μὲ ἰδοῦν;

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ὑποκλινομένη.

Νὰ σᾶς ἰδοῦν.—Πολλὰ θὰ σᾶς εἰποῦνε.

ΣΥΡΑΝΟ

Πολλά;..

ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, νέα ὑπόκλισις.

Πολλά!

ΣΥΡΑΝΟ, κλονούμενος.

ὦ ὕψιστε Θεέ μου!

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Θὰ ὑπάγουν

Αὔριον μόλις ἢ αὐγὴ ροδίση, για νὰκούσουν
Τὴ λειτουργία 'στὸ Σαιν Ρός.

ΣΥΡΑΝΟ, ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τοῦ Λεμπρέτ.

ὦ ὕψιστε Θεέ μου!

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Ἐστὴν ἔξοδον ποῦ εἰμποροῦν νὰ ἔμβουν νὰ μιλήσουν
Ὀλίγον;

ΣΥΡΑΝΟ, ἔκφρων.

Ποῦ;., ἀλλὰ... ἐγὼ... ὦ ὕψιστε Θεέ μου!..

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Γρήγορα πῆτε...

ΣΥΡΑΝΟ

Ζητῶ...

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Ποῦ;..

ΣΥΡΑΝΟ

'Στοῦ... 'στοῦ... Ζαχαροπλάστου...

Τοῦ Ραγκενώ...

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Ποῦ κατοικεῖ;

ΣΥΡΑΝΟ

Εἰς τὴν ὁδὸν—Θεέ μου!

Θεέ μου!—τοῦ Σαίντ Ὀνορέ...

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ἀνερχομένη.

Εἰς τὰς ἐπτὰ. Νὰ εἴσθε.

(Ἡ ἀκόλουθος ἐξέρχεται).

ΣΥΡΑΝΟ

Θὰ εἶμαι.

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΔΕΜΠΡΕΤ, ἔπειτα οἱ ΗΘΟΠΟΙΟΙ, αἱ ΗΘΟΠΟΙΟΙ,
ΚΥΖΗ, ΜΠΡΙΣΑΓΙ, ΛΙΝΙΕΡ, ὁ ΘΥΡΩΡΟΣ, τὰ ΒΙΟΛΙΑ

ΣΥΡΑΝΟ, πίπτων εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Δεμπρέτ.

Ἐγώ!.. ἀπὸ αὐτὴν!.. συνέντευξιν!..

ΔΕΜΠΡΕΤ

Δὲν εἶσαι

Πεῖν λυπημένος τὸ λοιπόν;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄχ! ὅ,τι καὶ ἂν εἶνε,

Ἔερε πῶς εἶμαι ἰσὴν ζωῇ!

ΔΕΜΠΡΕΤ

Αἶ! τώρα θὰ ἰσυχάσης;

ΣΥΡΑΝΟ, ἐκτὸς ἑαυτοῦ.

Ἄλλὰ φρενήρης θὰ γινῶ τώρα, κεραυνοβόλος!..

Χρειάζομαι ὀλόκληρον στρατὸν νὰ καταστρέψω!

Δέκα καρδιές, καὶ εἴκοσι βραχίονας κατέχω.

Δὲν θέλω πλέον νὰ τρυπῶ νάνους...

(Κραυγάζων στεντορεῖως).

Γίγαντας θέλω!

(Ἀπὸ τινῶν στιγμῶν, ἐπὶ τῆς σκηνῆς, εἰς τὸ βάθος, σκικὰ ἠθοποιῶν,
κινουῦνται, ψιθυρίζουν. Ἀρχίζουν τὰς δοκιμὰς. Τὰ βιολία
ἔλαβον ἐκ νέου τὰς θέσεις των).

ΜΙΑ ΦΩΝΗ, ἐκ τῆς σκηνῆς.

Αἶ! Ψίτ! ἔκει κάτω! Σιωπή! Γυμνάζοντ' ἐδῶ πέρα!

ΣΥΡΑΝΟ, γελῶν.

Ἀναχωροῦμεν!

(Ἀνέρχεται διὰ τῆς μεγάλης θύρας τοῦ βάθους εἰσέρχονται ὁ Κυζῆ
ὁ Μπρισάγι, πολλοὶ ἀξιωματικοί, οἵτινες ὑποστηρίζουν
τὸν Λινιέρ διατελοῦντα ἐν πλήρει μέθῃ).

ΚΥΖΗ

Συρανό!

ΣΥΡΑΝΟ

Τί τρέχει;

ΚΥΖΗ

Μιά μεγάλη

Τσίχλα σου φέρουνε.

ΣΥΡΑΝΟ

Λινιέρ!.. Τι έχεις!

ΚΥΖΗ

Σε ζητάει.

ΜΠΡΙΣΑΓΙ

Νά επιστρέψη σπήτι του δέν είμπορεί!

ΣΥΡΑΝΟ

'Ο λόγος;

ΛΙΝΙΕΡ, διὰ φωνῆς σισλώδους δεικνύων
εἰς αὐτὸν γραμματίον ρακῶδες.

Τὸ γράμμ' αὐτὸ μείδσοποιεῖ... πῶς ἑκατὸ ἀνθρώπους...

"Ἐβαλαν ἐναντίον μου... γιὰ τὸ τραγοῦδι... μέγας

Εἶνε ὁ κίνδυνος... 'στοῦ Νέλ τὴν πύλην... Κατ' ἀνάγκην

Θεὸ νὰ περάσω ἀπὸ 'κεῖ... 'στό σπήτι μου... Τὴ χάρι

Κάνε μου... ν'ἄλθω σπήτι σου... νὰ κοιμηθῶ...

ΣΥΡΑΝΟ

Πῶς εἶπες,

Εἶν' ἑκατό; 'Στό σπήτι σου θὰ κοιμηθῆς.

ΛΙΝΙΕΡ, ἔντρομος

'Ἄλλ' ὅμως...

ΣΥΡΑΝΟ, διὰ φωνῆς τρομερᾶς δεικνύων
εἰς αὐτὸν τὸν ἀνημμένον φανόν, τὸν ὁποῖον ὁ θυρωρὸς ταλαντεύει
ἀκούων περιέργως τὴν σκηνὴν ταύτην.

Κράτησε τὸ φανάρι αὐτό!

ΛΙΝΙΕΡ, λαμβάνων μετὰ σπουδῆς τὸν φανόν.

Καὶ βιάδιζει 'Ασπίς σου

Σόρκίζομαι πῶς θὰ γενῶ καὶ σκέπασμά σου ἀπέψε!..

(Πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς).

Σεῖς ἔλθετε ἀπὸ μακρυὰ καὶ μάρτυρες θὰ εἴσθε.

ΚΥΖΗ

Ἄλλὰ μ' ἀνθρώπους ἑκατόν!..

ΣΥΡΑΝΟ

Δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπόψε

Νᾶνε πειὸ λίγοι...

(Οἱ ἠθοποιοὶ κατῆλθον τὴν σκηνὴν καὶ πλησιάζουν μὲ τὰς ποικίλας ἐνδυμασίας των).

ΛΕΜΠΡΕΤ

Μὰ γιατί λοιπὸν νὰ προστατεύσης...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἀρχίζεις γκρίνιες ὁ Λεμπρέτ!..

ΛΕΜΠΡΕΤ

Αὐτόνε τὸν χυδαῖον

Τὸν μέθυσον;..

ΣΥΡΑΝΟ

Γιατὶ αὐτὸς ὁ μέθυσος, ἐτοῦτος

Ὁ πίθος τοῦ μισχάτου, αὐτὸς τοῦ ροσολιοῦ ὁ κάδος,

Μιὰ μέραν ἑκατόρθωσε πολὺ ὠραῖο πρᾶγμα:

Εἶδε τὴν φίλην του νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν,

Καὶ κατὰ τὴν θρησκείαν μας ἀγίασμα νὰ παίρνη,

Κι' αὐτὸς ποῦ τρέμει τὸ νερὸ, 'στὸ ἀγιαστήρι γέρνει,

Κι' ὅλη τὴν κόγχη μονομιᾶς ἐρρούφηξε!..

ΜΙΑ ΗΘΟΠΟΙΟΣ, μένδυμασίαν ἀκολούθου.

Μπᾶ! τοῦτο

Εἶν' ὤμοφο!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἀκόλουθε, δὲν εἶν' ἀλήθεια;

Η ΗΘΟΠΟΙΟΣ, πρὸς τοὺς ἄλλους.

Ὅμως

Γιὰ ἓνα ποιητὴ πτωχὸ γιατί νὰ βάλουν τόσους;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐμπρός!

(Πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς).

Ἔσεῖς δὲ, κύριοι, ὀρμῶντα 'σάν μὲ ὄητε,

Κι' ἄν διατρέχω κίνδυνον να μὴ μὲ βοηθήτε!

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΗΘΟΠΟΙΟΣ, πηδῶσα ἐκ τῆς σκηνῆς.

ὦ! ἀλλὰ θέλω νὰ ἰδῶ κέγώ!

ΣΥΡΑΝΟ

Λοιπὸν ἐλάτε!

ΜΙΑ ΑΛΛΗ, πηδῶσα ἐπίσης, πρὸς γέροντα κωμωδόν..

Ἐρχεσαι, Κάσσανδρε, κ' ἐσύ;..

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐλάτε ὅλοι, ὁ δόκτωρ,

Ἡ Ἰσαβέλλα, ὁ Λεάνδρος, ὅλοι! Γιατί θὰ ὀῆτε,
 Εὐχαρι σμήνος καὶ τρελλό, νὰ πάη νὰ σμίγῃ ἀντάμα
 Τῆ φάρσα τὴν ἰταλική, τὸ ἰσπανικὸ τὸ ὄραμα,
 Κεῖς τὸν τρελλὸν τὸ θόρυβο, ποῦχει ὁ ροχαλισμὸς τῆς,
 Κουδούνια νὰ τῆς βάλετε ἄν τύμπανο τῶν Βάσκων!..

ΟΛΑΙ ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ, πηδῶσαι ἐκ χειρᾶς.

Ἐνα μανθῶα γρήγορα! — Μπράβο! — Μία κουκουλα!

ZONTELE

Πηγαίνωμεν!

ΣΥΡΑΝΟ, πρὸς τὰ βιολιά.

Σεῖς τὰ βιολιά, παίξετ' ἕνα καμμάτι!

(Τὰ βιολιά συνεννοῦνται μετὰ τῆς σχηματιζομένης συνοδείας. Ἀρπάζουν
 τὰς ἀνημμένας λαμπάδας τῆς σκηνῆς καὶ τὰς δεικνέονται
 μεταξύ των, εἰς τρόπον ὥστε γίνεται μία λαμπαδηφορία).

Μπράβο! ἀξιωματικοί, γυναῖκες μὲ θεάτρου

Φορέματα, καὶ εἴκοσι βήματα ἔμπρός!..

(Τοποθετεῖται ὡς λέγει).

Μονάχος,

Ἐγὼ μὲ τὸ πτερὸν αὐτὸ, ποῦ ἡ Δόξα μοναχῆ τῆς

Ἐβαλε ἔστο καπέλλο αὐτὸ, καὶ ὅπως ὁ Σκιπίων

Ἀγέρωχος καὶ τρεῖς φορές Νασίκας!.. — Μέννοσιτε;

Ἀπαγορεύω σ' ὅλους σας βοήθεια νὰ μοῦ δόστε! —

Ἐτοιμοί; Μία, δύο, τρεῖς! Ἀνοίξετε τὴ θύρα!

(Ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ δύο φύλλα τῆς θύρας φαίνεται μία γωνία τῶν παλαιῶν Παρισίων, γραφικῶν καὶ σεληνοφωτιστῶν).

Ἄ! τὸ Παρίσι μας πετᾷ ἄστὰ σύννεφα τῆς νύχτας·
 Γλιστρᾷ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἄστῆς γαλαζένιες στέγες·
 Θαρρεῖς, προετοιμάζεται μία κορνίζα οὐράνια
 Γιὰ τὴν ἀποψινὴ σκηνή· κεῖ κάτω, ὁ Σηκουάνας,
 Κάτω ἄτμους ποῦ μοιάζουνε ταινίες, τρεμολάμπει,
 Ὡσὰν καθρέπτης μαγικὸς μυστήρια γεμάτος.
 Καὶ θεὸς νὰ ὀδητε στὴ στιγμή ἐκεῖνο ποῦ θὰ ὀδητε!

ΟΛΟΙ

Στοῦ Νέλ τὴν Πύλη!

ΣΥΡΑΝΟ, ὄρθιος ἐπὶ τοῦ κατωφλίου.

Εἰς τοῦ Νέλ τὴν πύλη!

(Στρεφόμενος πρὶν ἐξέλθῃ πρὸς τὴν ἀκόλουθον).

Δεσποσύνη,

Δὲν ἐρωτήσατε, γιατί τοὺς ἑκατὸν ἀνθρώπους
 Κατὰ τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ ἐβάλανε μονάχου;
 (Σύρει τὸ ξίφος καὶ, ἡσύχως).

Εἶνε γιατί γνωρίζουνε πῶς φίλον μου τὸν ἔχω!

(Ἐξέρχεται. Ἡ συνοδεία—ὁ Λινιέρ παραπαίων ἐπὶ κεφαλῆς,—ἔπειτα αἱ ἡθοποιοὶ εἰς τοὺς βραχίονας τῶν ἀξιωματικῶν,—ἔπειτα οἱ ἡθοποιοὶ διασκελίζοντες—ἐκκινεῖ ὑπὸ τὸν ἦχον τῶν βιολίων, καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων).

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΤΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Τὸ ἐργαστήριον τοῦ Ραγκενώ, μαγειρίου-ζαχαροπλάστου, ἐκτεταμένον μαγαζεῖον εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Σκίντ-Όιορέ, καὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἐηροῦ δένδρου, τὰς ὁποίας παρατηρεῖ τις εὐρέως εἰς τὸ βάθος, διὰ τοῦ ὑελοφράκτου τῆς θύρας, φαιὰς εἰς τὰς πρώτας λάμπεις τῆς αὐγῆς.

Ἄριστερόθεν, εἰς τὸ πρῶτον ἐπίπεδον, τράπεζα μετ' ἐπιστεγάσματος ἀπὸ τοῦ ὁποίου κρέμονται χῆνες, νῆσσαι, λευκοὶ ταῶνες. Ἐντὸς μεγάλων φαγεντιανῶν ἀγγείων ὑψηλαὶ ἀνθοδέσμαι ἐκ φυσικῶν ἀνθῶν, κυρίως κιτρίνων ἡλιετροπίων. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους, εἰς τὸ δεύτερον ἐπίπεδον, ὑπερμεγέθης θερμάστρα πρὸ τῆς ὁποίας, μεταξύ τεραστίων πυροστατῶν, ἕκαστος τῶν ὁποίων ὑποβαστάζει μικρὸν λέβητα, τὰ ψητὰ στάζουσιν ἐντὸς λιποδόχων.

Δεξιόθεν, πρῶτον ἐπίπεδον μετὰ θύρας. Δεύτερον ἐπίπεδον, κλίμαξ ἀνερχομένη εἰς μικρὰν αἴθουσαν, τῆς ὁποίας παρατηρεῖ τις τὸ ἐσωτερικὸν διὰ τῶν ἀνοικτῶν παραθυροφύλλων· ἐντὸς αὐτῆς τράπεζα, μικρὸς φλαμανδικὸς πολυέλαιος λάμπει. Εἶνε ἰδιαιτέρον δωμάτιον, ὅπου τρώγουν καὶ πίνουν. Εὐλίνον ἐπιστύλιον, συνεχίζον τὴν κλίμακα, φαίνεται φέρον πρὸς ἄλλας μικρὰς αἰθούσας ἀναλόγους.

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μαγειρίου, σιδηροῦς κύκλος, τὸν ὅποιον δύναται νὰ καταβιβάσῃ τις διὰ σχοινίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου κρέμονται χονδρὰ τεμάχια, ὁμοιάζει πρὸς πολυέλαιον ἐκ θηραμάτων.

Οἱ κάμινοι ἐν τῇ σκιᾷ, ὑπὸ τὴν κλίμακα, κοκκινίζουν. Τὰ χαλκώματα σπινθηροβολοῦν. Ὅβελοὶ στρέφονται. Διάφορα τεμάχια ὑψοῦνται εἰς πυραμίδας. Χοιρομήρια κρέμονται. Εἶνε τὸ πρῶτον πῦρ. Συνωστισμοὶ ὑπηρετῶν τοῦ μαγειρίου, εὐσάρκων μαγειρῶν, καὶ μικροσκοπικῶν ἀδεξίων μαγειρίσκων. Πλήθος σκούρων μὲ πτερὰ ὄρνιθος ἢ μὲ πτέρυγας ἀλεκτορίδος. Φέρουν ἐπὶ σιδηρῶν πλακῶν καὶ λυγίνων κχλαθίσκων συστοιχίας φριτζῶν, σωροὺς μικρῶν διπυριτῶν.

Τράπεζαι κεκαλυμμέναι ὑπὸ πλακούντων καὶ πινάκων. Ἄλλαι, περιεστοιχισμέναι ὑπὸ καθισμάτων, περιμένουν τοὺς τρώγοντας καὶ πίνοντας. Μία μικροτέρα, εἰς μίαν γωνίαν, ἐξαφανίζεται ὑπὸ τὰ χαρτῖα. Ὁ Ραγκενώ κἀθηται πρὸ αὐτῆς κατὰ τὴν ὕψωσιν τῆς αὐλαίης, γράφων.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΡΑΓΚΕΝΩ, ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΑΙ, ἔπειτα ΛΙΖΑ. Ὁ Ραγκενὼ πρὸ τῆς μικρᾶς τραπέζης ἔχων ὕψος ἀνθρώπου ἐμπνευσμένου, γράφει μετρῶν ἐπὶ τῶν δακτύλων του.

ΠΡΩΤΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗΣ, φέρων τεμάχιον ἑτοιμον.

Ἄμυγδαλάτα ὀπωρικά!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗΣ, φέρων δίσκον.

Μπουρέκια!

ΤΡΙΤΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗΣ, φέρων ψητὸν πτεροστόλιστον.

Καὶ παγῶνι!

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗΣ, φέρων μίαν πλάκα γλυκισμάτων.

Πάστες!

ΠΕΜΠΤΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗΣ, φέρων ἐν εἶδος πηλίνου ἄγγελου.

Μὲ σάλτσα βωδινό!

ΡΑΓΚΕΝΩ, παύων νὰ γράφῃ καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν.

Τῆς χαραυγῆς ἢ ἀκτῖνες

Ἡ ἀσημένιες ἴστον χαλκὸν γλιστροῦν! Ἰστό στήθος μέσα

Τὴν ψάλλουσαν θεότητα, ὦ Ραγκενῶ, νὰ πνίξῃς!

Θάρθη τῆς λύρας ἢ στιγμῆ, —εἶν' ἡ στιγμῆ τοῦ φούρνου!

(Ἐγείρεται, πρὸς ἓνα μάγειρον).

Μάκρυνε, σὺ, παρακαλῶ, αὐτὴ τὴ σάλτσα, εἶνε

Πολὺ κοντὴ.

ΜΑΓΕΙΡΟΣ

Ὡς πόσον;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Τρεῖς πόδας.

(Διέρχεται)

ΜΑΓΕΙΡΟΣ

Τί λείπει!

ΠΡΩΤΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗΣ

Ἡ πῆττα!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗΣ

Ἡ τοῦρτα!

ΡΑΓΚΕΝΩ, ἐνώπιον τῆς θερμάστρας.

ᾠ Μοῦσα μου, ἀπὸ ἐδῶ ἀπομακρύνσου τώρα,
Μήπως τὰ θεῖα μάτια σου τὸ πῦρ τὰ κοκκινίσῃ!

(Εἰς ἓνα ζαχαροπλάστην, δεικνύων εἰς αὐτὸν ἄρτους).

Ἄσχημα ἔβαλες ἐσὺ τὸ σχίσσιμον τῶν ἄρτων·
Βάλ' τὴν τομὴν ἀνάμεσα τῶν δύο ἡμιστίχων!

(Πρὸς ἓν' ἄλλον, δεικνύων εἰς αὐτὸν ἓνα παστίτσον ἀτελές).

Στὸ κρούστινο παλάτι αὐτὸ νὰ βάλλῃς μίαν στέγην.

(Πρὸς νέον μαθητευόμενον, ὅστις καθήμενος κατὰ γῆς
σουβλίζει πουλερικά).

Καὶ ἔσθ' ὁ ἀτέλειωτον αὐτὸν τὸν ὄβελὸν ἐπάνω
Ζευγάρωνε τὸ ταπεινὸ, παιδί μου, κοτοποῦλι
Μαζὺ μὲ τὸν ἀγέρωχο τὸ διάνο, ὅπως ὁ γέρων
Μαλέρμπ ζευγάρι ἔκανε τοὺς στίχους τοὺς μεγάλους
Μὲ τοὺς μικροὺς, καὶ ἔσ' τὴ φωτιά ψητοῦ στροφᾶς νὰ στρέφῃς.

ΕΤΕΡΟΣ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΣ, προχωρῶν μετὰ δι-
σκου κεκαλυμμένου διὰ χειρομάκτρον.

Ἄφεντη, σέθυμήθηκα καὶ σοῦψησα ἔσ' τὸ φούρνο
Αὐτὸ, π' ἐλπίζω πῶς πολὺ σάρεσει.

ΡΑΓΚΕΝΩ, ἔκθαμβος.

Μία λύρα!

(Ἄποκλύπτει τὸν δίσκον καὶ φαίνεται μία ζαχαρόπηκτος λύρα).

ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΣ

Εἶν' ἀπὸ πάστα τσουρκειοῦ.

ΡΑΓΚΕΝΩ, συγκεκινημένος.

Μὲ φροῦτα ζαχαράτα!

ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΣ

Καὶ τῆς χορδᾶς μὲ ζάχαρι, βλέπεις, τῆς ἔχω κάμει.

ΡΑΓΚΕΝΩ, δίδων εἰς αὐτὸν χρήματα

Πήγαινε ἔσ' τὴν ὑγεία μου νὰ πιῇς!

(Παρατηρῶν τὴν Λίζαν εἰσερχομένην).

Ἡ σύζυγός μου!

Σῶπα! περπάτει, κρυψ' αὐτὸ τὸ χρῆμα!

(Πρὸς τὴν Λίζαν, δεικνύων εἰς αὐτὴν τὴν λύραν μὲ ὕφος στενοχωρημένον).

Εἶν' ὠραῖον;

ΛΙΖΑ

Γελοῖον!

(Καταθέτει ἐπὶ τοῦ γραφείου μίαν στήλην χαρτίνων σάκκων).

ΡΑΓΚΕΝΩ

Σάκκουσ;.. ᾶ! καλά. Εὐχαριστῶ.

(Τοὺς παρατηρεῖ).

Θεέ μου!

Τὰ σεβαστὰ βιβλία μου! Τῶν φίλων μου τοὺς στίχους!

Σχισμένα! εἰς τεμάχια! Διὰ τὴν κάμης σάκκουσ

Διὰ τῆς καραμέλεσ μας!.. ᾶ! τὰσ Βακχίδασ πάλιν

Καὶ τὸν Ὀρφέα ἀναπολεῖσ ἴστην μνήμην μου!

ΛΙΖΑ

Δὲν ἔχω

Λοιπὸν κέγὼ δικαίωμα, νὰ χρησιμοποιοῦσ

Αὐτὰ ποῦ μᾶσ ἀφίνουνε γιὰ πληρωμὴ μονάχα

Τῶν ἀνομοίων τῶν γραμμῶν οἱ πρόστυχοι γραφειάδεσ;..

ΡΑΓΚΕΝΩ

Μύρμηγκα!.. τὰ τσιτσίκια αὐτὰ τὰ θεῖα, μὴν ὑβρίζησ!

ΛΙΖΑ

Πρὶν κάμης συντροφιά μαυτὰ τὰ πρόσωπα, ποτέ σου

Βακχίδα δὲν μ' ἐκάλεσεσ, —καὶ μύρμηγκα!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Μὲ στίχουσ

Νὰ κάμη σάκκουσ!

ΛΙΖΑ

Μάλιστα μαυτούσ!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἄλλὰ, κυρία,

Τότε τί κάμετε λοιπὸν μὲ τὴν πεζογραφία;

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Οἱ ἴδιοι, ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ εἰσερχόμενα εἰς τὸ ζαχαροπλαστεῖον.

ΡΑΓΚΕΝΩ

Τί θέλετε, παιδάκια μου;

ΠΡΩΤΟΝ ΠΑΙΔΙΟΝ

Τρία παστίτσα.

ΡΑΓΚΕΝΩ, δίδων εἰς αὐτά.

Πάρτε,

Πολὺ ζεστὰ καὶ κόκκινα πολὺ!

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΑΙΔΙΟΝ

Τυλίξατέ τα,

Παρακαλῶ.

ΡΑΓΚΕΝΩ, συγκινούμενος κατ' ἴδιαν.

Ἄλλοίμονον! ἀπὸ τοὺς σάκκους μου ἕνα!

(Εἰς τὰ παιδία).

Νὰ τὰ τυλίξω θέλετε;

(Λαμβάνει ἕνα σάκκον καὶ καθ' ἣν στιγμὴν πρόκειται νὰ θέσῃ ἐντὸς αὐτοῦ τὰ παστίτσα, ἀναγινώσκει).

«Ὁ δ' Ὀδυσσεὺς ὁμοίως,

καθ' ἣν ἡμέραν ἄφησε τὴν Πηνελόπην»... Ὅχι.

Αὐτόν!..

(Θέτει αὐτόν κατὰ μέρος καὶ λαμβάνει ἕτερον. Καθ' ἣν στιγμὴν θέτει τὰ παστίτσια ἐντὸς αὐτοῦ, ἀναγινώσκει).

«Ὁ Φοῖβος ὁ ξανθός...» Ὅχι αὐτόν!

(Πράττει τὸ ἴδιον).

ΛΙΖΑ, ἀνυπόμονος.

Τί κάμεις

Λοιπόν;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἔτοιμος, ἔτοιμος, ἔτοιμος!

(Λαμβάνει τρίτον καὶ ἀποφασίζει).

Τὸ σονέτο

Πρὸς τὴν Φιλίδα!.. Τί σκληρὸν ποῦ εἶνε μῶλα ταῦτα!

ΛΙΖΑ

Τὸ ἀπεφάσις' εὐτυχῶς!

(Ἵψώνουσα τοὺς ὤμους).

Νικῶδημε!

(Ἄναθαίνει ἐπὶ ἐνὸς καθίσματος, καὶ ἀρχίζει νὰ ταξιθετῇ τὰ πινάκια ἐπὶ μιᾶς τραπέζης).

ΡΑΓΚΕΝΩ, ἐπωφελούμενος ἐκ τοῦ ὅτι στρέφει τὰ νῶτα καλεῖ τὰ παιδιά, ἅτινα εἶνε ἤδη εἰς τὴν θύραν.

Μικρά μου!

Ψίτ! τῆς Φιλίδος δότε μου ὀπίσω τὸ σονέτο,

Κι' ἀντὶ τριῶν σᾶς δίνω ἕξ παστίτσα!..

(Τὰ παιδιά τοῦ ἐπιστρέφουν τὸν σάκκον, λαμβάνουν ζωηρῶς τὰ ἕξ τεμάχια κεζέρχονται. Ὁ Ραγκενῶ καθαρίζων τὸν χάρτην ἀρχίζει νὰπαγγέλη).

«ᾠ Φιλίς μου!..»

Στῶνομα τοῦτο τὸ γλυκὺ μίση κηλὶς βουτύρου!

«Φιλίς!..»

(Ὁ Συρανὸ εἰσέρχεται ἀποτόμως).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΡΑΓΚΕΝΩ, ΛΙΖΑ, ΣΥΡΑΝΟ, ἔπειτα ὁ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΞ

ΣΥΡΑΝΟ

Τί ὥρα εἶνε;

ΡΑΓΚΕΝΩ, χαιρετίζων αὐτὸν μετὰ σπουδῆς.

Ἔξ.

ΣΥΡΑΝΟ, μετὰ συγχινήσεως.

Εἰς μίαν ὥραν!

(Πηγαίνει κέρχεται ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου).

ΡΑΓΚΕΝΩ, ἀκολουθῶν αὐτόν.

Μπράβο!

Εἶδα...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἵάν τι;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Τὴν μάχην σας!..

ΣΥΡΑΝΟ

Ποιάν;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Τοῦ ξενοδοχείου

Τῆς Βουργουνδίας ἐννοῶ!

ΣΥΡΑΝΟ, μετὰ περιφρονήσεως

Ἄ!.. τὴν μονομαχίαν!..

ΡΑΓΚΕΝΩ, μετὰ θαυμασμοῦ.

Μονομαχίαν ἔμμετρον!..

ΛΙΖΑ

Τὸ στόμα του ὄν παύει

Γιὰ κείνη νὰ μᾶς ὀμιλῇ!

ΣΥΡΑΝΟ

Καλλίτερα βεβαίως.

ΡΑΓΚΕΝΩ, ἀρπάζων ἓνα ὄβελόν καὶ προβάλλων τὸν πόδα.

« Ἐστὸ τέλος τῆς στροφῆς τρυπῶ!.. » ὦ! πόσον εἶν ὠραῖον!

« Ἐστὸ τέλος τῆς στροφῆς τρυπῶ... »

(Μετ' αὐξοντος ἐνθουσιασμοῦ).

« Ἐστὸ τέλος... »

ΣΥΡΑΝΟ

Τί ὥρα εἶνε;

ΡΑΓΚΕΝΩ, μένων ἐν προβολῇ διὰ νὰ ἴδῃ τὴν ὥραν.

Ἐξη καὶ πέντε!.. « τῆς στροφῆς τρυπῶ... »

('Ανεγείρεται).

Ἄκουσ νὰ κάμη

Ἐν τρίστροφον!

ΛΙΖΑ, πρὸς τὸν Συρανὸ, ὅστις διερχόμενος πλησίον τῆς τραπέζης, ἔθλιψεν ἀφηρημένος τὴν χεῖρα της.

Τί ἔχετε ἔστο χέρι σας;

ΣΥΡΑΝΟ

Δέν εἶνε

Τίποτε. Εἶνε μιὰ πληγῆ.

ΡΑΓΚΕΝΩ

Μὴν τρέξατε κανένα

Κίνδυνον.

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁχι!

ΛΙΖΑ, ἀπειλοῦσα αὐτὸν διὰ τοῦ δακτύλου.

Ψεῦδεσθε, θαρρῶ!

ΣΥΡΑΝΟ

Θὰ ἐκινεῖτο

Ἡ μύτη μου; Αὐτὸ γιὰ μιὰ ψευτιὰ μεγάλη κάμει!

(Ἀλλάσων τόνον).

Τώρα προσμένω κάποιονε· καὶ ἂν δὲν μὲ γελάσῃ,
Μονάρχους μᾶς ἀφίνετε...

ΡΑΓΚΕΝΩ

Δὲν εἶμπορῶ. Θὰ ἔλθουν

Οἱ ποιηταὶ μου παρευθῆς.

ΛΙΖΑ, εἰρωνικῶς

Διὰ τὸ πρῶτο γεῦμα.

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅταν σοῦ νεύσω διῶξε τους. Τί ὥρα;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἐξ καὶ δέκα!

ΣΥΡΑΝΟ, καθήμενος νευρικῶς εἰς τὴν
τράπεζαν τοῦ Ραγκενῶ καὶ λαμβάνων χάρτην.

Μιὰ πέννα;

ΡΑΓΚΕΝΩ, δίδων εἰς αὐτὸν ἐκείνην ποῦ ἔχει εἰς τὸ αὐτί του.

Κύκνου.

Εἰς ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΣ, φέρων ὠραίους μύστα-
κας εἰσέρχεται, καὶ διὰ φωνῆς στεντορείας.

Χαίρετε!

ΣΥΡΑΝΟ, στρεφόμενος.

Ποιὸς εἶνε;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἐνας φίλος

Τῆς γυναικὸς μου. Τρομερὸς πολεμιστῆς, — ὡς λέγει!..

ΣΥΡΑΝΟ, λαμβάνων τὴν πένναν καὶ ἀπομακρύνων διὰ τῆς χειρονομίας τὸν Ραγκενώ.

Σῶπα!..

Τὸ γράφω, — τὸ σφαλῶ, —

(καθ' ἑαυτόν).

Τῆς δίδω, — φεύγω...

(ρίπτων τὴν πένναν).

ὦ! εἶμαι

Δειλός!.. καὶ προτιμότερον μοῦ εἶνε νάποθάνω,

Ἢ νά τολμήσω νά τῆς ἴπῳ μιὰ λέξι...

(Πρὸς τὸν Ραγκενώ).

Τί ὥρα εἶνε;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἐξῆ καὶ τέταρτο!..

ΣΥΡΑΝΟ, κτυπῶν τὸ στῆθος του.

Ἄπ' αὐτὲς ποῦ ἔχω ἐδῶ μιὰ μόνη!

Ἐν ᾧ ἴσῶν γράφω...

(λαμβάνει πάλιν τὴν γραφίδα).

Αἶ λοιπόν! Ἄς γράψω αὐτὸ τὸ γράμμα

Τοῦ ἔρωτος ποῦ μέσα μου χίλιες φορές ὡς τώρα

Ἐκαμα κέξανάκαμα, ποῦ ἔτοιμο τὸ ἔχω,

Καὶ ἂν ζυγώσω ἴστο χαρτί πλησίον τὴν ψυχὴ μου

Δὲν ἔχω παρ' ἀντιγραφὴ ἀπλῆ νά κάνω.

(Γράφει, — ὄπισθεν τοῦ ὑελοφράκτου τῆς θύρας φαίνονται κινούμεναι σκιαὶ ἰσχναὶ καὶ διστάζουσαι).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΡΑΓΚΕΝΩ, ΛΙΖΑ, ὁ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΞ, ΣΥΡΑΝΟ πρὸ τῆς μικρᾶς τραπέζης γράφων, οἱ ΠΟΙΗΤΑΙ μέλανα ἐνδεδυμένοι μετὰ τὰς περικνημίδας πιπτούσας, κεκαλυμμένας ὑπὸ βορβόρου.

ΛΙΖΑ, πρὸς τὸν Ραγκενώ.

Νάτοι,

Οἱ βρώμιοι σου!

ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, εἰσερχόμενος πρὸς τὸν Ραγκενώ.

Συνάδελφε!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Συνάδελφέ μου φίλε!

ΤΡΙΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἄητὲ τῶν ζαχαροπλαστῶν!

(Ὁσφραίνεται).

Εἰς τὴν φωληά σου ὠραία

Μυρίζει!

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

ᾠ Φοῖβε μάγειρε!

ΠΕΜΠΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀπόλλων τῶν μαγείρων!

ΡΑΓΚΕΝΩ, περιστοιχιζόμενος, φιλούμενος, σειόμενος.

Πόσον καλὰ ποῦ βρίσκεται κανεὶς μαζὺ μὲ τούτους!

ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀργήσαμεν ἀπ' τὸ λαὸ ποῦ ἦταν συναγμένος

Ἐστοῦ Νὲλ τὴν πύλη!...

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὀκτῶ λησταὶ μὲ ξίφος σκοτωμένοι

Ἦσαν εἰς τὸ λιθόστρωτον ἐπάνω ἔξαπλωμένοι!

ΣΥΡΑΝΟ, ἐγείρων ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὴν κεφαλὴν.

Ὀκτώ; Μπᾶ! ἴνομίζα ἐπτά!..

(Γράφει πάλιν).

ΡΑΓΚΕΝΩ, πρὸς τὸν Συρανό.

Μήπως λοιπὸν τῆς μάχης

Γνωρίζετε τὸν ἥρωα.

ΣΥΡΑΝΟ, ἀμελῶς

Ἐγώ;.. Ὁχι!..

ΛΙΖΑ, πρὸς τὸν σωματοφύλακα.

Σεῖς;

ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΞ, (στρύφων τὸν μύστακα).

Ἴσως!

ΣΥΡΑΝΟ, γράφων, κατ' ἴδιαν—ἀκούεται
ψιθυρίζων λέξιν τινα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν.

«Σὲ ἀγαπῶ...»

ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Καὶ λέγουνε, ὅλη τῆ συμμορία
Ἔνας μονάχος ἔμπόρεσε νὰ τὴν καταδιώξῃ!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἦτο πολὺ περίεργον! Μὲ λόγχεις καὶ μὲ ράβδους
Εἶχε στρωθῆ τὸ ἔδαφος.

ΣΥΡΑΝΟ, γράφων.

«...τὰ μάτια σου...»

ΤΡΙΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Καπέλλα

Εὗρισκαν ὡς τὸ πρόχωμα τῶν Χρυσικῶν...

ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Βεβαίως

Τὸ πρᾶγμα θᾶταν ἄγριον.

ΣΥΡΑΝΟ, γράφων.

«...τὰ χεῖλη σου...»

ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Τί γίγας

Ποῦ θᾶνε τρομερὸς αὐτῶν τῶν ἄθλων ὁ ἐργάτης!

ΣΥΡΑΝΟ, ὡσαύτως.

«...Κι ὅταν σὲ βλέπω, ἀγάπη μου, λιποθυμῶ ἀπ' τὸ φόβο».

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, ἀρπάζων ἐν γλύκισμα.

Τί νέους στίχους, Ραγκενῶ, μᾶς ἔγραψες;

ΣΥΡΑΝΟ, ὡσαύτως.

«...ἐκεῖνου

Ποῦ σάγαπᾶ...»

(Σταματᾶ εἰς τὴν στιγμὴν τῆς ὑπογραφῆς κεγείρεται θέτων τὴν
ἐπιστολὴν εἰς τὸ ἐσωκάρδιόν του).

Ἐπογραφὴ δὲν βαίνω. Θα τὴν δώσω

Ἢ ἴδιος.

ΡΑΓΚΕΝΩ, πρὸς τὸν δεύτερον ποιητήν.

Μία συνταγή μὲ στίχους ἔχω κάμει.

ΤΡΙΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, τοποθετούμενος πλησίον
ἐνὸς δίσκου γεμάτου ἀπὸ παστίτσια.

Τοὺς στίχους ἄς ἀκούσωμεν!

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, παρατηρῶν ἐν τσουρέκι, ὅπερ ἔλαβε.

Ἐτοῦτο τὸ τσουρέκι

ἔχει τὴ σκούφια του στραβά.

ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐτοῦτο τὸ ψωμάκι

Ἐστὸν πειναλέον στιχουργὸν τὰ μάτια του καρφώνει,
ποῦ μοιάζουν ἄν ἀμύγδαλα μὲ φρύδια ἄν ἀγγέλου.

(Λαμβάνει τὸ ψωμάκι).

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀκούομεν.

ΤΡΙΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, σφίγγων ἐλαφρῶς ἐν
παστίτσιον μεταξὺ τῶν δακτύλων του.

Τὸ γλύκισμα αὐτὸ τὴν κρέμα χύνει,
ἄν νὰ γελᾷ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, δαγκάνων μίαν μεγάλην
ζαχαρόπηκτον λύραν.

Πρώτη φορά ἡ λύρα ποῦ μὲ τρέφει

εἰς τὴν ζωὴν μου.

ΡΑΓΚΕΝΩ, ὅστις ἐτοιμάσθη διάπαγγελίαν
ἔβηξε, ἐταξιθέτησε τὴν σκούφιαν του, ἔλαβε στάσιν.

Συνταγή μὲ στίχους.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, πρὸς τὸν πρῶτον, κινῶν
τὸν ἀγκῶνά του.

Γευματίζεις;

ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, πρὸς τὸν δεύτερον.

Δειπνᾷς;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἴδου πῶς γίνονται τουρτάκια μυγδαλάτα.

Ὡς ποῦ νάφρῃσουνε κτυπᾶτε
 Αὐγὰ μερικά,
 Καί μέσα ἄστὸν ἀφρό κερνᾶτε
 Τοῦ κίτρου ἐκλεκτὸ χυλὸ
 Καί χύνετ' ἔπειτα καλὸ
 Γάλα ἀπὸ μύγαλα γλυκά.

Μὲ ζύμη μπουρκεκιῦ γεμίζετε
 Τριγύρω τὸ πλευρὸν
 Ταψιῶν ἐπίτηδες μικρῶν·
 Μὲ δάχτυλο γοργὸ τὰ χρίζετε
 Μὲ τοῦ βερύκοκκου χυμὸν,
 Καί μὲ σταγόνες τὰ ραντίζετε
 Τοῦ ἀφροῦ σας ὅλα τὰ ταψάκια.
 Καί τὰ πηγαίνετε
 Στὸ φούρνο, καί ἄν προβατάκια
 Φαιδρὰ κιόλόξανθα τὰ βγαίνετε,
 Κιάφοῦ τὰ τρώτε δὲν χορταίνετε
 Τὰ μυγδαλάτα τὰ τουρτάκια!

ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ, μὲ τὸ στόμα γεμάτον.

Ἐξαίσιον! Γλυκύτατον!

Εἰς ποιήτης, πνιγέμενος.

Χούμπφ!

(Ἄνέρχονται πρὸς τὸ βάθος, τρώγοντες. Ὁ Συρανὸς, ὅστις παρατήρησε,
 προχωρεῖ πρὸς τὸν Ραγκενώ).

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄπὸ τῆ φωνῆ σου

Λαμβάνοντες τὴν ὄρεξιν, δὲν βλέπεις, πῶς μπουκῶνουν;

ΡΑΓΚΕΝΩ, χαμηλοφώνως, μειδιῶν.

Τὸ βλέπω, ἀλλὰ καί χωρὶς νὰ τοὺς κυτᾶζω, μήπως
 Τοὺς ἐνοχλῶ· καίσθάνομαι διπλὴν χαρὰν, νὰ λέγω
 Ἔτσι τοὺς στίχους μου, ἀφοῦ γλυκειὰν ἀδυναμίαν,
 Ποῦ ἔχω, ἱκανοποιῶ, ἐν ᾧ νὰ τρῶνε ἀφίνω

Ἐκείνους ποῦ δὲν ἔφαγαν!

ΣΥΡΑΝΟ, κτυπῶν ἐπὶ τῶν ὤμων του.

Πολὺ μὰρέσεις!..

(Ὁ Ραγκενὼ πηγαίνει νὰ ἐνωθῆ μετὰ τῶν φίλων του. Ὁ Συρανὸ τὸν ἀκολουθεῖ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἔπειτα, ὀλίγον ἀποτόμως).

Λίζα,

Πρόσεχε!

(Ἡ Λίζα, τρυφερῶς συνομιλοῦσα μὲ τὸν σωματοφύλακα ἀνασκιρτᾷ, καὶ κατέρχεται πρὸς τὸν Συρανό).

Σὲ πολιορκεῖ αὐτὸς ὁ καπετάνιος;..

ΛΙΖΑ, προσβαλλομένη.

ᾠ! μένα βλέμμ' ἀγέρωχον γνωρίζουν νὰ νικήσουν
Οἱ ὀφθαλμοί μου ὅποιονε προσβάλλει τὴν τιμὴν μου.

ΣΥΡΑΝΟ

Γιὰ νικηφόρους ὀφθαλμούς τοὺς βρίσκω κτυπημένους.

ΛΙΖΑ, πνιγομένη.

Ἄλλὰ...

ΣΥΡΑΝΟ, καθαρά.

Μᾶρες' ὁ Ραγκενὼ. Γιὰ τοῦτο, κυρὰ Λίζα,
Δὲν ἐπιτρέπω κανενὸς νὰ τόνε μασκαρέψη.

ΛΙΖΑ

Μὰ...

ΣΥΡΑΝΟ, ὅστις ὕψωσε τὴν φωνὴν ἀρκετὰ
ὥστε νὰκουσθῆ ὑπὸ τοῦ ἔραστοῦ.

Τῶν φρονίμων...

(Χαιρετίζει τὸν σωματοφύλακα, καὶ πηγαίνει νὰ παρατηρήσῃ, εἰς τὴν θύραν τοῦ βᾶθους, ἀφοῦ παρετήρησε τὸ ὥρολόγιον).

ΛΙΖΑ, εἰς τὸν σωματοφύλακα, ὅστις
ἀπλῶς ἀνταπέδωσε τὸν χαιρετισμὸν εἰς τὸν Συρανό.

Ἄληθῶς, δὲν σέγνωῶ... εἶπέ του

Κάτι διὰ τὴν μύτην του...

Ο ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΞ

Τὴ μύτη του... τὴν μύτη...

(Ἀπομακρύνεται ζωηρῶς, ἡ Λίζα τὸν ἀκολουθεῖ).

ΣΥΡΑΝΟ, ἐκ τῆς θύρας τοῦ βάθους, κάμων σημεῖον εἰς τὸν Ραγκενῶ νὰ διώξῃ τοὺς ποιητάς.

Ψίτ!...

ΡΑΓΚΕΝΩ, δεικνύων εἰς τοὺς ποιητάς τὴν δεξιόθεν θύραν.

Θᾶμεθα καλλίτερα ἐκεῖ...

ΣΥΡΑΝΟ, ἀνυπομονῶν.

Ψίτ! Ψίτ!..

ΡΑΓΚΕΝΩ, σύρων αὐτούς.

Τοὺς στίχους

Γιὰ νὰ διαβάσουμε...

ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, ἀπελπισμένος, μὲ γευάτον τὸ στόμα.

Ἄλλὰ γλυκίσματα!..

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Μαζύ μας

Ἄς πάρωμεν!

(Ἐξέρχονται ὅλοι ὀπισθεν τοῦ Ραγκενῶ, ἐν εἴδει λιτανείας, καὶ ἀφοῦ διήρπαξαν τοὺς δίσκους).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΡΟΞΑΝΗ, ἡ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ.

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ γράμμα μου θὰ σύρω, ἂν καταλάβω,

Πῶς εἶνε καὶ μικρὰ ἐλπίς!..

(Ἡ Ροξάνη προσωπιδοφόρος, μετὰ τῆς ἀκολούθου της, ἐμφανίζεται ὀπισθεν τοῦ ὑελοφράκτου τῆς θύρας. Ἄνοίγει ζωηρῶς τὴν θύραν).

Εἰσέλθετε!..

(Βαδίζων πρὸς τὴν ἀκόλουθον).

Δυὸ λέξεις

Ἄκόλουθε!..

Ἡ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Καὶ τέσσαρες.

ΣΥΡΑΝΟ

Λαίμαργος εἶσαι;

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Μέχρι

Ἄρρώστιας.

ΣΥΡΑΝΟ, λαμβάνων ζωηρῶς ἐκ τῆς τραπέζης σάκκους χαρτίνοισ.

Καλά! τὸ λοιπὸν ἴδου δύο σονέτα

Τοῦ Βενσεράδ...

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Οὔφ!

ΣΥΡΑΝΟ

Με γλυκὰ γεμάτα.

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, μεταβάλλουσα ὄψιν.

Ἄχ!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἡ μήπως

Θὰ προτιμοῦσαι τὰ γλυκὰ, ποῦ λέγονται παστίτσα.

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Μάρεσουν, κύριε, πολὺ πρὸ πάντων με τὴν κρέμα.

ΣΥΡΑΝΟ

Σοῦ βαίνω ἔξῃ τὸ λοιπὸν ἀπὸ ἐκεῖνα μέσα

Στὸ ποίημα τοῦ Σαιντ-Ἀμάν! Καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς στίχους

Τοῦ Σαπελαίν τεμάχιον τοῦ φουρνιστοῦ σοῦ βάζω.

— Μὴν ἀγαπᾶς φρέσκα γλυκὰ;

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Τρελλαίνομαι!

ΣΥΡΑΝΟ, φορτώνων τοὺς βραχιόνάς της με σάκκους πλήρεις.

Ἐστὸ δρόμο

Πήγαινε τώρα νὰ τὰ φᾶς!

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Ἄλλὰ...

ΣΥΡΑΝΟ, ὠθῶν αὐτὴν ἔξω.

Καὶ μὴ γυρίσης

Πρὶν τὰ τελειώσης!

(Ἐπανακλείει τὴν θύραν, κατέρχεται πάλιν πρὸς τὴν Ροζάνην, καὶ σταματᾷ, ἀποκαλυπτόμενος εἰς σεβαστὴν ἀπόφασιν).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΡΟΞΑΝΗ, ἢ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, μετ ὀλίγον.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἡ στιγμή αὐτή εὐλογημένη

Ἄς εἶνε, ὅπου ἔπαυσες νὰ λησμονῆς 'στό τέλος,
Πῶς ἀναπνέω ταπεινῶς, κέρχεται νὰ μοῦ εἴπης,
Νὰ μοῦ εἰπῆς...

ΡΟΞΑΝΗ, ἀφαιρέσασα τήν προσωπίδα.

Μὰ κατ' ἀρχάς, εὐχαριστῶ, διότι,

Αὐτός ὁ βλάξ, ποῦ 'στοῦ σπαθιοῦ τὸ ἄξιο παιγνίδι
'Ἐχασε χθὲς, εἶνε αὐτός, ὅπου ἕνας μεγάλος
Κύριος... ὅστις μ' ἀγαπᾶ...

ΣΥΡΑΝΟ

'Α! ὁ δὲ Γκύσης;

ΡΟΞΑΝΗ, ταπεινοῦσα τοὺς ὀφθαλμούς.

Θέλει

Νὰ μεπιβάλῃ σύζυγον...

ΣΥΡΑΝΟ

Πρόσθετον;

(Χαιρετίζων).

'Ἐκτυπήθην

Λοιπὸν—καὶ τοῦτο προτιμῶ καλλίτερον, κυρία—
'Οχι διὰ τὴν ἀσχημὴ τὴν μύτη μου, ἀλλ' ὅμως
Γιὰ τὰ ὠραῖα ἴμάτια σου.

ΡΟΞΑΝΗ

'Ἐπειτα... ἐπιθυμοῦσα...

'Αλλὰ γιὰ 'κεῖνο πέρχομαι νὰ σοῦ ὁμολογήσω,
Πρέπει νὰ εὗρω εἰς ἐσὲ σχεδὸν τὸν ἀδελφόν μου,
Ποῦ μὲς' τὸ πάρκο παίζαμε μαζὺ—κοντὰ 'στὴ λίμνη!..

ΣΥΡΑΝΟ

Ναι... ἤρχεσο 'στό Μπερζερὰκ ὅλα τὰ καλοκαίρια!..

ΡΟΞΑΝΗ

Ἡ καλομιές σου ἔδιναν γιὰ τὰ σπαθιά σου ξύλα.

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ γιὰ τῆς κούκλες σου ξανθὰ μαλλιά τάραποσίτια!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἦτ' ὁ καιρὸς τῶν παιγνιδιῶν...

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ τῶν ξυνῶν τῶν μούρων...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἦτ' ὁ καιρὸς ποῦ ἔκαμες ὄ, τ' ἤθελα...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἡ Ροξάνη

Ἐλέγετο Μαγδαληνή μὲ τὸ κοντὸ φουστάνι...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἔμορφη τότε ἦμουνα, αἶ;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄσχημη δὲν ἦσουν.

ΡΟΞΑΝΗ

Ἀπὸ κανέν' ἀνέβασμα μὲ χέρι ἠματωμένο

Ἦρχεσο κάποτε! — Κέγὼ τότε ἔκανα τὴ μάinna,

Καὶ μὲ φωνὴ ὅπου σκληρὴ νὰ γίνῃ προσπαθοῦσε:

(Λαμβάνει τὴν χεῖρά του).

«Τ' εἶνε αὐτὴ, σοῦ ἔλεγα, ἢ τσουγγρασιά καὶ πάλι;»

(Σταματᾷ κατάπληκτος).

Ἄ! εἶνε ἀνυπόφορον! Κι' αὐτὴ;

(Ὁ Συρανὸ θέλει νάποσύρῃ τὴν χεῖρά του).

Ἄ! δεῖξε μοῦ την!

Πῶς; εἰς τὴν ἡλικίαν σου ἀκόμα! Ποῦ τὴν πῆρες;

ΣΥΡΑΝΟ

Παίζων πλησίον εἰς τοῦ Νέλ τὴν πύλην.

ΡΟΞΑΝΗ, καθημένη παρὰ τὴν τράπεζαν
καὶ βρέχουσα τὸ μανδύλιόν της ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος.

Δὸς τὸ χέρι!

ΣΥΡΑΝΟ, καθήμενος επίσης.

Τόσον γλυκά, τόσον φαιδρῶς φιλόστοργος!

ΡΟΞΑΝΗ

Καὶ πές μου,

— Ἐνόσω ἀπὸ τὴν πληγὴ τὸ αἷμα καθαρίζω, —

Πόσοι ἦσαν ἐναντίον σου;

ΣΥΡΑΝΟ

*ὦ! ἑκατὸν περίπου.

ΡΟΞΑΝΗ

Πές τα μου!

ΣΥΡΑΝΟ

*Ὁχι! πές μου σὺ, αὐτὸ ποῦ δὲν τολμοῦσες,

Νὰ μοῦ τὸ 'πῆς προτῆτερα...

ΡΟΞΑΝΗ, χωρὶς νάφήση τὴν χεῖρά του

Τώρα τολμῶ. Διότι

Τὸ μῦρον μένεθάρρυνε τοῦ παρελθόντος. Τώρα

Τολμῶ. Νά! Κάποιον ἀγαπῶ.

ΣΥΡΑΝΟ

*Αἰ!..

ΡΟΞΑΝΗ

Ποῦ δὲν τὸ γνωρίζει...

ΣΥΡΑΝΟ

*Αἰ!..

ΡΟΞΑΝΗ

*Ὁχι ἀκόμη!

ΣΥΡΑΝΟ

*Αἰ!..

ΡΟΞΑΝΗ

*Ἀλλὰ σ' ὀλίγον θὰ τὸ μάθη,

*Ἄν δὲν τὸ ξεύρη...

ΣΥΡΑΝΟ

*Αἰ!..

ΡΟΞΑΝΗ

Πτωχὸ παιδί, ποῦ μέχρι τοῦδε

Δειλὰ μακρόθεν μάγαπᾷ, καὶ δίχως νὰ τολμήση

Νὰ μοῦ τὸ 'πῆ...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄ!..

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄφες μου τὸ χέρι σου. Μπᾶ! καίει. —

Ἄλλ' εἶδα εἰς τὰ χεῖλη του νὰ τρέμ' ἡ ὁμολογία...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄ!..

ΡΟΞΑΝΗ, ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἓνα μικρὸν ἐπίδεσμον μετὰ τὸ μανδύλι της.

Καὶ φαντάσου, ἀκριβῶς, ὅτι, ἐξάδελφέ μου, Στὸ ἰδιὸν σου σύνταγμα ὑπηρετεῖ...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄ!..

ΡΟΞΑΝΗ, γελῶσα.

Εἶνε

Ἐπίλεκτος ἴστων λόχον σου!..

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄ!..

ΡΟΞΑΝΗ

Εἰς τὸ μέτωπόν του

Τὸ πνεῦμα σπινθηροβολεῖ. Εἶν' εὐγενὴς καὶ νέος,

Ἄτρόμητος, ἀγέρωχος, ὠραῖος...

ΣΥΡΑΝΟ, ἐγειρόμενος κάτωχρος

Πῶς; ὠραῖος!

ΡΟΞΑΝΗ

Τί ἔχεις;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐγώ; τίποτε!.. Εἶνε...τό...

(Δεικνύει τὴν χεῖρά του μετὰ μειδιάματος).

Τό...βαβά μου!

ΡΟΞΑΝΗ

Τέλος ἐγὼ τὸν ἀγαπῶ. Καὶ πρέπει νὰ σοῦ εἶπω,

Πῶς δὲν τὸν εἶδ' ἄλλοῦ ποτὲ παρὰ ἴστην Κωμωδία...

ΣΥΡΑΝΟ

Δὲν ὠμιλήσατε λοιπόν;..

ΡΟΞΑΝΗ

Τὰ μάτια μας μονάχα!

ΣΥΡΑΝΟ

Μὰ πῶς γνωρίζετε λοιπόν;

ΡΟΞΑΝΗ

Κάτω ἀπὸ τὰς φιλύρας

Μιλοῦνε τῆς Βασιλικῆς Πλατείας... Μοῦ τὸ εἶπεν

Μιὰ φλύαρη!

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶν' ἐπίλεκτος;

ΡΟΞΑΝΗ

'Επίλεκτος!

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ ποῖον

Τὸ ὄνομά του;

ΡΟΞΑΝΗ

Χριστιανὸς δὲ Νεβιγιέτ, βαρῶνος.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄ μπᾶ! Δὲν εἶν' ἐπίλεκτος.

ΡΟΞΑΝΗ

Ναί, σήμερον ἐμβῆκε:

'Υπὸ τὸν λοχαγὸν Καρμπὸν Καστέλ Ζαλοῦ.

ΣΥΡΑΝΟ

Ταχέως,

'Ετσι ἀφίνεις τὴν καρδιά;.. ἀλλὰ, πτωχὴ μικρά μου...

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ἀνοίγουσα τὴν θύραν τοῦ βίθου.

'Εφαγα ὄλες, κύριε δὲ Μπερζερὰκ, τῆς πάστες.

ΣΥΡΑΝΟ

Τότε τοὺς στίχους διάβασε, ποῦ εἶνε τυπωμένοι

'Στὸν σάκκον!

('Η ἀκόλουθος ἐξαφανίζεται).

Κόρη μου πτωχὴ, σὺ πάγαπᾶς τώραῖον,

Τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἐκλεκτὴν τὴν γλῶσσαν, — ἐὰν ἦτο

Εἷς βέβηλος, εἷς ἄγριος;

ΡΟΞΑΝΗ

"Όχι, τὴν κόμην ἔχει

"Ὡς ἓνας ἥρωσ τοῦ δ' Ἵρφέ!

ΣΥΡΑΝΟ

"Ἐὰν ἐπίσης ἦτο

Βάναυσος, ὅσον καὶ καλῶς ἐνδεδυμένος;

ΡΟΞΑΝΗ

"Όχι,

"Ὅλα τὰ λόγια του λεπτὰ θὰ εἶνε, τὸ μαντεῖόν.

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί, πάντοτε εἶνε λεπτὰ τὰ λόγια, ὅταν εἶνε

Κοί μύστακες λεπτοί.—Πλὴν βλάξ ἂν ἦτο;

ΡΟΞΑΝΗ, κτυπῶσα διὰ τοῦ ποδός.

Λοιπὸν τότε

Θάπέθαινα!

ΣΥΡΑΝΟ, μετὰ τινα παῦσιν.

Μεφέρατε ἐδῶ γιὰ νὰ μοῦ 'πῆτε

Αὐτά; Τὴν χρησιμότητα δὲν βλέπω αὐτὴν, κυρία.

ΡΟΞΑΝΗ

"Αχ! Γιατὶ ἓνας μοῦθαλε τὸν τρόμο 'στὴν ψυχὴ μου,

Καὶ μοῦπεν ὅτι ὅλοι σας εἴσθε Γασκόνου, ὅλοι

'Στὸν λόχον σας...

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ πῶς ἡμεῖς τοὺς νέους προκαλοῦμεν

Τοὺς ἀμαθεῖς, ποῦ γίνονται δεκτοὶ ἐξ εὐμενείας

'Ανάμεσα 'στοὺς ἀλγθεῖς Γασκόνους, χωρὶς νᾶνε;

Αὐτὸ σᾶς εἶπεν;

ΡΟΞΑΝΗ

Καὶ 'μπορεῖς νὰ φαντασθῆς, τί τρόμον

'Ἡσθάνθην δι' αὐτόν!

ΣΥΡΑΝΟ, μεταξὺ τῶν ὀδόντων του.

Πολὺ εὐλόγως!

ΡΟΞΑΝΗ

'Αλλ' ἐσκέφθην,

Ὅταν ἔχθες ἀνίκητος καὶ μέγας ἀπεδείχθης,
 Τὸν φαῦλον τιμωρῶν αὐτόν, καὶ ἀντιμετωπίζων
 Αὐτὰ τὰ ζῶα—ἂν ἤθελεν, ἐκεῖνος ποῦ φοβοῦνται.
 Ὅλοι... ἐσκέφθην...

ΣΥΡΑΝΟ

Αἶ! καλὰ λοιπὸν θὰ προστατεύσω
 Τὸν βαρωνίσκον σας αὐτόν.

ΡΟΞΑΝΗ

*ὦ! δὲν εἶνε ἀλήθεια;
 Θὰ μοῦ τὸν προστατεύσης, αἶ; Εἶχα γιὰ σὲ φιλίαν
 Πάντοτε τόσοσιν τρυφεράν!

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί!

ΡΟΞΑΝΗ

Φίλος του θὰ εἶσαι;

ΣΥΡΑΝΟ

Θὰ εἶμαι.

ΡΟΞΑΝΗ

Δὲν θὰ ἔχη δὲ ποτὲ μονομαχίαν;

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅρκίζομαι.

ΡΟΞΑΝΗ

*ὦ! σάγαπῶ πολὺ! Πρέπει νὰ φύγω τώρα.

(Θέτει ζωηρῶς τὴν προσωπίδα της, ἓνα τρίχαπτον ἐπὶ τοῦ μετώπου της
 καὶ ἀφηρημένως).

Ἄλλὰ τὴν μάχην τῆς νυκτὸς αὐτὴν δὲν μοῦ τὴν εἶπες.

Ἀλήθεια θᾶταν τρομερόν!—Εἶπέ του νὰ μοῦ γράψῃ.

(Τῷ στέλλει ἓν φίλημα διὰ τῆς χειρὸς).

*ὦ! σάγαπῶ!

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί, ναί.

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐκατὸν ἀνθρώπους, καὶ σὺ μόνος!

Χαῖρε λοιπὸν.—Φίλοι καλοὶ θὰ εἶμεθα!

ΣΥΡΑΝΟ

Βεβαίως.

ΡΟΞΑΝΗ

Πές, νὰ μοῦ γράψῃ! — Ἐκατὸ ἀνθρώπους! — Τί ἀνδρεία!

ΣΥΡΑΝΟ, χαιρετίζων αὐτήν.

*Ω! ἔκτοτ' ἔκαμα πολὺ καλλίτερον.

(Αὐτὴ ἐξέρχεται. Ὁ Συρανὸ μένει ἀκίνητος μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κατὰ γῆς. Σιωπὴ. Ἡ θύρα δεξιόθεν ἀνοίγει. Ὁ Ραγκενὼ περνᾷ τὴν κεφαλὴν του).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΡΑΓΚΕΝΩ, οἱ ΠΟΙΗΤΑΙ, ὁ ΚΑΡΜΠΙΟΝ ΔΕ ΚΑΣΤΕΛ ΖΑΛΟΥ, οἱ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ, τὸ ΠΛΗΘΟΣ κτλ. Ἐπειτα ὁ ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ.

ΡΑΓΚΕΝΩ

Μποροῦμε

Νὰ ἴμποῦμε;

ΣΥΡΑΝΟ, χωρὶς νὰ κινήθῃ.

Ναί...

(Ὁ Ραγκενὼ κάμει σημεῖον καὶ οἱ φίλοι του εἰτέρχονται. Συγχρόνως εἰς τὴν θύραν τοῦ βήθους φαίνεται ὁ Καρμπὸν δὲ Καστέλ Ζαλοῦ φέρων στολὴν λοχαγοῦ τῆς φρουρᾶς, ὅστις κάμει μεγάλας χειρονομίας παρατηρῶν τὸν Συρανό).

ΚΑΡΜΠΙΟΝ ΔΕ ΚΑΣΤΕΛ ΖΑΛΟΥ

Ἴδού αὐτός!

ΣΥΡΑΝΟ, ἐγείρων τὴν κεφαλὴν.

Ὁ λοχαγὸς μου!..

ΚΑΡΜΠΙΟΝ, ὑπερχαρῆς.

Ὁ ἥρωας μας! Γνωρίζομεν τὸ πᾶν. Εἶνε τριάντα

Ἄπὸ τοὺς ἐπιλέκτους μου ἐκεῖ!..

ΣΥΡΑΝΟ, ὀπισθοδρομῶν.

Μά...

ΚΑΡΜΠΟΝ, θέλων νὰ τὸν σύρη.
*Ἐλα! θέλουν

Νὰ σῖδουν!

ΣΥΡΑΝΟ

*Ὁχι!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Πίνουμε ἄσπην ἄντικρυ ταβέρνα.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐγώ...

ΚΑΡΜΠΟΝ, ἀναβχίνει πρὸς τὴν θύραν καὶ
κραυγάζων εἰς τὰ παρασκήνια διὰ φωνῆς βροντώδους.

Ἄρνεϊτ' ὁ ἥρωας μας. Δὲν ἔχει κέφια διόλου!

ΜΙΑ ΦΩΝΗ, ἔξωθεν.

*Ἄ! τὸ Θεό!

(Θόρυβος ἔξωθεν, κρότος ξιφῶν καὶ ὑποδημάτων προσεγγιζόντων).

ΚΑΡΜΠΟΝ, τρίβων τὰς χεῖρας.

Ἴδου αὐτοὶ περνοῦν τὸ δρόμο.

ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ, εἰσερχόμενοι εἰς τὸ ζαχαροπλαστεῖον.

Χίλιοι

Διαβόλοι! — Δαίμονες! — Χριστοί! — Θεοί! — καὶ Παναγίες! —

ΡΑΓΚΕΝΩ, ὀπισθοδρομῶν ἔντρομος.

Κύριοι, ὅλοι τὸ λοιπὸν εἴσθε Γασκόνου;

ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ

*Ὁλοι!

Εἰς ἐπιλεκτός, πρὸς τὸν Συρανό.

Μπράβο!

ΣΥΡΑΝΟ

Βαρῶνε!

Εἰς ἄλλος

Ζήτω σου!

ΣΥΡΑΝΟ

Βαρῶνε!

ΤΡΙΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Πάρε ἕνα.

Φιλί!

ΣΥΡΑΝΟ

Βαρῶνε!..

ΠΟΛΛΟΙ ΓΑΣΚΟΝΟΙ

"Ολοι σας φιλήστε τον!

ΣΥΡΑΝΟ, μὴ γνωρίζων πρὸς τινα νάπαντήση.

Βαρῶνε...

Βαρῶνε!..σᾶς παρακαλῶ...

ΡΑΓΚΕΝΩ

Εἴσθε λοιπὸν βαρῶνοι

"Ολοι σας;..

ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ

"Ολοι!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Πράγματι;..

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΣ

Μὲ τὰ οἰκόσημά μας

Μποροῦνε πύργο ὀλόκληρο νὰ κτίσουν!

ΛΕΜΠΡΕΤ, εἰσερχόμενος καὶ τρέχων εἰς τὸν Συρανό.

Σὲ ζητοῦνε!

Παράφορον ἐκ θαυμασμοῦ τὸ πλῆθος ὀδηγεῖται,
 Ἐκείνους ποῦ ἔχθες τὴν νύκτα σήκολούθουν.

ΣΥΡΑΝΟ, ἔντρομος.

Τοὺς εἶπες ποῦ εὐρίσκομαι;

ΛΕΜΠΡΕΤ, τρίβων τὰς χεῖρας.

Βεβαίως τοὺς τὸ εἶπα!

ΕἰΣ ΑΣΤΟΣ, εἰσέρχεται ἀκολουθούμενος ὑπὸ ἐνὸς συμπλέγματος.

Κύριε, ὅλον τὸ Μαράι ἐδῶ ἐκουβαλήθη.

("Ἐξῶθεν ἡ ὁδὸς ἐπληρώθη κόσμου. Φορεῖα, ἄμαξαι σταματοῦν).

ΛΕΜΠΡΕΤ, χμηλοφώνως, μειδιῶν πρὸς τὸν Συρανό.

Καὶ ἡ Ροζάνη!

ΣΥΡΑΝΟ, ζωηρῶς.

Σώπαινε!

ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ

Τὸν Συρανό!..

(Τὸ πλῆθος εἰσορμᾷ ἐν τῷ ζαχαροπλαστείῳ. Συνωστισμός. Ἐπευφημῖαι).

ΡΑΓΚΕΝΩ, ἄρθιος ἐπὶ μιᾷς τραπέζης.

Τοῦ πλήθους

Στὸ μαγαζί μου ἐπιδρομή! Τὰ σπάζουν ὅλα! Ζήτη!

ΑΝΘΡΩΠΟΙ, πέριξ τοῦ Συρανό.

Φίλε μου... Φίλε μου...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐχθές δὲν εἶχα τόσους φίλους...

ΛΕΜΠΡΕΤ, ἀγαλλιῶν.

Ὁ θρίαμβος...

ΜΙΚΡΟΣ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ, προστρέχων μὲ τὰς χεῖρας τεταμένες.

Ἄν εἴξευρες, φίλε μου...

ΣΥΡΑΝΟ

Μ' ὀμιλεῖτε

Εἰς ἐνικόν;.. Τί πράγματα 'φυλάξαμεν ἀντάμα;

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Θὰ σᾶς συστήσω, κύριε, εἰς μερικὰς κυρίας,

Ποῦ μέσ' τὴν ἄμαξάν μου ἐκεῖ...

ΣΥΡΑΝΟ, ψυχρῶς.

Καὶ σᾶς, ποιὸς θὰ συστήσῃ

Σὲ μὲ προτήτερα;

ΛΕΜΠΡΕΤ, ἔκπληκτος.

Ἄλλὰ λοιπὸν τί ἔχεις;

ΣΥΡΑΝΟ

Σῶπα!

ΕΙΣ ΛΟΓΙΟΣ, μετὰ μελανοδοχείου.

Λεπτομερείας εἰμπορῶ νὰ λάθω;..

ΣΥΡΑΝΟ

*Ὁχι!

ΛΕΜΠΡΕΤ, ὠθῶν τὸν ἀγκῶνά του.

Εἶνε

Ὁ Μπενωδὼ Θεόφραστος, ποῦ τὴν ἐφημερίδα

Ἐφεῦρεν.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄδιάφορον!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Αὐτὸ τὸ φύλλον, ὅπου
Γράφουν γιὰ τόσα πράγματα, καὶ λέγεται ἀκόμα
Πῶς ἡ ἐφεύρεσις αὕτη ἔχει μεγάλον μέλλον.

ΕΙΣ ΠΟΙΗΤΗΣ, προχωρῶν.

Κύριε...

ΣΥΡΑΝΟ

Πάλιν!

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἦθελα μιὰ πεντακροστιχίδα
Γιὰ σὰς νὰ...

ΚΑΠΟΙΟΣ, προχωρῶν.

Κύριε...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄρκει.

(Κίνησις. Τίθενται εἰς τάξιν. Ὁ δὲ Γκύσης φαίνεται συνοδευόμενος ὑπὸ
ἀξιωματικῶν. Ὁ Κυζῆ, Μπρισάγι, οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι ἀνε-
χώρησαν μετὰ τοῦ Συρανὸ εἰς τὸ τέλος τῆς πρώτης πράξεως.

Ὁ Κυζῆ ἔρχεται ζωηρῶς πρὸς τὸν Συρανό).

ΚΥΖΗ, πρὸς τὸν Συρανό.

Ὁ Κύριος δὲ Γκύσης!

(Ψίθυρος. Ὅλοι κάμουν θέσιν).

Ἄπ' τὸν στρατάρχην δὲ Γκασιὸν ἀπεσταλμένος εἶνε!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, χαιρετίζων τὸν Συρανό.

Τὸν θαυμασμόν του μῆστειλεν ἐδῶ νὰ σὰς ἐκφάσω
Διὰ τὸ ἀνδραγάθημα τὸ νέον ποῦ ὀμιλοῦνε.

ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ

Μπράβο!..

ΣΥΡΑΝΟ, ὑποκλινόμενος.

Ἀπὸ ἥρωϊσμοὺς γνωρίζει ὁ στρατάρχης.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ποτὲ δὲν θὰ τὸ 'πίστευεν, ἐὰν αὐτοὶ μεθ' ὄρκου
Οἱ κύριοι δὲν ἔλεγαν πῶς τῶδαν...

ΚΥΖΗ

Μὲ τὰ μάτια!

ΛΕΜΠΡΕΤ, χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Συρανὸν, ὅστις φαίνεται ἀφηρημένος.

Ἄλλ' ὅμως...

ΣΥΡΑΝΟ

Σῶπα!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Φαίνεσαι πῶς πάσχεις!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀνασκιρτῶν, καὶ ἀνορθούμενος ζωηρῶς.

Ἐμπρὸς ἑστὸν κόσμον

αὐτόν;..

(Ὁ μύσταξ του ἀνορθώνεται. Κτυπῶν τὸ στήθος).

Ἐγὼ νὰ φαίνομαι πῶς πάσχω;.. Τώρα βλέπετε!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ Κυζῆ ἀμίλησεν κρυφίως.

Ἀπὸ ἡρωϊσμοὺς λαμπροὺς τὸ στάδιον σου εἶνε
Γεμάτον ἤδη. Ἐστὸς τρελλοὺς αὐτοὺς ὑπηρετεῖτε
Γασκόνους, ἔτσι;

ΣΥΡΑΝΟ

Μάλιστα, ἑστὸς ἐπιλέκτους.

Εἰς ἐπιλεκτὸς, μὲ φωνὴν τρομεράν.

Εἶνε

Μαζύ μας!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, παρατηρῶν τοὺς Γασκόνους
παρατεταγμένους ὅπισθεν τοῦ Συρανό.

Ἄ! Οἱ κύριοι αὐτοὶ πᾶσχειν τὴν ὄψιν

Τοσοῦτον ὑπερήφανον καὶ ἀλαζόνα εἶνε

Οἱ φημισμένοι...

ΚΑΡΜΠΟΝ

Συρανό!

ΣΥΡΑΝΟ

Λέγετε, λοχαγέ μου!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Ἄφοῦ ὁ λόχος μου ἐδῶ εἶνε παρὼν νομίζω,
Παρακαλῶ ἑστὸν κόμητα νὰ τὸν παρουσιάσῃς.

ΣΥΡΑΝΟ, κάμων δύο βήματα πρὸς τὸν
δὲ Γκύσην καὶ δεικνύων τοὺς ἐπιλέκτους.

Τὰ παλληκάρια αὐτοὶ 'νε οἱ Γασκόνοι
Καὶ τοῦ Καρμπὸν Καστέλ Ζαλοῦ παιδιὰ·
Εἰς τῆς σπαθιῆς καὶ τῆς ψευτιῆς οἱ μόνοι,
Τὰ παλληκάρια αὐτοὶ 'νε οἱ Γασκόνοι,
Π' ὄλο γιὰ τίτλους λὲν 'σὰν φανφαρόνοι,
Γιὰ εὐγένεια, γιὰ κουρέλια, γιὰ κλειψιά,
Τὰ παλληκάρια αὐτοὶ 'νε οἱ Γασκόνοι
Καὶ τοῦ Καρμπὸν Καστέλ Ζαλοῦ παιδιὰ!

Μάτι ἀετοῦ καὶ πελαργοῦ ποδάρι,
Μουστάκι γάτου, λύκου δόντι κοφτερό,
Τὸν ὄχλο γιὰ νὰ σχίζουν τὸν γκρινιάρη,
Μάτι ἀετοῦ καὶ πελαργοῦ ποδάρι,
"Ἐχουν γιὰ σκουφο ἓνα παληρὸ τομάρι
"Οπου τῆς τρύπες κρύβει τὸ φτερό,
Μάτι ἀετοῦ καὶ πελαργοῦ ποδάρι,
Μουστάκι γάτου, λύκου δόντι κοφτερό.

Τοὺς λὲν ' ἀντεροβγάλτες, μαχαιράδες,
Γιὰ παρανόμια πειὸ χαϊδευτικά·
Δόξα διψᾶνε 'σὰν παλληκαράδες,
Τοὺς λὲν ἀντεροβγάλτες, μαχαιράδες
Καὶ σῶποιο μέρος γίνονται καυγάδες,
Μαζεύοντ' ἐκεῖ πέρα τακτικά,
Τοὺς λὲν ἀντεροβγάλτες, μαχαιράδες,
Γιὰ παρανόμια πειὸ χαϊδευτικά.

Αὐτοὶ 'νε οἱ Γασκόνοι οἱ 'παινεμένοι,
Ποῦ τὸν ζηλιάρη κάνουν κερατᾶ·
Ψοφίμι, σὺ, γυναῖκα λατρευμένη,
Αὐτοὶ 'νε οἱ Γασκόνοι οἱ παινεμένοι,

Ποῦ τρέμουνε οἱ γέροι οἱ πανδρεμένοι.
 Ἡ σάλπιγγες κτυπᾶτε: τράμ, τὰ, τὰ!
 Αὐτοὶ 'νε οἱ Γασκόνιοι οἱ 'παινεμένοι,
 Ποῦ τὸν ζηλιάρη κάνουν κερατᾶ.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, νωχελῶς καθήμενος ἐντὸς
 μιᾶς ἔδρας, τὴν ὁποίαν ταχέως ἔφερεν ὁ Ραχκενώ.

Τὴν σήμερον ὁ ποιητῆς μιὰ πολυτέλεια εἶνε
 Ποῦ παίρνουν ὅλοι.—Θέλετε νὰ γίνετε 'δικός μου;

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι, ποτέ μου, κύριε;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ὁ οἷστρος σας χθές βράδῳ
 Τὸν θεῖον μου τὸν Ρισελιέ τὸν ἔτερψεν ἀπείρως·
 Δύναμαι χρήσιμος πολὺ κοντὰ του νὰ σᾶς γίνω.

ΛΕΜΠΡΕΤ, ἔκθαμβος.

Θεέ μου!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἐν πεντάπρακτον ἔχετε γράψει δράμα,
 Θαρρῶ;

ΛΕΜΠΡΕΤ, εἰς τὸ οὖς τοῦ Συρανό.

Τὴν Ἄ γ ρ ι π π ἰ ν α ν σου θὰ παίζου, φίλτατέ μου.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Πηγαίνετε τὴν εἰς αὐτόν.

ΣΥΡΑΝΟ, δελεασθεὶς καὶ κάπως χαίρων.

Ἄλήθεια!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Εἶνε γνώστης

Ἐκ τῶν ὀλίγων. Μερικοὺς θὰ διορθώσῃ στίχους
 Μονάχα...

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶνε, κύριε, ἀδύνατον· παγώνει
 Τὸ αἷμά μου, ὅταν σκεφθῶ, πῶς εἴμποροῦν ἀκόμα
 Νὰ μεταβάλλουν εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον μου ἓν κόμμα.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μὰ ἂν τούναντίον, φίλε μου, τοῦ ἀρέσει ἕνας στίχος,
Τόνε πληρώνει ἀκριθὰ πολύ.

ΣΥΡΑΝΟ

Δὲν τὸν πληρώνει

Τόσο ἀκριθὰ ὅσον ἐγώ, ὅταν τὸν στίχον κάμω
Καὶ μοῦ ἀρέσει, μόνος μου ἐγώ τὸν ἀγοράζω
Καὶ μόνος μου τὸν τραγουδῶ ἴσὺν ἑαυτὸν μου.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Εἶσθε

Ἰπερήφανος.

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ ἔχετε παρατηρήσει ὄντως;

ΕἰΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, εἰσέρχεται, ἔχων διαπε-
ράσει εἰς τὸ ξίφος του πῖλους μὲ λοφία σητόβρωτα,
διατρήτους, ξεσχισμένους.

Δές, Συρανό! ἀπ' τὸ πρῶτ' ἴσὺν προκυμαία ἄνω
Παράδοξο ποῦ ἄναμε ἀπὸ φτερὰ κυνήγι!
Νὰ τὰ καπέλλα τῶν ληστῶν!..

ΚΑΡΜΠΟΝ

Ἰσὺν λάφυρα πολέμου.

ΟΛΟΙ, γελοῦν.

Χά! χά! χά!

ΚΥΖΗ

ἸΟποῖος ἔβαλεν αὐτοὺς τοὺς δολοφόνους,
Θεὸ νὰ λυσσαῖξη σήμερα.

ΜΠΡΙΣΑΓΙ

Εἶνε γνωστὸν ποιὸς εἶνε;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

ἸΕγώ!

(Οἱ γέλωτες παύουν).

Τοὺς ἐπεφόρτισα, νὰ τιμωρήσουν—πρᾶγμα,
ἸΟπου δὲν κάμει μόνος του κανεὶς—ἕναν ἀχρεῖτον
Καὶ στιχοπλόκον μέθυσον.

(Σιωπὴ στενοχωρίας).

ΕΙΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, χαμηλοφώνως πρὸς τὸν
Συρανὸ δεικνύων εἰς αὐτὸν τοὺς πῖλους.

Τί πρέπει νὰ γενοῦνε;

Εἶνε παχειά... Ἐνα σαλμί;

ΣΥΡΑΝΟ, λαμβάνει τὸ ξῖφος, ὅπου εἶνε
περασμένοι οἱ πῖλοι, καὶ μένα χαιρετισμὸν, κυλίων αὐτοὺς
εἰς τοὺς πόδας τοῦ δὲ Γκύση.

Ἐστους φίλους σας ἔμπορεῖτε

Νὰ ἐπιστρέψετε αὐτὰ, ἐὰν ἐπιθυμεῖτε.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἐγείρεται καὶ διὰ φωνῆς βραχείας.

Νὰ ἔλθῃ τὸ φορεῖον μου οἱ ἄνθρωποι μου: φεύγω.

(Πρὸς τὸν Συρανὸ βιαίως).

Σεῖς, κύριε!..

ΜΙΑ ΦΩΝΗ, εἰς τὴν ὁδὸν κραυγάζουσα.

Τοῦ κόμητος δὲ Γκύση τὸ φορεῖον!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

... Τὸν δὲ Κιχώτην ἔχετε διαβάσει;

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί, τὸν ἔχω,

Καὶ ἔβγαίνω τὸ καπέλλο μου εἰς τοῦ παλάβρα τούτου
Τῆνομα.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μελετήσετε λοιπὸν...

ΕΙΣ ΒΑΣΤΑΖΟΣ

Νὰ τὸ φορεῖον!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τῶν μύλων τὸ κεφάλαιον!

ΣΥΡΑΝΟ, χαιρετίζων.

Εἶνε τὸ δεκατρία.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Γιατὶ συμβαίνει κάποτε, ὅποτε τὸς προσβάλλουν...

ΣΥΡΑΝΟ

Μήπως προσβάλλω τὸ λοιπὸν ἀνθρώπους, ποῦ γυρίζουν

Μὲ κάθε εἶδους ἄνεμον;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Σάρπάζει τὸ φτερό τους,

Καὶ σὲ τινάζει παρευθὺς 'στὸν βόρβορον!..

ΣΥΡΑΝΟ

"Ἡ 'στᾶστρο!

(Ὁ δὲ Γκύσης ἐξέρχεται. Τὸν βλέπουν νὰ ἀναβαίνει εἰς τὸ φορεῖον.

Οἱ κύριοι ἀπομακρύνονται ψιθυρίζοντες. Ὁ Λεμπρέτ τοὺς συνοδεύει. Τὸ πλῆθος ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΛΕΜΠΡΕΤ, ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ, οἵτινες ἐκάθησαν πρὸ μιᾶς τραπέζης δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, καὶ τοὺς ὁποίους ὑπηρετοῦν διὰ νὰ φάγουν καὶ νὰ πίνουν.

ΣΥΡΑΝΟ, χαιρετίζων μὲ ὕφος σκωπτικὸν ἐκείνους οἵτινες ἐξέρχονται χωρὶς νὰ χαιρετίσουν.

Κύριοι... Κύριοι...

ΛΕΜΠΡΕΤ, τεθλιμμένος, κατερχόμενος πάλιν μὲ τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν οὐρανόν.

"Αχ! μιὰ χαρὰ τὰ καταφέρνεις!

ΣΥΡΑΝΟ

"Ω! πάλι γκρίνιες θᾶχουμε!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Συμφώνησ' ἐπὶ τέλους,

Πῶς νὰ δολοφονῇ κανεὶς τὴν τύχη ποῦ διαβαίνει,

Εἶν' ὑπερβολικόν.

ΣΥΡΑΝΟ

Αἴ! ναί, βεβαίως ὑπερβάλλω!

ΛΕΜΠΡΕΤ, θριαμβεύων.

"ΑΙ

ΣΥΡΑΝΟ

Μὰ γιὰ τὸ παράδειγμα καὶ τὴν ἀρχὴν ἐπίσης, Εὐρίσκω πῶς εἶνε καλὸν κανεὶς νὰ ὑπερβάλλῃ.

ΔΕΜΠΡΕΤ

Ἐάν τὴν ξιφομάχον σου ψυχὴν ἄφινες ἴλιγο,
Ἡ τύχη, ἡ δόξα...

ΣΥΡΑΝΟ

Τί λοιπὸν ἐπιθυμεῖς νὰ κάμω;..

Ἐνα προστάτην, ἰσχυρὸν καὶ πάτρωνα νὰ εὕρω,
Καὶ ἄν τὸν σκοτεινὸ κισσὸν, εἰς τὸν κορμὸ τοῦ δένδρου
Τριγύρω νὰ τυλίγωμαι καὶ στήριγμά μου νᾶνε,
Κέν ᾧ φιλῶ τὴν φλοῖδα του, μὲ δόλον νὰ σκαλώνω,
Ἐντὶ μὲ σθένος νᾶνεβῶ; Εὐχαριστῶ, ποτέ μου!
Ὅπως οἱ ἄλλοι κάμουνε, κέγῳ νὰ φιερώνω
Στίχους εἰς τοὺς χρηματιστάς; Νὰ γίνωμαι παληάτσος
Μὲ τὴν ἐλπίδα τὴν αἰσχρὰν, νὰ βλέπω νὰ γεννιέται
Σ'τὸ χεῖλος ἐνὸς ὑπουργοῦ κανένα χαμογέλιο,
Ποῦ νὰ μὴν εἶν' ἀπαίσιον; Εὐχαριστῶ, ποτέ μου!
Μὲ βάτραχον τὸ γεῦμά μου νὰ κάνω κάθε ἡμέρα,
Κι' ἀπὸ τὸν δρόμον τὴν κοιλιὰ νὰ ἔχω ἀφανισμένη,
Καὶ δέρμα, ποῦ ἀκάθαρτον πάντα ἔστο γόνυ νᾶνε;
Ἡ ράχη μου νὰ ἐκτελῆ παιγνίδια εὐκαμψίας;
Εὐχαριστῶ ποτέ, ποτέ! Νὰ συμβιθάζω πάντα
Δυὸ πράγματ' ἀσυμβίβαστα καὶ λίθανον νὰ καίω
Πάντα ἔστα γενεῖα κανενός; Εὐχαριστῶ, ποτέ μου!
Νὰ σπρώχνουμαι ἀπὸ κλίμακα εἰς κλίμακα, νὰ γίνω
Μικρομεγάλος ἄνθρωπος μέσα εἰς ἓνα κύκλον,
Καὶ μὲ τραγούδια ἐρωτικά, ἀντὶ κουπιὰ, νὰ πλέω,
Καὶ νᾶχω στόνους γυναικῶν γραιῶν εἰς τὰ πανιά μου;
Εἰς τοῦ καλοῦ ἐκδότου μας Σερσὺ νὰ ἐκτυπώσω
Τοὺς στίχους μου μὲ πληρωμὴν; Εὐχαριστῶ, ποτέ μου!
Ἐπ' τὰ συμβούλια τῶν βλακῶν, ποῦ ἔστης ταβέρνες κάνουν,
Πάππας κέγῳ νὰ ψηφισθῶ; Εὐχαριστῶ, ποτέ μου!
Μῆνα σονέτον ὄνομα νὰ ἐργασθῶ νὰ κάμω,
Ἐντὶ νὰ γράψω περὶ πολλὰ; Εὐχαριστῶ, ποτέ μου!
Νὰ μὴν εὐρίσκω τάλαντον παρὰ ἔστους ξυλοσχίστας;

Νὰ σὲ τρομάζουν ἄσημοι ἐφημερίδες πάντα
 Καὶ πάντοτε νὰ λές: ἀρκεῖ 'στὸ φύλλον του νὰ γράψῃ
 Γιὰ μὲ ὁ «Γαλλικὸς ὁ Ἑρμῆς»; Εὐχαριστῶ, ποτέ μου!
 Νὰ λογαριάζω, κάτωχρος νὰ γίνωμαι, νὰ τρέμω,
 Νὰ προτιμῶ ἐπίσκεψιν ἢ ποίημα νὰ κάμω,
 Παρουσιάσεις νὰ ζητῶ, αἰτήσεις νὰ συντάσσω;
 Εὐχαριστῶ, ποτέ, ποτέ, ποτέ! Ἄλλὰ...νὰ ψάλλω,
 Ρεμβὸς νὰ εἶμαι, νὰ γελῶ, μονάχος νὰ διαβαίνω,
 Ἐλευθερος μὲ ὀφθαλμοὺς, ποῦ σὲ καλοκυττάζουν,
 Μὲ παλλομένην τὴν φωνήν, καὶ ὅταν μοῦ ἀρέσῃ
 Νὰ βαίνω τὸ καπέλλο μου στραβὰ, μονομαχίαν
 Γιὰ ἓνα ὄχι, γιὰ ἓνα ναὶ νὰ κάμω—ἢ δυὸ στίχους!
 Νὰ σκέπτομαι, ἀμέριμνος γιὰ πλοῦτον ἢ γιὰ δόξα,
 Νὰ κάμω τὸ ταξεῖδι μου, ποῦ θέλω, 'στὸ φεγγάρι!
 Νὰ μὴ συγγράφῃς τίποτε πάπ' τὴν ψυχὴ δὲν βγαίνει,
 Καὶ μετριόφρων ἄλλως τε νὰ λές: εὐχαριστήσου,
 Παιδί μου, μὲ τὰ λούλουδα, μὲ τοὺς καρπούς, τὰ φύλλα,
 Φθάνει ποῦ μέσ' τὸν κῆπον σου τὰ κόβεις, τὸν δικόν σου!
 Ἐπειτα λίγο θρίαμβον ἄν εὐρης, κατὰ τύχην,
 Ἐστὸν Καίσαρα νὰ μὴ χρωστᾷς τίποτε ἀποδώσης,
 Καὶ τὴν ἀξίαν νὰ χρωστᾷς ἑστὸν ἑαυτὸν σου μόνον.
 Τέλος παράσιτος κισσὸς ἀπαξιῶν νὰ γίνῃς,
 Κεἶν ἀκόμα μία δρυς δὲν εἶσαι ἢ φιλύρα,
 Ἴσως νὰ μὴν ὑψώνεσαι πολὺ ψηλὰ, πλὴν μόνος!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Μόνος, τὸ παραδέχομαι, ἀλλ' ὄχι καὶ καθ' ὄλων!
 Πῶς, διάβολε, τὴν τρομερὰν ἀπέκτησες μανίαν
 Νὰ κάμῃς πάντοτε, παντοῦ ἐχθρούς;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄν σὰς βλέπω

Φίλους νὰ κάμετε παντοῦ, καὶ νὰ γελᾶτε πάντα
 Σαυτοὺς τοὺς φίλους, πᾶχετε χιλιάδες, μένα στόμα,
 Ποῦ δανεικὸ ἀπ' τὸν πισινὸ τὸ παίρνετε τῆς κότας!

Μάρέσουνε οί σπάνιοι χαιρετισμοί ἔμπροστά μου,
Καί ξεφωνίζω μὲ χαράν: ἕνας ἐχθρὸς ἀκόμα!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Τί τρέλλα!

ΣΥΡΑΝΟ

Αἴ! λοιπόν, αὐτὸ εἶνε τὸ ἐλάττωμά μου:

Νὰ μὲ μισοῦνε ἀγαπῶ. Μάρέσει νὰπαρέσκω.

Ἄν ἤξευρες πῶς περπατῶ καλλίτερ' ἀπὸ κάτω

Ἄπὸ τῶν ματιῶν τῆς πιστολιῆς, καί πῶς διασκεδάζω

Μὲ τὰς κηλίδας, ποῦ ἡ χολή τῶν φθονερῶν μου κάνει

Καί τῶν δειλῶν ὁ σίελος ἔστο ἐσωκάρδι ἄνω!

Ἡ ἀπαλή φίλια σας, ποῦ σᾶς περιστοιχίζει,

Μὲ τὰ πλατεῖα καί μαλακὰ κολλάρια ὁμοιάζει

Τῆς Ἰταλίας, π' ὁ λαιμὸς θηλυπρεπῶς γυρίζει.

Ἄνεσιν ἔχεις πειὸ πολλή... κι' ὄχι ὀρθὴν τὴν ὄψι,

Διότι δὶχως στήριγμα τὸ μέτωπον καί βάθρον,

Γυρίζ' ἀπ' ὄλες τῆς μεριῆς. Ὅμως ἐμὲ, τὸ Μῖσος

Μὲ σφίγγει καθημερινῶς, καί μου κατασκευάζει

Τὸ περιλαίμιον σκληρὸ, ποῦ κάμει νὰ σηκώνω

Τὴν κεφαλή μου ὑψηλά. Ἐνας ἐχθρὸς μου νέος,

Εἶνε γιὰ μένα μιὰ πτυχή, ποῦ μου προσθέτει μιαν

Στενοχωρίαν, μὰ καί μιὰν ἀκτῖνα περιπλέον,

Γιατὶ καθ' ὅλα ὅμοιον μ' ἰσπανικὸ κολλάρω

Τὸ μῖσος εἶνε σιδηροῦς κλοιός, ἀλλὰ συγχρόνως

Εἶνε καί φωτοστέφανος.

ΛΕΜΠΡΕΤ, κατόπιν σιγῆς, περῶν τὸν
βραχίονά του ὑπὸ τὸν ἰδικόν του.

Μεγαλοφώνως κάμει

Τὸν ὑπερήφανον καί τὸν πικρὸν, ἀλλ' ὅμως, πὲς μου

Χαμηλοφώνως, πῶς αὐτὴ δὲν σ' ἀγαπᾷ!

ΣΥΡΑΝΟ, ζωηρῶς.

Σιῶπα!

(Ἄπό τινος, ὁ Χριστιανὸς εἰσῆλθεν, ἀνεμίχθη μετὰ τῶν ἐπιλέκτων
οὗτοι δὲν τῷ ἀποτείνουν τὸν λόγον, τέλος ἐκάθησε μόνος
πρὸ μικρᾶς τραπέζης, ὅπου ἡ Λίτσα τὸν ὑπηρετεῖ).

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΛΕΜΠΡΕΤ, οἱ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΔΕ ΝΕ-
ΒΙΓΕΤ.

ΕΙΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, καθήμενος πρὸ μικρᾶς
τραπέζης, εἰς τὸ βάθος, μὲ τὸ ποτήριον ἀνά χειρας.

Τὴν ἱστορίαν, Συρανὸ, νὰ μᾶς εἰπῆς!

ΣΥΡΑΝΟ, στρεφόμενος.

Ἄμέσως!

(Ἄναβαίνει λαμβάνων τὸν βραχίονα τοῦ Λεμπρέτ. Ὅμιλοῦν σιγά).

Ο ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ἐγειρόμενος καὶ καταβαίνων.

Τῆς μάχης τὴν διήγησιν! Τὸ πειρὸ καλὸ θὰ εἶνε
Μάθημα...

(Σταματᾷ πρὸ τῆς τραπέζης, ὅπου κάθηται ὁ Χριστιανός).

Διὰ τὸν δειλὸν πρωτόπειρον ἐτοῦτον!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ἐγείρων τὴν κεφαλὴν.

Πρωτόπειρον!

ΑΛΛΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Ναί, βόρειε ἀρρωστίαρη!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄρρωστίαρης

Ἐγώ;

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, σκωπτικῶς.

Κύριε Νεβιγέτ, μάθετε τώρα κάτι.

Εἶν' ἓνα πράγμα ποῦ ποτὲ δὲν ὀμιλοῦν κόντά μας,

Ὅπως δὲν λέγουν γιὰ σχοινὶ σὲ σπῆτι κρεμασμένου!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ποιό;..

ΑΛΛΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, διὰ φωνῆς τρομερᾶς.

Δέτε με!

(Θέτει τρεῖς τὸν δάκτυλόν του μυστηριωδῶς ἐπὶ τῆς μύτης του).

Ἐννοήσατε;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄ! εἶνε ἡ...

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Σιωπα!..

Ἡ λέξις δὲν προφέρεται ποτὲ αὐτή!

(Δεικνύει τὸν Συρανὸν, ὅστις ὁμιλεῖ εἰς τὸ βάθος μὲ τὸν Λεμπρέτ).

Ἄλλέως

Θὰ ἔχετε νὰ κάμετε μέκεινον ἐκεῖ κάτω!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ, ὅστις, ἐν ᾧ εἶχεν ἐστραμμένα
τὰ νῶτα πρὸς τοὺς πρώτους, ἦλθεν ἄνευ θαρόβου νὰ καθήσῃ
εἰς τὴν τράπεζαν ὀπισθὲν του).Δυὸ, ποῦχαν ἔρριον φωνὴν ἐφόνευσεν, διότι
Δὲν τᾶρεσεν νὰ ὁμιλοῦν ἐκεῖνος μὲ τὴν μύτη!ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ, διὰ φωνῆς ὑπογείου ἀναπη-
δῶν κάτωθεν τῆς τραπέζης, ὅπου διωλίσθησε βαδίζων
διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν.Δὲν εἴμπορεῖς παραμικρὸν ὑπαινιγμὸν νὰ κάμῃς
Γιὰ τὸν μοιραῖον χόνδρον του, χωρὶς νὰ κινδυνεύσῃς
Νὰ πᾶς ἄστὸν Ἄδην πρόωρα.ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ, θέτων τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου του.
Μιὰ λέξι ἀρκεῖ καὶ μόνη!Τ' εἶπα, μιὰ λέξι; Μοναχὰ μία χειρονομία!
Καὶ ὅταν τὸ μανδῦλι σου τραβήξῃς, θὰ τραβήξῃς
Τὸ σάβανόν σου!(Σιωπή. Ὅλοι περίξ του, μὲ τοὺς βραχίονας σταυρωμένους, τὸν παρα-
τηροῦν. Ἐγείρεται καὶ πηγαίνει πρὸς τὸν Καρμπὸν δὲ Καστέλ
Ζαλοῦ, ὅστις ὁμιλῶν μετὰ τινος ἀξιώματικοῦ,
φαίνεται ὅτι δὲν βλέπει).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Λοχαγέ!

ΚΑΡΜΠΟΝ, στρεφόμενος καὶ ὑποβλέπων αὐτόν.

Κύριε;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ὅταν βρίσκη

Κανένας καυχῆσάριδες μεσημβρινοὺς τί κάμεις;

ΚΑΡΜΠΟΝ

Τοὺς δείχνει πῶς μπορεῖ κανεὶς καὶ βόρειος νὰ ᾔηνε,
Καὶ παλληκάρι.

(Τῷ στρέφει τὰ νῶτα).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Εὐχαριστῶ.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ. πρὸς τὸν Συρανό.

Τώρα τὴν ἱστορίαν σου!

ΟΛΟΙ

Τὴν ἱστορίαν, πές μας!

ΣΥΡΑΝΟ, κχτερχόμενος πρὸς αὐτούς.

Τὴν ἱστορίαν μου;

(Ὅλοι προσεγγίζουν τὰ σκαμνία των, συσσωρεύονται περίξ του,
τείνοντες τὸν λαιμόν Ὁ Χριστιανὸς ἐκάθησεν ἰππαστί
ἐπὶ ἐνὸς καθίσματος).

Αἱ! λοιπὸν, γιὰ νὰ τοὺς συναντήσω

Μονάχος μου ἐβάδιζα. Ἐλαμπε τὸ φεγγάρι

Ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν ὅσῃ ὥρολόγι. Αἶφνης

Δὲν ξεύρω, ποιὸς ἐπιμελής ὥρολογᾶς σκεπάζει

Μὲ συννεφώδη βάμβακα τὴν ἀργυρᾶν κυζιῖδα

Τοῦ στρογγυλοῦ ὥρολογιοῦ, καὶ γίνεται μιὰ νύκτα

Σκοτεινιασμένη· κέπειδὴ ἡ προκυμαίεσ ἦσαν

Ἄφωτιστες, — ἴσθὸ διάβολο! — δὲν ἔβλεπεσ πειὸ πέρα...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄπὸ τὴν μύτη σου.

(Σιγῇ. Ὅλοι ἐγείρονται βραδέως. Παρατηροῦν τὸν Συρανὸ μετὰ
τρόμου. Οὗτος διεκόπη ἔκθαμβος. Ἄγωνία).

ΣΥΡΑΝΟ

Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποιὸς εἶνε;

Εἰς ἐπιλεκτός, μὲ ἡμίσειαν φωνήν.

Ἐνας ποῦ ἦλθε σήμερα.

ΣΥΡΑΝΟ, κάμων ἐν βῆμα πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Σήμερα;

ΚΑΡΜΠΟΝ

Τόνονά του

Βαρῶνος δὲ Νεβιγ...

ΣΥΡΑΝΟ, ζωηρῶς, σταματῶν.

Καλά!

('Ὠχριᾶ, ἐρυθριᾶ, κάμει ἀκόμη ἐν κίνημα διὰ νὰ ριφθῆ κατὰ τοῦ Χριστιανοῦ).

Ἐγώ...

(*Ἐπειτα συγκρατεῖται, καὶ διὰ φωνῆς ὑποκώφου).

Πολὺ ὠραῖα...

('Ἐπαναλαμβάνει).

Εἶπα λοιπὸν...

(Μὲ ἔκρηξιν λύσσης εἰς τὴν φωνήν).

Χίλιους σταυρούς!..

('Ἐπαναλαμβάνει μὲ τόνον φυσικόν).

Δὲν ἔβλεπα καθόλου.

(Κατάπληξις. Ἐπανακάθηνται, βλέποντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον).

Κεβάδιζα σκεπτόμενος, πῶς ἐπὶ τέλους χάριν

Ἐνὸς ζητιάνου ταπεινοῦ ἐπρόκειτο νὰ κάμω

Ἐχθρὸν κανένα πρίγκηπα ἢ κάποιον μεγαστᾶνα,

Ποῦ βέβαια θὰ μοῦμπαινε εἰς τὸ...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ρουθοῦνι...

(*Ὅλοι ἐγείρονται. Ὁ Χριστιανὸς αἰωρεῖται ἐπὶ τοῦ καθίσματός του).

ΣΥΡΑΝΟ, διὰ φωνῆς πνιγομένης.

Μάτι,—

Καὶ ὅτι, ἀσυλλόγιστος, ἐπήγαινα νὰ χῶσω...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τὴ μύτη σου...

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ δάκτυλο ἀνάμεσα ἰστὸ δένδρο

Καὶ εἰς τὴν φλοῖδα, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ὁ μέγας

Μποροῦσε νὰ μοῦ ἔδινε...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Στὴ μύτη σου...

ΣΥΡΑΝΟ, ἀπομάσσω τὸν ἰδρώτα τοῦ μετώπου του.
 Ἐσταύτιά μου.

— Ἄλλ' εἶπα μέσα μου: Ἐμπρός, Γασκόνε, τὸ καθήκον!
 Βάδιζε, Συρανό! Κι' αὐτὸ ἄν εἶπα, πῆρα θάρρος.
 Ὅταν, εὐθὺς αἰσθάνομαι εἰς τὸ σκοτάδι μέσα
 Νὰ μοῦ τραβοῦνε μιὰ...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μυτιά.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐγὼ τὴν ἀποκρούω,

Ἄλλ' ἔξαφνα εὐρίσκομαι...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μύτη μὲ μύτη...

ΣΥΡΑΝΟ, ὁρμῶν ἐναντίον του.

Χίλιοι

Διαβόλοι!

(Ὅλοι οἱ Γασκόνιοι ὁρμοῦν διὰ νὰ ἴδουν. Φθάσας πλησίον
 τοῦ Χριστιανοῦ, συγκρατεῖται κέξακολουθεῖ).

ἀντίκρυ μ' ἕκατὸ μεθύσους φωνακλάδες

Πέβρώμαγαν...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Κατάμυτα...

ΣΥΡΑΝΟ, πελιδὸς καὶ μειδιῶν.

Κρεμῦδι καὶ τρυγίαν.

Ὅρμῳ μὲ μέτωπον σκυφτό...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Καὶ μὲ τὴ μύτη ἄπανου!

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ τοὺς προσβάλλω! Δυὸ ἀπ' αὐτοὺς ἕξακόλιασα! Ἐν' ἄλλον
 Τὸν παλουκῶνω ζωντανόν! Κἄποιος μὲ σημαδεύει:

Πάφ! κι' ἀπαντῶ...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Πίφ!

ΣΥΡΑΝΟ, ἐν ἐκρήξει.

Κεραυνός! Ἐβγάτε ὄλοι!

(Ὅλοι οἱ ἐπίλεκτοι ὁρμοῦν πρὸς τὰς θύρας).

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Ἡ τίγρις

Ἐξύπνησε!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅλοι! Ἀφήτε με μαυτὸν ἐδῶ μονάχον!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Πῶ! Πῶ! Θὰ τὸν ζαναύρουμε κυμᾶ.

ΡΑΓΚΕΝΩ

Κυμᾶ;

ΑΛΛΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Εἰς ἕνα

Ἄπ' τὰ παστίτσα σου!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Χλωμὸς αἰσθάνομαι πῶς εἶμαι

Καὶ μαλακῶνω ἄν πανί!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Πᾶμ' ἔζω!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Δὲν θάφῃση

Οὔτε μιὰ τρίχα!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Μοναχὰ τὸ σκέπτομαι καὶ τρέμω.

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ, κλείων τὴν θύραν δεξιόθεν.

Θὰ γίνη κάτι τι φρικτόν!

(Ἐξῆλθον ὄλοι, — εἴτε διὰ τοῦ βάθους, εἴτε διὰ τῶν πλευρῶν, — ἄλλοι ἐξηφανίσθησαν διὰ τῆς κλίμακος. Ὁ Συρανό καὶ ὁ Χριστιανὸς μένουσιν ἀντιμέτωποι καὶ παρατηροῦνται μίαν στιγμὴν).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἀγκάλιασε με!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Κύριε...

ΣΥΡΑΝΟ

Γενναῖος.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

'Αλλά τ' εἶν' αὐτά!..

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶσαι πολὺ γενναῖος.

Τὸ προτιμῶ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μὰ πέτε μου!..

ΣΥΡΑΝΟ

'Αγκάλιασε με! Εἶμαι

'Ο ἀδελφός της.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ποιᾶς;

ΣΥΡΑΝΟ

'Αλλά αὐτῆς!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ποιᾶς;

ΣΥΡΑΝΟ

Τῆς Ροζάνης!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, τρέχων πρὸς αὐτόν.

Θεέ μου! ἀδελφός της, σεῖς;

ΣΥΡΑΝΟ

'Η ὅλως διόλου ἴδιο,

'Αδελφικός ἐξάδελφος.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Σᾶς εἶπε λοιπόν;..

ΣΥΡΑΝΟ

"Ολα!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Καὶ μάγαπάει;

ΣΥΡΑΝΟ

Πιθανόν!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, λαμβάνων τὴν χειρὰ του.

Τί εὐτυχής ποῦ εἶμαι,

Νὰ σὰς γνωρίσω κύριε!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἴδου, ὅ,τι καλεῖται

Ἐν αἴσθημα αἰφνίδιον...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Συγγνώμην, ἄν...

ΣΥΡΑΝΟ, παρατηρῶν αὐτὸν καὶ θέτων
τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου του.

ἽΩραῖος

Εἶν' ὁ ἀχρεῖος ἀληθῶς!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

ἽΩ! πόσον σὰς θαυμάζω,

Ἄν, κύριε, ἐγνωρίζατε!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅμως αὐτὲς ἢ μύτες

Ὅπου μου...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τὰς ἀνακαλῶ!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄπόψε ἢ Ροζάνη

Προσμένει ἓνα γράμμα...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Φεῦ!

ΣΥΡΑΝΟ

Τί;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄν τὸ στόμα ἀνοίξω

Χάνομαι!

ΣΥΡΑΝΟ

Πῶς;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄλλοίμονον! Εἶμ' ἓνας τέτοιος βλάκας

Π' ἀπὸ ντροπῆ θὰ σκοτωθῶ!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι, δὲν εἶσαι διόλου

Ἄφοῦ τάντιλαμβάνεσαι. Ἄλλως τε πρὶν ὡς βλάκας
Δὲν μὲ προσέβαλες!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄ μπᾶ! κανεῖς εὐκόλως ἴβρίσκει
Λέξεις κατὰ τὴν ἔφοδον! Εὐκόλον ἔχω κάπως
Πνεῦμα καὶ στρατιωτικόν. Ἄλλ' ὅμως δὲν εἰξεύρω
Ἐνώπιον τῶν γυναικῶν ἢ να σιγῶ καὶ μόνον.
Ἦ! ἴσάν περνῶ, τὰ μάτια των μοῦ δείχνουν καλωσύνην...

ΣΥΡΑΝΟ

Μὰ πειὸ πολλή, ἴσάν σταματᾶς, δὲν ἔχουν ἢ καρδιές των;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ὅχι, γιὰτ' εἶμαι ἀπ' αὐτούς, — τὸ ξεύρω... καὶ τρομάζω! —
Ποῦ δὲν γνωρίζουν νὰ ἴμιλοῦν γιὰγάπη.

ΣΥΡΑΝΟ

Μπᾶ! νομίζω,

Ἄν ἴφροντιζαν καλλίτερα νὰ μὲ σκαρώσουν, θὰ ἤμουν
Ἄπὸ αὐτούς ποῦ ἴξεύρουνε γιὰγάπη νὰ μιλοῦνε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἦ, νὰ ἴμορῆς τὰ πράγματα μὲ χάρι νὰ ἴκφράζης!

ΣΥΡΑΝΟ

Σωματοφύλαξ εὐμορφος νὰ ἴσαι ποῦ, διαθαίνει!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄλλ' ἢ Ροζάνη, φίλε μου εἶνε κομψευομένη,
Κάπογοήτευσιν σ' αὐτὴν βεβαίως θὰ ἴμπνεύσω!

ΣΥΡΑΝΟ, παρατηρῶν τὸν Χριστιανόν.

Ἄν εἴχα ἴναν ὅμοιον ὡς σὺ διερμηνέα
Γιὰ τῆς ψυχῆς μου τὸν καὶμό!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, μετ' ἀπελπισίας.

Χρειάζομ' εὐγλωττίαν!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀποτόμως.

Ἐγὼ σοῦ δίδω δανεικὴν! Σὺ δάνεισε μου χάριν
Ἄμάχητον καὶ φυσικὴν: κ' ἄς κάμωμεν οἱ δύο μας

Ἐνὸς μυθιστορήματος τὸν ἥρωα!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Πῶς τοῦτο;

ΣΥΡΑΝΟ

Δισθάνεσαι, πῶς εἴμπορεῖς νὰ ἐπαναλαμβάνης,
Καί, ὅ,τι καθημερινῶς σοῦ λέγω, νὰ μανθάνης;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μοῦ κάμης πρότασιν λοιπόν;..

ΣΥΡΑΝΟ

Καμμίαν ἢ Ροξάνη

Δὲν θᾶχῃ ἀπογοήτευσιν! Εἶπέ μου λοιπόν, θέλεις
Νὰ τήνε ξεμυαλίσοιμε κοί δυὸ μαζύ μας; Θέλεις
Λοιπόν νὰ νοιώσης τὴν ψυχὴν, πὲγῶ θὰ σοῦ φυσήσω,
Ἄπ' τὸ δερμάτινό μου αὐτὸ ἴσως ἀρδί νὰ περάσῃ
Στὸ κεντητὸ ἴσως ἀρδί σου;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μὰ, Συρανό!..

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ θέλεις,

Χριστιανέ;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μοῦ προξενεῖς φόβον!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄφοῦ φοβεῖσαι,

Μήπως ἐσὺ μονάχος σου ψυχράνης τὴν καρδιά της,
Ἐπιθυμεῖς νὰ ἐργασθοῦν, —κεῦθὺς θὰ τὴν φλογίσῃς! —
Μαζὺ τὰ δύο χεῖλη σου μὲ τὰς δικὰς μου φράσεις;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἀστράφτουνε τὰ μάτια σου!

ΣΥΡΑΝΟ

Θέλεις;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Αὐτὸ σοῦ κάμει

Τόση εὐχαρίστησι;..

ΣΥΡΑΝΟ, ἔνθους.

Αὐτό...

(Συγκρατούμενος, καὶ ὡς καλλιτέχνης).

Θὰ μὲ διασκεδάση!

Αὐτὸ εἶν' ἓνα πείραμα ποῦ δύναται νὰ θέσῃ

Εἰς πειρασμὸν τὸν ποιητὴν! Θέλεις νὰ συμπληρώσῃ

Ὁ εἰς τὸν ἄλλον; Θὰ περνᾶς, κ' ἐγὼ εἰς τὸ πλευρόν σου

Θὰ περπατῶ εἰς τὴν σκιάν. Τὸ πνεῦμά σου θὰ εἶμαι,

Καὶ σὺ τὸ κάλλος μου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄλλὰ τὸ γράμμα ποῦνε ἀνάγκη

Νὰ τῆς τὸ δώσωμεν εὐθύς! Ποτὲ δὲν θὰ μπορέσω...

ΣΥΡΑΝΟ, ἐξάγων ἐκ τοῦ ἔσωκαρδίου του,

τὸ γράμμα ποῦ εἶχε γράψῃ.

Τὸ γράμμα νάτο, λάβε το!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Πῶς;

ΣΥΡΑΝΟ

Τίποτε δὲν λείπει

Ἐκτὸς τῆς διευθύνσεως.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μά...

ΣΥΡΑΝΟ

Εἰμπορεῖς ἀφόβως

Νὰ τῆς τὸ στείλῃς.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Εἶχατε;..

ΣΥΡΑΝΟ

Ἡμεῖς τὴν τσέπην πάντα

Διὰ χλωρίδας ἔχομεν ἰδανικὰς γεμάτην

Μὲ γράμματα. Γιατ' εἴμεθα ἀπὸ ἐκείνους π' ἔχουν

Ὡς ἐρωμένην ὄνειρον ποῦ τὸ φυσοῦνε μέσα

Στὴ φοῦσκα ἑνὸς ὀνόματος!.. Πάρε, κείς ἀληθείας
 Θάλλάξης ὅ,τ' εἶνε πλαστόν. Στὴν τύχην ἐπετοῦσα
 Τοὺς πόθους μου καὶ τοὺς καύμους: Θὰ κάμης νὰ σταθοῦνε
 Ὅλα τὰ πλάνα αὐτὰ πουλιά. Θὰ ὄῃς σαυτό τὸ γράμμα—
 Πάρ' το!—πῶς ἤμουν εὐγλωττος μᾶλλον ἢ φιλαλήθης!
 Πάρ' το, κι' ἄς τελειώσωμεν!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄλλὰ δὲν θᾶνε ἀνάγκη,

Καμπόσα λόγια νάλλαχθοῦν; Γραμμένο παραλόγως,
 Γιὰ τὴν Ροξάνην εἰμπορεῖ τὸ γράμμα νὰ πιγαίνῃ;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐὺν γάντι!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μὰ...

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶν' εὐπιστος ἢ φιλαυτία τόσον,
 Ποῦ θὰ πιστεύσῃ πῶς γι' αὐτὴν ἐγράφηκ' ἡ Ροξάνη!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄ, φίλε μου!

(Ρίπτεται εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ Συρανοῦ, μένουσιν ἐνηγκαλισμένοι).

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ. οἱ ΓΑΣΚΟΝΟΙ, ὁ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΞ.

Εἰς ἐπιλεκτοσ, διανοίγων τὴν θύραν.

Τίποτε πειά!.. Σιγὴ θανάτου... Θάρρος

Δὲν ἔχω νὰ κυττάξω...

(Εἰσάγει τὴν κεφαλὴν).

Μπᾶ!..

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ, εἰσερχόμενοι καὶ βλέ-
 ποντες τὸν Συρανοῦ καὶ τὸν Χριστιανὸν ἐνηγκαλισμένους.

Ἄ!.. ὦ!.,

Εἰς ἐπιλεκτοσ

Αὐτὸ δὲ εἶνε

Πάρα πολύ!

(Κατάπληξις).

ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΞ, σκωπτικῶς.

Μπᾶ! τεῖν' αὐτά;

ΚΑΡΜΠΟΝ

Ὁ διάβολός μας εἶνε

Γλυκὺς καθὼς ἀπόστολος; Ὅποτεν εἰς τὸ ἕνα

Τόνε κτυποῦν ρουθοῦνι του, — στρέφει ἀπ' τὸ ἄλλο;

ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΞ

Τώρα

Μποροῦνε γιὰ τὴ μύτη του λοιπὸν νὰ τοῦ 'μιλήσουν;..

(Καλῶν τὴν Λίζαν, καὶ μὲ ὕφος θριαμβευτικόν).

— Αἶ, Λίζα! τώρα θὰ ἰδῆς!

(Ὁσφραϊνόμενος τὸν ἀέρα μετὰ προσποιήσεως).

"ὦ!.. "ὦ!.. Αὐτὸ μέκπλήσσει!

Τί μυρουδιά!..

(Πηγαίνει πρὸς τὸν Συρανό).

Ὁ κύριος βεβαίως τὴν ὠσφράνθη.

Ἐὰν τί μυρίζει τὸ λοιπὸν ἐδῶ;..

ΣΥΡΑΝΟ, ραπίζων αὐτόν.

Γαρυφαλίνα!

(Χαρά. Οἱ ἐπίλεκτοι ἐπανεῦρον τὸν Συρανό. Κάμουν τούμπες).

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ ΤΗΣ ΡΟΞΑΝΗΣ

Μικρά πλατεῖα ἐντὸς τοῦ ἀρχαίου Μιχαί. Παλαιὰ οἰκίαι, Ἀπόψεις ὁρομίσκων. Δεξιόθεν ἡ οἰκία τῆς Ροξάνης, καὶ ὁ τοίχος τοῦ κήπου τῆς, ἄνωθεν τοῦ ὁποίου ἐκχειλίζουσι πλατέα φυλλώματα. Ἀνωθεν τῆς θύρας, παράθυρον κεξώστης. Θρανίον ἐνώπιον τοῦ κατωφλίου.

Κισσὸς ἀναρριχᾶται ἐπὶ τοῦ κήπου, ἴσμος στεφανώνει τὸν ἐξώστην, περιελίσσεται κέπαναπίπτει.

Διὰ τοῦ θρανίου, καὶ τῶν ἐξεχόντων ἐπὶ τοῦ τοίχου λίθων δύναται τις εὐκόλως νὰ αναρριχηθῇ εἰς τὸν ἐξώστην.

Ἀπέναντι, παλαιὰ οἰκία τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ, ἐκ κεράμων καὶ λίθων μετὰ θύρας εἰσόδου. Τὸ ρόπτρον τῆς θύρας ταύτης εἶνε κεκαλυμμένον ὑπὸ πανίου ὡς ἀσθενῶν ἀντίχειρ.

Κατὰ τὴν ἀνύψωσιν τῆς αὐλαίας, ἡ ἀκόλουθος κάθεται ἐπὶ τοῦ θρανίου. Τὸ παράθυρον εἶνε ἀνοικτὸν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τῆς Ροξάνης.

Πλησίον τῆς ἀκολούθου, ἴσταται ὄρθιος ὁ Ραγκενῶ, ἐνδεδυμένος ἐν εἶδος οἰκοστολῆς: περατώνει διήγησιν, ἀπομάσσωσι τοὺς ὀφθαλμούς.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΡΑΓΚΕΝΩ, ἡ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ἔπειτα ΡΟΞΑΝΗ, ΣΥΡΑΝΟ καὶ οἱ ΔΥΟ ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ.

ΡΑΓΚΕΝΩ

...Μὲ τὸν σωματοφύλακα ἔπειτα φεύγει ἐκείνη!
Κατεστραμμένος, μόνος μου, κρεμιέμαι. Εἶχ' ἀφήσει
Τὴν γῆν· ὁ κύριος Μπερζερὰκ ἐμβαίνει τότε μέσα,
Μὲ ξεκρεμᾶ καὶ μ'ἔδωσεν εὐθὺς ὡς οἰκονόμον
Στὴν ἐξαδέλφην του.

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Ἄλλὰ λοιπὸν, πῶς ἐξηγεῖται

Αυτή σου ἡ καταστροφή;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἄπλούστατα, ἡγάπα

Ἡ Λίζα τοὺς πολεμιστὰς, τοὺς ποιητὰς ἡγάπων!

Ἐτρωγε ὁ Ἄρης τὰ γλυκὰ ποῦ ἄφηγε ὁ Ἀπόλλων:

Ἔσπε δὲ βάσταξε πολὺ, εὐκόλως ἐννοεῖται!

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ἐγειρομένη καὶ καλοῦσα
πρὸς τὸ ἀνοιχτὸν παράθυρον.

Εἶσαι, Ροζάνη, ἔτοιμος;.. Μᾶς περιμένουν!

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΡΟΞΑΝΗΣ, διὰ τοῦ παραθύρου.
Βαίνω

Ἔνα μανδύαν!

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, εἰς τὸν Ραγκενῶ, δεικνύ-
ουσα εἰς αὐτὸν τὴν ἀπέναντι θύραν.

Ἄντικρυ, ἐκεῖ μᾶς περιμένουν.

Εἰς τῆς Κλομίρης. Σπίτι της ἔχει ἕνα γραφεῖον.

Σήμερον περὶ Τρυφεροῦ ἐκεῖ θὰ ὀμιλήσουν.

ΡΑΓΚΕΝΩ

Τοῦ Τρυφεροῦ;

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ἀκχιζομένη.
Βεβαίως...

(Κραυγάζουσα πρὸς τὸ παράθυρον).

Αἴ! Ροζάνη, νὰ κατέβης,

Ἄλλως περὶ τοῦ Τρυφεροῦ θὰ χάσωμεν τὸν λόγον!

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΡΟΞΑΝΗΣ

Ἔρχομ' εὐθύς!

(Ἀκούεται προσεγγίζων θόρυβος ἐγγύρων ὀργάνων).

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΣΥΡΑΝΟ, ψάλλοντος εἰς τὰ παρασκήνια.

Λά! λά! λά! λά!

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ἔκπληκτος.

Μᾶς παίζουν ἵνα κομμάτι!

ΣΥΡΑΝΟ, μετὰ δύο ἀκολούθων φερόντων
ὄργανα ὅμοια πρὸς κιθάρας.

Σοῦ λέγω ἡμιτόνιον πῶς εἶνε, βλάξι!

ΠΡΩΤΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, εἰρωνικῶς.

Γνωρίζει

Τὰ ἡμιτόνια λοιπὸν ὁ κύριος;

ΣΥΡΑΝΟ

Ὡς ὅλοι.

Οἱ τοῦ Γασσένδη μαθηταὶ τὴν μουσικὴν γνωρίζω.

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, παίζων καὶ ψάλλων.

Λά! λά!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀρπάζων ἀπ' αὐτοῦ τῶργανον
κέξακολουθῶν τὴν μουσικὴν φράσιν.

Μπορῶ λοιπὸν κέγῳ νὰ ἐξακολουθήσω!..

Λά! λά! λά! λά!

ΡΟΞΑΝΗ, ἐμφανιζομένη ἐπὶ τοῦ ἐξώστου.

Ἐσύ 'σαι;

ΣΥΡΑΝΟ, ψάλλων ἐπὶ τοῦ ἤχου, τὸν ὁποῖον ἐξακολουθεῖ.

Ἐγὼ, ποῦ ἔρχομαι νὰ εἶπω

Ἐστὰ κρίνα σου χαιρετισμοὺς καὶ σεβασμοὺς ἔστὰ ρό...δα!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐρχομαι!

(Ἀφίνουσα τὸν ἐξώστην).

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, δεικνύουσα τοὺς ἀκολούθους.

Ποιοὶ 'νε αὐτοὶ λοιπὸν οἱ δύο καλλιτέχναι;

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ στοίχημα ποῦ ἔκέρδισα τοῦ δ' Ἀσσευσύ. Ὁ λόγος

Ἦτο περὶ γραμματικῆς. —Ναί! — Ὁχι! — Ὅταν αἰφνης

Τοὺς δυὸ μεγάλους μουθεῖξεν αὐτοὺς κρεμανταλάδες,

Ποῦ τὰς χόρδας εἶν' ἱκανοὶ νὰ ξύνουν μὲ τὰ νύχια,

Καὶ συνοδεῖα πάντοτε τοὺς ἔχει, καὶ μου λέγει:

«Μίαν ἡμέραν μουσικῆς στοιχηματίζω!» Χάνει.

Τὴν τροχιάν του τὸ λοιπὸν ὡς ὅτου ἔξαναρχίσῃ

Ὁ Φοῖβος, θάχω καὶ τοὺς δυὸ αὐτοὺς καθαροπαίκτας

Τῶν πράξεών μου μάρτυρας ἀρμονικοὺς κοντὰ μου!..

Ἦτο τὸ πρᾶγμα κατ' ἀρχὰς εὐάρεστον, μὰ τώρα

Ὅχι καὶ τόσον.

(Πρὸς τοὺς μουσικούς).

Χέπ!... Ἐσεῖς, ἴστοῦ Μονφλερῦ καντάδα

Πηγαίνετε νὰ παίξετε!..

(Οἱ ἀκόλουθοι ἀνέρχονται διὰ νὰ παίξουν. Πρὸς τὴν ἀκόλουθον).

Ἔρχομαι τὴν Ροξάνην

Νὰ ἐρωτήσω, ὡς πάντοτε καὶ κάθε βράδῳ πράττω...

(Πρὸς τοὺς ἀκολούθους ἐξερχομένους).

Σεῖς, πολὺν χρόνον παίξετε, — καὶ μὲ παραφωνίας!

(Πρὸς τὴν ἀκόλουθον).

... Ἄν εἶνε πάντα τέλειος ὁ φίλος τῆς ψυχῆς τῆς;

ΡΟΞΑΝΗ, ἐξερχομένη ἐκ τῆς οἰκίας

Ἄ! πόσον εἶνε ὡμορφος, τί πνεῦμα πέχει, πόσον

Τὸν ἀγαπῶ!

ΣΥΡΑΝΟ, μειδιῶν.

Ὁ Χριστιανὸς ἔχει τοσοῦτον πνεῦμα;...

ΡΟΞΑΝΗ

Κ' ἀπὸ ἐσένα πειὸ πολὺ, ἀγαπητέ μου!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἔστω.

ΡΟΞΑΝΗ

Κανεῖς κατὰ τὴν γνώμην μου δὲν εἰμπορεῖ νὰ λέγη

Ὅπως αὐτὸς λεπτότερα τὰ πράγματα ἐκεῖνα

Τὰ εὖμορφα καὶ ἀσήματα, ποῦνε τὸ πᾶν ἐν τούτοις.

Εἶνε ἀλλόφρων κάποτε καὶ ἡ Μοῦσα του ἀποῦσα

Ἐπειτα λέγει πράγματα θαυμάσια ἐξαίφνης!

ΣΥΡΑΝΟ, δυσπίστως.

Ἄ! μπᾶ!

ΡΟΞΑΝΗ

Εἶν' ἀνυπόφορον! Ἴδου πῶς εἶν' οἱ ἄνδρες:

Πνεῦμα δὲν ἔχει, ἐπειδὴ ὥραϊος εἶνε νέος!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐκ στήθους ἔξέρει νὰ λαλῆ μευχέρεια;

ΡΟΞΑΝΗ

“Οχι μόνοι

Νὰ ὁμιλήσῃ, κύριε, ἀλλὰ νὰ ρητορεύσῃ!

ΣΥΡΑΝΟ

Γράφει;

ΡΟΞΑΝΗ

Πολὺ καλλίτερα. “Ἄκου λοιπὸν ὀλίγον :

(Ἄναγγέλουσα).

«Ὅσο μοῦ παίρνεις πειρὸ πολὺ ἀπ’ τὴν καρδιά μου, φίλη,
“Ἐχω ἀκόμα πειρὸ πολλή».

(Θριαμβεύουσα πρὸς τὸν Συρανό).

Λοιπὸν;

ΣΥΡΑΝΟ

Πούφ!

ΡΟΞΑΝΗ

Καὶ ἀκόμα:

«Ἄφοῦ γιὰ νὰ περνῶ καῦμοὺς, μοῦ πρέπει μία, φῶς μου,
“Ἄν τὴν καρδιά μου τὴν κρατῆς, τὴν ἰδική σου ὁός μου!»

ΣΥΡΑΝΟ

“Ἐχει ἄλλοτε πάρα πολὺ καὶ ἄλλοτε ὄχι τόσο.

Μὰ ἐπὶ τέλους τί ζητεῖ, καρδίαν;

ΡΟΞΑΝΗ

Μὲ πειράζεις!

Εἶν’ ἡ ζηλοτυπία...

ΣΥΡΑΝΟ, ἀνατκιστῶν.

Μπα! Τί λές;

ΡΟΞΑΝΗ

... τοῦ συγγραφέως,

Ποῦ τρώει τὰ σπλάχνα σου!—Κι’ αὐτὸ τί τρυφερὸν ποῦ εἶνε!

«Πίστευσε, μόνη μιὰ κραυγὴ στέλλ’ ἡ καρδιά μου ἐσένα,

Κι’ ἂν τὰ φιλιὰ ἔμπορούσανε νὰ σοῦ σταλοῦν γραμμένα,

Τὸ γράμμα μου θὰ διάβαζες, κυρά μου, μὲ τὰ χεῖλη!..»

ΣΥΡΑΝΟ, μειδιῶν ἀκουσίως μετὰ τινος αὐταρσεκείας.

Χά! χά! Εἶν’ ἡ γραμμὲς αὐτές... Χέ χέ!

(Συγκρατούμενος καὶ μετὰ περιφρονήσεως).

μὲ δίχως χάρη!

ΡΟΞΑΝΗ

Κι' αὐτό...

ΣΥΡΑΝΟ, εὐφραϊνόμενος.

Ἐκ μνήμης τὸ λοιπὸν τὰ γράμματά του ξεύρεις;

ΡΟΞΑΝΗ

Ὅλα!

ΣΥΡΑΝΟ

Δὲν ἔχω τί νὰ πῶ: αὐτὸ τὸν κολακεύει!

ΡΟΞΑΝΗ

Εἶνε τεχνίτης!

ΣΥΡΑΝΟ, μετριοφρόνως.

Ὅχι δά!.. τεχνίτης!.,

ΡΟΞΑΝΗ, ἐντόνως.

Ναί! τεχνίτης!

ΣΥΡΑΝΟ

Τεχνίτης... ἔστω!

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ἣτις εἶχε ἀνέλθει, κατέρχεται ζωηρῶς.

Ὁ κύριος δὲ Γκύσης!

(Πρὸς τὸν Συρανό, ὠθοῦσα αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν).

Ἔμβα μέσα,

Γιατ' εἶνε προτιμότερον νὰ μὴ σὲ συναντήσῃ.

Νάνακαλύψῃ δύναται...

ΡΟΞΑΝΗ

Ναί, τὸ ἀγαπητόν μου

Τὸ μυστικόν. Μὲ ἀγαπᾶ. Εἶν' ἰσχυρὸς, δὲν πρέπει

Νὰ μάθῃ! Τὴν ἀγάπην μου ἔμπορεῖ νὰ καταστρέψῃ.

ΣΥΡΑΝΟ, εἰσερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν.

Καλά! Καλά!

(Ὁ δὲ Γκύσης ἐμφανίζεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΡΟΞΑΝΗ, ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἢ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, κατὰ μέρος.

ΡΟΞΑΝΗ, πρὸς τὸν δὲ Γκύσην, ὑποκλινομένη.

Ἐξέρχομαι.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Νὰ σάποχαιρετίσω

Ἔρχομαι.

ΡΟΞΑΝΗ

Φεύγετε!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Διὰ τὸν πόλεμον

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Φεύγω

Ἄπόψε.

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Διαταγὰς τοιαύτας μέχουν δώσει.

Πολιορκοῦν τὸ Ἄρασον

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄ! τὸ πολιορκοῦσι;..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ναί... φαίνεται πολὺ ψυχρὰν ἢ ἀναχώρησίς μου

Νὰ σὰς ἀφίνει.

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄ!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἐμὲ μὲ καθλίθει. Τάχα

Θὰ σέπανίδω ἄλλοτε; Εἶμαι διωρισμένος

Συνταγματάρχης, ξεύρετε;

ΡΟΞΑΝΗ, ἀδιάφορος.

Εὐγε!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Εἰς τῶν φυλάκων

Τὸ σύνταγμα.

ΡΟΞΑΝΗ, συγχινουμένη.

Πῶς εἶπατε; εἰς τῶν φυλάκων;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

"Οπου

"Ο ἑξάδελφός σου ὑπηρετεῖ, ὁ τόσον κομπορρήμων.

Θὰ τὸν ἐκδιικήθῳ ἐκεῖ.

ΡΟΞΑΝΗ, πνιγομένη.

Πῶς; ἐκεῖ κάτω πᾶνε

Κ' οἱ φύλακες;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Εὐνόητον. Εἶνε τὸ σύνταγμά μου!

ΡΟΞΑΝΗ, πίπτει ἐπὶ ἐνὸς θρανίου, —κατ' ἰδίαν.

Χριστιανέ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τί ἔχετε;

ΡΟΞΑΝΗ, ἄκρως συγκεκινημένη.

Αὐτὴ... μὲ ἀπελπίζει...

Ἢ εἰδῆσις! Νὰ συμπαθῆς κανένα, καὶ νὰ μάθῃς

Πῶς φεύγει γιὰ τὸν πόλεμον!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἔκπληκτος καὶ περιχαρής.

Τόσον γλυκεῖαν λέξιν

Μοῦ λέγετε γιὰ πρώτην σας φορὰν καὶ τὴν ἡμέραν

"Οπου θὰ φύγω!

ΡΟΞΑΝΗ, μεταβάλλουσα τόνον καὶ ριπιζομένη.

Τὸ λοιπὸν, —ἐκδιήκῃσιν ζητεῖτε

Κατὰ τοῦ ἑξαδέλφου μου;..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, μειδιῶν.

Ἵπὲρ αὐτοῦ μὴν εἶσθε;

ΡΟΞΑΝΗ

"Οχι, —κατὰ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τὸν βλέπετε;

ΡΟΞΑΝΗ

Πολὺ ὀλίγον.

ΔΕ ΓΚΚΣΗΣ

Μένε

Ἐπίλεκτον τὸν συναντᾷ κανεὶς εἰς κάθε μέρος...

(Ζητῶν τὸ ὄνομα).

Νεβίγ... βιγὲν...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐηλός;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ξανθός.

ΡΟΞΑΝΗ

Πυρρόξανθος.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

ἽΩραῖος!..

ΡΟΞΑΝΗ

Πούφ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἄλλὰ βλάκας.

ΡΟΞΑΝΗ

Φαίνεται!

(Μεταβάλλουσα τόνον).

...Τὸν Συρανὸ, νομίζεις,

Πῶς ἐκδικεῖσαι, ἂν στὸ πῦρ ὅπου λατρεύει, ρίψης;..

Ἄσήμεντος ἐκδικησῆς! Μόνον ἐγὼ γνωρίζω,

Τεῖνε γιαυτὸν αίματηρόν!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τί;

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄν τὸ σύνταγμα τοῦ

Φεῦγον ἐδῶ τὸν ἄφινε, μὲ χέρια σταυρωμένα,

Μετὰ τῶν ἐπιλέκτων του!.. Εἶνε τὸ μόνον μέσον

Ἐνα τοιοῦτον ἄνθρωπον νὰ κάμης νὰ λυσσάξῃ:

Τὸν ἐκδικεῖσαι, ἂν μακρὰν τὸν σύρης τῶν κινδύνων.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μία γυναίκα μοναχά! μονάχη μιὰ γυναίκα
Μπορεῖ ἓνα τέτοιο τέχνασμα νὰ εὕρη!

ΡΟΞΑΝΗ

Θὰ δαγκάση

Ἐπὸ τὴν λύσσαν τὴν ψυχὴν, κοί φίλοι του τοὺς γρόνθους,
Διότι δὲν θὰ βρῖσκονται ἴστο πῦρ: κ᾿ἔτσι ἐκδικεῖσαι!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, πλησιάζων.

Λοιπὸν ὀλίγον μάγαπᾶς;

(Ἐκείνη μειδιᾷ).

Ἔτσι ἢ ἐκδικησίς μου

Σὲνδιαφέρει, ἔρωτος ἀπόδειξιν νὰ εὕρω

Ἐπιθυμῶ, Ροξάνη μου!..

ΡΟΞΑΝΗ

Αὐτό ἔνε μία.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, δεικνύων διαφόρους φακέλλους ἐσφραγισμένους.

Ἔχω

Ἐπάνω μου διαταγὰς, ποῦ θὰ διαβιβάσω

Εἰς κάθε λόχον ἴστη στιγμή, ἐκτὸς αὐτῆς. Αὐτὴ ἔνε

Τῶν ἐπιλέκτων.

(Τὴν θέτει εἰς τὸ θυλάκιόν του).

Τὴν κρατῶ.

(Γελῶν)

Χά! χά! χά. Συρανό μου,

Μὲ τὴν πολεμικὴν ψυχὴν! Γνωρίζεις, σὺ, νὰ κάμης

Παιγνίδια εἰς τοὺς ἄλλους, αἶ;

ΡΟΞΑΝΗ

Κ᾿ἀποτε.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, πλησιέστατα αὐτῆς.

Μὲ τρελλαίνεις!

Ἄκουσε, ἀπόψε μάλιστα πρέπει νὰναχωρήσω.

Ἄλλὰ νὰ φύγω εἰς στιγμήν ποῦσαι συγκινημένη!

Ἄκουσε. Εἶν' ἐδῶ κοντὰ, ὁδὸς τῆς Αὐρηλίας,

Μονὴ ποῦ ἔχει ὁ σύνδικος τῶν Καπουτσίνων κτίσει,

Ὁ πάτερ Ἀθανάσιος. Δὲν εἴμπορεῖ νὰ ἔμβῃ
 Ὁ λαϊκὸς μέσα σαύτην. Πλὴν τοὺς καλοὺς Πατέρας
 Ἀναλαμβάνω!.. Δύνανται εὐκόλως νὰ μὲ κρύψουν
 Μέσ' τὸ μανίκι. Εἶνε πλατύ! — Τὸν Ρισελιέ 'στὸ σπίτι
 Οἱ καπουτσίν' ὑπηρετοῦν. Τρομάζοντες τὸν θεῖον
 Φοβοῦνται τὸν ἀνεψιόν. — Ὁ κόσμος θὰ νομίσῃ
 Πῶς ἀνεχώρησα, κέγώ ὑπὸ τὴν προσωπίδα
 Θὰ ἐπανέλθω. Ἄφες με μίαν ἡμέραν μόνον,
 Ἀγαπητὴ παράδοξος, νὰργοπορήσω.

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄλλ' ὅμως

Γνωστὸν ἂν γίνῃ, ἡ δόξα σου...

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μπᾶ!

ΡΟΞΑΝΗ

Κ' ἡ πολιορκία

Τοῦ Ἀράσου;..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἄδιάφορον! ἐπίτρεψέ μου.

ΡΟΞΑΝΗ

Ὅχι!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἐπίτρεψέ μου.

ΡΟΞΑΝΗ, τρυφερῶς.

Χρεωστῶ νὰ σοῦ τὰπαγορεύσω!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἄ!

ΡΟΞΑΝΗ

Φῦγε!

(κατ' ἴδιαν).

Ὁ Χριστιανὸς μένει ἐδῶ.

(Μεγαλοφώνως).

Σὲ θέλω

Ἡρωϊκόν, — Ἀντώνιε!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

ὦ λέξις οὐρανια!

Λοιπὸν τὸν ἀγαπᾶς αὐτόν;..

ΡΟΞΑΝΗ

Γιὰ τὸν ὁποῖον τρέμω.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὑπερχαρής.

Ἄ! τότε φεύγω τὸ λοιπόν.

(Ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῆς).

Εἶς' εὐχαριστημένη;

ΡΟΞΑΝΗ

Ναί, φίλε μου!

(Ὁ δὲ Γκύσης ἐξέρχεται).

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, κάμουσα ὀπισθὲν τοῦ κωμικῆν ὑπόκλισιν.

Ναί, φίλε μου!

ΡΟΞΑΝΗ, εἰς τὴν ἀκόλουθον.

Ἄς κρύψωμεν τὸ πρᾶγμα:

Ὁ Συρανὸ θὰ ἠθύμωνε γιὰ τὸν πόλεμόν του

Τοῦ ἔκλειψα!

(Καλεῖ πρὸς τὸ μέρος τῆς οἰκίας).

Ἐξάδελφε!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΡΟΞΑΝΗ, ἡ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, ΣΥΡΑΝΟ.

ΡΟΞΑΝΗ

Πᾶμε εἰς τῆς Κλομίρης.

(Δεικνύων τὴν ἀπέναντι θύραν).

Θὰ ὀμιλήσῃ ἡ Λυσιμὼν ἐκεῖ καὶ ἡ Ἀλκάνδρα.

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, θέτουσα τὸν μικρὸν δάκτυλον εἰς τὸ οὖς τῆς.

Ναί, μὰ τὸ δακτυλάκι μου μοῦ λέγει πῶς θὰ πᾶμε

Πολὺ ἄργά.

ΣΥΡΑΝΟ

Μὴ στερηθῆς ἐκεῖνες τῆς μαϊμοῦδες!

(Ἐφθασαν ἐνώπιον τῆς θύρας τῆς Κλομίρης).

Η ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, γοητευομένη.

ᾠ! δέτε πῶς ἐφάσκιωσαν τὸ σίδηρο τῆς πόρτας!

(Εἰς τὸ ρόπτρον).

Σοῦ σφάλησαν τὸ στόμα σου διὰ νὰ μὴ ταράττη

Τὸ μέταλλόν σου, ζουδι μου, τοὺς λόγους τοὺς ὠραίους!

(Τὸ ἐγείρει μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ χτυπᾷ ἡρέμα).

ΡΟΞΑΝΗ, βλέπουσα, ὅτι ἤνοιξαν.

Εἰσέλθωμεν!

(Ἐκ τοῦ κητωφλίου πρὸς τὸν Συρανό).

Ὁ Χριστιανὸς ἂν ἔλθῃ, ὡς ἐλπίζω,

Ἄς μὲ προσμένῃ.

ΣΥΡΑΝΟ, ζωηρῶς, ἐν ᾧ αὕτη μέλλει νὰ ἐξαφανισθῇ.

Ἄ!

(Στρέφεται αὕτη).

Καὶ τί, ὅπως τὸ συνειθίζεις,

Θὰ τὸν ῥωτήσης σήμερα;

ΡΟΞΑΝΗ

Περί...

ΣΥΡΑΝΟ, ζωηρῶς.

Περί;

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄλλ' ὅμως

Δὲν θὰ τοῦ εἴπῃς οὐδὲ γρῦ γιαυτό!

ΣΥΡΑΝΟ

Βεβαίως.

ΡΟΞΑΝΗ

Θὰ τοῦ εἴπω:

Πήγαινε δίχως χαλινόν! Ἐμπρός! Περί ἀγάπης

Αὐτοσχεδίως ἴμιλα μου! Γίνου λαμπρός!

ΣΥΡΑΝΟ, μειδιῶν.

ᾠραῖα!

ΡΟΞΑΝΗ

Σούτι!..

ΣΥΡΑΝΟ

Σούτ!..

ΡΟΞΑΝΗ

Σιωπή!...

(Εισέρχεται καὶ κλείει τὴν θύραν).

ΣΥΡΑΝΟ, χαιρετίζων, ἀφοῦ ἡ θύρα ἐκλείσθη.

Εὐχαριστῶ πολύ.

(Ἡ θύρα ἀνοίγεται πάλιν καὶ ἡ Ροζάνη ἐξάγει τὴν κεφαλὴν).

ΡΟΞΑΝΗ

Γιατ' εἴμποροῦσε

Νὰ ἐτοιμάζετο ἀπὸ πρὶν!..

ΣΥΡΑΝΟ

Διάβολε, δὲν πιστεύω!..

ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΟΜΟΥ

Σούτ!..

(Ἡ θύρα κλείεται).

ΣΥΡΑΝΟ, καλῶν.

Χριστιανέ!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

ΣΥΡΑΝΟ

Εεύρω τὸ πᾶν. Ἐτοίμασε τὴν μνήμην.

Ἴδου μία περίστασις τρισένδοξος νὰ γίνης.

Καιρὸν μὴ χάνης. Δύστροπον μὴ παίρνης ὕφος! Πᾶμε

Ἄγρήγωρα ἴστο σπίτι σου γιὰ νὰ σοῦ μάθω...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄχι!

ΣΥΡΑΝΟ

Μπᾶ!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄχι! Τὴ Ροζάνη ἐδῶ προσμένω.

ΣΥΡΑΝΟ

Μὰ τί μυῖγα

Σέκτύπησε; Ἐλα γρήγωρα νὰ μάθης...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

“Οχι, λέγω!

Τὰ γράμματα τὰ δανεικὰ, τοὺς λόγους ἐθαυρύνθην,
 Νὰ παίζω ρόλον ἄνοστον, καὶ πάντοτε νὰ τρέμω!..
 Ἦτο καλὸν εἰς τὰς ἀρχάς. Ἄλλ’ ὅμως τώρα νοιώθω
 Πῶς μάγαπᾶ. Εὐχαριστῶ. Δὲν ἔχω φόβον πλέον.
 Θὰ τῆς ἠμιλήσω ὁ ἕϊιος.

ΣΥΡΑΝΟ

Μπᾶ! Τί;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Καὶ ποιὸς σοῦ λέγει.

Πῶς δὲν μπορῶ; Δὲν εἶμαι δὰ τόσον κουτὸς ἵστὸ τέλος!
 Θὰ δῆς! Ἄλλ’ ὅμως, φίλε μου, ἀπ’ τὰ μαθήματά σου
 Εἶδα ὠφέλεια. Μπορῶ μονάχος νὰ μιλήσω.
 Κεῖς ὄλους σοῦ ὀρκίζομαι τοὺς δαίμονας, πῶς πάντα
 Θὰ δύναμαι πολὺ καλὰ νὰ τὴν σφιχταγκαλιάσω!..

(Παρατηρῶν τὴν Ροξάνην, ἣτις ἐξέρχεται ἐκ τῆς Κλομίρης).

— Αὐτὴ ἴνε! “Οχι, Συρανὸ, μὴ με ἀφήσῃς!

ΣΥΡΑΝΟ, χαιρετίζων αὐτόν.

Μόνος

Ἔμιλησε τώρα, κύριε!

(Ἐξαφανίζεται ὀπισθεν τοῦ κήπου)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ΡΟΞΑΝΗ, ἡ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, μετ’ ὀλίγον.

ΡΟΞΑΝΗ, ἐξερχομένη ἐκ τῆς οἰκίας τῆς
 Κλομίρης μετὰ συναδείας, τὴν ὁποίαν ἀφίνει: ὑποκλίσεις καὶ χαιρετισμοί.

Βαρθενοῖς! — Ἀλκάνδρα! —

Κρεμιόνη!

Ἡ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, μετ’ ἀπελπισίας.

Δὲν προφθάσαμε νὰκούσωμεν διόλου
 Τὸν λόγον περὶ Τρυφεροῦ, κρίμα!

ΡΟΞΑΝΗ, χαιρετίζουσα ἀκόμη.

Οὐριμεδόντη!..

Ὑγίαινε!..

(Ὅλοι χαιρετίζουν τὴν Ροξάνην, ἀντιχαιρετίζονται μεταξύ των, ἀποχωρίζονται, καὶ ἀπομακρύνονται διὰ διαφόρων ὁδῶν. Ἡ Ροξάνη βλέπει τὸν Χριστιανόν).

Ἄ! εἶσαι σύ;..

(Πηγαίνει πρὸς αὐτόν).

Τὸ βράδυ πλησιάζει.

Περίμενε. Εἶνε μακράν. Εἶνε γλυκὸ τὰ γέρι.

Κανεὶς διαβάτης. Κάθησε κοντά μου. Λέγε. Ἄκουω.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, κάθεται πλησίον τῆς ἐπὶ τοῦ θρανίου.

Σὲ ἀγαπῶ.

ΡΟΞΑΝΗ, κλείουσα τοὺς ὀφθαλμούς.

Ναί, μίλα μου γιὰγάπη.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Σ' ἀγαπῶ.

ΡΟΞΑΝΗ

Αὐτὸ εἶνε τὸ σχέδιον. Κέντησ' ἐπάνω, κέντα!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Σὲ...

ΡΟΞΑΝΗ

Κέντησε!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Σὲ ἀγαπῶ τόσο!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄναμφιβόλως,

Κέπειτα;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Κέπειτα... χαρὰ ποῦ θᾶνοιωθα μεγάλη,

Καὶ σὺ ἂν μάγαπουῖσες! — Πές, πῶς μάγαπᾶς, Ροξάνη!

ΡΟΞΑΝΗ, μορφάζουσα.

Μοῦ δίνεις μέλανα ζωμόν κὲγὼ προσμένω κρέμαν!

Πές μου λοιπὸν, πῶς μάγαπᾶς;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Πολύ...

ΡΟΞΑΝΗ

Τὸ αἶσθημά σου

Ἐεδίπλωσέ το τὸ λοιπόν!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἐκεῖνο τὸ λαιμό σου!

Νὰ τὸν φιλοῦσα!..

ΡΟΞΑΝΗ

Χριστιανέ!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Σὲ ἀγαπῶ!

ΡΟΞΑΝΗ, θέλουσα νὰ φύγη.

Ἄκόμα!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ζωηρῶς κρατῶν αὐτήν.

Δὲν ἀγαπῶ!

ΡΟΞΑΝΗ, καθημένη πάλιν.

Τὸ προτιμῶ αὐτό.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μὰ σὲ λατρεύω!

ΡΟΞΑΝΗ, ἐγειρομένη, ἀπομακρύνεται.

Οὐφ!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ναί... μωρὸς κατήντησα!

ΡΟΞΑΝΗ, ξηρῶς.

Καὶ τοῦτο δὲν μᾶρέσει!

Ὅπως δὲν θὰ μοῦ ἤρεσκεν ἂν ἄσχημος κατήντας!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄλλά...

ΡΟΞΑΝΗ

Τὴν εὐγλωττίαν σου πήγαινε νάνταμῶσης.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Σέ...

ΡΟΞΑΝΗ

Μάγαπᾶς, τὸ ἄκουσα. Ὑγίαινε!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μὴ φύγῃς!

Θὰ σοῦ εἰπῶ...

ΡΟΞΑΝΗ, ὠθοῦσα τὴν θύραν διὰ νὰ εἰσέλθῃ.

Γνωρίζω, ναί, πῶς μὲ λατρεύεις. *Ὁχι,

Φύγε!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

*Ἀλλὰ ἐγώ...

(Τοῦ κλείει τὴν θύραν κατὰ μέτωπον).

ΣΥΡΑΝΟ, ὅστις ἀπὸ τινος εἶχεν εἰσέλθει, χωρὶς νὰ φανῇ.

Αὐτὸ θὰ πῆ ἐπιτυχία!

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ΣΥΡΑΝΟ, οἱ ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ κατόπιν.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Βοήθεια!

ΣΥΡΑΝΟ

*Ὁχι, κύριε!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Πεθαίνω, ἂν δὲν τὰ φτιάξω

Μαζύ της πάλι 'στὴ στιγμή...

ΣΥΡΑΝΟ

Πῶς, διάβολε, νὰ κάμω

Νὰ σοῦ τὰ μάθω 'στὴ στιγμή;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ἀρπάζων τὸν βραχίονά του

*Α! νάτην! Κύτταξέ την!

(Τὸ παράθυρον τοῦ ἐξώστου ἐφωτίσθη).

ΣΥΡΑΝΟ, συγχεκινημένος.

Στὸ παραθύρι!..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ξεψυχῶ!

ΣΥΡΑΝΟ

Χαμήλωσ' τὴ φωνή σου!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, χαμηλοφώνως.

Πεθαίνω!..

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶνε σκοτεινὴ ἡ νύχτα...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Λοιπόν; λέγε!

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ πρᾶγμα διορθώνεται. Ἄν καὶ ἀνάξιος εἶσαι...
 Ἄθλιε, κάθησε, αὐτοῦ! Ἐκεῖ, μπρὸς ἑστὸν ἐξώστη!
 Ἐγὼ θάμαι ἀπὸ κάτω σου, καὶ θὰ σοῦ ὑποβάλλω
 Τὰς λέξεις σου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μά...

ΣΥΡΑΝΟ

Σιωπή!

ΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ, φαινόμενοι πάλιν εἰς τὸ βάθος εἰς τὸν Συρανό.

Χέπ!

ΣΥΡΑΝΟ

Σούτ!..

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ, χαμηλοφώνως.

Τῆ σερενάδα

Ἐστὸν Μονφλερῦ ἐκάναμε!..

ΣΥΡΑΝΟ

Καθήσατε καρτέρι.

Ὁ ἕνας ἑστὴ γωνιὰν αὐτῆ κι' ὁ ἄλλος εἰς τὴν ἄλλη.
 Καὶ ἂν κανένας ὀχληρὸς περάσῃ ἀπ' ἐδῶ πέρα,
 Παίξετε κάτι!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Μὰ ἴσάν τί, ὦ λάτρη τοῦ Γασσένδη!

ΣΥΡΑΝΟ

Γυναῖκ' ἂν εἶνε, χαρωπὸ νὰ παίξετε, κι' ἂν ἄνδρας,
 Νὰ παίξετε λυπητερό!

(Πρὸς τὸν Χριστιανόν).

Καὶ τώρα, φώναξέ την!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ροξάνη!

ΣΥΡΑΝΟ, συλλέγων χαλίκια, τὰ ὅποια ρίπτει εἰς τὰς ὑέλους.

Λίγ' ἄς ρίξουμε χαλίκια!

ΡΟΞΑΝΗ, διανοίγουσα τὸ παράθυρόν της.

Ποιὸς φωνάζει;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἐγώ.

ΡΟΞΑΝΗ

Μὰ ποιός;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ὁ Χριστιανός.

ΡΟΞΑΝΗ, μετὰ περιφρονήσεως.

Ἐσεῖς;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἐπιθυμοῦσα

Κάτι νὰ σᾶς εἰπῶ.

ΣΥΡΑΝΟ, ὑπὸ τὸν ἐξώστην.

Καλά. Καλά. Χαμηλοφώνως.

ΡΟΞΑΝΗ

Ὁχι, ῥιλιᾶτε ἄσχημα. Φύγετε!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Χάριν!..

ΡΟΞΑΝΗ

Ὁχι!

Ὁχι, δὲν μάγαπᾶτε πειά!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, πρὸς ὃν ὁ Συρανὸ ὑποβάλλει.

Θεοί! νὰ μέπιπλήττη,

Πῶς πλέον δὲν τὴν ἀγαπῶ... ὅταν... πολὺ ἀκόμα

Πλειότερον τὴν ἀγαπῶ!..

ΡΟΞΑΝΗ, ἣτις ἐμελλε νὰ κλείσῃ τὸ παράθυρον, σταματᾷ.

Μπᾶ! πειὸ καλὰ ῥιλιᾶει!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ὡσαύτως.

Αὐξάνει ὁ ἔρωσ μέσα ἴστην ἀνήσυχη ψυχὴ μου...

Ποῦ... τὸ σκληρὸν αὐτὸ παιδί γιὰ... κούνια του ἔχει πάρει!

ΡΟΞΑΝΗ, προχωροῦσα εἰς τὸν ἐξώστην.

Αὐτὸ 'νε πειὸ καλὸ! Μ' ἀφοῦ εἶνε σκληρὸς ὁ ἔρωσ,
"Ἦσουν μωρὸς 'στὴν κούνια του νὰ μὴ τὸν πνίξῃς μέσα!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ὡσαύτως.

Τὸ ἐδοκίμασα κ' ἐγὼ... μὰ... δοκιμὴ ματαία:
Αὐτὸ τὸ βρέφος μὲ μικρὸν... ὁμοιάζει 'Ηρακλέα.

ΡΟΞΑΝΗ

Καλλίτερα!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ὡσαύτως.

"Ὡστ' ἔπνιξε δυὸ φεῖδια μ' εὐκολίαν...

Καὶ τὴν 'Υπερηφάνειαν... καὶ τὴν 'Αμφιβολίαν.

ΡΟΞΑΝΗ, στηρίζουσα τοὺς ἀγκῶνας της εἰς τὸν ἐξώστην.

Πολὺ καλλίτερον! ἀλλὰ πολὺ ἀργὰ 'μιλάτε.

Μήπως ἡ φαντασία σας ἀπὸ ἀρθρῆτιν πάσχει;

ΣΥΡΑΝΟ, σύρων τὸν Χριστιανὸν ὑπὸ τὸν
ἐξώστην καὶ λαμβάνων τὴν θέσιν του.

Σοῦτ! εἶνε τώρα δύσκολον τὸ πρᾶγμα!..

ΡΟΞΑΝΗ

'Απόψε 'βγαίνουν

Μὲ δισταγμὸ τὰ λόγια σας. Γιατί;

ΣΥΡΑΝΟ, ὁμιλῶν μὲ ἡμίσειαν φωνὴν ὡς ὁ Χριστιανός.

Γιατ' εἶνε νύχτα,

Καὶ ψάχνοντας μέσ' τῇ σκιά ζητοῦν νὰ 'βροῦν ταῦτιά σου.

ΡΟΞΑΝΗ

Τὰ λόγια μου παρόμοια δὲν ἔχουν δυσκολία.

ΣΥΡΑΝΟ

Εὐρίσκουν τὰ δικά σου εὐθύς; "ὦ! τοῦτο ἐννοεῖται,

'Αφοῦ αὐτὰ τὰ δέχομαι ἀμέσως 'στὴν καρδιά μου.

Κ' ἔχω μεγάλη τὴν καρδιά, κ' ἐσὺ μικρὸ ταῦτί σου.

"Ἄλλως τε κατεβαίνουνε τὰ λόγια σου, καὶ τρέχουν.

Τὰ λόγια μου ἀναβαίνουνε: πειὸ πολὺ χρόνο θέλουν!

ΡΟΞΑΝΗ

'Ἀπό τινος καλλίτερα τάκούω ν'ἀνεβαίνουν.

ΣΥΡΑΝΟ

Τὰ ὠφέλησ' ἢ γυμναστική.

ΡΟΞΑΝΗ

Εἶνε λοιπὸν μεγάλο

Τὸ ὕψος ποῦ σᾶς ὀμιλῶ;

ΣΥΡΑΝΟ

Βεβαίως, καὶ ἴστον τύπον

Θὰ μᾶφινες, ἂν μοῦριχνες καμμιὰ σκληρά σου λέξι

Μέσ' τὴν καρδιά!

ΡΟΞΑΝΗ, κάμουσα κίνημα.

Θὰ κατεβῶ.

ΣΥΡΑΝΟ, ζωηρῶς.

ἝΟχι!

ΡΟΞΑΝΗ, δεικνύουσα εἰς αὐτὸν ἐν θρανίον ὑπὸ τὸν ἐξώστην.

Ἄνέβα τότε

Εἰς τὸ θρανίον παρσυθῆς!

ΣΥΡΑΝΟ, ὀπισθοδρομῶν μετὰ τρόμου, εἰς τὸ σκότος.

ἝΟχι!

ΡΟΞΑΝΗ

Πῶς... ὅχι!

ΣΥΡΑΝΟ, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συγκινοῦμενος

ἝΑφες

ἝΟλίγον νὰπολαύσωμεν τὴν ἔκτακτη εὐκαιρία

Καὶ τὴν γλυκειὰν αὐτὴ στιγμή ποῦ ἤλθε... νὰ ἴμποροῦμεν

Μὲ δίχως νὰ βλεπώμεθα γλυκὰ νὰ ὀμιλοῦμεν.

ΡΟΞΑΝΗ

Μὲ δίχως νὰ βλεπώμεθα;

ΣΥΡΑΝΟ

ἝὩ! ναί! Εἶνε μαγεία.

Μόλις νὰ μαντευώμεθα! Σὺ, βλέπεις τὴν μαυρίλα

Τοῦ μακρυνοῦ μανδύου μου, καὶ τοῦ φορέματός σου

Τοῦ θερινοῦ ἐγὼ ἀπέδῶ κυττάζω τὴν ἀσπράδα.

ἝΕγῶμαι μόνον μιὰ σκιά, καὶ σὺ εἶσαι μιὰ λάμπις!

"Αν ἔξέρεις ἢ στιγμῆς αὐτὲς τί ἀξίζουνε γιὰ μένα!
Κι' ἂν ἤμουν κάποτ' εὐγλωττος...

ΡΟΞΑΝΗ

"Ἦσουν!

ΣΥΡΑΝΟ

Ποτὲ ὡς τώρα

Δὲν βγήκε ἀπ' τὴν ἀληθινὴ καρδιά μου ἢ φωνή μου...

ΡΟΞΑΝΗ

Γιατί;

ΣΥΡΑΝΟ

Γιατί... ἐπάθαινα ὡς τώρα...

ΡΟΞΑΝΗ

Τί;

ΣΥΡΑΝΟ

... τὴ ζάλη

Πῆχει καθεὶς 'στὰ ἴματια σου ἀπὸ κάτω... Ἄλλ' ἀπόψε
Μοῦ φαίνεται πρώτη φορά ποῦ σοῦ ἴμιλω.

ΡΟΞΑΝΗ

'Αλήθεια,

"Ἐχεις ἀλλοιώτικη φωνή...

ΣΥΡΑΝΟ, πλησιάζων, μετὰ θέρμης.

Ναι, ὅπως διόλου ἄλλη.

Γιατί 'στὸ σκότος τῆς νυκτός, ὅπου μὲ προστατεύει,
Τολμῶ νὰ εἶμαι μιὰ φορά ἐγὼ αὐτός, καὶ θέλω...

(Σταματᾷ καὶ μετ' ἀλλοφροσύνης).

Ποῦ ἤμουν;— Δὲν εἰξεύρω... αὐτὸ ὅλο—συγχώρησέ μου
Τὴν ταραχὴ—τόσο γλυκὺ μοῦ εἶνε... τόσο νέον!

ΡΟΞΑΝΗ

Πῶς τόσο νέον;

ΣΥΡΑΝΟ, θορυβηθεὶς καὶ προσπαθῶν νὰ συναρμόσῃ τὰς λέξεις του.

Νέον... ναί... εἰλικρινῆς νὰ εἶμαι...

'Ο φόβος, μήπως χλευασθῶ, μοῦ σφίγγει τὴν καρδιά μου...

ΡΟΞΑΝΗ

Νὰ χλευασθῆς, καὶ διατί;

ΣΥΡΑΝΟ

Γιὰ τὴν... γιὰ τὴν ὁρμή μου!...

Ναί, ἡ καρδιά μου πάντοτε ἑνώνεται μὲ τὸ πνεῦμα
 Ἄπο ἄντροπῆν. Ἀναχωρῶ νὰ ἕξεκρεμάσω ἐν ἄστρο,
 Καί στέχω, μήπως χλευασθῶ, καί κόβω ἄνα λουλοῦδι!

ΡΟΞΑΝΗ

Καί τὸ λουλοῦδι εἶνε καλὸν ἐνίοτε

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄπόψε

Ἄς τὸ περιφρονήσωμεν!

ΡΟΞΑΝΗ

Ποτὲ μὲ τέτοιο τρόπο

Δὲν μοῦ ὠμίλησες.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄχ! ἂν μακρὰν ἀπ' τῆς φαρέτρης,

Ἄπο τὰ βέλη καί ἀπο τῆς δᾶδες εἰμπορούσαμε
 Σὲ πράγματα πειῶ... ὀροσερὰ ὀλίγο νὰ πετούσαμε!
 Ἐὰν, ἀντὶ νὰ πίνουμε σταγόνα πρὸς σταγόνα
 Μὲ δακτυλήθρα ὀλόχρυση νερόν ἀπο τὸν Λινῶνα
 Ἄνοῦσιον, ἐβλέπαμε πῶς ἡ ψυχὴ χορταίνει,
 Ὅταν σὲ ποταμὸ πλατὺ νὰ πιῇ πολὺ πηγαίνῃ!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄλλὰ τὸ πνεῦμα;..

ΣΥΡΑΝΟ

Σοῦ ἄδειξα τοῦ πνεύματος τὰ δῶρα,

Γιὰ νὰ μὴ φύγῃς κατ' ἀρχάς, ἀλλὰ θὰ ἦτο τώρα
 Τὸ ἴδιο ἄν νὰ βρίζαμε, τὴν νύκτα αὐτὴ, τὰ μῦρα,
 Τὴν ὥρα αὐτὴ τὴ μαγικὴ, τὴν ἀνθησμένῃ Φύσιν
 Ἐὰν ἄν γράμμα ἐρωτικὸ τοῦ Βουατῦρ ἄμιλοῦσα!
 —Μὲ μιὰ ἄματιὰ τῶν ἄστρον του ὁ οὐρανὸς ἄς σπάσῃ
 Ὅλα τὰ ὄπλα τὰ πλαστὰ τῆς τέχνης μας. Φοβοῦμαι.
 Τόσον πολὺ μὴ ἴστην γλυκειὰν αὐτὴ μας ἀλχημείαν
 Σὰν τὸν αἰθέρα ἐξατμισθῇ τοῦ αἰσθήματος ἢ ἀλήθειας,
 Μήπως ἴσ' αὐτὰ τὰ μάταια παιγνίδια ἢ ψυχὴ μας

Ἀδειάση, καὶ τὸ τέλειον τὸ τέλος μας μὴ γίνῃ!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄλλὰ τὸ πνεῦμα;..

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ μισῶ ἄσπρον ἔρωτα! Καὶ εἶνε

Ἐγκλημα, ὅταν ἀγαποῦν, αὐτὴ τὴν ξιφασκία

Νὰ παρατείνουε πολὺ. Ἐπειτα, ἀναποφεύκτως,

Φθάν' ἢ στιγμῇ, —λυποῦμ' αὐτοὺς ποῦ τὴ στιγμῇ δὲν βλέπουν! —

Π' ἀγάπη νοιώθουμε εὐγενῆ στὰ στήθη μας νὰ κρύβῃ,

Καὶ κάθε λέξιν ἐκλεκτὴ ποῦ λέγομεν, μᾶς θλίβει!

ΡΟΞΑΝΗ

Λοιπὸν! ἂν ἦλθεν ἡ στιγμῇ αὐτὴ καὶ γιὰ τοὺςδουό μας,

Τί λόγια τώρα θὰ μοῦ πῆς;

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅλα, ἐκεῖνα ὅλα,

Ποῦ θὰ μοῦ ἔλθουν, σκορπιστὰ, μὲ δίχως νὰ τὰ δέσω

Μπουκέτο, θὰ σοῦ τὰ πετῶ: Σὲ ἀγαπῶ, παθαίνω,

Σὲ ἀγαπῶ, παραφρονῶ, δὲν εἴμφορῶ, πεθαίνω!

Καὶ τῶνομά σου κρέμεται μεσ' τὴν καρδιά μου αἰώνια,

Ὡσὰν μέσα ἄσπρον κώδωνια γλωσσίδι, ὦ Ροζάνη.

Κι' ἀπὸ τὸ ἀνατρίχιασμα ποῦ ἀδιάκοπα μὲ πιάνει,

Ὁ κώδωνας ταρασσεται καὶ τῶνομα σημαίνει!

Ὅ,τι δικό σου, τ'ἀγαπῶ καὶ τὸ θυμᾶμαι πάντα:

Ξέρω, μιὰ μέρα πέρυσι, στῆς δώδεκα Μνῆου,

Βγῆκες πρῶτ' καὶ τ'ἀλλάξες τὸ κτένισμα τῆς κόμης!

Τόσο πολὺ συνείθισα γιὰ φῶς μου τὰ μαλλιά σου,

Ποῦ, ὅπως ἄν στηλόνομε τὸ μάτι μας ἄσπρον ἥλιο,

Ἔστ'ερα βλέπουμε παντοῦ ροδοβαμμένο ἄισκο,

Ἔτσι, ἄν φύγω ἀπ' τῆς φωτιῆς ποῦ γύρω μου σκορπίζεις,

Τὸ θαμπωμένο βλέμμα μου ξανθὸς ἀφίνει βούλες!

ΡΟΞΑΝΗ, διὰ φωνῆς τεταραγμένης.

Ναί! τοῦτο λέγετ' ἔρωτας...

ΣΥΡΑΝΟ

Βεβαίως, ἡ λαχτάρα

Ποῦ τρομερή, ζηλότυπη μὲ πλημμυρίζει, ἀλήθεια,
 Εἶν' ἔρωτας, καὶ μέσα του ὅλη τὴ λύσσα κρύβει!
 Εἶν' ἔρωτας, — ἀλλὰ χωρὶς ἐγωϊσμό κανένα!
 Ἄχ! γιὰ τὴν εὐτυχία σου πῶς δίνω τὴ δική μου,
 Κ' ἐὰν ἀκόμα τίποτε δὲ μάθαινες ποτέ σου,
 Ἄν ἤμποροῦσα κάποτε ἀπὸ μακρὰ νάκούω
 Τὸ γέλιο σου νάντιλαλῆ τὴν εὐτυχία ἐκείνη,
 Ποῦ γέννησ' ἢ θυσία μου! — Κάθε ματιὰ δική σου
 Ἄναρριπίζει μέσα μου νέα ἀρετὴ καὶ ἀνδρεία!
 Ἄρχίζεις τώρα νὰ ἐννοῆς; Λοιπὸν, καταλαμβάνεις;
 Καὶ τὴν ψυχὴν μου αἰσθάνεσαι, 'στὸ σκότος, ποῦ ἀναβαίνει;...
 Ἄχ! εἶν' ὠραῖο, εἶνε γλυκύ, μὰ τὴν ἀλήθεια ἀπόψε
 Νὰ λέγω αὐτὰ ἐγὼ 'σὲ σέ, καὶ σὺ νάκούς ἐμένα!
 Εἶνε αὐτὸ παρὰ πολὺ! 'Στόν πόθον μου ἀκόμα
 Τὸν πειὸ κρυφὸ τόσο πολὺ δὲν ἤλπιζα ποτέ μου!
 Καὶ τώρα μόνο θάνατον ποθῶ! Γιατί, ἀπ' τὰ λόγια
 Ποῦ λέγω, τρέμει ἀνάμεσα 'στοὺς γαλαζένιους κλώνους!
 Διότι τρέμετε καθὼς τὸ φύλλο μεσ' στὰ φύλλα!
 Διότι τρέμεις! Ἐνοιωσα, καὶ ἄθελα σου ἀκόμα,
 Τοῦ λατρευτοῦ σου τοῦ χεριοῦ μιὰ κᾶποια ἀνατριχίλα,
 Νὰ κατεβαίνῃ ἀνάλαφρα 'στοῦ γιασεμιοῦ τὰ φύλλα!
 (Ἄσπάζεται ἕξαλλος τὸ ἄκρον κλωνίου κρεμαμένου)

ΡΟΞΑΝΗ

Ναί, τρέμω, κλαίω, σάγαπῶ, καὶ εἶμαι ἰδική σου!
 Μ' ἐμέθυσες!

ΣΥΡΑΝΟ

Τότε λοιπὸν, ὁ θάνατος ἄς ἔλθῃ!
 Τὴ μέθη αὐτὴ ἐγὼ, ἐγὼ, 'στὴ φύσησα 'στὰ στήθια.
 Ἐνα μονάχα πειὰ ζητῶ...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ὑπὸ τὸν ἐξώστην.

Ἐνα φιλί!

ΡΟΞΑΝΗ, ριπτομένη ὀπισθεν.

Τί λέγεις; —

ΣΥΡΑΝΟ

ὦ!

ΡΟΞΑΝΗ

Τί ζητεῖς;

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί.. ἐζήτησα...

(Πρὸς τὸν Χριστιανὸν χαμηλοφώνως).

Τρέχεις πολὺ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄφου ἔχει.

Συγκινηθῆ τόσο πολὺ, ἐπωφελοῦμ' ἐκ τούτου!

ΣΥΡΑΝΟ, πρὸς τὴν Ροξάνην.

Ναί! ἐζήτησα, εἰν' ἀληθὲς, πλὴν δικαίε Θεέ μου!

Καταλαμβάνω τολμηρὸς πάρα πολὺ πῶς ἤμουν.

ΡΟΞΑΝΗ, ἀπογοητευμένη.

Δὲν ἐπιμένεις πειὸ πολὺ;

ΣΥΡΑΝΟ

Βεβαίως, ἐπιμένω...

Χωρὶς ἐπιμονή!..ναί! ναί... μὲ θλίβ' ἡ ἐντροπή σου!

Καλὰ λοιπόν! Τὸ φίλημα αὐτό...μὴ μοῦ τὸ δώσης!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, σύρων τὸν Συρανὸ ἐκ τοῦ μανδύου.

Γιατί;

ΣΥΡΑΝΟ

Σιῶπα, Χριστιανέ...

ΡΟΞΑΝΗ, κύπτουσα.

Τί λὲς χαμηλοφώνως;

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸν ἑαυτό μου ἐμάλωσα γιὰ τὴ πολλή μου βία.

Εἶπα: σιῶπα, Χριστιανέ!..

(Τὰ ὄργανα ἀρχίζουν νὰ παίζουν)

Ἄμέσως!.. Κάποιος εἶνε!

(Ἡ Ροξάνη κλείει τὸ παράθυρον. Ὁ Συρανὸ ἀκούει τὰ ὄργανα, ἐξ ὧν τὸ ἐν παίζει ἦχον φαιδρὸν, καὶ τὸ ἄλλο πένθιμον).

ἦχον φαιδρὸν, καὶ λυπηρὸν μαζύ;.. ποιὸς ὁ σκοπὸς των;

Μὴν εἶνε ἄνδρας; ἢ γυνή; — ᾿Α! εἶνε καπουτσῖνος!

(Εἰσέρχεται εἰς Καπουτσῖνος, ὅστις πηγαίνει ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν κρατῶν φανὸν εἰς τὴν χεῖρα καὶ παρατηρῶν τὰς θύρας).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ.

ΣΥΡΑΝΟ, πρὸς τὸν καπουτσῖνον.

Τοῦ Διογένους διατί τὸν ρόλον ξαναρχίζεις;

ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ

Παρακαλῶ, γνωρίζετε ποῦ κάθεται ἡ κυρία;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τί ὀχληρός!

ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ

Μαγδαληνὴ Ρομπέν...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Αὐτὸς τί θέλει;

ΣΥΡΑΝΟ, δεικνύων εἰς αὐτὸν ὁδὸν ἀνωφερῆ.

᾿Απὸ ἐδῶ! πηγαίνετε γραμμὴ, καὶ κατ' εὐθειᾶν...

ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ

Εὐχαριστῶ!.. πρὸς χάριν σας ᾿στὸ κομποσχοῖνι μου ὅλο
Θὰ ἐξαντλήσω τὰς εὐχὰς ὡς τὸ μεγάλο κόμπο.

(᾿Εξέρχεται).

ΣΥΡΑΝΟ

Τύχη καλὴ σοῦ εὐχομαι! καὶ ἄμπερ' ἡ εὐχὴς μου

Νὰ ᾿μποῦν μέσ' τὴν κουκουῶλα σου!

(Καταβαίνει πρὸς τὸν Χριστιανόν)

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Κάνε νὰ με φιλήσῃ!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁχι!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄργα ἢ γρήγορα θὰ μὲ φιλήσῃ...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἀλήθεια!

Θάρθη στιγμή μεθυστικῆ ἐρωτικῆς λαχτάρας,
 Τοῦ τῶνα στόμα τ' ἄλλο σας θὰ βρῆ, χάριν ἐκείνου
 Τοῦ μύστακός σου τοῦ ξανθοῦ καὶ χάριν τοῦ ροδίνου
 Τοῦ χείλους της.

(Καθ' ἑαυτόν).

Καλλίτερα ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα,

Νὰ ἦτο χάριν...

(Θόρυβος ἀνοιγομένου παραθύρου. Ὁ Χριστιανὸς κρύπτεται
 ὑπὸ τὸν ἐξώστην).

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ΡΟΞΑΝΗ.

ΡΟΞΑΝΗ, προβαίνουσα εἰς τὸν ἐξώστην.

Εἶσαι σὺ; Ἐλέγαμε γιὰ ἓνα...

Γιὰ ἓνα... γιὰ...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐνα φιλή. Γλυκειά 'ν ἡ λέξις, φίλη.

Δὲν βλέπω γιατί τρέμουνε νὰ τὴν εἰποῦν τὰ χεῖλη.

Ἄν ἀπὸ τώρα τᾶκαψε, 'στὸ πρᾶγμα τί θὰ γίνη;

Μὴν τὸ τρομάζης! Ἄθελα τὴ φλυαρία ἐκείνη

Προτῆτερα δὲν ἄφησες κέγλιστρησες ἀφόβως

'Απὸ τὸ γέλοιο 'στὸν καῦμό κι ἀπ' τὸν καῦμό 'στὸ δάκρυ;

Γλίστρησε ἀκόμ' ἀνάλαφρα καὶ δίχως νὰ τὸ νοιώσης;

'Απὸ τὸ δάκρυ στὸ φιλή μιὰ ἀνατριχίλα εἶνε!

ΡΟΞΑΝΗ

Σιώπαινε!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐνα φίλημα, ἀλλ' ἐπὶ τέλους τεῖνε;

"Ορκος ποῦ λέμε πειὸ κοντά· ὑπόσχεσι ποῦ δένεις
 Μὲ πίστι μεγαλείτερη· ὁμολογία ποῦ βαίνεις
 Τὸ σφράγισμα· μιὰ ρόδινη περισπωμένη 'πάνω
 'Στὸ «ἀγαπῶ»· καὶ μυστικὸ ποῦ λέγομε 'στὸ στόμα,
 'Αντὶ στ' αὐτί· μιὰ στιγμή τοῦ ἀπείρου ποῦ ὁμοιάζει
 'Σὰν ψίθυρος τοῦ μελισσιοῦ· μετ'ἀλήψι ποῦ παίρνει
 Τῆ γεῦσι τοῦ ἄνθους· κ'ἄτι τι ποῦ ἀνασσαμὸ σοῦ φέρνει
 'Απὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς· καὶ κ'ἄτι ποῦ 'στὴν ἄκρη
 Τοῦ χείλους ἀπὸ τὴν ψυχὴ σοῦ ἀφίνει κάποιο μῦρο!

ΡΟΞΑΝΗ

Σιῶπαινε!

ΣΥΡΑΝΟ

"Ἐνα φίλημα τύσην εὐγένειαν ἔχει,
 "Οπου κιαυτὴ ἢ βασίλισσα τῶν Γάλλων ἔδωσ' ἕνα
 Στὸν πλέον εὐτυχέστερον τῶν λόρδων...

ΡΟΞΑΝΗ

Λοιπὸν τότε;

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶχα καθὼς ὁ Βούκιγκαμ τὰ κρύφια βάσανά μου,
 Κεγὼ λατρεύω 'σὰν κὶ αὐτὸν ἐσέ, βασίλισσά μου,
 Καὶ 'σὰν αὐτὸν εἶμαι πιστὸς καὶ λυπημένός...

ΡΟΞΑΝΗ

Κ' εἶσαι.

'Ωραῖος ὅπως καὶ αὐτός!..

ΣΥΡΑΝΟ, καθ' ἑαυτὸν, ἀπογοητευόμενος.

'Αλήθεια, εἶμαι ὠραῖος,

'Ἐέχασα!

ΡΟΞΑΝΗ

'Ανέβα τὸ λοιπὸν τὸ ἀσύγκριτο νὰ ὀρέψης
 Αὐτὸ λουλουδί...:

ΣΥΡΑΝΟ, ὠθῶν τὸν Χριστιανὸν πρὸς τὸν ἐξώστην.

'Ανέβα!

ΡΟΞΑΝΗ

Αὐτὴ τῆ γεῦσι τῆς καρδιάς...

ΣΥΡΑΝΟ

'Ανέβα!

ΡΟΞΑΝΗ

Αὐτὸ τοῦ μελισσιουῦ τὸν ψίθυρο...

ΣΥΡΑΝΟ

'Ανέβα!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, διστάζων.

Σὰν να μοῦ φαίνεται κακὴ πῶς κάμω πρᾶξι τώρα!

ΡΟΞΑΝΗ

Αὐτὴ τοῦ ἀπείρου τὴ στιγμὴ!..

ΣΥΡΑΝΟ, ὠθῶν αὐτόν.

'Ανέβα λοιπὸν ζῶον!

(Ὁ Χριστιανὸς ὄρμα, καὶ διὰ τοῦ θρανίου, τοῦ φυλλώματος, τῶν στύλων ἀνέρχεται μέχρι τῶν κιγκλίδων, ἃς διασκελίζει).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ροξάνη μου!

(Τὴν περιπτύσσεται καὶ κύπτει ἐπὶ τῶν χειλέων της).

ΣΥΡΑΝΟ

"Αχ! κέντημα παράδοξο ποῦ νοιώθω
Μέσ' τὴν καρδιά μου! — Φίλημα, ἐρωτικὸ συμπόσιον,
Ποῦ εἶμαι ὁ Λάζαρος ἐγώ! Σὲ τοῦτο τὸ σκοτάδι
Μοῦ στέλλεις ἓνα ψίχουλο κέμενα. — Χωρὶς ἄλλο,
Καὶ τὴν καρδιά μου αἰσθάνομαι κάτι ἀπὸ σὲ νὰ παίρνη,
'Αφοῦ σαυτὰ τὰ χεῖλη του, ποῦ ἡ Ροξάνη γέρνει,
Φιλεῖ τὰ λόγια ποῦ ἐγὼ προτήτερα τῆς εἶπα.

(Ἀκούονται τὰ ὄργανα).

Πένθιμος ἤχος καὶ φαιδρός: Ὁ καπουτσίνοσ εἶνε!

(Προσποιεῖται ὅτι τρέχει, ὡσὰν νὰ ἔφθανε μακρόθεν).

Αἴ! ἀπὸ κεῖ!

ΡΟΞΑΝΗ

Ποιὸσ εἶνε;

ΣΥΡΑΝΟ

'Εγώ. Περνοῦσα. Εἶν' ἐπάνω

'Ακόμη ὁ Χριστιανός;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, προσποιούμενος ἐκπληξιν.

Ὁ Συρανό! ποῦ ἔβρεθης;

ΡΟΞΑΝΗ

Καλή σου ἡμέρα, ἐξάδελφε!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐαδέλφη, καλημέρα!

ΡΟΞΑΝΗ

Θὰ κατεβῶ!

(Ἐξαφανίζεται ἐντὸς τῆς οἰκίας. Εἰσέρχεται εἰς τὸ βᾶθος ὁ καπουτσίνος).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, παρατηρῶν αὐτόν.

Ἄκόμ' αὐτός!

(Ἀκολουθεῖ τὴν Ροξάνην).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ΡΟΞΑΝΗ, ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ, ΡΑΓΚΕΝΩ

ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ

Ἐδῶνε — κέπιμένω —

Ἐδῶνε ἢ Μαγδαληνὴ Ρομπέν!

ΣΥΡΑΝΟ

Ρο-λ ἐ ν μᾶς εἶπες.

ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ

Ὅχι: μ π έ ν. Μῖ, πῖ, ἔ, καί νῖ!

ΡΟΞΑΝΗ, φαίνεται ἐπὶ τοῦ καταφλίου ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ Ραγκενῶ κρατουῦντος φανόν καὶ ὑπὸ τοῦ Χριστιανοῦ.

Τί τρέχει;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐνα γράμμα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μπᾶ!

Ο ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ, πρὸς τὴν Ροξάνην.

Διὰ πρᾶγμα ἱερὸν θὰ πρόκειται βεβαίως.

Τὴν στέλλει κύριος... χρηστός

ΡΟΞΑΝΗ, πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Εἶν' ὁ δὲ Γκύσης!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τόλμη!..

ΡΟΞΑΝΗ

"Ω! πάντα δὲν θὰ μένοχλῆ!..

(Ἄτοσφραγίζουσα τὴν ἐπιστολήν).

Σὲ ἀγαπῶ, κιᾶν θέλῃ

Νά...

(Ἦπὸ τὸ φῶς τοῦ φανοῦ τοῦ Ραγκενὼ ἀναγινώσκει χαμηλοφώνως καὶ κατὰ μέρος).

« Δεσποινίς,

Τὰ τύμπανα κτυποῦν, τὸ σύνταγμα μου

« Δένει τὸν σάκκο· ἀναχωρεῖ· ὁ κόσμος μὲ νομίζει,

« Πῶς ἤδη ἀνεχώρησα: μένω. Σᾶς παρακούω.

« Εὐρίσκομαι εἰς τὴν μονὴν αὐτήν. Σκέπτομαι νᾶρθω

« Καὶ σᾶς τὸ καθιστῶ γνωστὸν προηγουμένως μένα

« Καλόγηρον ἀπλοῦν ὡσὰν κασίκαν, ποῦ δὲν νοιώθει

« Τίποτε μέσα σὸλ' αὐτά. Τὸ χεῖλος σου πρόλιγος

« Μοῦ χαμογέλασε πολὺ. Ἐπιθυμῶ καὶ πάλιν

« Νὰ τὸ ἰδῶ. Διώξατε τοὺς πάντας, καὶ δεχθῆτε

« Τὸν τολμηρὸν ποῦ ἔτυχε συγγνώμης, ὡς ἐλπίζω,

« Καὶ ὅστις ὑπογράφεται: ὑμέτερος καί... λίαν...

« Καὶ τὰ λοιπά...»

(Πρὸς τὸν καπουτσῖνον).

Ἴδου αὐτὸ τὸ γραῦμμα τί μοῦ λέγει,

Πάτερ μου, ἄκου!

(Πλησιάζουν ὅλοι, ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως).

« Δεσποινίς,

Εἰς τοῦ Καρδινάλιου

« Τὴν θέλησιν ὀφείλετε ὑπακοήν, ἀκόμα

« Καὶ ἂν αὐτὴ σᾶς φαίνεται σκληρά. Ἴδου ὁ λόγος

« Ποῦ ἔκαμα τὴν ἐκλογὴν ἐνὸς πολὺ ἁγίου,

« Πολὺ φρονίμου, καὶ πολὺ ἐξύπνου καπουτσῖνου,

« Διὰ νὰ φέρῃ τὰς γραμμάς αὐτὰς στάθρᾳ σας χέρια,

« Κέκφράζομεν τὴν θέλησιν εἰς τὸν δικόν σας οἶκον

« Τὴν εὐλογίαὶν τάχιστα τοῦ γάμου νὰ σᾶς δώσῃ·

(Στρέφει τὸ φύλλον).

« Πρέπει κρυφὰ ὁ Χριστιανὸς νὰ γίνη σύζυγός σας·
 « Τὸν ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς. Δὲν εἶνε ἀρεστός σας,
 « Ἄλλὰ ἐγκαρτερήσατε. Καὶ ἀναλογισθῆτε,
 « Ὁ οὐρανὸς τὸν ζῆλον σας πῶς θέλει εὐλογῆση,
 « Κέστέ περὶ τοῦ σεβασμοῦ βεβαία, Δεσποσύνη,
 « Ἐκείνου, ὅστις πάντοτε ὑπῆρξε καὶ θὰ εἶνε
 « Ὁ εὐλαβῶς καὶ ταπεινῶς ὑμέτερος καὶ... λίαν...
 « Καὶ τὰ λοιπά...»

ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ

Χρηστὸς ἀνὴρ!.. Τὸ εἶχα προμαντεύσει,
 Δὲν ἐφοβούμην παντελῶς· ἐπρόκειτο βεβαίως
 Περὶ ἀγίου πράγματος.

ΡΟΞΑΝΗ, χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Τί λέγεις, δὲν διαβάζω

ἽΩραῖα τὰς ἐπιστολάς;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Χούμ!

ΡΟΞΑΝΗ, ὑψηλοφώνως μετ' ἀπελπισίας.

Ἄ! εἶνε φρικῶδες!

Ο ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ, ὅστις διηύθυνε πρὸς τὸν
 Συρανὸ τὸ φῶς τοῦ φανοῦ του.

Εἶσθε ὑμεῖς;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

ἽΟχι, εἶμ' ἐγώ!

Ο ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ, στρέφει τὸ φῶς πρὸς τὸν
 Χριστιανόν καὶ ὡς ἂν τοῦ ἐπῆλθεν ἀμφιβολία, βλέπων τὴν καλλονὴν του.

Ἄλλ' ὅμως σεῖς...

ΡΟΞΑΝΗ

ἽΠάρχει

ἽΤὸ τέλος κ' ὑστερόγραφον: «Γιὰ τὴν μονὴν πιστόλας
 Δώσατ' ἑκατὸν εἴκοσι.»

ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ

Χρηστὸς, χρηστὸς αὐθέντης!

(Πρὸς τὴν Ροξάνην).

Ἐγκαρτερεῖτε!

ΡΟΞΑΝΗ, μὲ ὕφος μάρτυρος.

Ἐγκαρτερῶ!

(Ἐν ᾧ ὁ Ραγκενῶ ἀνοίγει τὴν θύραν εἰς τὸν καπουτσίνον, τὸν ὁποῖον ὁ Χριστιανὸς προσκαλεῖ νὰ εἰσέλθῃ, αὕτη λέγει χαμηλοφώνως εἰς τὸν Συρανό).

Προσπάθει τὸν δὲ Γκύση

Νὰ τὸν κρατήσῃς ἔξωθεν! Θὰ ἔλθῃ μετ' ὀλίγον—

Νὰ μὴν ἐμβῇ πρὶν...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐννοῶ!

(Πρὸς τὸν Καπουτσίνον).

Διὰ τὴν εὐλογίαν

Πόσος καιρὸς χρειάζεταιται;

ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ

Ἐν τέταρτον.

ΣΥΡΑΝΟ, ὠθῶν ὅλους πρὸς τὴν οἰκίαν.

Ἐμβῆτε!

Ἐγὼ θὰ μείνω...

ΡΟΞΑΝΗ, πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Ἐλα!..

(Εἰσέρχονται).

ΣΥΡΑΝΟ, μόνος.

Πῶς νὰ κάμω τὸ δὲ Γκύση,

Νὰ χάσῃ αὐτὸ τὸ τέταρτον;

(Ὁρμᾶ ἐπὶ τοῦ θρανίου, ἀναρριχᾶται πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ πρὸς τὸν ἐξώστην).

Ἐδῶ ἄς ἀνεβοῦμε!

Ἐγὼ ἵνα σχέδιον καλόν!..

(Τὰ ὄργανα ἀρχίζουν νὰ παίζουν πένθιμον ἦχον).

Χό! ἄνδρας εἶνε τοῦτος.

(Ὁ ἦχος γίνεταί ἀπαίσσιος).

Χό! χό! ἐτούτη τὴ φορὰ εἶν' ἕνας!..

(Εἶνε ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, καταβιβάζει τὸν πῖλον του ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἀφαιρεῖ τὸ ξίφος του, περιτυλίσσεται ἐντὸς τοῦ μανδύου του, ἔπειτα κύπτει καὶ παρατηρεῖ ἔξωθεν).

ἌΟχι! ὁ τοῖχος

Δὲν εἶνε τόσοσ ὑψηλός!..

(Διασκελίζει τὰς κιγκλίδας καὶ προσελκύνει πρὸς αὐτὸν τὸν μακρὸν κλάδον ἐκ τῶν δένδρων, ἅτινα ἐξέρχονται ἄνω τοῦ τοίχου τοῦ κήπου, προσκολλᾶται ἐπ' αὐτοῦ διὰ τῶν δύο χειρῶν του, ἔτοιμος νὰ πέσῃ).

Θέλω ταραξέει ἐλαφρῶς αὐτὴ τὴν ἀτμοσφαιραν!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΣΥΡΑΝΟ, ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὅστις εἰσέρχεται μὲ προσωπίδα, ψηλαφῶν εἰς τὸ σκότος.

Αὐτὸς ὁ τρισκατάρατος τί κάμει καπουτσίνοσ;

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ τὴν φωνὴν μου; Διάβολε! ἂν τὴν ἀναγνωρίσῃ;

(Ἄφίνων τὴν χειρὰ του, φαίνεται στρέφων μίαν ἀόρατον κλεῖδα).

Κρίκ! κράκ!

(Ἐπισήμως).

Μιμήσου, Συρανὸ, τοῦ Μπερζεράκ τὸν τόνον!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, παρατηρῶν τὴν οἰκίαν.

Ναί, εἶν' ἐδῶ. Βλέπω κακὰ μαυτὴ τὴν προσωπίδα!

(Μέλλει νὰ εἰσέλθῃ, ὅτε ὁ Συρανὸ πηδᾷ ἐκ τοῦ ἐξώστου κρατούμενοσ ἀπὸ τὸν κλάδον, ὅστις κάμπτεται καὶ τὸν καταθέτει μεταξὺ τοῦ δὲ Γκύση καὶ τῆσ θύρασ. Προσποιεῖται, ὅτι πίπτει βρῆεωσ δῆθεν καὶ ἀπὸ μεγάλου ὕψουσ, καὶ ἐξαπλώνεται κατὰ γῆσ, ὅπου μένει ἀκίνητοσ, ὡσ ζαλισθεῖσ, ὁ δὲ Γκύσησ κάμει ἄλμα πρὸσ τὰ ὀπισθεν).

Μπα! Τί;

(Ὅταν ἐγείρῃ τοὺσ ὀφθαλμοὺσ, ὁ κλάδοσ ἔχει ἀνυψωθῆ πάλιν. Δὲν βλέπει παρὰ τὸν οὐρανόν' δὲν ἐννοεῖ τίποτε).

Καὶ πόθεν ἔπεσεν αὐτός;

ΣΥΡΑΝΟ, ἀνακάθεται καὶ μὲ τόνον γασκονικόν.

Ἄπ' τῆ Σελήνη!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἄπ' τῆ;..

ΣΥΡΑΝΟ, μετὰ φωνῆς ὡς ἐν ὀνείρῳ.

Τί ὥρα ἔχετε;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μὴ τοῦστριψεν ἡ βίδα;

ΣΥΡΑΝΟ

Τί ὥρα εἶνε; Τί χωριό; Τί ἐποχή; Τί ἡμέρα;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μὰ...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐζάλισθην!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Κύριε...

ΣΥΡΑΝΟ

Σὰν μπόμπα ἀπ' τὴν Σελήνη

Πέφτω!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἀνυπομονῶν.

Μὰ τέλος, κύριε!..

ΣΥΡΑΝΟ, ἀνεγειρόμενος μὲ φωνὴν τραμεράν.

Πέφτω ἀπὸ 'κειῖθε!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὀπισθοδρομῶν.

Ἔστω!

Ἔστω! ἐπέσατε ἀπὸ 'κεῖ!.. Ἴσως τρελλὸς θὰ εἶνε!

ΣΥΡΑΝΟ, βεδίζων κατ' ἐπάνω του.

Δὲν πέφτω μεταφορικῶς!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μὰ...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐκατὸ χρόνια ἢ μία

Στιγμὴ—πόσον ἢ πτωσις μου διήρκεσε δὲν ξέρω—

"Ημouνα μέσα εἰς αὐτὴν τὴν κίτρινη τὴ φύσκα!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὑψῶν τοὺς ὄμους.

Ναί. Νὰ περάσω ἀφῆτε με!

ΣΥΡΑΝΟ, ἰστάμενος πρὸ αὐτοῦ.

Εἰλικρινῶς, ποῦ εἶμαι;

Τίποτε μὴ μοῦ κρύπτετε! Εἰς ποῖαν γῆν, εἰς ποῖον

Τόπον ὡς ἀερόλιθος ἔπεσα, κύριέ μου;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Διάβολε!..

ΣΥΡΑΝΟ

Κένῳ ἔπεφτα, ὁὐκ μπόρεσα νὰ ἐκλέξω

Τὸ μέρος τῆς ἀφίξεως, — καὶ ἀγνοῶ ποῦ πέφτω! —

Μέσ' σὲ σελήνην ἄραγε ἢ μὴ σὲ γῆν καμιμίαν

Τοῦ πισινοῦ μου μᾶσυρε τὸ βάρος;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μὰ, σὰς λέγω,

Κύριε...

ΣΥΡΑΝΟ, μετὰ φωνῆς τρόμου, ἣτις κά-
μει τὸν δὲ Γκύσην νὰ ὀπισθοδρομήσῃ.

"Υψίστε Θεε! Βλέπω σαυτὸν τὸν τόπον

Πῶς ἔχουν μαῦρον πρόσωπον!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, φέρων τὴν χεῖρα εἰς τὸ πρόσωπον.

Πῶς;

ΣΥΡΑΝΟ, μὲ φόβον ἐμφαντικόν.

Εἰς τὴν Ἀλγερίαν,

Μὴν εἶμαι; Εἰσθε ἰθαγενῆς;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, αἰσθανόμενος τὴν προσωπίδα του,

Ἢ προσωπίς!

ΣΥΡΑΝΟ, προσποιούμενος, ὅτι καθησυχάζει ὀλίγον.

Μὴν εἶμαι

Στὴ Βενετιά ἢ Γένοβα λοιπόν;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, θέλων νὰ περάσῃ.

Μὲ περιμένει

Μιά κυρία...

ΣΥΡΑΝΟ, τελείως πεπεισμένος.

Τὸ λοιπὸν εἶμαι εἰς τὸ Παρίσι.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, μειδιῶν ἀκουσίως του.

Εἶνε ἀστείος ἀρετὰ ὁ διάβολος!

ΣΥΡΑΝΟ

Γελᾶτε;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Γελῶ, μὰ θέλω νὰ διαβῶ!..

ΣΥΡΑΝΟ, ἀκτινοβολῶν.

Εἰς τὸ Παρίσι πέφτω!

(Με ὄλην τὴν ἀνεσίν του γελῶν, ξεσκονιζόμενος, χαιρετίζων).

Καὶ φθάνω—συγχωρήσατε!—διὰ τοῦ τελευταίου

Σίφωνος. Ἐσκονίσθηκα ὀλίγον ἀπὸ αἰθέρα.

Ἐνα ταξιῆδι πέκαμα! Με σκόνη τῶν ἀστέρων

Ἐγέμισαν τὰ μάτια μου. Πάνω στοὺς πτεριστήρας

Ἐχω ἀκόμη κάμποσα μαλλιά ἀπὸ τὸν πλανήτην.

(Λαμβάνων κάτι ἀπὸ τὴν χειρίδα του)

Κυττάχτε! Ἵστὸ σωκάρδι μου μιὰ τρίχα ἀπ' τὸν κομήτην!

(Φυσᾷ διὰ νὰ τὴν πετάξῃ).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἐκτὸς ἑαυτοῦ.

Κύριε...

ΣΥΡΑΝΟ, καθ' ἣν στιγμὴν θέλει νὰ περάσῃ ὁ δὲ Γκύσης, τείνει τὴν κνήμην διὰ νὰ δεῖξῃ δῆθεν κάτι καὶ τὸν σταματᾷ.

Εἰς τὴν κνήμην μου ἀπ' τὴν μεγάλην Ἄρκτον
Φέρω ἓνα δόντι· κέπειδ' ἴστην Τρίαιναν προσκρούων

Ἦθ' εἶλα μιαν ἀπ' τὰς τρεῖς λόγχαστας νὰποφύγω,

Πάω καὶ πέφτω καθιστὸς μέσ' τοὺς Ζυγοὺς, ποῦ ἀκόμα

Ἐπάνω 'κεῖ ἡ βελόνη των τὸ βάρος μου σημειώνει!

(Ἐμποδίζων ζωηρῶς τὸν δὲ Γκύσην νὰ περάσῃ καὶ λαμβάνων αὐτὸν ἀπὸ τὸ ἐν κομβίῳ τοῦ ἔσωκαρδίου του).

Ἄν σφίξετε τὴν μύτην μου μέσα Ἵστὰ δάκτυλά σας,

Θά στάξη γάλα, κύριε!...

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Γάλα;..

ΣΥΡΑΝΟ

'Απ' τόν Γαλαξίαν!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

'Α! σύρετε 'στόν διάβολο!

ΣΥΡΑΝΟ

'Ο οὐρανός με στέλλει!

(Σταυρῶν τοὺς βραχίονας).

Λοιπόν! θά με πιστεύσετε, πῶς εἰς τὸ πέσιμόν μου,
Εἶδα τὸν Σείριον νὰ φορῇ τὴν νύκτα 'να σαρίκι;

(Ἐμπιστευτικῶς).

'Ἡ Ἄρκτος ἢ ἄλλ' εἶνε μικρὰ πολὺ καὶ δὲν δαγκώνει.

(Γελῶν).

'Απὸ τὴν Λύραν πέρασα κῆσπασα μιὰ χορδὴ της!

(Ἵπερηφάνως).

'Αλλὰ νὰ γράψω σκέπτομαι αὐτὰ σῆνα βιβλίον,

Καὶ τοὺς ἀστέρας τοὺς χρυσοῦς, ποῦ 'στὸν καψαλισμένο

Μανδύαν μου ἐκρέμασα μὲ προφανεῖς κινδύνους,

'Όταν θά τὸ τυπώσουνε, θά γίνουν ἀστερίσκοι!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μὰ ἐπὶ τέλους θέλω...

ΣΥΡΑΝΟ

Σεῖς, τί θέλετε, μαντεύω!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Κύριε!

ΣΥΡΑΝΟ

'Απ' τὸ στόμα μου νὰ μάθετε ποθεῖτε,

Πῶς ἡ Σελήνη ἔγινε, κιὰν κατοικεῖ κανένας,

Μέσα 'στὴν στρογγυλότητα αὐτῆς τῆς κολοκύθας...

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, κραυγάζων.

'Όχι! θέλω...

ΣΥΡΑΝΟ

Νὰ μάθετε 'κει' 'πάνω πῶς ἀνέβην;
 Δι' ἐνὸς μέσου ποῦ ἐγὼ αὐτὸς εἶχον ἐφεύρει.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἀποθαρρυνόμενος.

Εἶνε τρελλός!

ΣΥΡΑΝΟ

Δὲν ἔβαλλα σένέργειαν καὶ πάλιν
 Τὸν βλάκα ἐκείνον ἀετὸν τοῦ Ρεγκιομοντάνου,
 Οὔτε τοῦ Ἀρχίτα τὸ δειλὸ τὸ περιστέρι...

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Εἶνε

Τρελλός, — ἀλλὰ σοφὸς τρελλός.

ΣΥΡΑΝΟ

"Ὁχι! δὲν ἐμιμήθην

Τίποτε προγενέστερον!

(Ὁ δὲ Γκύσης κατῶρθωσε νὰ διέλθῃ καὶ βεδίξει πρὸς τὴν θύραν τῆς
 Ροζάνης, ὁ Συρανὸ τὸν ἀκολουθεῖ ἑτοιμὸς νὰ τὸν δράξῃ).

Ἐφεῦρον ἕξῃ μέσα,

Νὰ κατακτήσω τὸν γλαυκὸν αἰθέρα!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, στρεφόμενος.

Ἐξ;

ΣΥΡΑΝΟ, στωμύλις.

Μποροῦσα,

Ἐχων τὸ σῶμα μου γυμνὸν, καθὼς μίαν λαμπάδα,
 Νὰ τὸ σκεπάσω μὲ πολλὰς μποτίλιες κρυσταλλένιες
 Γεμάτες ἀπὸ δάκρυα τοῦ πρωϊνοῦ αἰθέρος,
 Καὶ οὕτως, ἂν ἐξέθετα τὸ σῶμά μου 'στὸν ἥλιο,
 Τ'ἄστρον μαζὺ μὲ τὴν ὀροσιὰ κέκεινο θὰ ροφοῦσε.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἔκπληκτος χάμει ἐν βῆμα πρὸς τὸν Συρανό.

Μπᾶ! πράγματι εἶνε ἓνα αὐτό!

ΣΥΡΑΝΟ, ὀπισθοδρομῶν διὰ νὰ τὸν σύρῃ πρὸς τὸ ἄλλον μέρος.

Καὶ ἡμποροῦσ' ἀκόμα,

Νὰ συμπυκνώσω ἄνεμον, διὰ νὰ ἐξορμήσω,
 Ἄερα κάμνων ἀραιὸν ἐντὸς κεδρίνης θήκης

Διὰ κατόπτρων φλογερῶν ἐν εἴδ' εἰκοσαέδρων!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Δυό!

ΣΥΡΑΝΟ, ὀπισθοδρομῶν.

* Ἄλλως ὡς μηχανουργὸς καθὼς καὶ πυροτέχνης,
Σ' ἀκρίδα μέλατῆρια γεμάτην ἀτσαλένια
Μὲ διαδοχικὰ πυρὰ ἐκ νίτρου νὰ πετάξω
Μὲσ' ἰστὰ λειβάδια τὰ γλαυκὰ ποῦ τᾶστρα πᾶν καὶ βόσκουν!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἀκολουθῶν αὐτὸν ἀνύποπτος
καὶ μετρῶν διὰ τῶν δακτύλων.

Τρία!

ΣΥΡΑΝΟ

Γνωστὸν πῶς ὁ καπνὸς τείνει νάνέβη ἐπάνω.
Λοιπὸν ἔμποροῦσα μὲ αὐτὸν μιὰ σφαῖρα νὰ γεμίσω,
Καὶ νὰ μ' ὑψώσῃ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκπλησσομένης.
Τέσσαρα!

ΣΥΡΑΝΟ

* Ἀφοῦ ἡ Σελήνη, ὅταν
ἔχει μικρὸν τὸ τόξον τῆς, ὦ βώδια, τὸ μυαλό σας
Νὰ πιπιλιζῆ ἀγαπᾶ... μὲ τοῦτο νάλειφόμου!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, κατάπληκτος.

Πέντε!

ΣΥΡΑΝΟ, ὅστις ὁμιλῶν τὸν ὀδηγεῖ μέ-
χρι τοῦ ἄλλου μέρους τῆς πλατείας πλησίον ἐνὸς ἐδωλίου.

Καὶ τέλος καθιστὸς σὲ σιδερένιο δίσκον
Νὰ πάρω εἰς τὰ χέρια μου τεμάχιον μαγνήτου,
Καὶ νὰ τὸ ρίψω ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα. Τοῦτο
εἶναι τὸ μέσον τ' ἀριστον. Ὁ σιδερένιος δίσκος
Τότε ἀμέσως ἐξορμᾷ κατόπιν τοῦ μαγνήτου.
Ξανατινάξεις παρευθὺς ἐπάνω τὸν μαγνήτην,
Καὶ ὅπ! λα! ἔτσι δύνασαι ἐπ' ἀπειροὶ νάνέβης!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἐξή! νά, ἔξῃ ἄριστα μέσα, καί ποιό ἐξ ὄλων
Ἐκλέξατε σεῖς, κύριε;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐν ἔβδομον!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τί λέτε;

Καί ποιό;

ΣΥΡΑΝΟ

Μαντεύσατε! ἑκατόν στοιχηματίζω μένα!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μοῦ κίνησεν ὁ Σατανᾶς αὐτός τὸ διαφέρον!

ΣΥΡΑΝΟ, προσποιούμενος μὲ μεγάλα
μυστηριώδη κινήματα τὸν θόρυβον τῶν κυμάτων.

Χούφ! Χούφ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Λοιπόν;

ΣΥΡΑΝΟ

Μαντεύετε;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ὅχι!

ΣΥΡΑΝΟ

Τῆς παλιρροίας!

Τὴν ὥρα ποῦ τὰ κύματα τραβιῶνται ἀπ' τῆ Σελήνη,
Μετὰ λουτρὸν θαλάσσιον ξαπλώθηκα ἴστην ἄμμο,
Καί τὸ κεφάλι μου ἴψηλὰ κρατῶντας, φίλτατέ μου,
—Γιατί ἴστης φούντες τῶν μαλλιῶν μένει νερὸ πρὸ πάντων—
Εἰς τὸν ἀέρα ἐπέταξα ἴσαν ἄγγελος ὀλόρθος,
Κι' ἀνέβαινα, κι' ἀνέβαινα σιγὰ καὶ χωρὶς κόπον,
Ὅταν ἤσθάνθην σύγκρουσιν!.. Λοιπόν...

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, παρασυρόμενος ὑπὸ τῆς πε-
ριεργείας καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρανίου.

Λοιπόν!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀναλαχμῶν τὴν φυσικὴν φωνήν του.

Λοιπόν...

Τὸ τέταρτον ἐπέρασε... καὶ σᾶς ἐλευθερώνω.

Ἔγιν' ὁ γάμος, κύριε!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἀνεγειρόμενος δι' ἑνὸς ἄλματος

Μπᾶ! εἶμαι μεθυσμένος;

Αὐτὴ ἡ φωνή;

(Ἡ θύρα τῆς οἰκίας ἀνοίγεται, φαίνονται θεράποντες φέροντες κηροπήγια ἀνημμένα. Φῶς. Ὁ Συρανὸ ἐξάγει τὸν καταβίβασθέντα πῖλον του.

Ἡ μύτη αὐτῆ! Ὁ Συρανό!

ΣΥΡΑΝΟ, χαιρετίζων.

Ὁ ἴδιος!

Μόλις τὰ δακτυλῖδια των ἀντήλλαξαν ἐπάνω.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ποιοί;

(Στρέφεται Εἰκῶν. Ὅπισθεν τῶν θεραπόντων ἡ Ροζάνη καὶ ὁ Χριστιανὸς κρατοῦνται διὰ τῆς χειρὸς. Ὁ Καπουτσίνοσ τοὺς ἀκολουθεῖ μειδιῶν. Ὁ Ραγκενὼ ὑψώνει ὡσαύτως μίαν λαμπάδα.

Ἡ ἀκόλουθος κλείει τὴν πορείαν πεφοβισμένη).

ᾠ Θεοί!

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

Οἱ ἴδιοι, ΡΟΞΑΝΗ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ὁ ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ, ΡΑΓΚΕΝΩ, ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ, ἡ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, πρὸς τὴν Ροζάνην.

Ἔσεῖς!

(Ἀναγνωρίζων τὸν Χριστιανὸν, κατάπληκτος).

Αὐτός!

(Χαιρετίζων τὴν Ροζάνην μετὰ θαυμασμοῦ).

Εἶσθ' ἀπὸ τῆς πλείον φίνες!

(Πρὸς τὸν Συρανό).

Σᾶς, ἐφευρέτα μηχανῶν, τρώντι σᾶς συγχαίρω,

Θὰ κάματε κῆνα ἅγιον μὲ τὴν διήγησίν σας

Ἐστὴν πύλην νὰ ἐστέκετο τοῦ παραδείσου ἀκόμη.

Αὐτὴν νὰ σημειώσητε τὴν παρατήρησίν μου,
Διότι χρήσιμος ἔμπορεῖ νὰ εἶνε σὲ βιβλίον.

ΣΥΡΑΝΟ, ὑποκλινόμενος.

Κύριε, εἶνε συμβουλή ὅπου θ' ἀκολουθήσω.

Ο ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ, δεικνύων τοὺς ἐραστὰς
εἰς τὸν δὲ Γκύσην καὶ σείων μετ' εὐχαριστήσεως τὸν λευκὸν πώγωνά του.

Ὡραῖον ζεῦγος, τέκνον μου, ἠνώσατε εἰς γάμον.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, παρκατηρῶν αὐτὸν μὲ παγετῶδες βλέμμα.

Ναί!

(Πρὸς τὴν Ροξάνην).

Ἦέτε τώρα ὑγίαινε ἄστὸν ἄνδρα σας, κυρία!

ΡΟΞΑΝΗ

Γιατί;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Προετοιμάζεται τὸ σύνταγμα νὰ φύγη.

Ἐπάγετε νὰ τῶρετε!

ΡΟΞΑΝΗ

Στὸν πόλεμον;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Βεβαίως!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄλλ' ὅμως οἱ ἐπίλεκτοι δὲν πᾶνε.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Θὰ ὑπάγουν.

(Ἐξάγων χαρτίον, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰς τὸ θυλάκιόν του).

Ἰδοὺ καὶ ἡ διαταγή.

(Εἰς τὸν Χριστιανόν).

Ἐπάγετε, βαρῶνε,

Ὁ ἕλιος νὰ τὴν φέρετε!

ΡΟΞΑΝΗ, ριπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Χριστιανοῦ.

Χριστιανέ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, καγχάζων, πρὸς τὸν Συρανὸ

Τοῦ γάμου

Ἡ νύκτ' ἀκόμ' εἶνε μακράν!

ΣΥΡΑΝΟ, κατ' ἰδίαν.

Αὐτὸς νομίζει, πῶς αὐτὸ θὰ μὲ πολυπειράξῃ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, πρὸς τὴν Ροξάνην.

Ἄχ! ἐν ἀκόμῃ φίλημα!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐμπρός! πολλὰ ἐπῆρες!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ἐξακολουθεῖ νὰ φιλῇ τὴν Ροξάνην.

Νὰ τὴν ἀφήσω τί σκληρόν!.. Δὲν ξεύρεις...

ΣΥΡΑΝΟ, ζητεῖ νὰ τὸν ἀποσπάσῃ.

Ξεύρω...

(Ἀκούονται μακρόθεν τὰ τύμπανα κροτοῦντα πορείαν).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὅστις ἀνῆλθεν εἰς τὸ βάθος.

Εἶνε

Τὸ σύνταγμα πάναχωρεῖ

ΡΟΞΑΝΗ, πρὸς τὸν Συρανὸ, κρατοῦσα
τὸν Χριστιανὸν τὸν ὑποῖον ὁ Συρανὸ προσπαθεῖ νὰποσπάσῃ.

Ἄλλοίμονον! σέσένα,

Σὲ σὲ τὸν ἐμπιστεύομαι, ὁὸς τὴν ὑπόσχεσίν σου,

Πῶς ἡ ζωὴ του κίνδυνον κανένα δὲν θὰ τρέξῃ.

ΣΥΡΑΝΟ

Θὰ προσπαθήσω, μὰ καμμιὰν ὑπόσχεσιν δὲν εἶδω

ΡΟΞΑΝΗ, ὡσαύτως.

Ἵπόσχου μου πῶς φρόνιμος θὰ εἶνε...

ΣΥΡΑΝΟ

Θὰ πασχίσω.

Ἄλλὰ...

ΡΟΞΑΝΗ, ὡσαύτως.

Καὶ πῶς ἴστην τρομερὰν αὐτὴν πολιορκίαν
Δὲν θὰ κρυολογῇ ποτὲ...

ΣΥΡΑΝΟ

Θὰ κάμω ὅ,τι ἴμφορέσω

Ἄλλὰ...

ΡΟΞΑΝΗ, ὡσαύτως.

Πῶς θάνε καὶ πιστός...

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄ! ναί, ἀναμφιβόλως!

Ἄλλά...

ΡΟΞΑΝΗ, ὡσαύτως.

Καὶ πῶς συχνότατα ἐπιστολὰς θὰ γράφῃ!

ΣΥΡΑΝΟ, σταματῶν.

Αὐτὸ, — σοῦ τὸ ὑπόσχομαι!

ΑΥΛΑΙΑ

~~— — — — —~~

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ ΤΗΣ ΓΑΣΚΟΝΗΣ

Ἡ θέσις, τὴν ὁποίαν κατέχει ὁ λόχος τοῦ Καρμπὸν δὲ Καστέλ Ζαλοῦ εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Ἀράσου. Εἰς τὸ βάθος, πρόχωμα διήκον δι' ὅλης τῆς σκηνῆς. Πέραν ἐκεῖθεν φαίνεται ὀρίζων πεδιάδος· ἡ χώρα κεκαλυμμένη ὑπὸ πολιορκητικῶν ἔργων. Τὰ τεῖχη τοῦ Ἀράσου καὶ ἡ σκιαγραφία τῶν στεγῶν του ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, πολὺ μακρὰν. — Σκηναί· ὄπλα διασπαρμένα· τύμπανα κτλ. — Ἡ ἡμέρα μέλλει νάνατειλῃ. Ἀνατολὴ κίτρινη. — Φρουροὶ ἀραιωμένοι. Πυρά. — Κεκαλυμμένοι ἐντὸς τῶν μανδύων των, οἱ ἐπίλεκτοι τῆς Γασκόνης κοιμῶνται. Ὁ Καρμπὸν δὲ Καστέλ Ζαλοῦ καὶ ὁ Λεμπρέτ ἀγρυπνοῦν. Εἶνε κάτωχοι καὶ κάτισχοι. Ὁ Χριστιανὸς κοιμᾶται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἐντὸς τοῦ μανδύου του εἰς τὸ πρῶτον ἐπίπεδον, μὲ τὴν ὄψιν φωτιζομένην ὑπὸ τοῦ πυρός. Σιωπὴ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ΚΑΡΜΠΟΝ ΔΕ ΚΑΣΤΕΛ ΖΑΛΟΥ, ΛΕΜΠΡΕΤ,
Οἱ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ, ἔπειτα ΣΥΡΑΝΟ.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Φρικῶδες!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Ναί. Τίποτε πειά.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Χίλιοι σταυροί!

ΚΑΡΜΠΟΝ, νεύων εἰς αὐτὸν νὰ ὁμιλῇ σιγά.

Βλαστήμα

Σιγά! Θὰ τοὺς ξυπνήσης.

(Εἰς τοὺς ἐπιλέκτους).

Σούτ! Νὰ κοιμηθῆτε!

(Εἰς τὸν Λεμπρέτ).

Τρώγει

Ὅποιοι κοιμᾶται!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἄλλ' αὐτοὶ ποῦ ὑποφέρουν ὅμως

Ἄπ' ἀγρυπνία, βρίζουνε πῶς τοῦτο εἶν' ὀλίγο!

Τί πείνα!

(Ἀκούονται μακρόθεν πυροβολισμοί).

ΚΑΡΜΠΟΝ

Αὐτὲς ἢ τουφεκιὲς καταραμένεες νᾶνε!

Φοβοῦμαι μήπως τὰ παιδιὰ ζυπνήσουν!

(Εἰς τοὺς ἐπιλέκτους, οἵτινες ἐγείρουν τὴν κεφαλὴν).

Κοιμηθῆτε!

(Κατακλίνονται πάλιν. Νέοι πυροβολισμοὶ πλησιέστεροι).

ΕἰΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ταρασσόμενος.

Διάβολε! Ἀκόμη;

ΚΑΡΜΠΟΝ

Τίποτε δὲν εἶνε! Ἐπιστρέφει

Ὁ Συρανό!

(Αἱ κεφαλαί, αἵτινες εἶχον ἐγερθῆ κατακλίνονται πάλιν).

Ο ΣΚΟΠΟΣ, ἔξωθεν.

Στὸ διάβολο! Τίς εἶ;

Ἡ ΦΩΝΗ τοῦ ΣΥΡΑΝΟ

Ὁ Μπερζεράκ!

Ο ΣΚΟΠΟΣ ἐπὶ τοῦ προχώματος.

Στὸ διάβολο! Τίς εἶ;

ΣΥΡΑΝΟ, ἐμφανιζόμενος ἐπὶ τῆς κορυφῆς.

Ἐγὼ ὁ Μπερζεράκ, βρὲ βλάκα!

(Καταβαίνει. Ὁ Λεμπρέτ πηγαίνει εἰς προϋπάντησίν του ἀνήσυχος).

ΛΕΜΠΡΕΤ

Θεέ μου!

ΣΥΡΑΝΟ, νεύων εἰς αὐτὸν νὰ μὴν ἐξυπνήσῃ κανένα

Σούτ!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Πληγώθηκες;

ΣΥΡΑΝΟ

Κάθε πρωτὶ, γνωρίζεις,

Ἐπῆραν τὴν συνήθειαν νὰ μὴ μέπιτυχαίνουν!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Εἶνε σκληρόν, κάθε πρωτὶ νὰ ριζοκινδυνεύης
Δι' ἓνα γράμμα!..

ΣΥΡΑΝΟ, σταματῶν πρὸ τοῦ Χριστιανοῦ,

Ἐπόσχεσιν τῆς ἔδωκα νὰ γράφη

Συχνά!

(Τὸν παρατηρεῖ).

Κοιμᾶται . Εἶν' ὠχρὸς. Ἄν ἔγνώριζ' ἢ καυμένη
Πῶς ἀπ' τὴν πείνα χάνεται... Μὰ πάντοτε ὠραῖος!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Πήγαινε εὐθὺς νὰ κοιμηθῆς!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Λεμπρέτ, μὴ μοῦ γκρινιαῖζης!..

Μάθε, πῶς διὰ νὰ περνῶ τῶν Ἰσπανῶν τὰς θέσεις,
Εὗρηκα ἓνα μέρος ποῦ μεθοῦνε κάθε νύκτα.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἐπρεπε τροφίμα καμμιᾶν ἡμέρα νὰ μὰς φέρης.

ΣΥΡΑΝΟ

Γιὰ νὰ περάσης ἐλαφρὸς πρέπει νὰ ἦσαι! — Ξεύρω
Πῶς θ' ἄνε ἀπόψε κάτι τι καινούργιο. Ἡ θὰ φᾶνε
Οἱ Γάλλοι ἢ θάποθάνουνε, — ἔάν ἡ ὄρασίς μου
Δὲν μάπατᾶ.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Εἰπέτο μου!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι, γιατί δὲν ἔχω
Διόλου βεβαιότητα... θὰ ὀῆς!..

ΚΑΡΜΠΟΝ

Τὶ καταισχύνη,

Νὰ εἶνε πολιορκητῆς κανεὶς καὶ νὰ πεθαίνη

Ἄπὸ τὴν πείνα!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἄλκοιμονον! ἀπ' τὴν πολιορκίαν
Πλέον περίπλοκον ποτὲ δὲν εἶδα τοῦ Ἀράσου:
Πολιορκουῖμεν τ' Ἀρασον, — καὶ μέσα σ' τὴν δική μας
Παγῖδα μᾶς πολιορκεῖ ὁ Ἴσπανός Ἰνφάντης
Καὶ καρδινάλιος...

ΣΥΡΑΝΟ

Κ' αὐτὸς μὲ τὴν σειράν του
Πρέπει νὰ πολιορκηθῇ ἀπὸ κανέναν ἄλλον.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Δὲν εἶνε νὰ γελάς!

ΣΥΡΑΝΟ

Χό! Χό!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Καὶ ὅταν τὴν ζωὴν σου
Σκέπτομαι, πῶς καθημερινῶς ἐκθέτεις γιὰ νὰ φέρης
Ἐπιστολὴν εἰς τὴν...

(Βλέπων, ὅτι διευθύνεται εἰς μίαν σκηνὴν).

Ποῦ πᾶς;

ΣΥΡΑΝΟ

Νὰ γράψω μίαν ἄλλην.

(Ἐγείρει τὴν ὀθόνην κέξαφανίζεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Οἱ ἴδιοι ἐκτὸς τοῦ ΣΥΡΑΝΟ

Ἡ ἡμέρα ἀνέτειλεν ὀλίγον. Ρόδιναὶ ἀνταύγειαι. Ἡ πόλις τοῦ Ἀράσου
χρυσίζεται εἰς τὸν ὀρίζοντα. Ἀκούεται κρότος τηλεβόλου, ἀκολου-
θούμενος ἀμέσως ὑπὸ τυμπανοχρουσίας, πολὺ μακρὰν, πρὸς
ἀριστεράν. Ἄλλα τύμπανα κρούονται πλησιέστερον. Αἱ
τυμπανοχρουσίαι ἀνταποκρίνονται πρὸς ἀλλήλας, καὶ
προσεγγίζουσαι ἐκρήγνυνται σχεδὸν ἐν τῇ σκηνῇ,
καὶ ἀπομακρύνονται πρὸς δεξιὰν, διατρέχουσαι
τὸ στρατόπεδον. Θόρυθος ἐξεγέρσεως.
Φωναὶ μακρυναὶ ἀξιωματικῶν.

ΚΑΡΜΠΟΝ, μὲ στεναγγόν.

Ἢ ἔγερσις!.. Ἀλοίμονον!

(Οἱ ἐπίλεκτοι ταρασσονται εἰς τοὺς μανδύας των, τανύονται).

ᾠ τροφοδότα ὕπνε,

Τελείωσες!.. Ἢ πρώτη των κραυγῆ ποῖα θὰ εἶνε
Ξεύρω!

ΕΙΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ἀνακαθήμενος.

Πεινώ!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Πεθαίνω!

ΟΛΟΙ

ᾠ!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Ἐγέρθητε!

ΤΡΙΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Οὔτε βῆμα!

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Οὔτ' ἓνα κίνημα!

Ο ΠΡΩΤΟΣ, κατοπτριζόμενος εἰς τεμάχιον θώρακος.

ᾠχρὰν ἔχω τὴν γλῶσσαν. Εἶνε

Τάγερσι κακοχώνευτο!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Γιὰ λίγο Τσέστερ δίνω

Καὶ τὸ βαρωνικὸν αὐτὸ οἰκόσημόν μου!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Ἐμένα,

Ἄν δὲν θελήσουν κάτι τι νὰ δώσουν ἴσθιν κοιλιὰ μου,

Διὰ νὰ τὸ κατεργασθῆ καὶ τὸ χυλοποιήσῃ,

ᾠς Ἀχιλλεὺς θάποσυρθῶ ἀμέσως ἴσθιν σκηνήν μου.

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Ἄχ ναί! ψωμάκι!

ΚΑΡΜΠΟΝ, πηγαίνων εἰς τὴν σκηνήν ὅπου εἰσῆλθεν ὁ Συρανό.
Συρανό!

ΑΛΛΟΙ

Πεθαίνουμε!

ΚΑΡΜΠΙΟΝ, πάντοτε μὲ ἡμίσειαν φωνὴν εἰς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς.
Βοήθεια!

Σὺ, ποῦ τοὺς δίδεις πάντοτε ἀστείας ἀπαντήσεις,
Ἔλα νὰ τοὺς φαιδρύνῃς!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, πρὸς τὸν πρῶτον ὅστις μασσᾷ κᾶτι.
Τί μασσᾷς;

ΠΡΩΤΟΣ

Ἄπ' τὰ κανόνια

Στουπὶ ποῦ τηγανίζουνε μὲ ξύγκι, ὅπου βαίνουν
Γιὰ τῶν τροχῶν τὸ ἄλειμμα. Στὸ Ἄρασον τριγύρω
Κυνῆγι δὲν εὐρίσκεται διόλου!

Εἰς ἄλλος, εἰσερχόμενος.

Ἄπ' τὸ κυνῆγι

Ἐρχομ' ἐγώ!

Εἰς ἄλλος, ὡσαύτως.

Ἐψάρεψα ἔστο Σκάρπα!

ΟΛΟΙ, ἐγείρονται καὶ ὁρμοῦν ἐπὶ τῶν δύο νεωστὶ ἀφιχθέντων
Τί;—Τί πρᾶγμα

Μᾶς φέρετε;—Φκσιανό;—Κυπρῖνο;—Δεῖξατέ μας
Ὅγρήγωρα, ὁγρήγωρα!

Ο ΨΑΡΑΣ

Μία γόπα!

Ο ΚΥΝΗΓΟΣ

Ἐνα σπουργίτη!

ΟΛΟΙ, ἐκτὸς ἑαυτῶν.

Ἄς ἐπαναστατήσωμεν!—Δὲν εἰμποροῦμεν πλέον!

ΚΑΡΜΠΙΟΝ

Βοήθεια, Συρανό!

(Εἶνε πλέον ἡμέρα).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἴδιοι ΣΥΡΑΝΟ

ΣΥΡΑΝΟ, ἐξέρχεται τῆς σκηνῆς του,
ἤσυχος, μὲ μίαν γραφῖδα εἰς τὰ οὖς του, καὶ ἐν βιβλίον εἰς τὴν χεῖρα του.

Πῶς;

(Σιγή. Εἰς τὸν πρῶτον ἐπίλεκτον).

Σὺ, γιατί τὸ πόδι σέρνεις;

ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Κάτι 'στῆς φτέρνες μένοχλει!..

ΣΥΡΑΝΟ

Τί πράγμα;

ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Τὸ στομάχι!

ΣΥΡΑΝΟ

Κὲγὼ τὸ ἴδιο, διάβολε!

ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Καὶ σένοχλει;

ΣΥΡΑΝΟ

Διόλου,

Μὲ κάνει πειὸ 'ψηλό.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Μακρὰ ἔχω τὰ δόντια!

ΣΥΡΑΝΟ

Τότε

Θεὲ νὰ δαγκώνεις πειὸ βαθειά.

ΤΡΙΤΟΣ

Μέσ' στὴ κοιλιά μου παίζει!

Ταμποῦρλο!

ΣΥΡΑΝΟ

Γιὰ τὴν ἔφοδο.

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Μοῦρχεται νὰ χερέψω!

ΣΥΡΑΝΟ

Ψέμματα: γιατί νηστικὸ ἀρκοῦδι δὲν χορεύει!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

*Αχ! μὲ τὸ λάδι νάτρωγα κάτι!

ΣΥΡΑΝΟ, λαμβάνων τὴν περικεφαλαίαν,
καὶ δίδων αὐτὴν εἰς τὰς χεῖράς του.

Κάμε σαλάτα!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Σ'ὰν τί μποροῦσε ν'ἄπρωγε κανεῖς;

ΣΥΡΑΝΟ, ρίπτων εἰς αὐτὸν τὸ βιβλίον,
ποῦ ἔχει εἰς χεῖράς του.

Τὴν Ἰλιάδα!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Εἰς τὸ Παρίσι ὁ ὑπουργὸς τὰ γεύματά του κάμει
Τὰ τέσσερα!

ΣΥΡΑΝΟ

Μιὰ πέρδικα ἔπρεπε νὰ σοῦ στείλῃ!

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ὑψῶν τοὺς ὄμους.

Πάντοτε πνεῦμα, καὶ σπαθιά!

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί, καὶ σπαθιά καὶ πνεῦμα!

Καὶ μίαν νύκτα θ'ἄθελα νὰ πέσω ν'ἀποθάνω,
Κάτω ἀπὸ ρόδινο οὐρανὸ, μὲ μίαν εὐφυΐαν
Γιὰ μιὰ καλὴν ὑπόθεσιν! — "ὦ! πληγωμένος θέλω
Ἐπὶ τὸ εὐγενέστερο τῶν ὄπλων ποῦ ὑπάρχει,
Κι'ἀπὸ ἐχθρὸν ἀντάξιον, στῆς δόξης τὸν λειμῶνα,
Μακρὰ ἀπὸ κλίνη πυρετοῦ, μὲ μιὰ σπαθιά 'στὸ στήθος
Νὰ πέσω, καὶ 'στὰ χεῖλή μου μὲ μίαν εὐφυΐαν!

ΚΡΑΥΓΗ ΟΛΩΝ

Πεινῶ!

ΣΥΡΑΝΟ, σταυρώνων τοὺς βραχίονας.

Μὰ πάντα 'στὸ φαγὶ θὰ εἶν' ὁ νοῦς σας; "Ἐλα,
Σὺ, Βερτρανδοῦ τὸ πῖφερο, παληῆ βοσκέ, κοντά μας!
Τράβα τὸ ἕνα πῖφερο ἀπ' τὴ διπλὴ τὴ θήκη,
Καὶ παιῖξε 'στὸ σωρὸν αὐτὸ τῶν φοβερῶν φαγάδων
"Ἦχους τοῦ τόπου μας παληοὺς, μὲ τὸ γλυκὸ ῥυθμὸ τους,
Ποῦ μέσα κρύβουνε φωνὲς ἀγάπης μαγεμμένες,
Αὐτοὺς τοὺς ἤχους ποῦ ἀργὰ σὰν τὸν καπνὸ πετοῦνε,
Ποῦ τὸ χωριὸ τὸ πατρικὸ ἀπὸ τῆς στέγης βγάζει,
"Ἦχους, ποῦ μοιάζει ἡ μουσικὴ τὴν μητρικὴ μας γλῶσσα!..

(Ὁ γέρον κάθηται καὶ προετοιμάζει τὸν ὀξύκυλόν του).

Γιὰ μιὰ στιγμή ὁ μάχιμος ἄς θυμηθῆ αὐλὸς σου,
Ποῦ θλίβεται τὴν σήμερον, ἐν ᾧ τὰ δάκτυλά σου
Ἵσαν νὰ χορεύουν φαίνονται εἰς τὸν σωλῆνα ἄνω,
Πῶς πρὶν νὰ γίνῃ ἀπὸ ἔβενον ἦτον ἀπὸ καλάμι.
Ἄς τὸν ἔξαφνίσῃ τᾶσμα του, καὶ ἄς ἀναγνωρίσῃ
Μέσ' στὸ τραγοῦδι τὴν ψυχὴν τῆς φιλειρηνικῆς του
Κι ἀγροτικῆς νεότητος!..

(Ὁ γέρον ἀνέρχεται παίζων ἤχους τῆς Λαγκεδόκης).

Ἀκούσετε, Γασκόνοι!..

Δὲν εἶνε πειὰ τὸ πῖφερο τὸξὺ τοῦ στρατοπέδου,
Εἶνε τοῦ δάσου, ὁ αὐλὸς ὑπὸ τὰ δάκτυλά του.
Δὲν εἶνε πειὰ στὰ χεῖλη του τῆς μάχης ἢ σφυρίχτρα,
Εἶνε ἢ σιγαλὴ κι ἀργὴ φλογέρα τῶν βοσκῶν μας!..
Ἀκοῦστε! Εἶν' ἡ λαγκαδιὰ, ἡ ἐρημιὰ, τὸ δάσος,
Εἶν' ὁ βοσκὸς ὁ μελαψὸς, ποῦ κόκκινὸ χεῖ σκουφο.
Εἶν' ἡ γλυκάδα ἢ πράσινη τὸ βράδυ ἴσθι Δορδόνη,
Γασκόνοι, ἀκοῦστε: εἶνε ἐδῶ ἡ μάνα μας Γασκόνη!

(Ὅλων αἱ κεφαλὰὶ κύπτουν, οἱ ὀφθαλμοὶ ρεμβάζουν·—δάκρυα λαθραίως ἀπομάσσονται διὰ τῆς περιχειρίδος ἢ τοῦ ἄκρου ἐνὸς μανδύου).

ΚΑΡΜΠΟΝ, πρὸς τὸν Συρανὸ χαμηλοφώνως.

Μὰ σὺ τοὺς φέρνεις δάκρυα!

ΣΥΡΑΝΟ

Τῆς νοσταλγίας!.. Εἶνε

Ἀρρώστια εὐγενέστερη αὐτὴ ἀπὸ τὴν πείνα!..
Δὲν εἶνε φυσικὴ αὐτὴ, ἀλλ' ἠθικὴ! Καὶ εἶνε
Γιὰ μένα προτιμότερο, ποῦ ἄλλαξαν τὸν πόνο,
Διότι τώρα σφίγγεται μονάχα ἡ καρδιά των!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Ἄπ' τὴν πολλὴ συγκίνησι θὰ τοὺς ἐξασθενήσῃς!

ΣΥΡΑΝΟ, ὅστις ἔνευσεν εἰς τὸν τυμπανιστὴν νὰ πλησιάσῃ.

Ἡσυχος μεῖνε! Οἱ ἥρωες ποῦ κρύβουνε ἴσθι αἶμα

Ὁ γρήγορα ξυπνοῦν! Ἄρκεϊ...

(Κάμει χειρονομίαν. Τὸ τύμπανον κρούεται).

ΟΛΟΙ, ἐγειρόμενοι καὶ ὁρμῶντες εἰς τὰ ὄπλα των.

Τί τρέχει;.. Τί συμβαίνει;..

ΣΥΡΑΝΟ, μειδιῶν.

Βλέπεις, ἀρκεῖ μία φορά τὸ τύμπανο νὰ παλῆξῃ,

Καὶ ἕγείρασας ὄνειρα, καῦμοί, ἀγάπες, ἐπαρχία...

Ὅ,τι τοὺς ἔφερε ὁ αὐλὸς, τὸ τύμπανο τὰ βγάζει!

Εἰς ἐπιλεκτοσ, παρατηρῶν εἰς τὸ βάθος.

Ἄ! Ἄ! Ἴδου ὁ κύριος μᾶς ἔρχεται δὲ Γκύσης!

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ, ψιθυρίζοντες.

Χού... Χού...

ΣΥΡΑΝΟ, μειδιῶν.

Τί κολακευτικὸς ψίθυρος!

Εἰς ἐπιλεκτοσ

Μᾶς σκοτίζει!

Εἰς ἄλλοσ

Μὲ τῆς νταντέλες τοῦ πλαταιοῦ κολλάρου του ποῦ βάζει

Πάνω ἰστὴν πανοπλία του, ἔρχεται νὰ μᾶς κἀνή

Τὸν ὑπερήφανο!

Εἰς ἄλλοσ

Ὡσὰν ἰστό σίδηρο ἐπάνω

Νὰ βάζουνε τ' ἀσπρόρρουχα!

Ὁ πρῶτοσ

Εἶνε καλὸ ἴσάν ἔχη

Σπυρὶ κανένας ἰστό λαιμό!

Δευτεροσ

Εἷς αὐλικὸς ἀκόμα!

Εἰς ἄλλοσ

Ὁ ἀνεψιὸς τοῦ θείου του!

Καρμπιον

Μᾶνε κιαυτὸς Γασκόνος!

Ὁ πρῶτοσ

Κιβδηλος!.. Μὴ πιστεύετε σαυτόν! Γιατ' οἱ Γασκόνου

Πρέπει νὰ ἦνε ὄλοι των τρελλοί. Καὶ δὲν ὑπάρχει
Κίνδυνος μεγαλείτερος ἴστον κόσμον ἀπὸ Γασκόνον
Φρόνιμον.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Εἶνε κίτρινος!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Πεινᾶ!.. ὡσὼν ἐπαίτης!

Ἄλλ' ἐπειδὴ χρυσᾶ κουμπιὰ φορεῖ ἴστο θώρακά του,
Ὁ πόνος τοῦ στομάχου του ἀστράφτει μέσ' ἴστον ἥλιο!

ΣΥΡΑΝΟ, ζωηρῶς.

Κ' ἐμεῖς ἄς μὴ φαινόμεθα πῶς πάσχομεν! Τῆς πίπες,
Τοὺς κύβους σας καὶ τὰ χαρτιὰ πάρτε!..

(Ὅλοι ταχέως ἀρχίζουν νὰ παίξουν ἐπάνω εἰς τὰ τύμπανα, εἰς τὰ σκα-
μνία καὶ κατὰ γῆς, καὶ ἐπὶ τῶν μανδύων των, καὶ ἀνάπτουν
τὰς μακρὰς πίπας των).

Κεγὼ μονάχος

Διαβάζω τὸν Καρτέσιον.

(Περιπατεῖ ἐπάνω καὶ κάτω ἀναγινώσκων μικρὸν βιβλίον τὸ ὁποῖον ἔσου-
ρεν ἐκ τοῦ θυλακίου του. Εἰκὼν. Ὁ δὲ Γκύσης εἰσέρχεται. Ὅλοι
φαίνονται ἀπερροφημένοι, κεύχαριστημένοι).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ ἴδιοι, ὁ ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, εἰς τὸν Καρμπόν.

Ἄ! — Καλὴ μέρα!

(Παρατηρεῖ ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Κατ' ἴδιαν εὐχαριστημένος).

Εἶνε

Πράσινος.

ΚΑΡΜΠΟΝ, ὡσαύτως.

Δὲν τοῦ μένουνε παρὰ τὰ μάτια μόνον.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, παρατηρῶν τοὺς Γασκόνους

Νὰ, ἢ κακὲς ἢ κεφαλές!.. Ναί, κύριοι, μανθάνω

Ἄπὸ παντοῦ, πῶς ἀπὸ σᾶς πολλοὶ μὲ περιπαίξουν

Κοί εὐγενεῖς ἐπίλεκτοι, οἱ ἀρχοντοχωριάτες,
 Βαρῶνοι περιγουρδῖνοι, περιφρονήσεις μόνον
 Γιά τόν συνταγματάρχη τῶν δεικνύουν. Ραῖουῦργον
 Μὲ λέγουν κι' αὐλοκόλακα, καὶ τοὺς κτυπᾷ 'στὰ νεῦρα
 Πῶς εἰς τὸν θώρακα φορῶ τῆς Γένοβας κολλάρο, —
 Καὶ τὴν ὀργὴν τῶν δείχνουνε πολλάκις μεταξύ τῶν,
 "Ὅτι μπορεῖ ν'άνε κανεῖς Γασκόνος, καὶ δὲν εἶνε
 Ζητιάνος!

(Σιωπή. Παίζουν. Καπνίζουν).

Πρέπει ἄρα γε διὰ τοῦ λοχαγοῦ σας
 Νὰ τιμωρήσω ὅλους σας; Δὲν θέλω.

ΚΑΡΜΠΟΝ

"Ἄλλως τε εἶμαι

'Ελεύθερος κ'ἐγὼ ποινὴ καμμιά δὲν ἐπιβάλλω...

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἄ!

ΚΑΡΜΠΟΝ

'Πλήρωσα τὸν λόχον μου, καὶ εἶνε ἰδικός μου.
 Καὶ μόνον εἰς διαταγὰς πολέμου ὑπακούω.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἄ!.. μὰ τὴν πίστιν μου! Ἄρκεῖ.

(Ἄποτεινόμενος εἰς τοὺς ἐπιλέκτους).

Τὸ θράσος τὸ δικό σας

Δύναμαι νὰ περιφρονῶ. Τὸν τρόπο μου γνωρίζουν
 Πῶς πέφτω μέσα 'στὴ φωτιά. Ἐχθὲς εἰς τὴν Βαπώμην
 Μὲ τί ἀνδρείαν εἶδατε, νὰ ὀπισθοχωρήση
 Ἐκαμα ἐγὼ τὸν κόμητα δὲ Μπουκούα. Ἐπάνω
 Εἰς τοὺς δικούς του ἔφερα ὡς χιονοστιβάδα
 Τοὺς ἰδικούς μου τρεῖς φορές.

ΣΥΡΑΝΟ, χωρὶς νὰ ἐγείρη τὴν μύτην του ἀπὸ τὸ βιβλίον.

Κὴ ἄσπρη σας ταινία;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἔκπληκτος κεύχαριστημένος

Τὴν λεπτομέρειαν αὐτὴν γνωρίζετε;.. Τῶνόντι

Συνέβη, ἐν ᾧ ἔστρεφα τὸν ἵππον μου τριγύρω,
 Τοὺς ἄνδρας μου ἴστην ἔφοδον τὴν τρίτην γιὰ νὰ φέρω,
 Μιὰ τῶν φυγάδων κίνησις ἴστα πόδια τῶν ἐχθρῶν μου
 Μὲπέταξε. Ἐκινῶνευσα νὰ μὲ συλλάβουν τότε
 Καὶ νὰ μὲ τουφεκίσουνε, ὅταν τὴν εὐφυΐαν
 Εἶχα νὰ λύσω παρευθὺς καὶ κατὰ γῆς ν' ἀφήσω
 Νὰ κυλισθῆ ἢ ταινία μου, ποῦλεγε τὸν βαθμὸν μου·
 Εἰς τρόπον ὥστ' ἴμπόρεσα, χωρὶς νὰ προσελκύσω
 Τὴν προσοχὴν, τοὺς Ἴσπανοὺς νὰφήσω καὶ νὰ ἔλθω
 Καὶ πάλιν ἐναντίον των, ἐνισχυμένον φέρων
 Τὸ σῶμα μου ὀλόκληρον, καὶ τοὺς κτυπήσω πάλιν.
 — Λοιπὸν γιὰ τὸ κατόρθωμα, τί λέγετε, αὐτό μου;

(Οἱ ἐπίλεκτοι δὲν φαίνονται ἀκούοντες, ἀλλὰ τὰ παιγνιόχαρτα καὶ τὰ
 δοχεῖα τῶν κύβων μένουσιν εἰς τὸν ἀέρα, ὁ καπνὸς μένει
 εἰς τὸ στόμα. Περιμένουν).

ΣΥΡΑΝΟ

Πῶς ὁ Ἑρρῖκος τέταρτος δὲν ἠθέλε ποτέ του,
 Κ' ἂν τὸν ἐσύντριβε ἀριθμὸς πολὺς, συγκατανεύσει,
 Νὰ βγάλλῃ τὸ λοφίον του τὸ ἄσπρον.

(Χαρὰ σιωπηλῇ τὰ παιγνιόχαρτα ρίπτονται. Οἱ κύβοι πίπτουν. Ὁ
 καπνὸς ἐκφεύγει).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἄλλ' ἐν τούτοις,
 Τὸ τέχνασμα ἐπέτυχε.

(Ἡ αὐτὴ προσδοκία κρατοῦσα ἐκκρεμῆ τὰ χαρτιά καὶ τοὺς κύβους).

ΣΥΡΑΝΟ

Μπορεῖ, μὰ δὲν ἀρνεῖται
 Καὶ τὴν τιμὴν νᾶνε κανεὶς σκοποβολῆ.

(Χαρτιά, κύβοι, καπνὸς, ρίπτονται. ἴπίπτουν, ἴπιτανται μετ' αὐξούσης χαρᾶς).

Ἄν ἤμουν

Παρῶν, ὁπότεν ἔπεσεν ἡ ἄσπρη σας ταινία,

— Ἡ τόλμη καὶ τῶν δύο μας εἰς τοῦτο διαφέρει—

Θὰ τὴν ἐσήκων' ἀπ' τὴ γῆ καὶ θὰ τὴν ἐφοροῦσα!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἄκούετε, μιὰ ἔπαρσις γασκονικὴ ἀκόμα!

ΣΥΡΑΝΟ

*Ἐπαρσις;..Φέρτε τὴν ἐδῶ. Προσφέρομαι ἀπόψε
Νὰ τήνε φέρω σταυρωτὰ ἴσθην ἔφοδον ὁ πρῶτος!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Κὴ προσφορὰ γασκονικὴ ἀκόμα! Ἡ ταινία
Γνωρίζετε πῶς ἔμεινεν εἰς τὸν ἐχθρὸν, ἴσθου Σκάρπα
Τὰς ὄχθας, ὅπου τοῦ ἐχθροῦ αἱ μυδραλιοβόλοι
Τὴν ἔχουν κάμει κόσκινο, —ποῦ ἔνεν μπορεῖ κανέννας
Νὰ πάη τώρα νὰ τὴν ἴβρῃ!

ΣΥΡΑΝΟ, ἐξάγων ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ
τὴν λευκὴν ταινίαν καὶ τείνων αὐτὴν εἰς αὐτόν.

Νὰ τὴν.

(Σιωπὴ. Οἱ ἐπίλεκτοι πνίγουν τοὺς γέλωτάς των εἰς τὰ χαρτῖα καὶ εἰς
τὰ δοχεῖα τῶν κύβων. Ὁ δὲ Γκύσης στρέφεται, τοὺς παρατηρεῖ
πάραυτα ἀναλαμβάνουν τὴν σοβαρότητά των, τὸ
παιγνίδι των. Εἰς ἐξ αὐτῶν συρίζει
ἀδιαφόρως τὸν ὄρεινὸν ἦχον
τοῦ ὄξυαύλου).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, λαμβάνων τὴν ταινίαν.

Εὐχαριστῶ σας.

Μὲ τοῦ ὑφάσματος αὐτοῦ τὸ ἀντικτὸ κομματί,
Ἐνα σημεῖον εἰμπορῶ νὰ κάμω—ποῦ ὡς τώρα
Ἐδίσταζα.

(Πηγαίνει εἰς τὸ πρόχωμα, ἀναρριχᾶται ἐπ' αὐτοῦ καὶ ταράσσει
πολλάκις τὴν ταινίαν εἰς τὸν ἀέρα).

ΟΛΟΙ

Μπᾶ! Τεῖν' αὐτό;

Ο ΦΡΟΥΡΟΣ, ἄνω τοῦ προχώματος.

Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος

Ἐκεῖ κάτω φεύγει τρέχοντας!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, κατερχόμενος παλιν.

Εἶν' ἴσπανὸς κατάσκοπος πλαστὸς, ποῦ μᾶς παρέχει

Ἵπηρεσίας ἱκανὰς, αἱ δὲ πληροφορίαι
 Ποῦ μεταδίδῃ ἑστὸν ἐχθρὸν, εἶν' ὅσαι ἐγὼ τοῦ δίδω,
 Εἰς τρόπον ὥστ' ἐπιρροὴν νὰ ἔχωμεν ἔμποροῦμεν
 Ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν.

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶνε ἀχρεῖος!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, δένων νωχελῶς τὴν ταινίαν του.

Εἶν' ἄνετον. Ἐλέγαμεν; ἜΑ!.. μάθετε ἀκόμα
 Ἐν γεγονός. Τὴν νύκτ' αὐτὴν διὰ νὰ μᾶς σιτίση,
 Ἐπινοῶν ἐν τέχνασμα μεγάλον ὁ στρατάρχης,
 Πρὸς τὴν Δουρλένην ἔσπευσεν, ὅπου τοῦ βασιλέως
 Εἰρίσκονται οἱ σιτισταί, καὶ διὰ τῶν σπαρμένων
 Ἄγρῶν θὰ ἐνωθῇ μαυτούς· ἀλλὰ γιὰ νὰ γυρίση
 Ἐκεῖθεν ἀνενόχλητος, ἐπῆρε τόσους ἀνδρας,
 Ὡστε βεβαίως ὁ ἐχθρὸς μὲ πᾶσαν εὐκολίαν
 Νὰ μᾶς προσβάλλῃ δύναται, ἀφοῦ ἀπουσιάζει
 Τὸ ἥμισυ τῆς στρατιᾶς ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Βεβαίως ἂν οἱ Ἴσπανοὶ ἐγνώριζαν τὸ πρᾶγμα,
 Θὰ ἦτο σοβαρόν. Ἀλλὰ γνωρίζουσιν ἐκεῖνοι
 Τὴν ἀναχώρησιν αὐτὴν;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τὴν ξεύρουνε καὶ μέλλουν

Νὰ μᾶς προσβάλλουν παρευθύς.

ΚΑΡΜΠΟΝ

ἜΑ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ὁ κατάσκοπός μου

Ἐκεῖνος ἦλθεν ὁ πλαστός, νὰ μοῦ προαναγγεῖλῃ
 Τὴν προσβολὴν, κέπρῶσθεσε: «Μπορῶ νὰ καθορίσω
 Τὴν θέσιν τῆς ἐφοδοῦ των· ποιὸ εἶνε τὸ σημεῖον
 Ποῦ θέλετε ἢ ἐφοδος τῶν Ἴσπανῶν νὰ γίνη;
 Θὰ εἶπω πῶς ἐκ τῶν μερῶν ἐκεῖνο ποῦ πειὸ λίγο

Ὑπερασπίζεσθε εἰν' αὐτό, καὶ ἡ προσπάθειά των
 Θέλει συγκεντρωθῆ ἐκεῖ». Κεῖνὸ τοῦ εἶπα τότε:
 «Ἐχει καλῶς. Ἐξέλιθετε ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου,
 Κι' ἀκολουθεῖτε τὴν γραμμὴν διὰ τῶν ὀφθαλῶν σας,
 Κι' ὁποῦ σᾶς σηματοδεύσω ἡγὼ θὰ εἶνε αὐτὸ τὸ μέρος!

ΚΑΡΜΠΟΝ, εἰς τοὺς ἐπιλέκτους.

Ἐτοιμασθῆτε, κύριοι!

(Ὅλοι ἐγείρονται. Θόρυβος ξιφῶν καὶ ζωστήρων).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Θὰ γίν' εἰς μίαν ὥραν.

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Ἄ!.. Ἐχομεν τότε καιρόν!

(Ὅλοι ἐπανακάθηνται. Ἐπαναλαμβάνουν τὸ διακοπὴν παιγνίδιον).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, εἰς τὸν Καρμπόν.

Εἶνε ἀνάγκη ὅμως

Τὸν χρόνον νὰ κερδίσωμεν. Σ' ὀλίγον ὁ στρατάρχης
 Θὰ ἐπανέλθῃ.

ΚΑΡΜΠΟΝ

Ἄλλὰ πῶς κερδίζομεν τὸν χρόνον;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, εἰς τὸν Καρμπόν.

Τὴν καλωσύνην θάχετε τὰ φονευθῆτε ὅλοι.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄ! νὰ τὴν ἡ ἐκδίκησις!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Δὲν θὰ ὑποστηρίξω

Πῶς θὰ ἐξέλεγον ἐσᾶς καὶ ὅλους τοὺς δικούς σας

Ἐὰν σᾶς ἀγαποῦσα, ἀλλὰ, διότι δὲν συγχρίνω

Μὲ τὴν ἀνδρείαν σας καμμιάν, ὑπηρετῶν συγχρόνως

Τὸν ἄνακτα, ὑπηρετῶ καὶ τὸ δικό μου μῖσος.

ΣΥΡΑΝΟ

Καταδεχθῆτε, κύριε, εὐγνώμων νὰ σᾶς εἶμαι.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Γνωρίζω, ἕνας μέγατόν νὰ μάχεσθε ποθεῖτε:

Δι' ἐργασίας ἔλλειψιν δὲν θὰ παραπονεῖσθε.

(Ἀναβαίνει μὲ τὸν Καρμπόν).

ΣΥΡΑΝΟ

Πρόκειται 'στό οικόσημον, ὦ φίλοι, τῆς Γασκόνης,
Πέχει γαλόνια ἔξ χρυσᾶ καὶ κυανᾶ, κέν ἄλλο
Νὰ προστεθῆ αίματηρόν, ποῦ ἔλειπεν ὡς τώρα!

(Ὁ δὲ Γκύσης ἠμιλεῖ χαμηλοφώνως μετὰ τοῦ Καρμπόν, εἰς τὸ βάθος.
Δίδονται διαταγαί. Ἡ ἀντίστασις προετοιμάζεται. Ὁ Συρανὸ
πηγαίνει πρὸς τὸν Χριστιανόν, ὅστις ἔμεινεν ἀκίνητος,
μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους).

ΣΥΡΑΝΟ, θέτων τὴν χειρᾶ του ἐπὶ τῶν ὤμων.

Χριστιανέ;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, κινῶν τὴν κεφαλὴν.

Ροζάνη!

ΣΥΡΑΝΟ

Φεῦ!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Θὰ ἤθελα νὰ βάλω

Τὸν ὑστερνὸ χαιρετισμὸ σ'ένα ὠραῖο γραῖμμα!..

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐπόπτευα πῶς σήμερα τὸ πρᾶγμα θὰ τελειώσῃ.

(Σύρει ἐν γραμματίον ἐκ τοῦ ἐσωκαρδίου του).

Κέκ μέρους σου τὴν χαιρετῶ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Δεῖξέ μου!..

ΣΥΡΑΝΟ

Θέλεις;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Θέλω

(Ἄνοίγει, ἀναγινώσκει καὶ σταματᾷ).

Μπα!

ΣΥΡΑΝΟ

Τί;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τὸ στίγμα τὸ μικρὸν αὐτό;..

ΣΥΡΑΝΟ, λαμβάνων τὴν ἐπιστολὴν ζω-
ηρῶς καὶ παρατηρεῖ μὲ ὕφος ἀφελές.

Τὸ στίγμα;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Εἶνε

Ἐν δάκρυ!

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί... ὁ ποιητὴς τὸν ρόλον τοῦ συγχίζει,
Ἔχει κιαυτό τὴν χάριν τοῦ!.. Τὸ γράμμα τοῦτο ἦτο—
Γεμάτο ἀπὸ συγκίνησιν κεδάκρυσσά ὁ ἴδιος
Γράφων αὐτό.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἐδάκρυσσες;

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί... γιατί... νάποθάνη
Κανείς δὲν εἶνε τρομερόν... ἀλλὰ... νὰ μὴ τὴν ἴδῃ
Πάλιν κανείς ποτὲ... ἰδοὺ τὸ φοβερό!.. διότι
Ἐγὼ δὲν τὴν...

(Ὁ Χριστιανὸς τὸν παρατηρεῖ).

Ἐμεῖς δὲν τὴν...

(Ζωηρῶς).

Ἐσὺ δὲν τὴν...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ἀποσπῶν τὴν ἐπιστολήν.
Τὸ γράμμα

Δός μου αὐτό!

(Ἀκούεται θόρυβος μακρὰν εἰς τὸ στρατόπεδον).

Ἡ ΦΩΝΗ ΕΝΟΣ ΦΡΟΥΡΟΥ

Στὸ διάβολο! Τίς εἶ;

(Πυροβολισμοί. Θόρυβος φωνῶν. Κωδωνίσχοι).

ΚΑΡΜΠΟΝ

Τεῖνε;

Ο ΣΚΟΠΟΣ ἐπὶ τοῦ προχώματος.

Ἐν ἀμάξι!

(Ὁρμοῦν διὰ νὰ ἴδουν).

ΚΡΑΥΓΑΙ

Τί! μέσα ἔστὸ στρατόπεδον;—Εἰσέρχεται! Πῶς φθάνει
Φαίνεται ἀπὸ τὸν ἐχθρόν!—Διάβολε! Ρίχτε!—Ὁχι!
Ὁ ἀμαξῆς ἐφώναξε!—Τί;—Φωνάζει: ὑπηρεσία

Τοῦ Βασιλέως!

(Ὅλοι εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ προχώματος καὶ παρατηροῦν ἔξω. Οἱ κωδωνίσκοι πλησιάζουν).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, εἰς τὰ παρασκήνια.

Τεῖπατε; Τοῦ Βασιλέως!

(Κατεβαίνουν ὅλοι. Τίθενται εἰς γραμμὴν).

ΚΑΡΜΠΟΝ

Ὅλοι

Βγάλετε τὰ καπέλλα σας!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τοῦ Βασιλέως!—Ὁχλε

Οὐτιδανέ, εἰς τὴν γραμμὴν διὰ νὰ εἰμφορέση

Νὰ κάμη τὴν καμπύλην του μετὰ πομπῆς!

(Ἡ ἄμαξα εἰσέρχεται μετὰ μεγάλου τριποδισμοῦ. Εἶνε κεκαλυμμένη ἀπὸ λάσπην καὶ κονιορτόν. Τὰ παραπετάσματα ἔχουν ἀποσυρθῆ.

Δύο θεράποντες ὀπίσθεν. Σταματᾷ).

ΚΑΡΜΠΟΝ, κραυγάζων.

Κτυπᾶτε

Τὰ τύμπανα!

(Τυμπανοκρουσία. Ὅλοι οἱ ἐπίλεκτοι ἀποκαλύπτονται).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τανάβαθρον ἄς κατεβῆ ἀμέσως!

(Δύο ἄνδρες ὀρμοῦν. Ἡ θύρα τῆς ἀμάξης ἀνοίγεται).

ΡΟΞΑΝΗ, πηδῶσα ἐκ τῆς ἀμάξης.

Καλὴν ἡμέραν σας!

(Ὁ ἦχος τῆς γυναικείας φωνῆς κάμει νὰ ἐγερθῆ διὰ μιᾶς ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος, ὅστις ἔκλινε βαθέως. Κατάπληξις).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἴδιοι, ΡΟΞΑΝΗ

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἔσεῖς γιὰ τὴν ὑπηρεσίαν

Τοῦ Βασιλέως!

ΡΟΞΑΝΗ

Βέβαια, τοῦ μόνου βασιλέως

Τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ Ἐρωτος!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄ! Ἰψίστε Θεέ μου!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ὁρμῶν.

Σύ; Διατί;

ΡΟΞΑΝΗ

Ἦτο μακρὰ αὐτὴ ἡ πολιορκία.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Γιατί;..

ΡΟΞΑΝΗ

Θὰ σοῦ εἰπῶ!

ΣΥΡΑΝΟ, ὅστις εἰς τὸν ἦχον τῆς φωνῆς τῆς ἔμεινε καρφωμένος, ἀκίνητος, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ στρέψῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς αὐτήν.

Θεε! Νὰ τὴν κυττάξω;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Δὲν δύνασθε νὰ μείνετε ἐδῶ!

ΡΟΞΑΝΗ, φαιδρῶς.

Ἦ! ναί, θὰ μείνω!

Μοῦ δίδετ' ἓνα τύμπανο;

(Κάθηται ἐπάνω εἰς ἓνα τύμπανον).

Εὐχαριστῶ!

(Γελᾷ).

Ἐπάνω

Στάμάξι μου ἐτουφέκισε...

(Ἵπερηφάνως).

Περίπολος! Ὁμοιάζει

Πῶς ἔχει κατασκευασθῆ ἀπὸ ἓνα κολοκύθι.

Ψέμματα; Ὅπως βλέπουμε μέσα ἔσθ' παραμῦθι,

Καὶ οἱ θεράποντες ἀπὸ ποντίκια.

(Στέλλουσα ἓνα φίλημα εἰς τὸν Χριστιανόν).

Καλημέρα!

(Παρατηροῦσα ὄλους).

Δὲν φαίνεσθε φαιδροί! — Μακρὰν, γνωρίζετε, πῶς εἶνε
Τὸ Ἄρασον!

(Παρατηροῦσα τὸν Συρανό).

Ἐξάδελφε, χαίρω πολὺ!

ΣΥΡΑΝΟ, προχωρῶν.

Μὰ, πές μου

Πῶς;..

ΡΟΞΑΝΗ

Πῶς εὗρήκα τὸν στρατόν; ὦ φίλε μου, θεέ μου,
Ἄπλούστατον: ἐβάδισα ὡς ποῦ τὴν χώραν εἶδα
Κατεστραμμένην. Ἄχ! αὐτὴν τὴν φρίκην νὰ τὴν ἴδω,
Γιὰ νὰ πιστεύσω, ἔπρεπε! Ἄ! κύριοί μου, ἂν εἶνε
Αὐτὴ τοῦ Βασιλέως σας ὑπηρεσία, τότε
Τὴν ἰδικὴν μου προτιμῶ καλλίτερα.

ΣΥΡΑΝΟ

Τί τρέλλα!

Πῶς διάβολο ἐπέρασες;

ΡΟΞΑΝΗ

Πῶς; Ἄλλὰ διὰ μέσου

Τῶν Ἰσπανῶν!

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Τί πονηραῖς ποῦ σοῦνε!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τὰς γραμμάς των

Πῶς τὰς ἑπεράσατε;

ΛΕΜΠΡΕΤ

Αὐτὸ θὰ εἶχε δυσκολίας

Πολλὰς!..

ΡΟΞΑΝΗ

Ὅχι πάρα πολλὰς. Ἄπλούστατα διηλθον
Ταχέως μὲ τὰμάξι μου. Ἄν ἰδαλγὸς κανένας
Ἐδειχνε τὴν ἀγέρωχον μορφήν του, τὸ πειδὸ ὠραῖο
Χαμόγελο τοῦ ἔδειχνα ἑστὰ χεῖλη μου ἀμέσως,
Καὶ ἐπειδὴ αὐτοί—ἄς μὴ κακοφανῇ τῶν Γάλλων—
Εἶνε ἱπποτικώτεροι τοῦ κόσμου εὐπατρίδαι,

Ἐπέρασα!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Ναί, βέβαια, τὸ χαμογέλοιό τοῦτο
 εἶνε διαβατήριον! Ἄλλ' ὅμως θὰ σᾶς εἶπαν
 Πολλάκις, ποῦ πηγαίνετε, κυρία;

ΡΟΞΑΝΗ

Ναί, πολλάκις.

Καί τοὺς ἀπήντων: «Νὰ ἰδῶ τὸν ἐραστήν μου». Τότε
 Κι' ὁ πλέον ἄγριος Ἴσπανός, τὴν θύραν τῆς ἀμάξης
 ἔκλεινε πάλιν σοβαρῶς καὶ μὲ χειρονομίαν
 Ποῦ θὰ φθονοῦσε ὁ βασιληᾶς, σηκώνων τὸ τουφέκι
 Ποῦχε στραμμένο ἄνω μου, γεμάτος ἀπὸ χάριν
 Συγχρόνως καὶ ἀπάθειαν, μὲ τὸ καπέλο πάνω
 Γιὰ ν' ἀνεμίζῃ τὸ φτερό, μοῦ ἔλεγε μὲ μίαν
 Ὑπόκλισιν: «Περάσατε, σενιόρα!»

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μὰ, Ροξάνη...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐλεγα: ἐραστήν μου, ναί... συγχώρησέ με, φίλε,
 Ἄλλ' ἐννοεῖς, ἂν ἔλεγα: τὸν σύζυγόν μου, τότε
 Κανένας δὲν θὰ μ'ἄφινε νὰ διαβῶ...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μὰ...

ΡΟΞΑΝΗ

Τί ἔχεις;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ὅφείλετε νὰ φύγετε!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐγώ;

ΣΥΡΑΝΟ

Πολὺ ταχέως!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ναί, πρέπει!

ΡΟΞΑΝΗ

Μὰ, γιατί...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, στενοχωρούμενος.

Γιατί... ἐντὸς ὀλίγου...

ΣΥΡΑΝΟ, ὡσαύτως.

Εἰς τρία

Τέταρτα...

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὡσαύτως.

... εἴτε τέσσαρα!..

ΚΑΡΜΠΟΝ, ὡσαύτως.

Καλλίτερον θὰ ἦτο...

ΔΕΜΠΡΕΤ

Γιατ' ἴσως ἠμπορούσατε...

ΡΟΞΑΝΗ

Μένω. Θὰ πολεμήστε.

ΟΛΟΙ

ᾠ! ὄχι!

ΡΟΞΑΝΗ

Εἶνε ἄνδρας μου!

(Ρίπτεται εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ Χριστιανοῦ).

Μαζύ σου ἄς μὲ φονεύσουν!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄλλὰ τί μάτια εἶν' αὐτά;

ΡΟΞΑΝΗ

Θὰ σοῦ εἰπῶ τὸν λόγον.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἄπελπισ.

Ἡ θέσις εἶνε τρομερά!

ΡΟΞΑΝΗ, στρεφομένη.

Πῶς; Τρομερά!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐκεῖνος

Ἐπίτηδες μᾶς ἔβαλε 'σαυτήν!

ΡΟΞΑΝΗ, εἰς τὸν δὲ Γκύσην.

Ἄ! λοιπὸν χήραν

Μὲ 'θέλατε;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Σόρκίζομαι!..

ΡΟΞΑΝΗ

"Οχι! παράφρων τώρα

Είμαι!.. Καὶ δὲν θὰ φύγω πειά!.. "Αλλως τε τοῦτο εἶνε
Διασκεδαστικὸν πολὺ.

ΣΥΡΑΝΟ

Πῶς; Ἡ κομψευομένη

Ἦτο λοιπὸν μιὰ ἡρώϊς;

ΡΟΞΑΝΗ

Κύριε Μπερζεράκ,

Εἴμ' ἑξαδέλφη σας!

ΕΙΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Καλῶς θὰ σ' ὑπερασπισθῶμεν!

ΡΟΞΑΝΗ, θερμαινομένη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

"Ω! Τὸ πιστεύω, φίλοι μου!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ, μετὰ μέθης.

Μὲ ἴριδα εὐωδιάζει

"Ὀλον μας τὸ στραπόπεδον!

ΡΟΞΑΝΗ

Καὶ ἀκριβῶς καπέλλο

Διὰ τὴν μάχην ἔβαλα...

(Παρατηροῦσα τὸν δὲ Γκύσην).

Ἄλλὰ καιρὸς ὁ κόμης

Ἴσως νὰπέλθῃ. Πιθανὸν νὰρχίσουν.

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Τοῦτο εἶνε

Πάρα πολὺ! Ἐπίσκεψιν θὰ κάμω στὰ κανόνια

Καὶ θὰ γυρίσω. Ἐχετε καιρὸν ἀκόμη, ἰδέαν

Νὰ μεταβάλετε.

ΡΟΞΑΝΗ

Ποτέ!

('Ὁ δὲ Γκύσης ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἴδιοι, ἐκτὸς τοῦ ΔΕ ΓΚΥΣΗ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ἰκετεύων.

Ροζάνη!..

ΡΟΞΑΝΗ

"Ὁχι!

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, εἰς τοὺς ἄλλους.

Μένει!

ΟΛΟΙ, ὀρμῶντες, συνωστιζόμενοι, ὠθούμενοι

Χτένι! — Σαποῦνι! — Ἐτρώπησε τὸ ροῦχο μου! Βελόνη
 Δότε μου! — Τὸν καθρέφτη σου! — Μιὰ ταινία δός μου! —
 Τοῦ μουστακιοῦ τὸ σίδερο! — Ἐνα ξυράφι!

ΡΟΞΑΝΗ, εἰς τὸν Συρανὸ, ὅστις τὴν ἰκετεύει.

"Ὁχι!

Ἄπο τὴν θέσι μου αὐτὴν δὲν μὲ κινεῖ κανένας!

ΚΑΡΜΠΟΝ, ἀφοῦ, ὡς οἱ ἄλλοι, ἐξεσκονίσθη,
 ἐξεσκόνισε τὸν πῖλον του, ἀνώρθωσε τὸ πτερόν του, καὶ ἔστυρε τὰς πε-
 ριχειρίδας του, προχωρεῖ πρὸς τὴν Ροζάνην καὶ ἐπισήμως:

Θὰ ἤρμοζε, κυρία μου, νὰ σᾶς παρουσιάσω,
 Ἄφοῦ εἶν' ἔτσι, μερικοὺς ἐκ τῶν κυρίων τούτων,
 Ποῦ τὴν τιμὴν θὰ λάβωσιν ὑπὸ τὰ βλέμματά σας
 Νὰ φονευθοῦν.

(Ἡ Ροζάνη ὑποκλίνεται, καὶ περιμένει, ὀρθία ἐπὶ τοῦ βραχίονος
 τοῦ Χριστιανοῦ. Ὁ Καρμπὸν παρουσιάζει).

Δὲ Περεσκοῦ δὲ Κολινιάκ, βαρῶνος.

Ο ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, χαιρετίζων.

Κυρία μου!..

ΚΑΡΜΠΟΝ, ἐξακολουθῶν.

Δὲ Καστεράκ δὲ Καύζακ, βαρῶνος—

Δὲ Μάλγουρ Ἐστρεσσάκ Λεσμπᾶ δ' Ἐσκαραμπιὸ, Βιδάμης—

Ἰππότης δ' Ἀντινιάκ-Ζυζέ.— Ὁ δὲ Χιλλὸ, Βαρῶνος

Δὲ Σαλεσάν Βλανιάκ Καστέλ Κραμπιούλ...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄλλὰ καθεῖς σας

Πόσα ὀνόματα ἔχετε;

ΒΑΡΩΝΟΣ ΧΙΛΛΟ

Πληθος!..

ΚΑΡΜΠΟΝ

Τὸ χέρι ἀνοίξτε

Ποῦ τὸ μανδῦλι σας κρατεῖ.

ΡΟΞΑΝΗ, ἀνοίγει τὴν χεῖρα καὶ πίπτει τὸ μανδύλιόν της.

Γιατί;

(Ὅλος ὁ λόχος κάμει κίνημα, ὅπως ὀρμήση καὶ τὸ λάβῃ).

ΚΑΡΜΠΟΝ, λαμβάνων αὐτὸ ζωηρῶς.

Χωρὶς σημαίαν

Ἦταν ὁ λόχος μου! Ἄλλὰ ὀρκίζομαι πῶς θᾶνε

Ἦ πλέον ὠραιότερη τοῦ στρατοπέδου ὄλου,

Ποῦ θάνεμίζῃ ἐπάνω μας!

ΡΟΞΑΝΗ, μειδιῶσα.

Εἶνε μικρὸν ὀλίγον.

ΚΑΡΜΠΟΝ, δένων τὸ μανδύλιον εἰς τὴν κορυφὴν τῆς λόγχης του.

Μᾶχει νταντέλες γύρω του!

ΕἰΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, εἰς τοὺς ἄλλους.

Χωρὶς καμμίαν θλιψίν

Θάπέθνησκον, ἀφοῦ αὐτὸ τὸ ἀγγελουδοὶ βλέπω,

Ἔνα καρύδι μοναχὸ ἂν εἶχα ἴστην κοιλιά μου!..

ΚΑΡΜΠΟΝ, ὅστις τὸν ἤκουσε ἀγανακτῶν.

Ντροπή! νὰ λὲς γιὰ φαγητὸν, ὅταν μία γυναῖκα

Ἐπέραστος...

ΡΟΞΑΝΗ

Πλὴν ζωηρὸν τοῦ στρατοπέδου εἶνε

Τὰ γέρι καὶ μοῦ ἀνοίξεν ἡ ὄρεξις: παστίτσα

Κρύα, ζεστά, κρασιά λεπτά:—νὰ, ὁ κατάλογός μου!

Θέλετε νὰ μοῦ φέρετε αὐτά;

(Κατάπληξις).

ΕΙΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Ποῦ νὰ τὰ βροῦμε ὅλ' αὐτά;
 Ἄλλὰ, θεέ μου,

ΡΟΞΑΝΗ, ἡσύχως.

Στὸ ἰδιό μου ἀμάξι.

ΟΛΟΙ

Μπᾶ!..

ΡΟΞΑΝΗ

Ὅμως πρέπει νὰ κοποῦν, νὰ ξεκοκκαλιασθοῦνε!
 Κύριοι, δέτε πειὸ κοντὰ λοιπὸν τὸν ἀμαξῆ μου,
 Κέν' ἄνθρωπον πολύτιμον θάναγνωρίστε. Κάθε
 Σάλτσα θὰ ξαναζεσταθῆ εὐθύς, ἂν ἀγαπᾶτε!

ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ, ὀρμῶντες εἰς τὴν ἀμαξαν.

Ὁ Ραγκενώ!

(Ἐπευφημῖαι).

ᾠ! ᾠ!

ΡΟΞΑΝΗ

Πτωχὰ παιδιὰ!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρά της.
 Καλὴ νεραίδα!

ΡΑΓΚΕΝΩ, ὄρθιος ἐπὶ τῆς ἑώρας του ὡς
 ἀγύρτης ἐν δημοσίᾳ πλατεία.

Κύριοι!..

(Ἐνθουσιασμός).

ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ

Ζήτω! Ζήτω του τοῦ Ραγκενώ!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Δὲν εἶδαν

Οἱ Ἴσπανοί, σὰν πέρασαν τὰ κάλλη της, τὸ γεῦμα!
 (Χειροκροτήματα).

ΣΥΡΑΝΟ, σιγὰ εἰς τὸν Χριστιανόν.

Χούμ! Χούμ! Χριστιανέ!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἄπ' τὴν πολλὴ γ α λ α ν τ ε ρ ί α

Τοσοῦτον ἀφηρέθησαν, ὥστε δὲν εἶδαν διόλου...

(Ἐξάγει ἐκ τοῦ ἐδωλίου του ἐν φαγητὸν τὸ ὁποῖον ἐγείρει).

Τὴ γαλαντίνᾳ!..

(Χειροκροτήματα. Ἡ γαλαντίνη διέρχεται ἀπὸ χεῖρας εἰς χεῖρας).

ΣΥΡΑΝΟ, σιγὰ εἰς τὸν Χριστιανόν.

Παρακαλῶ, μονάχα μία λέξι!..

ΡΑΓΚΕΝΩ

Κὴ Ἀφροδίτη ἐμάγευσε τοὺς ὀφθαλμοὺς των τόσο,

Ὡστε κρυφὰ ἡ Ἄρτεμις περνᾷ...

(Σείων ἓνα μηρόν).

Ἐνα ζαρκάδι!

(Ἐνθουσιασμός. Ὁ μηρὸς ἀνηρπάγη ὑπὸ εἴκοσι χειρῶν τεταμένων).

ΣΥΡΑΝΟ, χαμηλοφώνως εἰς τὸν Χριστιανόν.

Νὰ σοῦ μιλήσω ἤθελα!

ΡΟΞΑΝΗ, εἰς τοὺς ἐπιλέκτους, οἵτινες κατέρχονται μὲ τοὺς βραχίονας φορτωμένους μὲ τρόφιμα.

Στὴν γῆν αὐτὸ ἀφῆστε!

(Θέτει τὸ τραπεζομάνδυλον ἐπὶ τῆς χλῆς, βοηθουμένη ὑπὸ δύο θεραπόντων ἀταράχων, οἵτινες ἦσαν ὀπισθεν τῆς ἀμάξης).

ΡΟΞΑΝΗ, εἰς τὸν Χριστιανόν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Συρανὸς ἔμελλε νὰ τὸν σύρῃ κατὰ μέρος).

Γίνου ὠφέλιμος καὶ σύ!

(Ὁ Χριστιανὸς ἔρχεται νὰ τὴν βοηθήσῃ. Κίνημα ἀνησυχίας τοῦ Συρανό).

— ΡΑΓΚΕΝΩ

Παγῶνι μὲ τῆς τροῦφες!

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ὑπερχαρῆς, κατερχόμενος ἀφοῦ ἔκοψε μίαν πλατεῖαν φέταν χοιρομηρίου.

Διάβολε, δὲν θὰ παίξουμε ἔσθ' ἂν τὸ τέλος τὴν ζωὴ μας

Μὲ δίχως περιδρόμιασμα...

(Βλέπων τὴν Ροξάνην, διορθοῦται).

Συγγνώμην! φαγοπότι!

ΡΑΓΚΕΝΩ, πετῶν τὰ προσκεφάλαια τῆς ἀμάξης.

Γεμάτα τὰ προσκέφαλα μὲ συκαλίδες εἶνε!

(Θόρυβος. Σχίζουσιν τὰ προσκεφάλαια. Γέλωτες. Χαρά).

ΤΡΙΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Θαῦμα θαυμάτων!

ΡΑΓΚΕΝΩ, πετῶν φιάλας οἴνου ἐρυθροῦ.

Πάρετε μποτίλιες μὲ ρουμπίνια!..

(Οἴνου λευκοῦ).

Μποτίλιες μὲ τοπάζια!

ΡΟΞΑΝΗ, ρίπτουσα ἐν τραπεζομάνδυλον
κατὰ πρόσωπον τοῦ Συρανοῦ.

*Ε! χόπ! κινήσου λίγο

Καὶ τὸ τραπεζομάνδυλο αὐτὸ ξεδίπλωσέ το!..

ΡΑΓΚΕΝΩ, σείων ἓνα φανόν, τὸν ὁποῖον ἀπέσπασε.

Κάθε φανάρι εἶνε μικρὰ φαγητοθήκη!

ΣΥΡΑΝΟ, σιγὰ εἰς τὸν Χριστιανόν, ἐνῶ
θέτουν τὸ τραπεζομάνδυλον μαζύ.

Πρέπει.

Πρὶν τῆς μιλήσης νὰ σοῦ πῶ!

ΡΑΓΚΕΝΩ, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον λυρικός.

Τῆς *Αρλης σαλτσισότο

Τῆς μάστιγός μου εἶν' ἡ λαβή!

ΡΟΞΑΝΗ

*Αφοῦ ἐπιθυμοῦνε

Να μᾶς φονεύσουν, διάβολε, λοιπὸν περιφρονοῦμεν

Τὸ ἄλλο στράτευμα κέμεῖς! — Τὸ πᾶν γιὰ τοὺς Γασκόνους!

Κιᾶν ἔλθῃ ὁ δὲ Γκύσης μὴ τὸν προσκαλῆ κανένας!

(Πηγαίνει ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον).

*Εχετε ὄλον τὸν καιρόν! — Μὴ τρώγετε μὲ βία! —

Πίνετε λίγο! — Διατὶ δακρῦζετε;

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

*Αχ! εἶνε

Πάρα πολὺ καλόν!..

ΡΟΞΑΝΗ

Σιωπή! — Θέλετε ἄσπρο ἢ μαῦρο; —

Ψωμί διὰ τὸν κύριον Καρμπόν! — *Ενα μαχαῖρι! —

Τὸ πιάτο σας! — Λίγο ψωμί ἀκόμη; — Μιὰ σαμπάνια; —

Μία φτεροῦγα θέλετε ἀκόμη;—

ΣΥΡΑΝΟ, ὅστις τὴν ἀκολουθεῖ φορτω-
μένος ὑπὸ φαγητῶν, βοηθῶν αὐτὴν εἰς τὸ νὰ προσφέρῃ.

Τὴν λατρεύω!

ΡΟΞΑΝΗ, πηγαίνουσα πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Σύ;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τίποτε.

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄδύνατον! Αὐτὸ τὸ παξιμάδι

Μέσ' σὲ μοσκάτο!.. μοναχὰ δυὸ δάκτυλα!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, δοκιμάζων νὰ τὴν σταματήσῃ.

ᾠ! πές μου

Γιατ' ἤλθες;

ΡΟΞΑΝΗ

Εἰς τοὺς δυστυχεῖς αὐτοὺς τὸν ἑαυτὸν μου·

ἽΟφείλω... Σούτ! Πειὸ ἔπειτα...

ΔΕΜΠΡΕΤ, ὅστις εἶχεν ἀνέλθει εἰς τὸ βάλ-
θο, διὰ νὰ προσφέρῃ, εἰς τὸ ἄκρον μιᾶς λόγχης ἕνα ἄρτον
εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ προχώματος.

Ἔρχεται ὁ δὲ Γκύσης!

ΣΥΡΑΝΟ

Κρύψετε πιάτα γρήγορα, μποτίλιες καὶ καλάθια!

Χόπ! Τίποτ' ἄς μὴ δείξουμε!..

(Εἰς τὸν Ραγκενῶ).

Ἐσὺ ἴστο κάθισμά σου

Ἄνέβα μένα πήδημα!—Τὰ κρύψατε;..

(Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ τὸ πᾶν ἐτέθη ὑπὸ τὰς σκηνάς, ἢ ἐκρύβη ὑπὸ τὰ
ἐνδύματα, ὑπὸ τοὺς μανδύας, εἰς τοὺς πῖλους. Ὁ δὲ Γκύσης
εἰσέρχεται ζωηρῶς,—καὶ σταματᾷ, αἰφνης,
ὁσφραϊνόμενος.—Σιγή).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

Οἱ ἴδιοι, ὁ ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

ᾠραῖα

Μυρίζει.

ΕΙΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ἄδων μὲ ὕφος ἀφελές.

Τρά λά λά!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, παρατηρῶν αὐτόν.

Ἔσεῖς, τί ἔχετε;.. Τὴν ὄψιν

Ἔχετε κατακόκκινη!..

Ο ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Ἐγώ;.. Εἶνε τὸ αἷμα.

Κινεῖται γιὰ τὸν πόλεμο!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ

Πούμ... πούμ... πούμ...

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, στρεφόμενος.

Τεῖνε τοῦτο;

Ο ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ἐλαφρῶς μεθυσμένος.

Ἔνα τραγοῦδι. Τίποτε! Ἔνα μικρὸ...

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Παιδί μου,

Βλέπω, εἶς' εὐθυμος!

Ο ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Γιατὶ ὁ κίνδυνος ζυγώνει!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ καλῶν τὸν Καρμπὸν διὰ νὰ τῷ δώσῃ διαταγὴν.

Ἐπεθύμουν

Κύριε λοχαγέ, νὰ...

(Σταματᾷ βλέπων αὐτόν).

Πῶς! Καὶ σεῖς ὡραῖαν ὄψιν!

ΚΑΡΜΠΟΝ, ἀμηχανῶν, καὶ κρύπτων μίαν
φιάλην ὀπισθεν τῶν νώτων του μετὰ χειρονομίας ὑπεκφυγῆς.

Ἦ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μέχει μείνει μοναχὰ ἓνα κανόνι τώρα,
Ποῦ εἶπα νὰ τὸ φέρουνε...

(Δεικνύει ἐν μέρος εἰς τὰ παρασκήνια).

Ἐχεῖ μέσ' τῆ γωνία,

Καὶ ἄνδρες σας θὰ δυνηθοῦν νὰ κάμουν χρῆσιν τούτου.

ΕΙΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ἀκχιζόμενος.

Χαριτωμένη πρόνοια!

ΕΙΣ ΑΛΛΟΣ, μειδιῶν αὐτῷ ἐπιχαρίτως.

Μέριμνα γλυκυτάτη!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Μπᾶ! Μήπως ἐτρελλάθησαν! —

(Ἐηρῶς).

Μὴ ἔχοντες τὴν ἕξιν

Τοῦ κανονιοῦ, προσέχετε μὴν ὀπισθοδρομήση.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Ἄ! ποτ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, πηγαίνων πρὸς αὐτὸν μανιώδης.

Ἄλλὰ ἐσεῖς!..

Ο ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Ποτὲ κανόνι τῶν Γασκόνων

Δὲν ὀπισθοδρομεῖ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, λαμβάνων αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ σείων αὐτόν.

Ἄλλὰ σεῖς εἶσθε μεθυσμένος!..

Ἄπὸ τί πράγμα;..

Ο ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ὑπερήφανος.

Ἄπ' τὴν ὄσμη τοῦ μπαρουτιοῦ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὑψῶν τοὺς ὤμους, τὸν ἀπω-
θεῖ καὶ πηγαίει ζωηρῶς πρὸς τὴν Ροξάνην.

Κυρία,

Ποῖαν λοιπὸν ἀπόφασιν ἐλάβατε;

ΡΟΞΑΝΗ

Θὰ μείνω!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Φύγετε!

ΡΟΞΑΝΗ

Ὁχι!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Ἄ! ἀφοῦ τὸ πράγμα ἔχει οὕτως,

Ἔνα τουφέκι δότε μου!

ΡΟΞΑΝΗ

Πῶς;

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Κὲγὼ μένω.

ΣΥΡΑΝΟ

Τέλος!

Ἴδοὺ ἀνδρεία ἀληθινή, κύριε!

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Μήπως εἴσθε

Μὲ ὄλες τῆς νταντέλες σας Γασκόνοσ;

ΡΟΞΑΝΗ

Τί!..

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Γυναῖκα

Εἰς κίνδυνον δὲν εἰμπορῶ νάφήσω.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, εἰς τὸν πρῶτον.

Δὲν νομίζεις,

Πῶς εἰμποροῦμεν κεῖς αὐτὸν νά δώσωμεν νά φάγη;

(Ἄλλα τὰ τρόφιμα ἀναφαίνονται πάλιν ὡς διὰ μαγείας).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, τοῦ ὁποῖου οἱ ὀφθαλμοὶ ἀστράπτουν

Τροφάς;

ΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ

Ἄπ' ὄλες τῆς μεριῆς φυτρώνουν!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, κυριεύων ἑαυτὸν, μεθ' ὑπερηφανείας.

Μὴ θαρρεῖτε,

Πῶς ἀπὸ τὰποφάγια σας θὰ φάγω ἄγῳ;

ΣΥΡΑΝΟ, χαιρετίζων.

Προόδους

Ἐκάματε!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ

Θὰ κτυπηθῶ νήστης!

ΚΑΡΜΠΟΝ, ὅστις εἶχεν ἀπὸ τινος ἐξαφανισθῆ ὀπισθεν τοῦ προχώματος, ἀναφαίνεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς.

Τοὺς λογχοφόρους

Εἰς τὴν γραμμὴν τοὺς ἔβαλα. Εἶν' ἀποφασισμένοι!

(Δεικνύει μίαν γραμμὴν λογχῶν, ἣτις ὑπερβαίνει τὴν κορυφὴν).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, πρὸς τὴν Ροξάνην ὑποκλινόμενος.

Γιὰ τὴν ἐπιθεώρησιν αὐτῶν ἐπιθυμεῖτε

Τὴν χεῖρά μου νὰ λάβετε;

(Αὕτη τὴν λαμβάνει, ἀνέρχονται πρὸς τὸ πρόχωμα. Ὅλοι ἀποκαλύπτονται καὶ τοὺς ἀκολουθοῦν).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, πηγαίνει πρὸς τὸν Συρανό, ζωηρῶς

Ὁγρήγορα ὁμίλει!

(Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ροξάνη φαίνεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς, αἱ λόγχοι ἐξαφανίζονται, χαμηλώνουσαι διὰ τὸν χειρετισμὸν, μία κραυγὴ ἐγείρεται: αὕτη ὑποκλίνεται).

ΟΙ ΛΟΓΧΟΦΟΡΟΙ, ἔξωθεν.

Ζήτω!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τὸ μυστικὸ αὐτὸ ποιὸ ἦτο;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄν ἡ Ροξάνη...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Λοιπὸν;

ΣΥΡΑΝΟ

Περὶ ἐπιστολῶν σου ἔλεγε;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ναί, ξεύρω...

ΣΥΡΑΝΟ

Μὴ κάνης πῶς ἐκπλήττεσαι...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Γιατί;

ΣΥΡΑΝΟ

Πρέπει νὰ μάθης...

Θεέ μου, εἶν' ἀπλούστατον καὶ τὸ θυμᾶμαι τώρα

Ὅπου τὴν βλέπω. Τῆς...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Λοιπὸν λέγε!

ΣΥΡΑΝΟ

Τῆς... ἔχεις γράψει

Συχνότερα ὅσον θαρρεῖς.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μπᾶ!

ΣΥΡΑΝΟ

Μὴ θαυμάζης! Εἶχα

τὴν ἐντολὴν τὴν φλόγα σου νὰ τῆς διερμηνεύω!

*Ἐγραφα κάποτε χωρὶς νὰ σοῦ τὸ 'πῶ: τῆς γράφω!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

*Α!

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶν' ἀπλούστατον!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

*Ἀλλὰ πῶς κατορθώνεις, ὥστε

Μεθ' ὅλον τὸν ἀποκλεισμόν νὰ μὴ σέ...

ΣΥΡΑΝΟ

*Ὡ...πρὶν φέξῃ

Μποροῦσα νὰ περνῶ...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, σταυρώνων τοὺς βραχίονας.

Κι αὐτὸ εἶνε ἀπλοῦν ἀκόμα;

Καὶ πόσες ἔγραψες φορές τὴν ἐβδομάδα;... Δύο; —

Τρεῖς; — Τέσσερες; —

ΣΥΡΑΝΟ

*Ὡ πειὸ πολλές φορές.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Κάθε ἡμέραν;

ΣΥΡΑΝΟ

Ναὶ κάθε ἡμέρα... δύο φορές.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, βιαίως.

Καὶ τοῦτο σέμεθοῦσεν,

Κῆτο τοιαύτ' ἡ μέθη σου ποῦ ἀκόμη ἀψηφοῦσες

Τὸν θάνατον;..

ΣΥΡΑΝΟ, βλέπων τὴν Ροζάνην ἐπανερχομένην.

Σιώπησε! *Ὁχι ἐμπρός της!

(Εἰσέρχεται ζωηρῶς εἰς τὴν σκηνὴν του).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ

ΡΟΞΑΝΗ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, εἰς τὸ βάθος, πηγαίνουν καὶ ἔρχονται οἱ
ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ, ΚΑΡΜΠΟΝ καὶ ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ δίδουν διαταγὰς.

ΡΟΞΑΝΗ, τρέχουσα πρὸς τὸν Χριστιανόν.

Τώρα,

Χριστιανέ!..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, λαμβάνων τὰς χειρὰς της.

Πές μου γιατί μέσ' ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δρόμους
Τοὺς τρομεροὺς, πές μου γιατί, μέσ' ἀπ' αὐτὰς τὰς τάξεις,
Τῶν παλαιῶν στρατιωτῶν ἦλθες ἐδῶ νὰ μεύρης;

ΡΟΞΑΝΗ

Ἔνεκα τῶν ἐπιστολῶν!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τί λέγεις;

ΡΟΞΑΝΗ

Εἶνε σφάλμα

Δικόν σου, ἂν διέτρεξα ἐγὼ τόσους κινδύνους.
Τὰ γράμματά σου φίλε μου μεμέθυσαν! Ἄ! σκέψου,
Πόσας ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς μοῦ ἔγραψες, κή μία
Ὁραιότερα πάντοτε τῆς ἄλλης!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Πῶς! γιὰ λίγες

Ἐρωτικές ἐπιστολές!..

ΡΟΞΑΝΗ

Σιῶπα! σὺ δὲν ξεύρεις!

Θεέ μου, ναί, σελάτρευα, ἀλήθεια, ἀπὸ 'να βράδου,
Ποῦ με φωνὴν ἀγνώριστην ὡς τότε, ἀπὸ κάτω
'Απὸ τὸ παραθύρι μου, ἀρχίνισε ἡ ψυχὴ σου
Νάποκαλύπτεται σήμε... Λοιπόν! τὰ γράμματά σου,
'Απὸ 'να μῆνα μοιάζουνε, βλέπεις, ὡσὰν νάκούω
Τὴν τόσο τρυφερὰν φωνὴν ἐκείνης τῆς ἑσπέρας!
Καὶ σφάλμα σου, ἂν ἔρχομαι. Κ' ἡ Πηνελόπη ἀκόμη

Ἡ φρόνιμη δὲν θάμεινε ἴσὸ σπίτι νὰ κεντήσῃ,
 Ἄν ἔγραφεν ὁ Ὀδυσσεὺς καθὼς ἐστὶ ὥραϊα,
 Μὰ θ᾿ ἄτρεχε νὰ τὸν εὐρῆ, τρελλή ὡς ἡ Ἑλένη,
 Καὶ ὅλα τῆς τὰ μάλλινα κουβάρια θὰ πετοῦσε...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Μὰ...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐνάθαζα χίλιες φορὲς καὶ μέπιανε λαχτάρα,
 Ἡμουν δική σου. Ἄπ' τὰ μικρὰ ἐκεῖνα φύλλα ἦσαν
 Καθένα ὡσὰν πέταλο πᾶπ' τῆ ψυχῆ σου ἐπέτα.
 Στῶν φλογερῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν τὴν κάθε λέξι.
 Νοιώθει κανεὶς τὴν δυνατὴ κείλικρινῆ ἀγάπην.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄ! δυνατὴ κείλικρινής; Νοιώθεις αὐτὸ, Ροξάνη;

ΡΟΞΑΝΗ

ὦ! ἂν τὸ νοιώθω!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Κἔρχεσαι;..

ΡΟΞΑΝΗ

Ἔρχομαι, (ὦ Χριστιανέ μου,

ὦ κύριέ μου, ἂν ἔπερτα ἴστὰ γόνατά μου ἐμπρὸς σου,
 Θὲ νὰ μέσῃκωνες εὐθὺς, λοιπὸν γονατισμένη
 Ἐμπρὸς σου βαίνω τὴν ψυχῆ, καὶ δὲν θὰ ἠμπορέσης
 Νὰ τὴν σῆκώσης πειὰ ποτέ!) ἔρχομαι νὰ ζητήσω
 Συγγνώμην, (κεῖνε ἡ στιγμή συγγνώμην νὰ ζητήσω
 Διότι νὰποθάνωμεν μποροῦμεν!) γιὰτὶ πρῶτα
 Σοῦ ἔκαμα τὴν προσβολήν, ἴστὴν ἐλαφρότητά μου,
 Νὰ σάγαπήσω μοναχὰ διὰ τὴν ὡμορφιά σου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, μετὰ τρόμου.

Ροξάνη, ἄχ!

ΡΟΞΑΝΗ

Κι' ἀργότερα, χωρὶς νὰ εἶμαι τόσο
 Ματαία—καθὼς τὸ πουλί ποῦ πρὶν νὰ φτερουγίσῃ,
 Πηδᾷ—τόσον τὸ κάλλος σου μέδενε, κῆ ψυχῆ σου

Μέσσηρνε, ποῦ καὶ γιὰ τὰ δυὸ συγχρόνως σάγαποῦσα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Καὶ τώρα;

ΡΟΞΑΝΗ

Σὺ ὁ ἴδιος νικᾷς τὸν ἑαυτὸν σου!

Καὶ τώρα πλέον σάγαπῶ γιὰ τὴν ψυχὴν σου μόνον!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ὀπισθοδρομῶν.

Ροξάνη, ἄχ!

ΡΟΞΑΝΗ

Γίνε εὐτυχὴς λοιπόν. Διότι, φίλε,

Τὸ νάγαπᾶται μοναχὰ κανεὶς γιαυτὸ ποῦ εἶνε

Τὸ ἔνδυμά του μιὰ στιγμὴ, μία καρδιά γενναία

Κι ἀχόρταγη σὲ βάσανα πολλὰ τήνε βυθίζει.

Ἄλλ' ἢ φιλότατη μνήμη σου τὸ πρόσωπον σοῦ σβύνει,

Κεκεῖνο ποῦ πρωτάρεσε σέμενα, ἢ ὠμορφιά σου,

Τώρα καλλίτερα θωρῶ... καὶ δὲν τὴν βλέπω πλέον!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

ᾠ!..

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄμφιβάλλεις, φίλε μου, γιὰ μία τέτοια νίκη;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, μετὰ πόνου.

Ροξάνη!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐκατάλαβα, δὲν εἰμπορεῖς, ὦ φίλε,

Εἰς ἓνα τέτοιον ἔρωτα ἀκόμα νὰ πιστεύσης;..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Δὲν θέλω τέτοιον ἔρωτα! Καὶ θέλω νάγαπῶμαι

Ἄπλῶς διὰ...

ΡΟΞΑΝΗ

Γιὰ 'κεινο ποῦ κὴ ἄλλες σάγαποῦσαν;

Ἄφες λοιπόν νάγαπηθῆς μάγάπη καλλιτέραν!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

ᾠχι! πρὶν ἤτο πειὸ καλά!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄ! δὲν καταλαμβάνεις!

Τώρ' ἀγαπῶ καλλίτερα, τώρ' ἀγαπῶ! Ἐκεῖνο
Ποῦ κάμει ἐσὲ τὸν ἴδιον, μὲ νοιώθεις, τὸ λατρεύω,
Καὶ ὀλιγώτερον λαμπρόν...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Σῶπα!

ΡΟΞΑΝΗ

Θὰ σάγασπούσα

Ἄκόμη! Κι' ἂν τὸ κάλλος σου ὄλο μὲ μιᾶς πετοῦσε...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

ᾠ! μὴ τὸ λές αὐτά!

ΡΟΞΑΝΗ

ᾠ! ναί, τὸ λέγω!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τί; ἀκόμα

Καὶ ἄσχημον;

ΡΟΞΑΝΗ

Καὶ ἄσχημον! Τόρκίζομαι!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Θεέ μου!

ΡΟΞΑΝΗ

Καὶ ἡ χαρά σου 'νε βαθειά;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, διὰ πνιγομένης φωνῆς.

Ναί...

ΡΟΞΑΝΗ

Τί ἔχεις;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ὠθῶν αὐτὴν ἠρέμα.

Φεύγω! Δύο

Λέξεις νὰ 'πῶ...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄλλά...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄπ' αὐτοὺς τοὺς δυστυχεῖς ἀνθρώπους

Σάφῆρες ἡ ἀγάπη μου. Πήγαινε νὰ τοὺς θείξης

Ἐνα μικρὸ χαμόγελο, ἀφοῦ θὲ νὰποθάνουν!..

ΡΟΞΑΝΗ, συγκεκλινημένη.

Ἄγαπητέ μου!..

(Ἀναβαίνει πρὸς τοὺς Γασκόνους, οἵτινες σπεύδουν εὐσεβάστως πέριξ της)

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, ΣΥΡΑΝΟ, εἰς τὸ βᾶθος ΡΟΞΑΝΗ συνομιλοῦσα μετὰ τοῦ ΚΑΡΜΠΙΟΝ καὶ τινῶν ΕΠΙΔΕΚΤΩΝ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, καλῶν πρὸς τὴν σκηνὴν τοῦ Συρανό.
Συρανό!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀναφαίνεται, ὀπλισμένος πρὸς μάχην.

Τί ἔχεις καὶ χλωμιάζεις;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Δὲν μάγαπάει πειά!

ΣΥΡΑΝΟ

Γιατί;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἐσέναν ἄγαπάει!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Δὲν ἄγαπάει πειά ἢ τὴν ψυχὴν μου!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ναί! Τὸ λοιπὸν δὲν ἄγαπᾷ παρὰ μονάχα ἑσένα!

—Καὶ σὺ τὴν ἄγαπᾷς!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐγώ;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Τὸ ξέρω!

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶν' ἀλήθεια.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ὡσὰν τρελλός.

ΣΥΡΑΝΟ

Πλειότερον.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Είπέ της το!

ΣΥΡΑΝΟ

Ποτέ μου!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Γιατί;

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ πρόσωπόν μου δές!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Καὶ ἄσχημον ἀκόμα

Θὰ μάγαποῦσε!

ΣΥΡΑΝΟ

Σοῦπε αὐτό;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Βεβαίως, μοῦ τὸ εἶπε!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄ! πόσον χαίρω ποῦ αὐτὸ σοῦ εἶπεν! Ὅμως ὄχι,
 Ὅχι, αὐτὸ τάνόητον τὸ πράγμα μὴ πιστεύης!
 —Θεέ μου, πῶς ἐχάρηκα ποῦ εἶχ' αὐτὴν τὴν σκέψιν,
 Νὰ τὸ εἶπῃ, —μὰ σὺ αὐτὸ μὴ πάρης κατὰ γράμμα,
 Ὅχι, μὴ γίνης ἄσχημος: θὰ θύμωνε μαζί μου!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω αὐτό!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι! Ὅχι!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄς ἐκλέξῃ!

Θὰ τῆς εἶπῃς τὸ πᾶν!

ΣΥΡΑΝΟ

Ποτέ! Νὰ ὑποστῶ δὲν θέλω

Καὶ τοῦτο τὸ μαρτύριον!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Λοιπὸν, γιὰτ' εἶμ' ὥραϊος

Πρέπει τὴν εὐτυχίαν σου νὰ σοῦ δολοφονήσω;
Εἶν' ἄδικον πάρα πολύ!

ΣΥΡΑΝΟ

Κεῖν, νὰ θυσιάσω
Τὴν ἰδικήν σου, ἐπειδὴ χάρις ἔσται τὴν τύχην, ἔχω
Τὸ ἔωρον νὰ ἐκφράζωμαι... ἐκεῖνα ὅπου ἴσως
Αἰσθάνεσαι;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Πές της τὸ πᾶν!

ΣΥΡΑΝΟ

Εἰς πειρασμὸν μὲ ρίπτει!

Εἶνε κακόν!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἐντεραστὴν νὰ φέρω ἔσται ψυχὴν μου
Βαρύνομαι!

ΣΥΡΑΝΟ

Χριστιανέ!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ὁ γάμος μου—λαθραῖος—
Καὶ δίχως μάρτυρας—μπορεῖ νὰ κυρωθῇ εὐκόλως—
Ἄν τύχη κέπιζήσωμεν!

ΣΥΡΑΝΟ

—Θεέ μου! ἐπιμένει!..

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ναι, θέλω νὰ γαπῶμ' ἐγὼ αὐτὸς, ἢ ὄλως διόλου!
Πάω νὰ ἴδω τί κάμουνε ἔσται θεσιν μας ἄγε κάτω
Καὶ θὰ γυρίσω: μίλησε, καὶ εὐπροτιμήσει ἕναν
Ἄπὸ τοὺς δύο μας!

ΣΥΡΑΝΟ

Θάσαι σύ!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ἄλλ' ὅμως... τὸ ἐλπίζω!

(Καλῶν).

Ροζάνη!

ΣΥΡΑΝΟ

"Όχι! "Όχι!

ΡΟΞΑΝΗ, προστρέχουσα.

Τί;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

"Ο Συρανό ἐν πράγμα

Σπουδαῖον ἔχει νὰ σοῦ 'πῆ...

(Πηγαίνει ζωηρῶς πρὸς τὸν Συρανό. "Ο Χριστιανὸς ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΡΟΞΑΝΗ, ΣΥΡΑΝΟ, ἔπειτα ΔΕΜΠΡΕΤ, ΚΑΡΜΠΟΝ, οἱ ΕΠΙΔΕΚΤΟΙ, ΡΑΓΚΕΝΩ, ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ κτλ.

ΡΟΞΑΝΗ

Σπουδαῖον;..

ΣΥΡΑΝΟ, ἀπελπισ.

Αὐτός...φεύγει!

(Εἰς τὴν Ροξάνην).

Δὲν εἶνε τίποτε!..Αὐτός, Θεέ μου...ἀποδίδει—

Τὸν ξεύρεις!—σπουδαιότητα εἰς τιποτένια!

ΡΟΞΑΝΗ, ζωηρῶς.

"Ἴσως

'Αμφέβαλε γιὰ ὅσα ἐγὼ τοῦ εἶπα πρὶν;..Τὸν εἶδα

"Ότι ἀμφέβαλεν...

ΣΥΡΑΝΟ, λαμβάνων τὴν χειρὰ της.

'Αλλὰ, τοῦ εἶπες τὴν ἀλήθεια;..

ΡΟΞΑΝΗ

Πῶς θὰ τὸν ἀγαποῦσα, ναί, ἀκόμη...

(Διστάζει ἐπὶ στιγμὴν).

ΣΥΡΑΝΟ, μειδιῶν θλιβερῶς.

'Ἐμπροστά μου

'Η λέξις σὲ στενοχωρεῖ;

ΡΟΞΑΝΗ

Μά...

ΣΥΡΑΝΟ

Δὲν θὰ μὲ λυπήσῃ!

—Καὶ ἄσχημον;

ΡΟΞΑΝΗ

Καὶ ἄσχημον!

(Τουφεκισμοὶ ἔξωθεν).

Ἄκοῦς; Πυροβολοῦνε!

ΣΥΡΑΝΟ, φλογερῶς.

Ἄκόμη καὶ φρικτόν;

ΡΟΞΑΝΗ

Φρικτόν!

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ παραμορφωμένον!

ΡΟΞΑΝΗ

Καὶ παραμορφωμένον, ναί!

ΣΥΡΑΝΟ

Γελοῖον;

ΡΟΞΑΝΗ

Νὰ τὸν κάμῃ

Δὲν θὰ μπορέσῃ τίποτε γελοῖον!

ΣΥΡΑΝΟ

Καὶ ἀκόμα

Θὰ τὸν ἡγάπας;

ΡΟΞΑΝΗ

Πεῖο πολὺ σχεδόν!

ΣΥΡΑΝΟ, παραφερόμενος, κατ' ἰδίαν.

Θεέ μου, εἶνε ἀληθές, ἕσως, κῆ εὐτυχία

Δὲν εἶνε μακρῶς!

(Πρὸς τὴν Ροξάνην).

Ἐγώ... Ροξάνη... Ἄκουσέ με!

ΛΕΜΠΡΕΤ, εἰσερχόμενος ταχέως, καλεῖ σιγά.

Ἄ! Συρανό!

ΣΥΡΑΝΟ, στρεφόμενος.

Τί;

ΛΕΜΠΡΕΤ

Σιωπή!

(Τῷ λέγει κάτι σιγά).

ΣΥΡΑΝΟ, ἀφίνων νὰ πέση ἡ χεὶρ τῆς Ροζάνης.

Ἄ!

ΡΟΞΑΝΗ

Τί λοιπὸν συμβαίνει;

ΣΥΡΑΝΟ, κατ' ἴδιον, ἐμβρόντητος.

Τετέλεσται!

(Νέει τούφεκισμοί).

ΡΟΞΑΝΗ

Τ' εἶνε αὐτὸ ἀκόμα; Τουφεκίζουν;

('Ανέρχεται διὰ νὰ παρατηρήσῃ ἔξω).

ΣΥΡΑΝΟ

Τετέλεσται νὰ τῆς τὸ πῶ δὲν θὰ μπορέσω πλέον!

ΡΟΞΑΝΗ, θέλουσα νὰ ὀρμήσῃ.

Μὰ τεῖνε;

ΣΥΡΑΝΟ, ζωηρῶς, σταματῶν αὐτήν.

Τίποτε!

(Εἰσέρχονται ἐπίλεκτοι, κρύπτοντες κάτι τὸ ὁποῖον φέρουν, καὶ σχηματίζουν σύμπλεγμα, ἐμποδίζον τὴν Ροζάνη νὰ πλησιάσῃ).

ΡΟΞΑΝΗ

Αὐτοὶ οἱ ἄνδρες;

ΣΥΡΑΝΟ, ἀπομακρύνων αὐτήν.

Ἄφησέ τους!..

ΡΟΞΑΝΗ

Μὰ τήθελες νὰ μοῦ εἰπῆς προτήτερα;

ΣΥΡΑΝΟ

Νὰ σεῖπω;

Τίποτε, ὄχι, τίποτε, τὸρκίζομαι, Ροζάνη!

('Επισήμως).

Σὸρκίζομαι, τοῦ Χριστιανοῦ τὸ πνεῦμα, κὴ ψυχὴ του

Ἦσανε..

(Διορθοῦται μετὰ τρόμου).

Εἶνε ὑψηλά...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἦσανε;

(Μετὰ μεγάλης κραυγῆς).

Ἄχ!..

(Ὁρμᾶ καὶ ἀπομακρύνει ὅλους).

ΣΥΡΑΝΟ

Θεέ μου!

Τετέλεσται!

ΡΟΞΑΝΗ

Χριστιανέ!

ΛΕΜΠΡΕΤ, εἰς τὸν Συρανό.

Τοῦ ἐχθροῦ τὸ πῦρ τὸ πρῶτον!

(Ἡ Ροζάνη ρίπτεται ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ Χριστιανοῦ. Νέοι πυροβολισμοί. Κλαγγαί. Θόρυβος. Τύμπανα).

ΚΑΡΜΠΟΝ, μὲ τὸ ξιφὸς εἰς τὰς χεῖρας.

Στὰ ὄπλα! Εἶν' ἡ προσβολή!

(Ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἐπιλέκτων περνᾷ εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ προχώματος).

ΡΟΞΑΝΗ

Χριστιανέ!

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΚΑΡΜΠΟΝ, ὅπισθεν τοῦ προχώματος.

Βιασθῆτε!

ΡΟΞΑΝΗ

Χριστιανέ!

ΚΑΡΜΠΟΝ

Εἰς τὴν γραμμὴν!

ΡΟΞΑΝΗ

Χριστιανέ!

(Ὁ Ραγκενῶ προσέτρεξε φέρων νερὸν ἐντὸς ἐνὸς κράνουσ).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, μὲ φωνὴν θνήσκουσαν.

Ροζάνη μου!..

ΣΥΡΑΝΟ, ταχέως καὶ σιγὰ εἰς τὸ οὐρανὸν
 τοῦ Χριστιανοῦ, ἐν ᾧ ἡ Ροζάνη ἐκτὸς ἑαυτῆς βρέχει ἐντὸς τοῦ
 ὕδατος τεμάχιον ὑφάσματος τὸ ὁποῖον ἀποσπᾷ
 ἀπὸ τὸ στῆθος της.

Εἶπα τὸ πᾶν. Σένα ἀγαπάει ἀκόμα!

(Ὁ Χριστιανὸς κλείει τοὺς ὀφθαλμούς).

ΡΟΞΑΝΗ

Τί θές, ἀγάπη μου;

(Πρὸς τὸν Συρανό).

Νεκρὸς μὴν εἶνε; Ἐστὴν ἰδικήν μου

τὴν παρειὰν αἰσθάνομαι τὴν ἰδικήν του κρύαν

ΚΑΡΜΠΙΟΝ

Σκοπεύσατε!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐπάνω του μιὰ ἐπιστολή!

(τὴν ἀνοίγει).

Γιὰ μένα!

ΣΥΡΑΝΟ, Κατ' ἰδίαν.

Εἶνε τὸ γράμμα μου!

ΚΑΡΜΠΙΟΝ

Πῦρ!

(Τουφεκισμοί. Κραυγαί. Θόρυβος μάχης).

ΣΥΡΑΝΟ, θέλων νὰποσπάσῃ τὴν χεῖρά
 του, τὴν ὁποίαν κρατεῖ ἡ Ροζάνη γονυπετής.

Μὰ, Ροζάνη, πολεμουῦνε!

ΡΟΞΑΝΗ, κρατοῦσα αὐτόν.

Μεῖνε ὀλίγον. Πέθανε. Σὺ μόνος ἐδῶ πέρα
 τὸν ἠγνώριζες.

(Κλαίει ἡρέμα).

Δὲν ἦτανε ἓνα θαυμάσιον πλάσμα

Ἐν πλάσμα ἔξοχον;

ΣΥΡΑΝΟ, ὄρθιος ἀσκεπής.

ὦ! ναί, Ροζάνη.

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐνας μέγας

Καὶ λατρευμένος ποιητής;

ΣΥΡΑΝΟ

ὦ! ναί, Ροξάνη.

ΡΟΞΑΝΗ

Ἔνα.

Πνεῦμα ὑπέροχον;

ΣΥΡΑΝΟ

ὦ, ναί, Ροξάνη!

ΡΟΞΑΝΗ

Μία μεγάλη

Καρδιά, μία ψυχὴ ἀβρὰ, χαριτωμένη, θεία;

ΣΥΡΑΝΟ, σταθερῶς.

ὦ! ναί, Ροξάνη!

ΡΟΞΑΝΗ, ρίπτεται ἐπάνω εἰς τὸ σῶμα τοῦ Χριστιανοῦ.

Εἶνε νεκρός!

ΣΥΡΑΝΟ, κατ' ἰδίαν, σύρων τὸ ξίφος.

Καὶ τώρα δὲν μοῦ μένει

Ἡ νάποθάνω, ἀφοῦ ἐμέ, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζη,

Μὲ κλαίει μέσα εἰς αὐτόν!

(Σάλπιγγες μακρόθεν).

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὅστις ἐμφανίζεται ἐπὶ τοῦ
προχώματος, ἀσκεπῆς πληγωμένος εἰς τὸ μέτωπον, διὰ φωνῆς βροντώδους

Νὰ τὸ δοθὲν σημεῖον!

Τὰ χάλκινα σαλπίσματα! Οἱ Γάλλοι ἐπιστρέφουν

Σὸλίγον ἔστο στρατόπεδον μὲ τρόφιμα. Κρατήστε

Ὀλίγ' ἀκόμα!

ΡΟΞΑΝΗ

Δάκρυα ἔστο γράμμα του καὶ αἷμα!

ΜΙΑ ΦΩΝΗ, ἔξωθεν κραυγάζουσα.

Παραδοθῆτε!

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΚΤΩΝ

Ὀχι!

ΡΑΓΚΕΝΩ, ὅστις ἀναρριχούμενος ἐπὶ τῆς
ἀμάξης παρατηρεῖ τὴν μάχην ἄνωθεν τοῦ προχώματος

Ἄ! ὁ κίνδυνος αὐξάνει!

ΣΥΡΑΝΟ, εἰς τὸν Δὲ Γκύσην, δεικνύων
εἰς αὐτὸν τὴν Ροξάνην.

Πάρτε τὴν! Εἰς τὴν ἔφοδον ὀρμῶ!

ΡΟΞΑΝΗ, ἀσπαζομένη τὴν ἐπιστολὴν, διὰ φωνῆς θνησκούσης

Τὰ δάκρυά του!

Τὸ αἷμα του!..

ΡΑΓΚΕΝΩ, πηδῶν ἐκ τῆς ἀμάξης, ὅπως τρέξῃ πρὸς αὐτήν.

Λειποθυμεῖ!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ἐπὶ τοῦ προχώματος εἰς
τοὺς ἐπιλέκτους, μετὰ λύσσης.

Καλὰ κρατῆστε!

ΜΙΑ ΦΩΝΗ, ἔξωθεν.

Κάτω

Τὰ ὅπλα!

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΚΤΩΝ

*Ὁχι!

ΣΥΡΑΝΟ, εἰς τὸν Δὲ Γκύσην.

Κύριε, τὴν τόλμην σας ἀρκοῦντως

*Ἐδείξατε.

(Δεικνύων εἰς αὐτὸν τὴν Ροξάνην).

*Ἀπέλθετε καὶ σώσατέ τὴν!

ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ, ὅστις τρέχει πρὸς τὴν Ρο-
ξάνην καὶ τὴν ἐγείρει εἰς τοὺς βραχίονάς της.

*Ἐστω!

Μὰ νικηταὶ θὰ μείνωμεν ἐὰν κερδίστε χρόνον.

ΣΥΡΑΝΟ

*Ἐχει καλῶς.

(Κραυγάζων πρὸς τὴν Ροξάνην, τὴν ὁποίαν ὁ δὲ Γκύσης βοηθούμενος
ὑπὸ τοῦ Ραγκενῶ ἀπάγει λειπόθυμον).

*Υγίαινε, Ροξάνη!

(Θόρυβος. Κραυγαί. *Ἐπιλεκτοὶ ἐμφανίζονται πληγωμένοι καὶ ἔρχονται
νὰ πέσουν ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ὁ Συρανὸς ὀρμῶν εἰς τὴν μάχην,
ἐμποδίζεται ὑπὸ τοῦ Καρμπὸν αἵματοφύρτου).

ΚΑΡΜΠΟΝ

Οἱ δικοί μας

Ἐνδίδουν! Δύο ἄρπαξα κτυπήματα τῆς λόγγης!

ΣΥΡΑΝΟ, κραυγάζων πρὸς τοὺς ἐπιλέκτους.

Θάρρος, διαβόλοι, ἀτρόμητοι! Πάνω τους!

(Εἰς τὸν Καρμπόν, ὃν ὑποστηρίζει).

Μὴ φοβεῖσθε!

Νὰ ἐκδικήσω δυὸ νεκροὺς ἔχω: τὸν Χριστιανὸν μου,

Καὶ τὴν εὐδαιμονίαν μου!

(Κατέρχονται πάλιν. Ὁ Συρανὸς σείει τὴν λόγγην, ὅπου εἶνε προσδεδε-
μένον τὸ μανδύλιον τῆς Ροζάνης).

Κυμάτισε, σημαία

Μικρὰ, μὲ τῆς νταντέλες τῆς καὶ μὲ τὰ γράμματά τῆς!

(Τὴν ἐμπήγει εἰς τὴν γῆν, κραυγάζων εἰς τοὺς ἐπιλέκτους).

Ὅρματε τώρα ἐπάνω τους, καὶ κάντε τους κομμάτια!

(Εἰς τὸν ὀξύαυλον).

Παῖξε ἕναν ἦχον, πίφερο!

(Ὁ ὀξύαυλος παίζει. Πληγωμένοι ἀνεγείρονται. Ἐπίλεκτοι κυλιόμενοι
ἐκ τοῦ προχώματος ἔρχονται νὰ συσσωματωθῶσι περὶ τοῦ Συρανὸ
καὶ τῆς μικρᾶς σημαίας. Ἡ ἅμαξα καλύπτεται καὶ πλη-
ροῦται ἀνδρῶν, καὶ μετασχηματίζεται εἰς ὄχρωμα).

Εἰς ἐπιλεκτοσ, ἐμφανιζόμενος, κερκίνο-
βατεῖ ἐπὶ τῆς κορυφῆς. μαχόμενος πάντοτε.

Στὸ πρόχωμ. ἀνεβαίνουν!

(Πίπτει νεκρός).

ΣΥΡΑΝΟ

Θὰ λάβουν τὸν χαιρετισμόν!

(Τὸ πρόχωμα στέφεται ἐν μιᾷ στιγμῇ διὰ φοβερᾶς σειρᾶς ἐχθρῶν. Αἱ
μεγάλοι σημητῆαι τῶν Αὐτοκρατορικῶν ὑψοῦνται).

ΣΥΡΑΝΟ

Πῦρ!

(Γενικὸς πυροβολισμός).

ΚΡΑΥΓΗ, εἰς τὰς ἐχθρικὰς τάξεις.

Πῦρ!

(Ἄντιπυροβολισμὸς φοινικός. Οἱ ἐπίλεκτοι πίπτουν πανταχόθεν).

ΕΙΣ ΙΣΠΑΝΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ, ἀποκαλυπτόμενος.

Ποῖοι ἔνε οἱ ἄνδρες

Αὐτοὶ ὅπου φρονεύονται μὲ τέτοιον τρόπον ὅλοι;

ΣΥΡΑΝΟ, ἀπαγγέλων ὄρθιος ἐν μέσῳ τῶν σφαιρῶν.

Τὰ παλληκάρια αὐτοὶ ἔνε οἱ Γασκόνιοι,

Καὶ τοῦ Καρμπὸν Καστέλ Ζαλοῦ παιδιὰ.

Εἰς τῆς σπαθιῆς καὶ τῆς ψευτιῆς οἱ μόνοι,

(Ὅρμᾶ, ἀκολουθούμενος ὑπό τινων ἐπιζώντων).

Τὰ παλληκάρια αὐτοὶ ἔνε...

(Τὰ λοιπὰ χάνονται ἐντὸς τῆς μάχης).

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΑΝΟ

Μετὰ δεκαπέντε ἔτη, τῷ 1655. Τὸ ἄλσος τοῦ μοναστηρίου, τὸ ὁποῖον κατεῖχον αἱ Κυρίαὶ τοῦ Σταυροῦ ἐν Παρισίοις.

Θαυμάσιαι σκιαδες. Ἀριστερόθεν, ἡ οἰκία εὐρὺ ἀνάβαθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνοίγονται διάφοροι θῦραι. Δένδρον ὑπερμέγεθες ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκηνῆς, ἀπομεμονωμένον ἐν τῷ μέσῳ μικρᾶς ὠσειδοῦς πλατείας. Δεξιόθεν, εἰς τὸ πρῶτον ἐπίπεδον, μεταξὺ μεγάλων θάμνων, λίθινον θρανίον ἡμικυκλοειδές.

Ὅλον τὸ βάθος τοῦ θεάτρου διαθέει συστοιχία καστανεῶν, ἣτις καταλήγει πρὸς δεξιάν, εἰς τὸ τέταρτον ἐπίπεδον, εἰς τὴν θύραν ἐξωκκλήσιου, διαβλεπόμενον διὰ μέσου τῶν κλάδων. Διὰ μέσου τοῦ διπλοῦ παραπετάσματος ἐκ δένδρων τῆς δενδροστοιχίας ταύτης, παρατηρεῖ τις ἄλλας δενδροστοιχίας, δασύλλια, τὰ βάρη τοῦ ἄλσους, τὸν οὐραϊόν.

Τὸ ἐξωκκλήσιον ἀνοίγει μίαν πλαγίαν θύραν ἐπὶ περιστοίχου στεφάνουμένου ὑπὸ κλίματος ἐρυθρωποῦ, τὸ ὁποῖον ἐξαφανίζεται δεξιόθεν, εἰς τὸ πρῶτον ἐπίπεδον, ὀπίσθεν τῶν θάμνων.

Εἶνε φθινόπωρον. Ὅλον τὸ φύλλωμα εἶνε πυρρὸν ἄνωθεν τῶν ὀροσερῶν λειμώνων. Πλάξ κιτριῶν φύλλων κάτωθεν ἐκάστου δένδρου. Τὰ φύλλα στρώνουν ὅλην τὴν σκηνήν. τρίζουν ὑπὸ τὰ βήματα εἰς τὰς δενδροστοιχίας, καλύπτουσι κατὰ τὸ ἥμισυ τὸ ἀνάβαθρον καὶ τὰ θρανία.

Μεταξὺ τοῦ δεξιόθεν θρανίου καὶ τοῦ δένδρου, μέγας ἰστός κεντήματος, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐν μικρὸν κάθισμα. Κάνιστρον πλήρες τολουπῶν καὶ ἀγαθίδων. Ἀρχὴ κεντήματος.

Κατὰ τὴν ὕψωσιν τῆς κύλαίας, ἀδελφαὶ πηγαίνουν κέρχονται εἰς τὸ ἄλσος. Τινὲς ἐξ αὐτῶν κήθηνται ἐπὶ τοῦ θρανίου περίξ μιᾶς μοναχῆς πρεσβυτέρας. Φύλλα πίπτουν.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Η ΜΗΤΗΡ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἡ ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ, ἡ ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ
ΑΙ ΑΔΕΛΦΑΙ

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ, πρὸς τὴν μητέρα Μαργαρίταν.

Δύο φορές ἐκύτταξε μέσ' τὸν καθρέφτ' ἡ Κλάρα
Νὰ δῷ πῶς ἡ καλύπτρα τῆς πηγαίνει.

Η ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, εἰς τὴν ἀδελφὴν Κλάραν.

Τοῦτο εἶνε

Πολὺ κακόν.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ

Κὴ ἀδελφὴ ἡ Μάρθα ἀπὸ τὴν τοῦρταν

Ἐπῆρ' ἓνα δαμάσκηνο: τὴν εἶδα.

Η ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Μάρθα, εἶνε

Ἄσχημον τοῦτο.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ

Ἐνα μικρὸ μονάχα βλέμμα!

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Ἐνα

Μικρὸ μόνο δαμάσκηνο!

Η ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Θὰ τὸ εἰπῶ ἀπόψε

Ἐστὸν κύριον δὲ Μπερζεράκ.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ, ἔντρομος.

Ὅχι! θὰ μᾶς ἐμπαίξει!

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Καὶ φιλαρέσκους θὰ εἰπῇ πολὺ τὰς καλογραίας.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ

Πολὺ λαιμάργους!

Η ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, μειδιῶσα.

Καὶ πολὺ καλὰς.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ

Εἶνε ἀλήθεια,

Πῶς ἔρχεται τὸ Σάββατον πρὸ δέκα χρόνων τώρα,
Μητέρα Μαργαρίτα;

ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Ναί, καὶ πλέον! Ἄπ τὴν ἡμέρα
Ὅπου ἡ ἐξαδέλφη του τὸν πένθιμόν της πέπλον
Ἄνέμιξε μὲ τὴν λινὴ καλύπτραν μας, καὶ ἤλθε
Σὲ μᾶς, πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν νὰ καταπέση, ὅπως
Πουλὶ μεγάλο μελανὸ μὲς' στὰ πουλιὰ τὰ ἄσπρα.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Μόνος αὐτός, ἀφ' οὔτου αὐτὴ ἴστο μοναστήρι τοῦτο
Ἐπῆρ' ἓνα δωμάτιον, νὰ τῆς διασκεδάζῃ
Ξεύρει τὴν λύπην, ποῦ ποτὲ δὲν θέλει νὰποσθύση.

ΟΛΑΙ ΑΙ ΑΔΕΛΦΑΙ

Πόσον ἀστείος εἶνε!—Τί χαρὰ ὀπόταν ἔλθῃ!
—Πῶς μᾶς πειράζει!—Τί καλὸς ποῦ εἶνε!—Τί ἀγάπη
Ποῦ τοῦχομεν!—Τοῦ κάνομε πάστες σ' ἄν ἀγγελοῦδια.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Μὰ τέλος καὶ πολὺ καλὸς καθολικὸς δὲν εἶνε!

Η ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ

Θὰ τὸν προσηλυτίσωμεν!

ΑΙ ΑΔΕΛΦΑΙ

Ναί!

ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Σᾶς ἀπαγορεύω

Παρόμοιον νὰ κάμετε πρᾶγμα γιαυτὸν, παιδιὰ μου!
Μὴ τὸν ταράσσετε, γιατί δὲν θᾶρχετ' ἐδῶ πλέον
Τόσον συχνά.

ΑΔΕΛΦΑΙ

Μὰ... ὁ Θεός...

Η ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Ἔ! μὴν ἀνησυχεῖτε!

Ὁ Θεὸς τὸν ξεύρει.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Μὰ μοῦ λέει σὰν ἔλθῃ τὸ σαββάτο

Ἵπερηφάνως: «Ἐφαγα χθὲς κρέας, ἀδελφή μου!»

ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Ἄ! σοῦπε αὐτό;... Λοιπὸν σὰν ἦλθεν τελευταῖον
Δὲν εἶχε βάλει τίποτε ἔσθ' ἐπὶ τὸ στόμα του ἐνὸς ἡμέρας.

ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Μητέρα μου!

ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Εἶνε πτωχός.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Καὶ ποῖος σὰς τὸ εἶπε;

Η ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Ὁ κύριος Λεμπρέτ.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Γιατί δὲν τὸν βοηθοῦνε;

Η ΜΗΤΗΡ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Ὅχι,

Θὰ θύμωνε!

(Εἰς μίαν δένδροστοιχίαν τοῦ βάλου, βλέπει τις ἐμφανισμένην τὴν
Ροζάνην, ἐνδεδυμένην μελανὰ, μὲ τὴν καλύπτραν τῆς χήρας, καὶ
μικρὸν πέπλον· ὁ δὲ Γκύσης μεγαλοπρεπῆς καὶ γηραιὸς
βαδίζει πλησίον τῆς. Βαδίζουν μὲ βήματα βραδέα.

(Ἡ μήτηρ Μαργαρίτα ἐγείρεται.)

Πηγαίνομεν, καιρὸς εἶνε. Ἡ κυρία

Μαγδαληνή, περιπατεῖ μὲ κάποιον ἐπισκέπτην

Μέσα ἔσθ' ἐπὶ τὸ πάρκο.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ, σιγὰ εἰς τὴν Μάρθαν.

Εἶν' ὁ Δούξ τοῦ δὲ Γραμμὸν, στρατάρχης;

Η ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ, παρατηροῦσα.

Νομίζω, ναί.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Δὲν εἶχ' ἐρθῆ ἑνὸς μηνὸς να τὴν ἴδῃ.

ΑΙ ΑΔΕΛΦΑΙ

Ἐχ' ὑποθέσεις! — Ἡ αὐλή! — Τὸ στράτευμα!

Η ΑΔΕΛΦΗ ΚΛΑΡΑ

Ἡ φροντίδες

Τοῦ κόσμου!

(Ἐξέρχονται. Ὁ δὲ Γκύσης καὶ ἡ Ροξάνη κατεβαίνουν ἐν σιωπῇ καὶ σταματοῦν πλησίον τοῦ ἴστοῦ).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΡΟΞΑΝΗ, ὁ ΔΟΥΞ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΟΝ, ἀρχαῖος κόμης ΔΕ ΓΚΥΣΗΣ,
ἔπειτα ΔΕΜΠΡΕΤ καὶ ΡΑΓΚΕΝΩ.

Ο ΔΟΥΞ

Καὶ θὰ μείνετε, ἐδῶ, ξανθὴ ματαίως,

Πάντα μὲ πένθος;

ΡΟΞΑΝΗ

Πάντοτε.

Ο ΔΟΥΞ

Πάντα πιστή;

ΡΟΞΑΝΗ

᾽Ω! πάντα!

Ο ΔΟΥΞ, μετὰ τινα σιγὴν.

Μέσουγχωρήσατε;

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄφρῶ ἐδῶ ἴμαι.

(Νέα σιγὴ).

Ο ΔΟΥΞ

᾽Οντως ἦτο

Τοιοῦτον πλᾶσμα;..

ΡΟΞΑΝΗ

᾽Ἐπρεπε νὰ τὸν γνωρίσετε!

Ο ΔΟΥΞ

Ἄ! ἔπρεπε;.. Τὸν γνώρισα πολὺ ὀλίγον ἴσως.

... Καὶ ἴστη καρδιά σας πάντοτε τὸ τελευταῖον γράμμα!

ΡΟΞΑΝΗ

᾽Ὡς ἐπινώτιον γλυκὺ ἀπ' τοῦτο τὸ βελουδο
Κρέμεται πάντα.

Ο ΔΟΥΞ

Καί νεκρὸν τὸν ἀγαπᾶτε ἀκόμα;

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐνίοτε μοῦ φαίνεται ὅτι νεκρὸς δὲν εἶνε
 Εἰμὴ κατὰ τὸ ἥμισυ, κῆ δυὸ καρδίές μας εἶνε
 Πάντα μαζὺ, καὶ ζωντανὸς ὁ ἔρωσ του πετάει
 Τριγύρω μου.

Ο ΔΟΥΞ, μετὰ τινα σιγὴν ἀκόμη.

Ἄ Συρανὸ ἔρχεται νὰ σᾶς βλέπη;

ΡΟΞΑΝΗ

Ναί, τακτικά. — Ὁ παλαιὸς αὐτὸς μου φίλος εἶνε
 Ἐφημερίς μου τακτική. Κάτω ἀπ' τὸ δένδρο τοῦτο
 Τοῦ θαίνομεν τὸ κάθισμα καὶ κάθεται, ἂν κάμη
 Καλὸς καιρὸς. Ἐγὼ κεντῶ καὶ τὸν προσμένω.
 Στὸ τελευταῖο κτύπημα τῆς ὥρας—γιατὶ πλέον
 Δὲν στρέφω κἂν τὴν ὄψιν μου—στὴ σκάλα
 Νὰ κατεβαίνῃ τακτικὰ τὴν ράβδον του ἀκούω.
 Κάθεται· μὲ τὸ αἰώνιο γελᾶ τὸ κέντημά μου.
 Χρονογραφία τακτική, μοῦ λέει τῆς ἐβδομάδος
 Καί...

(Ὁ Λεμπρέτ φαίνεται ἐπὶ τοῦ ἀναβάθρου).

Μπᾶ! νὰ ἔρχεται ὁ Λεμπρέτ!

(Ὁ Λεμπρέτ κατεβαίνει).

Ὁ φίλος μας, πῶς ἔχει;

ΛΕΜΠΡΕΤ

Κακῶς.

Ο ΔΟΥΞ

ᾠ!

ΡΟΞΑΝΗ, εἰς τὸν Δοῦκα.

Εἶν' ὑπερβολή!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἐκεῖνο ποῦ προεῖπα:

Ἡ ἐρημιὰ ἢ φτώχειά του!... Αἱ σάτυράι του νέους
 Ἐχθροὺς τοῦ κάμουν πάντοτε! Προσβάλλει τοὺς κιβδηλοὺς

Τοὺς εὐγενεῖς καὶ τοὺς ψευδεῖς τοὺς θρήσκους, σατυρίζει
 Τοὺς λογοκλόπους, τοὺς ψευδεῖς ἀνδρείους, — ὅλους !

ΡΟΞΑΝΗ

Ὅμως

Τὸ ξῖφος τοῦ τρόμον βαθὺν ἐμπνέει. Καὶ ποτέ τοὺς
 Δὲν θὰ τὸν καταβάλλουν.

Ο ΔΟΥΞ, σείων τὴν κεφαλὴν.

Τίς οἶδε;

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ὅ,τι φοβοῦμαι

Δὲν εἶνε τόσον οἱ ἐχθροί, ὅσον ἡ μόνωσίς του,
 Ἡ πείνα, ὁ Δεκέμβριος ὅπου βραδέως ἔμπαίνει
 Στὴ σκοτεινὴ τοῦ κάμαρα. Ἴδου ποιοὺς δολοφόνους
 Φοβοῦμαι περισσότερο, ὅτι θὰ τὸν φονεύσουν !
 — Στενεύει τὸν ζωστήρα τοῦ μιὰ τρίπα κάθε ἡμέρα.
 Ἡ δυστυχὴς ἡ μύτη τοῦ τὰ χρώματα ἐπῆρε
 Ἀρχαίου ἐλεφαντοστοῦ. Καὶ μιὰ φανέλλα μαύρη
 ἔχει γιὰ μόνον φόρεμα.

Ο ΔΟΥΞ

Ἄ! πλὴν αὐτὸς δὲν εἶνε
 Ὅψιπλουτος! — Ἀδιάφορον, νὰ μὴ τόνε λυπησθε
 Πάρα πολὺ!

ΛΕΜΠΡΕΤ, μὲ πικρὸν μειδίαμα.

Ἄ! κύριε στρατάρχα!...

Ο ΔΟΥΞ

Ὅχι λέγω,

Μὴ τὸν λυπεῖσθε καὶ πολὺ!.. Δὲν ἐσυνθηκολόγει
 Εἰς τὴν ζωὴν του, ἐλεύθερος ἵστας σκέψεις καὶ ἵστας πράξεις.

ΛΕΜΠΡΕΤ, ὡσαύτως.

Κύριε Δούξ!..

Ο ΔΟΥΞ, ἀλαζονικῶς.

Γνωρίζω, ναί: ἔχω τὸ πᾶν κέκεϊνος
 Δὲν ἔχει τίποτε... ἀλλὰ θὰ ἔσφιγγα προθύμως
 Τὸ χέρι του...

(Χαιρετίζων τὴν Ροξάνην).

Ὑγιαίνετε!

ΡΟΞΑΝΗ

Σᾶς ὀδηγῶ.

(Ὁ Δοῦξ χαιρετίζει τὸν Λεμπρέτ καὶ διευθύνεται μετὰ τῆς Ροξάνης πρὸς τὸ ἀνάβαθρον).

Ο ΔΟΥΞ, σταματῶν, ἐν ᾧ αὕτη ἀναβαίνει.

Ζηλεύω

Καμμιά φορὰ τὴν τύχην του.—Βλέπετε, τὴν ζωὴν του

Ὅταν κανεὶς ἐπέτυχε, αἰσθάνεται,—Θεέ μου,

Ὅταν δὲν ἔκαμε κανὲν κακὸν τῇ ἀληθείᾳ!—

Χίλιες ἀηδίες κάποτε διὰ τὸν ἑαυτὸν του,

Ποῦ ἂν προστεθοῦν δὲν κάνουνε μία τῦφι συνειδότος.

Ἄλλ' ὅμως μίαν σκοτεινὴ στενοχωρία φέρουν.

Καὶ σέρνουν μὲς' στὴ γούνα των οἱ δοκιμακοὶ μανδύαι,

Ὅποταν ἀνεβαίνομεν βαθμιῶδες μεγαλείων,

Θόρυβον χιμαιρῶν ξηρῶν καὶ πύθων καὶ ὄνειρων,

Ὅπως, σὰν ἀνεβαίνετε σιγὰ 'σαυτὰς τὰς θύρας,

Τὸ πένθιμό σας φόρεμα κίτρινα φύλλα σέρνει.

ΡΟΞΑΝΗ, εἰρωνικῶς.

Ρεμβώδης βλέπω εἶσθε!..

Ο ΔΟΥΞ

Αἶ! ναί!

(Καθ' ἣν στιγμὴν μέλλει νὰ ἐξέλθῃ, ἀποτόμως).

Κύριε Λεμπρέτ!

(Πρὸς τὴν Ροξάνην).

Μιὰ λέξι,

Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ πῶ;

(Πηγαίνει πρὸς τὸν Λεμπρέτ, καὶ μὲ ἡμίσειαν φωνήν).

Εἶν' ἀληθές, κανένας

Νὰ τὸν προσβάλλῃ δὲν τολμᾷ, μὰ πλειῖστοι τὸν μισοῦνε.

Καὶ στὸ παιγνίδι μοῦλεγαν, ἐχθές, 'στῆς Βασιλίσσης:

«Μπορεῖ αὐτὸς ὁ Συρανὸ τυχαίως νὰποθάνῃ».

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἄ!

Ο ΔΟΥΞ

Ναί. Ἄς μὴν ἐξέρχεται, καὶ φρόνιμος ἄς εἶνε.

ΛΕΜΠΡΕΤ, ὑψώνων τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν οὐρανόν.
Φρόνιμος! Θάρθη ἴσθην στιγμῆ. Θὰ τὸν εἰδοποιήσω.

Ναί, ὅμως!..

ΡΟΞΑΝΗ, ἣτις ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ ἀναβάθρου,
πρὸς μίαν ἀδελφὴν προχωροῦσαν πρὸς αὐτήν.

Τεῖνε;

Η ΑΔΕΛΦΗ

Ὁ Ραγκενὼ νὰ σᾶς ἰδῆ, κυρία,

Ζητεῖ.

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄς τὸν ἀφήσουνε νὰ ἔμβῃ.

(Πρὸς τὸν Δοῦκα καὶ τὸν Λεμπρέτ).

Νὰ μοῦ εἶπῃ

Ἔρχεται γιὰ τὴ φτώχεια του. Ἐφυγε μίαν ἡμέραν

Διὰ νὰ γίνῃ συγγραφεὺς κἔγεινε ἴσθην ἀράδα

Ψάλτης...

ΛΕΜΠΡΕΤ

Λουτράρης...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἦθοποιός...

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ραβδοῦχος...

ΡΟΞΑΝΗ

Περουκιέρης...

ΛΕΜΠΡΕΤ

Κιθαριστής...

ΡΟΞΑΝΗ

Καὶ σήμερα τί ἄραγε νὰ κάμῃ;

ΡΑΓΚΕΝΩ, εἰσερχόμενος δρομαῖος.

Ἄλλοίμονον! κυρία μου!

(Παρατηρεῖ τὸν Λεμπρέτ).

Κύριέ!..

ΡΟΞΑΝΗ, μειδιῶσα.

Διηγῆσου

Τὰς συμφεράς σου 'στὸν Λεμπρέτ. Θὰ ἐπιστρέψω.

ΡΑΓΚΕΝΩ

"Ομως,

Κυρία...

(Ἡ Ροζάνη ἐξέρχεται χωρὶς νὰ τὸν ἀκούσῃ μὲ τὸν Δοῦκα. Κατεβαίνει πρὸς τὸν Λεμπρέτ).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΛΕΜΠΡΕΤ, ΡΑΓΚΕΝΩ

ΡΑΓΚΕΝΩ

"Αλλως τε ἀφοῦ ἐδῶ σεῖς εἶσθε τώρα
 Νομίζω προτιμότερον νὰ μὴ τὰ μάθῃ. Νὰ ἴδω
 Τὸν φίλον σας ἐπήγαινα πρόλιγου. Μόλις ἤμουν
 Εἴκοσι βήματα κοντὰ 'στὸ σπίτι του...ὀπόταν
 Τὸν εἶδα νὰ ἐξέρχεται μακρόθεν. Νὰ τὸν φθάσω
 Ἠθέλησα. Θὰ ἔστρεφε 'στοῦ δρόμου τῆ γωνία...
 Καὶ τρέχω...ὀπόταν ἔξαφνα ἀπόνα παραθυρὶ.
 Ἐν ᾧ περνοῦσε—πιθανὸν καὶ σύμπτωσις νὰ ἦτο—
 Εἷς ὑπερήτης ἔρριξεν ἓνα κομμάτι ξύλο...

ΛΕΜΠΡΕΤ

Οἱ ἄνθρωποι!..Κ' ὁ Συρανός;

ΡΑΓΚΕΝΩ

"Εφθασα καὶ τὸν βλέπω...

ΛΕΜΠΡΕΤ

Εἶνε φρικτόν!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Τὸν φίλον μας, τὸν ποιητὴ μας βλέπω,
 Νὰ πέσῃ τότε κατὰ γῆς μὲ μιὰ μεγάλη τρύπα
 Στὴν κεφαλή του.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἄπέθανε;

ΡΑΓΚΕΝΩ

"Οχι, ἀλλὰ,.. Θεέ μου!

Τὸν ἔφερα ἴσὸ σπῖτι του, εἰς τὸ δωμάτιόν του...

Ἄ! τί δωμάτιον... Κανείς πρέπει νὰ ὄῃ ἐκείνη
Τὴν φωλεάν του...

ΛΕΜΠΡΕΤ

Καὶ πονεῖ;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ὅχι, εἰς ἀναισθησίαν

Εὐρίσκεται.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἐνας γιατρός;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἦλθε ἕνας κατὰ χάριν.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ταλαίπωρέ μου Συρανό! — Ἄς μὴν εἰποῦμε τοῦτο
Εἰς τὴν Ροζάνην ἔξαφνα. Καὶ ὁ γιατρός;

ΡΑΓΚΕΝΩ

Μιλοῦσε

— Δὲν ξεύρω — περὶ πυρετοῦ καὶ περὶ τῶν μηνίγγων!..

Ἄχ! καὶ νὰ τὸν ἐβλέπατε — μὲ τὸ κεφάλι μέσα
Στοὺς ἐπιδέσμους!.. Γρήγορα ἄς τρέξουμε! Κανένα
Δὲν ἔχει ἴσὸ προσκέφαλο! — Μποροῦσε νὰποθάνη
Ἄν ἐσηκώνετο!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Ἄπὸ κεῖ, ἄς πᾶμε! Τρέξε! εἶνε
Κοντήτερα!

ΡΟΞΑΝΗ, ἐμφανιζομένη ἐπὶ τοῦ ἀναβά-
θρου καὶ βλέπουσα τὸν Λεμπρέτ νὰπομακρύνεται διὰ τοῦ περιστύλου τὸ
ὅποσον φέρει εἰς τὴν θύραν τοῦ ἐξωκκλησίου.

Κύριε Λεμπρέτ!

(Ὁ Λεμπρέτ καὶ ὁ Ραγκενῶ φεύγουν χωρὶς νὰπαντήσουν).

Πῶς; ὁ Λεμπρέτ νὰ φεύγη

Ὅποταν τὸν φωνάζουνε; Θὰ εἶνε πάλιν ἴσως

Τοῦ ἀγαθοῦ μας Ραγκενῶ καμμία ἱστορία!

(Κατεβαίνει τὸ ἀνάβαθρον).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΡΟΞΑΝΗ μόνη, ἔπειτα δύο ΑΔΕΛΦΑΙ, μετ' ὀλίγον.

Ἄχ! πόσον εἶνε ὠμορφή ἡ τελευταία ἡμέρα
 Τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἡ θλίψις μου γλυκὰ χαμογελάει,
 Αὐτὴ ποῦ τὸν Ἀπρίλιον ταρασσεύει, ἡμερεῦει
 Ἐστὸ ἡμερο φθινόπωρο.

(Κάθεται πρὸ τοῦ ἱστοῦ της Δύο ἀδελφαὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν οἰκίαν
 καὶ φέρουν μίαν καθέδραν ὑπὸ τὸ δένδρον).

Ἄ! νὰ τὴν ἡ καθέδρα

Ἡ κλασικὴ ποῦ κάθεται ὁ παλαιὸς μου φίλος!

Ἡ ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Ἄλλ' ὅμως εἶν' ἡ πειρὸ καλὴ ἀπ' ὅλες ὅπου εἶνε
 Μέσα ἔστὸ ἐντευκτῆριον!

ΡΟΞΑΝΗ

Εὐχαριστῶ, ἀδελφὴ μου.

(Αἱ ἀδελφαὶ ἀπομακρύνονται).

Θὰ ἔθλη.

(Τοποθετεῖται. Ἀκούεται ὁ ἤχος τοῦ ὥρολογίου).

Τῶρολόγιον κτυπᾷ.—Ποῦν τὰ κουβάρια;—
 Ἐκτύπησεν ἡ ὥρα; Μπᾶ!.. Παράδοξον! Γιὰ πρώτη
 Φορὰ μήπως ἐβράδυνε; Ἡ θυρωρὸς—ποῦ εἶνε
 Ἡ δακτυλήθρα μου; Ἄ! νὰ τὴν βλέπω!—Θὰ προτρέπη
 Αὐτὸν εἰς τὴν μετάνοιαν.

(Μετά τινα παῦσιν).

Βεβαίως τὸν προτρέπει!

Δὲν εἴμπορεῖ βααδύτερον νὰ ἔλθῃ.—Μπᾶ! ἓνα φύλλο
 Ἐηρόν!

(Ἀπωθεῖ διὰ τοῦ δακτύλου τὸ πεσὸν ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ φύλλον).

Ἄλλως τε τίποτε δὲν εἴμπορεῖ ἔσθον κόσμον
 —Ποῦ εἶνε τὸ ψαλλίδι μου;.. ἔστὸ σάκκο!..—νὰ ἐμποδίσῃ
 Αὐτὸν νὰ ἔλθῃ!..

ΜΙΑ ΑΔΕΛΦΗ, ἐμφανιζομένη ἐπὶ τοῦ ἀναβάθρου.

Ὁ Κύριος δὲ Μπερζεράκ.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΡΟΞΑΝΗ, ΣΥΡΑΝΟ, καὶ μετὰ τινὰ στιγμὴν ἡ ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ,

ΡΟΞΑΝΗ, χωρὶς νὰ στραφῆ.

Δὲν τῶπα;...

(Κεντᾶ. Ὁ Συρανὸς, κάτωχρος, μὲ τὸν πῖλον βυθισμένον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του, φαίνεται. Ἡ ἀδελφὴ, ἡ ὁποία τὸν εἰσήγαγε, ἐπιστρέφει.

Ἀρχίζει νὰ κατεβαίνει τὸ ἀνάβαθρον μὲ καταφανῆ ἀγῶνα διὰ νὰ ἴσταται ὄρθιος, καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ράβδου του. Ἡ Ροξάνη ἐργάζεται εἰς τὸ κέντημά της).

*Αχ! πῶς τὰ χρώματα θὰ βγοῦν αὐτὰ τὰ μαραμμένα;
(Εἰς τὸν Συρανὸς, μὲ τόνον φιλικῆς ἐπιπλήξεως).

Πρώτην φορὰν ἐβράδυνες πρὸ δεκαπέντε χρόνων!

ΣΥΡΑΝΟ, ὅστις κατώρθωσε νὰ φθάσῃ

μέχρι τῆς καθέδρας διὰ φωνῆς φαιδρᾶς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ πρόσωπόν του.

Ναί, σκάζω ἀπὸ τὸν θυμόν. Ἐβράδυνα, τί κρῖμα!...

ΡΟΞΑΝΗ

Γιατί;...

ΣΥΡΑΝΟ

Μία ἐπίσκεψις παράκαιρος ἀρκούντως.

ΡΟΞΑΝΗ, ἀφηρημένη, ἐργαζομένη.

*Α! ναί, καμμιά δυσάρεστος ἦτο;

ΣΥΡΑΝΟ

Ἐξαδέλφη, ἕνας

Δυσάρεστος.

ΡΟΞΑΝΗ

Τὸν ἔδιωξες;

ΣΥΡΑΝΟ

Βεβαίως, καὶ τοῦ εἶπα:

Συγγνώμην, ἀλλὰ σήμερον εἶνε Σαββάτο, ἡμέρα
Ποῦ χρεωστῶ νὰ μεταβῶ κάπου· νὰ μὲμποδίσῃ
Δὲν θὰ ἔμπορέσῃ τίποτε: περάστε σὲ μιὰν ὥραν!

ΡΟΞΑΝΗ, ἑλαφρῶς.

Καλὰ λοιπόν! τὸ πρόσωπον αὐτὸ θὰ περιμένῃ:
Πρὸ τῆς ἐσπέρας ἀπ' ἐδῶ νὰ φύγῃς δὲν σάφινω.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἴσως ταχύτερ' ἀπ' ἐδῶ νὰ φύγω θὰνε ἀνάγκη.

(Κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ σιωπᾷ μίαν στιγμὴν. Ἡ ἀδελφὴ Μάρθα διασχίζει τὸ ἄλσος ἀπὸ τοῦ παρεκκλησίου εἰς τὸ ἀνάβαθρον. Ἡ Ροξάνη τὴν παρατηρεῖ, τῇ νεύει διὰ τῆς κεφαλῆς).

ΡΟΞΑΝΗ, πρὸς τὸν Συρανό.

Δὲν λέγεις κάνα πείραγμα ἴσθην ἀδελφὴ τῇ Μάρθα;

ΣΥΡΑΝΟ, ζωηρῶς, ἀνοίγων τοὺς ἀδελφοὺς.

ᾠ! ναί, βεβαίως!

(Μετὰ φωνῆς χονδρῆς κωμικῆς).

Ἀδελφὴ Μάρθα, κοντὰ ἐλάτε!

(Ἡ ἀδελφὴ τὸν πλησιάζει).

Χά! χά! χά! μάτια ὠμορφα χαμηλωμένα πάντα!

Ἡ ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ, ἐγείρει τοὺς ὀφθαλμοὺς μειδιῶσα.

Μά...

(Βλέπει τὴν μορφήν του καὶ κάμει κίνημα ἐκπλήξεως).

ᾠ!

ΣΥΡΑΝΟ, χαμηλὰ, δεικνύων τὴν Ροξάνην.

Δὲν εἶνε τίποτε. Σούτ!

(Διὰ φωνῆς μεγαλαύχου. Δυνατὰ).

Χθὲς ἔφαγα κρέας.

Ἡ ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Εεῦρω.

(Κατ' ἴδιον).

Γιαυτό 'νε τόσο ὠχρὸς!

(Ταχέως καὶ σιγά).

Εἰς τὴν τραπεζαρίαν

Ἐλάτε ὑστερώτερα, ἓνα ζουμι νὰ πιῆτε...

Θὰ ἔλθετε;

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί, ναί, ναί.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Ἄ! σήμερον βλέπω εἶσθε

Φρόνιμος!

ΡΟΞΑΝΗ, ἥτις τοὺς ἀκούει ψιθυρίζοντας.

Μήπως προσπαθεῖ νὰ σὲ προσηλυτίσῃ;

ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ

Ὁ θεὸς φυλάξῃ!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἀληθῶς! Σεῖς ποῦσθε τόσον πάντα

Ἀγίως φλύαρος, γιατί νὰ μὴ μὲ κατηχήτε;

Εἶνε παράδοξον αὐτό!..

(Μετὰ μανίας κωμικῆς).

Μὰ τὸ σπαθί μου! Θέλω

Νὰ σᾶς ἐκπλήξω πάραυτα! Ἴδου, σᾶς ἐπιτρέπω...

(Φαίνεται ὅτι ζητεῖ ἐν καλὸν πείραγμα, καὶ εὕρισκει αὐτό).

— Ἄ! εἶνε αὐτὸ πρωτοφανὲς τὸ πρᾶγμα—νὰ... νὰ πῆτε

Τὰς προσευχὰς σας δι' ἐμὲ ἵστο παρεκκλησί ἀπόψε.

ΡΟΞΑΝΗ

ᾠ! ᾠ!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἡ Μάρθα φαίνεται κατάπληκτος, Ροξάνη!

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΡΘΑ, ἡρέμα.

Δὲν ἐπερίμενα ἐγὼ αὐτὴν τὴν ἄδειάν σας.

(Εἰσέρχεται).

ΣΥΡΑΝΟ, πρὸς τὴν Ροξάνην κύπτουσαν ἐπὶ τοῦ κεντήματος.

Διάβολε, δὲν θὰ δυνηθῶ τὸ τέλος σου νὰ ἴδω,

Κέντημα!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐπερίμενα αὐτό σου τὸ ἄστεϊον!

(Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὀλίγη αὔρα ρίπτει φύλλα τινα)

ΣΥΡΑΝΟ

Τὰ φύλλα!

ΡΟΞΑΝΗ, ἐγείρουσα τὴν κεφαλὴν καὶ

παρατηροῦσα μακρὰν εἰς τὰς δένδροτοιχίας.

Χρῶμα ἔχουνε ξανθὸ τῆς Βενετίας.

Γιὰ δὲς πῶς πέφτουν!

ΣΥΡΑΝΟ

Τί καλά ποῦ πέφτουνε τὰ φύλλα!
Μέσ' ἴστο μικρὸ ταξεῖδι τους ἀπ' τὰ κλαριά ἴστο χῶμα,
Πῶς ξεύρουνε τὴν ὕστερη νὰ παίρνουν ὠμορφάδα,
Καὶ μῶλη τὴν τρομάρα τους, ἴστο χῶμα μὴ σαπίσουν,
Θέλουν τὸ πέσιμον αὐτὸ φτεροῦ νὰ παίρνη χάρι!

ΡΟΞΑΝΗ

Πῶς; μελαγχολικός, ἐσύ;

ΣΥΡΑΝΟ, συγκρατούμενος.

Ἄ μπᾶ! ποτέ, Ροξάνη!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἔλα, ἄφησε νὰ πέφτουνε τὰ φύλλα τοῦ πλατάνου...
Καὶ διηγῆσου τίποτε καινούργιο ἀπ' τὴ δική μου
Ἐφημερίδα.

ΣΥΡΑΝΟ

Ἄκου!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄ!

ΣΥΡΑΝΟ, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὠχρὸς καὶ παλαιῶν κατὰ τοῦ πόσιου.

Σαββάτο, δεκανέα:

Ἄφοῦ τῆς Σέττας ἔφαγεν ὀκτὼ φορές πετριμέζι
Ὁ Βασιληᾶς ἀρρώστησεν· ἀλλ' ἡ ἀσθένειά του
Ὡς τῆς καθοσιώσεως κακούργημα μὲ δύο
Κατεδικάσθη νυστεριές, καὶ ὁ σεπτὸς σφυγμὸς του
Δὲν ἔχει πλέον πυρετόν! Τὴν Κυριακὴν ἐκάψαν
Στῆς βασιλίσσης τὸν χορὸν λαμπάδες ἐπτακόσες
Κέξῃντα τρεῖς ἀπὸ κερὶ λευκό. Τὸ στράτευμά μας
Τὸν Ἰωάννην, λέγεται, κτυπάει τῆς Αὐστρίας.
Τέσσαρες μίγους ἔχουνε κρεμάσει. Τῆς κυρίας
Δ' Ἀττίς ὁ σκυλὸς ὁ μικρὸς ἔχρειάσθηκε νὰ πάρη
Ἐνα κλυ τῆρι...

ΡΟΞΑΝΗ

Κύριε δὲ Μπερζεράκ, θὰ κλείσης
Τὸ στόμα σου, παρακαλῶ;

ΣΥΡΑΝΟ

Δευτέρα, δὲν ὑπάρχει.

Τίποτε. Μόνον ἔραστήν ἢ Λιγδαμίρα ἀλλάζει.

ΡΟΞΑΝΗ

ᾠ!

ΣΥΡΑΝΟ, τοῦ ὁποίου ἡ ὄψις ἀλλοιοῦται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

Τρίτη, 'στὸ Φονταινεμπλῶ ὄλ' ἡ αὐλή πηγαίνει.

Τετάρτη, εἶπεν ἡ Μογκλάτ 'στὸν κόμητα Φιέσκον:

ᾠΟχι! Τὴν Πέμπτη: Ἡ Μανσινί, βασίλισσα τῶν Γάλλων, —

ᾠἩ καὶ σχεδόν! Παρασκευή, εἶπ' ἡ Μογκλάτ 'στὸν Φιέσκον:

Ναί. Καὶ Σαββάτο, εἴκοσι καὶ ἕξ...

(Κλείει τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ κεφαλή του πίπτει. Σιωπή).

ΡΟΞΑΝΗ, ἔκπληκτος διότι δὲν ἀκούει

τίποτε, στρέφεται, τὸν παρατηρεῖ καὶ ἐγειρομένη ἔντρομος.

Λειποθυμᾷ;

(Τρέχει πρὸς αὐτὸν κραυγάζουσα).

ᾠ Σουρανό!

ΣΥΡΑΝΟ, ἀνοίγων τοὺς ὀφθαλμούς διὰ φωνῆς ἀορίστου.

Τί τρέχει;.. τί;..

(Βλέπει τὴν Ροξάνην κύπτουσαν ἐπ' αὐτοῦ καὶ, ζωηρῶς, σφαιρομένων τὸν πῖλον του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, καὶ ὀπισθοδρομῶν μετὰ φρίκης ἐν τῇ καθέδρᾳ του).

ᾠΟχι! σὲ βεβαιώνω,

Δὲν εἶνε τίποτε! ᾠἌφες με!

ΡΟΞΑΝΗ

ᾠὈμως...

ΣΥΡΑΝΟ

Εἶν' ἡ πληγὴ μου

Τοῦ ᾠἈράσου... ποῦ... καμμιὰ φορὰ... ξεύρεις...

ΡΟΞΑΝΗ

Πτωχέ μου φίλε!

ΣΥΡΑΝΟ

ᾠἈλλὰ δὲν εἶνε τίποτε. Αὐτὸ θὰ τελειώσῃ.

(Μειδιῶν βεβιασμένως).

Τελείωσε!

ΡΟΞΑΝΗ, ὀρθία πλησίον του.

Καθένας μας ἔχει καὶ τὴν πληγή του.

Ἐγὼ γὰρ πάντα ζωντανή, ἐῖω, τὴν ἰδική μου,
Ἐκείνη τὴν παλιὰ πληγή, ἐῖω, κάτω ἀπ' τὸ γράμμα
Ποῦ τὸ χαρτί κιτρίνησε, κιόπου μπορεῖ κανένας
Νὰ ὄῃ ἀκόμα δάκρυα ἐπάνω μὲ τὸ αἷμα!

(Τὸ λυκόφως ἄρχεται πίπτειν).

ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ γράμμα του!.. Δὲν μοῦ χεῖς 'πῆ πῶς γιὰ νὰ τὸ διαβάσω
Μιά μέρα θὰ μοῦ τῶδιδες;

ΡΟΞΑΝΗ

Τὸ γράμμα του;.. ᾶ! θέλεις;..

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί... θέλω... σήμερα...

ΡΟΞΑΝΗ, δίδων αὐτῷ τὸ εἰς τὸν λαιμόν
της κρεμώμενον σακκίδιον.

Ἰδοὺ!

ΣΥΡΑΝΟ, λαμβάνων αὐτό.

Μπορῶ νὰ τὸ ἀνοιξῶ;

ΡΟΞΑΝΗ

Ναί, ἀνοιξε... καὶ διάβασε!

(Ἐπανέρχεται εἰς τὸν ἴστόν της, τὸν συμπύσσει, ταξιθετεῖ τὰ μαλλία του)

ΣΥΡΑΝΟ, ἀναγινώσκων.

«Ροζάνη, θάποθάνω!..

Ἐγίαινε!..»

ΡΟΞΑΝΗ, σταματῶσα, ἔκπληκτος.

Πῶς; δυνατά;

ΣΥΡΑΝΟ, ἀναγινώσκων.

«Ἀγάπη μου, νομίζω,

Πῶς εἶν' ἀπόψε· τὴν ψυχὴν ἔχω βαρειαὺν ἀκόμα
Ἐκείνη ἀγάπη ἀνεκφραστή, καὶ θάποθάνω, τώρα!
Τὰ μεθυσμένα μάτια μου, ποτὲ, τὰ βλέμματά μου,
Ποῦ τᾶχαν»...

ΡΟΞΑΝΗ

Πῶς τὸ γράμμα του διαβάζεις!

ΣΥΡΑΝΟ

«... Ὅπου τάχα»

Αἰώνιο πανηγῦρι των, δὲν θὰ φιλήσουν πλέον
 Πετῶντας τὰ κινήματα τῶν λατρευτῶν χειρῶν σου.
 Κῆνα ποῦ εἶχες πειὸ πολὺ συνειθισμένο βλέπω,
 Ἐὰν ἄγγιζες τὸ μέτωπο, καὶ θέλω νὰ φωνάξω...

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄ! πῶς τὸ γράμμα του αὐτὸ διαβάζεις!

(Ἡ νύξ ἔρχεται ἀνεπαισθήτως).

ΣΥΡΑΝΟ

«Καὶ φωνάξω:

«Χαῖρε!..»

ΡΟΞΑΝΗ

Πῶς τὸ διαβάζεις!..

ΣΥΡΑΝΟ

«Ἦ ἀγαπημένη φίλη,

«Ἦ θησαυρέ μου...»

ΡΟΞΑΝΗ

Με φωνή...

ΣΥΡΑΝΟ

«Ἀγάπη μου γλυκεῖα!..»

ΡΟΞΑΝΗ

Με μιὰ φωνή... ποῦ πρώτη μου φορά δὲν τὴν ἀκούω!
 (Πλησιάζει ὅλως ἡρέμα, χωρὶς νὰ τὴν παρατηρή, διέρχεται τῆς καθέδρας,
 κύπτει ἄνευ θορύβου, παρατηρεῖ τὴν ἐπιστολήν. Ἡ σκιά αὐξάνει).
 «Ποτὲ, οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή δὲν σ' ἄφησ' ἡ καρδιά μου,
 Κεῖμαι καὶ θᾶμαι πάντοτε ὡς καὶ στὸν ἄλλον κόσμον,
 Ἐκεῖνος ποῦ σ' ἀγάπησεν ἀτέλειωτα, ἐκεῖνος...»

ΡΟΞΑΝΗ, θέτουσα τὴν χειρὰ της ἐπὶ ὤμου του.

Πῶς νὰ διαβάξης εἴμπορεῖς μέσ' τὸ σκοτάδι τώρα;

(Ἄνασκιρτᾷ, στρέφεται, τὴν βλέπει πλησίον του, κάμει κίνημα τρόμου
 κύπτει τὴν κεφαλὴν. Μακρὰ σιωπή. Ἐπειτα, εἰς τὸ ἐντελῶς ἐπελθὼν
 σκότος, λέγει αὐτὴ βραδέως ἐνοῦσα τὰς χειρας:)

Καὶ χρόνια δεκατέσσαρα ἔπαιξε αὐτὸ τὸν ρόλον
 Τοῦ φίλου μου τοῦ γηραιοῦ ποῦ μὲ διασκεδάζει!

ΣΥΡΑΝΟ

Ροζάνη!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἦσουν σὺ λοιπόν!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁχι, Ροζάνη, ὄχι!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἦσαν τὸνομά μου ἔλεγεν, ἔπρεπε νὰ μαντεύσω!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁχι! δὲν ἤμουνα ἐγὼ, Ροζάνη μου!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἐσῆσουν!

ΣΥΡΑΝΟ

Σόρκίζομαι!..

ΡΟΞΑΝΗ

Τώρα ἐννοῶ τὸν δόλον τὸν γενναῖον:

Τὰ γράμματα, σὺ τὰ γράφεις...

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁχι!

ΡΟΞΑΝΗ

Τὰ λόγια ἐκεῖνα

Τὰ πύρινα καὶ τὰ τρελλὰ, σὺ μοῦ τὰ εἶπες...

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁχι!

ΡΟΞΑΝΗ

Μέσα ἴστην νύκτα ἢ φωνὴ ἐκεῖν' ἦταν δική σου!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁχι, σόρκίζομαι!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἡ ψυχὴ, δική σου.

ΣΥΡΑΝΟ

Δὲν σὴγάπων!

ΡΟΞΑΝΗ

Μὲ ἀγαποῦσες!

ΣΥΡΑΝΟ

Ἦτανε ὁ ἄλλος!

ΡΟΞΑΝΗ

Μ' ἀγαποῦσες!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁχι!

ΡΟΞΑΝΗ

Τὸ λὲς πειὸ χαμηλά!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὁχι, γλυκειά μου ἀγάπη,

Ὁχι, δὲν σ'ἀγαποῦσα!

ΡΟΞΑΝΗ

Ἄχ! συμφορά μου, πόσα

Πράγματα ποῦ ἀπέθαναν...καὶ πόσα ποῦ γεννιῶνται!

— Ἄχ! χρόνους δεκατέσσερες γιὰτὶ νὰ σιωπήσης,

Ἄφοῦ 'στὸ γράμμα του αὐτό, ποῦ δὲν ἦταν δικό του,

Σὺ ἔχυσες τὸ δάκρυ αὐτό;

ΣΥΡΑΝΟ, τείνων αὐτῇ τὴν ἐπιστολὴν.

Τὸ αἷμα 'νε δικό του.

ΡΟΞΑΝΗ

Τότε γιὰτὶ τῇ σιωπῇν ἐκείνῃ τὴν οὐράνια

Νὰ λύσουμε τὴν σήμερον;

ΣΥΡΑΝΟ

Γιὰτί;..

(*Ὁ Λεμπρέτ καὶ ὁ Ραγκενὼ εἰσέρχονται δραμαῖοι).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ αὐτοί, ΛΕΜΠΡΕΤ καὶ ΡΑΓΚΕΝΩ.

ΛΕΜΠΡΕΤ

Τί ἀφροσύνη!

Ἄχ! ἤμουν βέβαιος ἐδῶ πῶς εἶνε!

ΣΥΡΑΝΟ, μειδιῶν καὶ ἀνορθούμενος.

Μπᾶ! βεβαίως!

ΛΕΜΠΡΕΤ

Κυρία, γιά νά σηκωθῆ σκοτώθηκε!

ΡΟΞΑΝΗ

Θεέ μου!

Αὐτὴ λοιπὸν προτήτερα... αὐτὴ ἡ ἀδυναμία;..

ΣΥΡΑΝΟ

Ἀλήθεια! δὲν τελείωσα τὸ ἡμερολόγιόν μου:

... Καὶ Σάββατον, εἴκοσι ἕξ, μιὰν ὥρα πρὸ τοῦ δείπνου,

Ὁ κύριος δὲ Μπερζεράκ πεθαίνει σκοτωμένος.

(Ἀποκαλύπτεται ἡ κεφαλή του εἶνε κεκαλυμμένη ὑπὸ ἐπιδέσμων).

ΡΟΞΑΝΗ

Τί λέγει;—Συρανό!—Θεέ! Πανιά ἴσθῃ κεφαλή του!

Ἄχ! Τί σοῦ ἔκαμαν; Γιατί;..

ΣΥΡΑΝΟ

«Μὲν κτύπημα τοῦ ξίφους

Νὰ πέσω ἀπὸ ἴνα ἦρωα στὸ στήθος πληγωμένος!..»

—Ναὶ τοῦτο ἔλεγα!.. ἀλλὰ ἡ μοῖρα εἶνε εἴρων!..

Καὶ νὰ, ποῦ ἐκ τῶν ὀπισθεν, μέφόνευσ' ἐξ ἐνέδρας

Εἷς δοῦλος μένα κτύπημα τοῦ ξύλου! Τί ώραῖα!

Τὸ πᾶν ἀπέτυχα κι' αὐτὸν τὸν θάνατόν μου ἀκόμα!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἄχ! Κύριε!

ΣΥΡΑΝΟ

Ραγκενῶ, μὴ κλαῖς μεγαλοφώνως τόσον!

(Τείνει πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα).

Τί γίνεσαι, συνάδελφε;

ΡΑΓΚΕΝΩ, κλαίων πάντοτε.

Εἶμαι εἰς τοῦ Μολιέρου...

Κανδηλανάπτῃς, κύριε...

ΣΥΡΑΝΟ

Μολιέρως!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ἄλλὰ θέλω

Νὰ τὸν ἀφήσω αὔριον! Ναί! Εἶμαι θυρωμένος!
 Χθὲς τὸν Σκαπῖνον ἔπαιξαν καὶ εἶδα πῶς σοῦ 'πῆρε
 Μίαν σκηνήν!

ΛΕΜΠΡΕΤ

'Ολόκληρον!

ΡΑΓΚΕΝΩ

Ναί, κύριε μου, ὅλον

'Εκεῖνο τὸ περίφημον: «τί διάβολο, ἐπήγε

Νὰ κάμη...»

ΛΕΜΠΡΕΤ

Σοῦ τὸ ἔκλεψε ὁ Μολιέρος!

ΣΥΡΑΝΟ

Σῶπα!

Σῶπα! καλὰ 'κανε!

(Εἰς τὸν Ραγκενώ).

'Ἡ σκηνή, ἐντύπωσιν μεγάλην

Βεβαίως ἔκαμε;

ΡΑΓΚΕΝΩ, ὀλολύζων.

'Α ναί, 'γελοῦσαν! ἐγελοῦσαν!

ΣΥΡΑΝΟ

Ναί, ἡ ζωὴ μου ἦτανε ἐνὸς ὀποῦ φυσάει.—

Καὶ λησμονεῖται!

(Πρὸς τὴν Ροξάνην).

Τῆ βραδυὰ ἐκείνην ἐνθυμεῖσαι,

'Π ὁ Χριστιανὸς σ' ὠμίλησε ἀπ' τὸν ἐξώστη κάτω;

'Ε! λοιπὸν! ὅλη μου ἡ ζωὴ ἐκεῖ 'νε! 'Εν ᾧ κάτω

'Εμενα ἐγὼ, ἀνέβαιναν οἱ ἄλλοι γιὰ νὰ δρέψουν

Τῆς δόξης φίλημα! Αὐτὸ εἶνε δικαιοσύνη!

Κεπάνω ἀπὸ τὸν τάφον μου ἐπικροτῶ. 'Ο Μολιέρος

'Ἐχει τὸ πνεῦμα, ὁ Χριστιανὸς ἦτον ὠραῖος!

(Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὁ κώδων τοῦ παρεκκλησίου ἤχηε, καὶ διέρχονται αἱ
 καλογραῖαι μεταβαίνουσαι εἰς τὴν λειτουργίαν).

'Ἄς πᾶνε

Νὰ 'ποῦν τὴν προσευχὴν, ἀφοῦ ὁ κώδων τῶν κτυπάει!

ΡΟΞΑΝΗ

ὦ! ἀδελφή μου! ἀδελφή!

ΣΥΡΑΝΟ

Κανένα μὴ ζήτησης!

Διότι 'στὴν ἐπιστροφὴν ἐδῶ δὲν θᾶμαι πλέον!

(Αἱ καλογραῖται εἰσέρχονται εἰς τὸ παρεκκλήσιον, ἀκούεται τὸ ἄρμόνιον).

'Απ' τὴν ζωὴν μου ἔλειπεν ὀλίγη ἄρμονία...

'Ἴδού την!..

ΡΟΞΑΝΗ

Ζῆσε, σάγαπῶ!

ΣΥΡΑΝΟ

Ὅχι, γιατί μονάχα

'Στὸ παραμῦθι: «Σάγαπῶ!» 'σὰν ποῦν στὸ ντροπιασμένο

Τὸ βασιλόπουλον, αὐτὸ τὴν ἀσχημιὰ του νοιώθει

Νὰ λυώνη μέσ' 'στὸν ἥλιον ποῦ χύνει ἡ λέξις αὕτη!

'Ἄλλ' ὅμως σὺ θὰ ἔβλεπες πῶς ἴδιος ἐγὼ μένω.

ΡΟΞΑΝΗ

'Εγῶμαι ἡ δυστυχία σου! ἐγὼ!

ΣΥΡΑΝΟ

Σὺ;.. τούναντίον!

Δὲν εἴξευρα τί θὰ εἶπῃ γλυκύτης γυναικειία.

'Ἡ μάννα μου δὲν μεῦρισκεν ὠραῖον. Καὶ δὲν εἶχα

Καμμιά ἀδελφή. Ἄργότερα τὴν εἴρωνά ἐρωμένη

Φοβόμουνα. Τουλάχιστον σὲ σένα μίαν φίλην

'Ἀπέκτησα. Χάρις 'σὲ 'σὲ εἰς τὴν ζωὴν μου μέσα

'Ἐπέρασ' ἓνα φόρεμα!

ΛΕΜΠΕΤ, δεικνύων αὐτῷ τὸ φῶς τῆς
σελήνης, κατερχόμενον διὰ μέσου τῶν κλάδων.

'Ἡ ἄλλη σου ἡ φίλη,

Νά την, ποῦ βγαίνει νὰ σὲ δῇ!

ΣΥΡΑΝΟ

Τὴν βλέπω.

ΡΟΞΑΝΗ

"Ένα πλάσμα

Μονάχ' ἀγάπησα κ' ἐγώ, καὶ δυὸ φορές τὸ χάνω!

ΣΥΡΑΝΟ

Λεμπρέτ, μέσα στ' ὀπάλλινο φεγγάρι θὲ ν' ἀνέβω
Χωρὶς νὰ ἔχω σήμερα τῶν μηχανῶν ἀνάγκην...

ΡΟΞΑΝΗ

Τί λέγεις;

ΣΥΡΑΝΟ

Βέβαια, ἐκεῖ, ποῦ λέγω, θὰ μὲ στείλουν
Νὰ κάμω τὸν παράδεισον. Πολλὲς ψυχὲς 'κεῖ πάνω
Π' ἀγάπησα, ἐξόριστες θὰ εἶνε καὶ θὰ εὖρω
Καὶ πάλιν τὸν Σωκράτην μου καὶ Γαλιλαῖον!

ΛΕΜΠΡΕΤ

"Ὁχι!

Εἶνε ἄδικον κ' ἀνόητον 'στὸ τέλος! Νὰ ποθᾶν
"Ἐτσι ἕνας τέτοιος ποιητής! Καρδιὰ τόσον μεγάλη,
Καὶ ὑψηλή!

ΣΥΡΑΝΟ

Νὰ ὁ Λεμπρέτ γκρινιάζει!

ΛΕΜΠΡΕΤ, ἀναλυόμενος εἰς δάκρυα.

'Αγαπητέ μου

Φίλε!...

ΣΥΡΑΝΟ, ὑπεγειρόμενος, μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές.

Τὰ παλληκάρια αὐτὰ εἶν' οἱ Γασκόνοι... — Ἡ μάζα
Ἡ στοιχειώδης... ὄντως! νὰ τὸ hic...

ΛΕΜΠΡΕΤ

Τὴν ἐπιστήμην...

"Ἐχει ἀκόμα κεῖς αὐτὸ τὸ παραλήρημά του!

ΣΥΡΑΝΟ

"Ἐλεγεν ὁ Κοπέρνικος...

ΡΟΞΑΝΗ

Οἴμοι!

ΣΥΡΑΝΟ

'Αλλὰ ὡσαύτως

Ἄλλὰ τί διάβολο αὐτὸς ἐπήγαινε νὰ κάμη,
Τί διάβολο ἐζήταγε σέκείνη τῆ γαλέρα;..

Φιλόσοφος καὶ φυσικός

Καὶ στιχουργός καὶ μουσικός,

Καὶ ξιφομάχος πρώτης

Κι' ἀεροπόρος ταξειδιώτης,

Γνώστης βαθὺς τοῦ τίς καὶ τὰς.

Ἐρῶν—πρὸς τὸ κακόν του—ἐπιμόνως,

Ἐνθάδε κεῖται ὁ Συρανὸ δὲ Μπερζεράκ,

Ὅστις τὸ πᾶν ὑπῆρξε καὶ μὴδὲν συγχρόνως.

... Ἄλλὰ συγγνώμην, δὲν μπορῶ, θὰ φύγω, μὲ προσμένουν,

Ἄπ' τὴν Σελήνην ἔρχεται μιὰ ἀκτίνα νὰ μὲ πάρῃ!

(Ἐπαναπίπτει καθήμενος, τὰ δάκρυα τῆς Ροζάνης τὸν ἀνακλιοῦν εἰς τὴν
πραγματικότητα, τὴν παρατηρεῖ, καὶ θεωπεύων τὸν πέπλον τῆς).

Δὲν θέλω τὸν Χριστιανὸν τὸν ἀγαθὸν ἐκεῖνον

Καὶ ὠμορφον καὶ θελκτικὸν λιγώτερον νὰ κλαίῃς.

Μονάχα θέλω κάποτε, ὅταν τὰ κόκκαλά μου

Τὰ πιάσῃ ἢ βαρυχειμωνιά, ἴστο πένθιμο αὐτὸ πέπλο

Διπλὸ νὰ χύνης δάκρυο, καὶ τὸ δικό του πένθος

Νὰ γίνεταί καὶ πένθος μου.

ΡΟΞΑΝΗ

Σόρκίζομαι!..

ΣΥΡΑΝΟ, φρίσσειν σφοδρῶς καὶ ἀνεγειρόμενος αἴφνης.

ἌΟχι! ὄχι!

Μέσα σαυτό τὸ κάθισμα!—Μὴ μὲ κρατῆ κανέννας!—

(Πηγαίνει καὶ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ δένδρου).

Μόνον τὸ δένδρον!

(Σιωπή)

Ἐρχεται. Τὰ πόδια μου παγώνουν.

Τὰ χέρια μου βαραίνουν. Μὰ... ἴστο δρόμον ἀφοῦ εἶνε,

Ἐγὼ θὰ τὸν προσμένω ὀρθός,

(Σύρει τὸ ξίφος)

καὶ μὲ σπαθὶ στὸ χέρι!

ΔΕΜΠΡΕΤ

ἌΩ Συρανὸ μου!

ΡΟΞΑΝΗ

Συρανό!

(“Ολοι ὀπισθοδρομοῦν ἔντρομοι).

ΣΥΡΑΝΟ

Νομίζω ὅτι κυττάζει...

“Οτι τὴν μύτη μου τολμᾷ νὰ βλέπη, αὐτὸς ὁ φίλος!..

(Ἐγείρει τὸ ξίφος).

Τί λέγεις;.. Εἶν' ἀνωφελές;.. Τὸ ξεύρω! Ἀλλὰ ὅμως

Μὲ τὴν ἐλπίδα πάντοτε τῆς νίκης δὲν κτυπῶνται!

“Οχι! εἶνε ὠραιότερο πολὺ ὁπότεν εἶνε

Ἄνωφελές! — Ποιοὶ εἶν' ὅλοι των αὐτοὶ; Μὴν εἴσθε χίλιοι!

ἜΑ! ὅλους σας τοὺς παλαιοὺς ἐχθροὺς μου ἀναγνωρίζω!

Τὸ Ψεῦδος;

(Κτυπᾷ τὸ κενόν μὲ τὸ ξίφος).

Μπᾶ! Κυττάξετε! χὰ! χὰ! χὰ! αἱ Ἄτιμιαί

Ἡ Ἄνανδρία, ἡ Πρόληψις!..

(Κτυπᾷ).

Νὰ συνθηκολογήσω;

Ποτέ! ποτέ! — ἜΑ! νὰ καὶ σὺ, ἐδῶσαι, ἡ Μωρία!

— Τὸ ξεύρω θὰ μὲ ρίψετε ἴστο τέλος! Δὲν μὲ μέλλει!

Ἐγὼ κτυπῶμαι πάντοτε, κτυπῶμαι! Ναί! τὰ πάντα

Μοῦ ἀποσπᾶτε, ὅλα μου τὴν δάφνην καὶ τὸ ρόδον!

Πάρτε τα ὅλα! Κᾶτι τι ὅμως μαζὺ μου παίρνω

Στὸ πείσμα σας, καὶ ἴσταν ἐμπῶ ἀπόψε ἴστοῦ Θεοῦ μας,

Τὸ οὐράνιο κατώφλιον μὲ τὸν χαιρετισμόν μου

Θὲ νὰ σαρώσω, κᾶτι τι χωρὶς καμμιὰ κηλίδα,

Καμμιὰ πτυχὴ, στὸ πείσμα σας παίρνω μαζὺ,

(ἌΟρμᾷ μὲ τὸ ξίφος ὑψωμένον).

κιαυτό ἴνε...

(Τὸ ξίφος πίπτει ἐκ τῶν χειρῶν του, κλονίζεται, πίπτει εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ Λεμπρέτ).

ΡΟΞΑΝΗ, κύπτουσα καὶ φιλοῦσα τὸ μέτωπόν του).

Κιαυτό ἴνε;...

ΣΥΡΑΝΟ, ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὴν ἀναγνωρίζει καὶ μειδιᾷ.

Τὸ λοφίον μου.

ΑΥΛΑΙΑ

ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ

Σελίς 16 ἀντί «ξυνὸ ἀπὸ τὸ κίτρο».

Λέγε «ξυνὸ ἀπὸ τὸν κέδρο».

» 105 ἀντί: «Τὸ δάκτυλο ἀνάμεσα ἴστο δένδρο
Καὶ εἰς τῆ φλοῖδα.

Λέγε: «Τὴν οὐρὰ ἐκεῖ ποῦ δὲν μένδιαφέρει
Ὅλως διόλου.

» 106 ἀντί: «κρεμμῦδι καὶ τρυγίαν»

Λέγε «λιθάργυρον, κρεμμῦδι».

» 112 ἀντί: «χλωρίδας.

Λέγε: «Χλωρίδας.

175.30

870,

